

T. N5861
C. 1207908

DE HISPANORVM

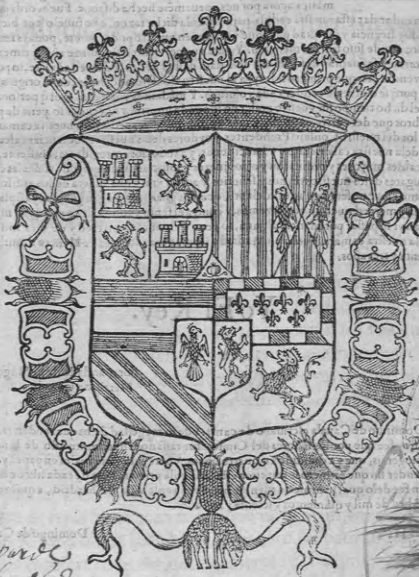
Primogenijs Libri quatuor.

1801

AUTHORE.

LVDOVICO DE MOLINA IVRISCON.

sulto Hispano, PHILIPPI. II Hispaniarum Regis Ca-
tholici, ac potētissimi, in summo Regnorum Ca-
stellæ Senatu Consiliario,

CVM PRIVILEGIO.

COMPLVTI.

Excudebat Andreas de Angulo. Anno Domini.

1573.

1573.

1573.

12829
El Sr. D. Gaspar de
Quijano de la Cruz

h. 124
El Rey.

Or quanto por parte de vos el doctor Luys de Molina del nuestro Consejo, nos ha sido fecha relación que vos auays compuesto vn libro intitulado de Hispanorum Primogenijs, enel qual ayades puesto mucho trabajo y ocupacion suplicandonos os mandassimos dar licencia y facultad para que por el tiempo que nuestra merced y voluntad fuesse lo pudiesdes imprimir y vender sin que otra persona alguna lo pudiesse hazer, sin tener para ello licencia y poder nuestro, o como la nuestra merced fuesse: y por quanto enel dicho libro se hizo la diligencia que la premitica agora por nos nueuaméte hecha dispone. Fue acordado que deuiamos mandar dar esta nuestra cedula para vos en la dicha razon, e yo tuuelo por bien, por la qual vos doy licencia y facultad para que vos o quien vuestro poder ouiere, podays imprimir el dicho libro que de fuso se haze mencion. Y para que por tiempo de quinze años primeros siguiétes que corran y se cuentan desde el dia de la data de esta nuestra cedula en adelante, lo podays imprimir y vender con que primero se trayga al nuestro Consejo a corregir con el original y tasar el precio porq se quiere de vender cada volumen. Y mandamos y defendamos q persona alguna durante el dicho tiempo sin vuestro poder no lo pueda imprimir ni vender lo pena de perder to dos los libros que del viuiere impresso, y mas de diez mil maravedis para nuestra camara. Y mandamos a los del nuestro Consejo Presidentes y oydores de las nuestras audiencias, alcaldes, alguaziles de la nuestra casa y corte y Chancillerias, y a todos los corregidores, alssistente, gouernadores alcaldes mayores y ordinarios y otros juezes y justicias qualquier de todas las ciudades, villas y lugares de los nuestros reynos y señorios, y a cada vno y qualquiera dellos ansí los que agora son como a los que oseran de aqui adelante, que vos guarden y hagan guardar y cüplir esta nuestra cedula y merced que ansí vos hazemos, y contra el tenor y forma dela no vayan ni pasen ni consientan yr ni passar por manera alguna, lo pena de la nuestra merced y de diez mil maravedis para la nuestra camara. Fecha en Madrid a catorze dias del mes de Enero de mil e quinientos y setenta y tres años.

Yo El Rey.

Por mandado de su Magestad.
Martin de Gaztelu.

YO Domingo de Caxala escriuano de camara de su magestad de los que residen en el su Consejo doy fee que por los señores del Consejo fue tasado el libro intitulado de Hispanorum Primogenijs, que va diuido en quatro libros, en treynta y tres reales en papel, y que no se pueda vender sin que primero se imprima esta tasla en la primera hoja de cada libro que se imprimiere: en fee de lo qual lo firme de mi nombre. Fecha en la villa de Madrid, a quinze dias del mes de Abril de mil y quatrocientos y setenta y tres años.

Domingo de Caxala.

PHILIPPO II. HISPANIA-
RVM REGI CATHOLICO,
REGVM OMNIVM MA-
XIMO ET POTEN-
TISSIMO,

Ludouicus de Molina in suo supremo
Regio Senatu Consiliarius.

Hispanæ nobilitatis amplitudinem cū ani-
mo meo se penumero, Philippe Regū ma-
xime, considerarem: non vulgaris admi-
ratio subijt, quænam fuisset hominū no-
strorum obliuio, aut negligentia, vt de gē-
tilitijs hæreditatibus, quas lingua nostra
(Mayoradgos) appellat, & quibus ferme
tota nobilitatis dignitas, veluti quibusdā
immotis fundamentis aduersus temporis iniuriam fulcitur, nihil
nostri literis prodiderint: cum præsertim aliæ nationes de rebus
non tantæ authoritatis & momenti, q̃ apud eas in vsu crebro sint,
innumeros libros & tractatus ediderint. Quā multa Itali de feudis
scripserunt? Quam multa Galli de suorum Primogeniorum iure?
Quod tamē nostris Primogenijs est satis dissimile. Protinus tamen
cōmunis illa causa mihi occurrit, quæ nō solū hanc, de qua agimus
animaduersionē, sed multa alia scitu dignissima æternæ obliuioni
tradita & sepulta tenet: ea est auersio nostrorum ingeniorū res cu-
riosas & veteres tractādi. Nam bellis olim Hispani assueti, cū iugū
hostile excutere curarent, quod generose & inclyte fecerunt, ma-
gis militaribus exercitijs, quā rebus meditandis dediti fuerūt. Nūc
tamen cū Hispanorum ingenia feliciter emergāt, & maiorū tuo-
rum, & tuo in primis, Philippe Rex potentissime beneficio, qui tū

ingentibus, clarissimisq; tuis factis, tum etiam consilijs præstantissi-
mis diuturnam pacem uobis omnibus comparasti studijs meliori-
bus animos adijciant, atque maiorum suorum monumenta inue-
stigare tandem incipiant: cur hoc vnum, quod & præclarū & ne-
cessarium erat, non exemplo inquirere tentauerint, nondū poterā
deprehēdere. Sed tum demum hoc ipsum satis intellexi, cum rem
totam altius perpendens, summam eius difficultatem perspexi. Ea
enim omnes deterrebat, & in ipso conatu animum fecerat suc-
cumbere. Et me quoque eadem hæc difficultas animum profe-
cto despondere coegisset: qui quamuis vnā hanc iuris ciuilis par-
tem vnice explicatam cuperem, non tam tædio laboris, quam ter-
rore cōmouebar. Cum autē non nisi sero iam & longo progressu
commentationis, eius rei difficultas se potuisset ostendere: magna
mihi pars itineris iam erat confecta, cum quātum superesset cœpi
prospicere. Ne igitur multorum annorum labores mihi essent de-
ferendi & ingentem syluam, quæ iam succreuerat, incultam re-
linquere dolerem: obfirmare animum, & quod reliquum erat
perficere decreui, Hispaniæ m̃que nostram hac in parte pro vi-
rili iuuare. Nam quamuis à me pro dignitate res tota non pertra-
ctetur: non deerunt meliora nostratium ingenia, quæ hæc nostra
exactius prosequantur. Hoc autē quicquid est industriæ & laboris
mei, studiorum diuturnitate comparati, & publicæ vtilitatis causa
suscepti, tibi, Philippe Regum maxime, non sponte solum (quod
supplex facio) dicare constitui: sed coactus pene tibi vni offerre cō-
pellor. Nam præterquàm quod Maiestatis tuæ natura subditus, in-
genti quæ tuo beneficio per insignes honorū gradus inter tuos su-
premi Regij Senatus Consiliarios cooptatus, quicquid in literis
tētare potui tibi vni debui consecrare: Regi Hispaniæ, quæ de His-
panorum Primogenijs disputatur merito debetur: cum Regnum
ipsum Hispaniæ reuera supremum Primogeniū sit, Primogenio-
rum omnium caput, atque principium, & vnde, tanquam ex præstā-
tissimo exemplari, ad reliqua omnia, ius, prærogatiua firmitas, suc-
cedendi que ratio planè deriuetur. Tua verò celsitudo ex suo isto
incomparabilis gloriæ & Maiestatis fastigio, clientis tui, quāuis exi-
gui, non tam munus quam ministeriū solita benignitate suscipiat:
vt præclara naturæ, innataque clementiæ, qua omnes tui iucundis-
simè perfruuntur, dono, ego etiam me recreatū atque protectum
exultem.

Præfationis summaria.

- 1 **M**aioratum cause sunt aliarum omnium difficilime, ac frequentissime.
- 2 Voluntas alienæ interpretatio penè impossibilis reputatur.
- 3 Lucratur satis, qui suæ voluntati obsequitur.
- 4 Subtilis interpretatio voluntatem testantis subvertit.
- 5 Dispositiones idiorum non sunt legali: sed vulgari interpretatione declarande.
- 6 Iurisperitorum dispositiones maiora iurgia generare solent, & quæ sit huius rei causa.
- 7 Heberior quisque est in negotio proprio: quam in alieno.
- 8 Frequenter euenire solet, vt Primogenia vni relicta, alteri adiudicentur.
- 9 Causæ Maioratum cæteris grauior.
- 10 Transactiones in causis Maioratum parum securæ.
- 11 Nullus hucusque perfectè, atque ex professo Maioratum Hispanorum materiam tractauit.
- 12 Scriptores exteri, qui de Hispaniæ Maiorantibus meminerunt enarrantur.
- 13 Antiquitates Hispaniæ ex scriptorum penuria omnium incertissima.
- 14 In Chronicis Hispaniæ modica sit Maioratum mentio.
- 15 Verbi huius: Majorazgo in qua ex Chronicis Hispaniæ primum mentio facta fuerit.
- 16 Rex Henricus secundus instituit plura Primogenia inter nobiles huius Regni.
- 17 Clausula testamenti Regis Henrici in hoc Regno seruatur, vt lex.
- 18 Scriptores nostrates, atque exteri, qui de clausula Testamenti Regis Henrici meminerunt, enumerantur.
- 19 Clausula testamenti Regis Henrici tenor hodie in legibus Regni insertus est.
- 20 Leges Regni antiquæ de Maiorantibus non loquuntur.
- 21 Partitarum leges à Rege Fernando Tertio ceptæ fuerunt.
- 22 Leges Tauinenses fuerunt, prima, quæ de Hispaniæ Maiorantibus meminerunt.
- 23 Hispani scriptores, qui de Maiorantibus aliqua scripserunt enumerantur.
- 24 Illustriſſimus Dominus Didacus de Conarrubias Varia de Hispanorū Maiorantibus scripsit.
- 25 Reuerendissimus Dominus Didacus de Simancas Pacensis Episcopus libellū de Hispaniæ Primogeniis edidit.
- 26 Dominus Antonius de Padilla Menesius plura etiam de eisdem Maiorantibus diſcruit.
- 27 Ioannes Lupus de Palacios Ruuios refert se fecisse tractatum de Maiorantibus, qui non inuenitur.
- 28 Diuisio operis.

* 3 Præfatio

PRAEFATIO, IN QVA ea praesertim, quæ in Chronicis, ac le- gibus huius Regni, atque à nostratibus, ac exteris Iurisconsultis de Maiorati- bus scripta sunt, recensentur.

*V*anuis Iurisconsultorum munus sua, & amplitudine, & varietate quàm plurima complectatur, nullaque penitus sit humana vitæ conditio, nulla pars mortalitatis, quo non iuris ac legum Sacrosancta potestas penetret, aut Imperio, aut æqui & boni moderatione cuncta administratura. Vnum tamen illud est, quod hoc nostro tempore in Hispaniarum

Regnis crebrò inter cetera per tractet, quod frequenter discat, cui sapè inten-
dat, quod assidue regere debeat, ac gubernare, lites videlicet, ac controuersias, quas
inter principes, viros proceres, atque optimates super Primogeniorum successione
gigni quotidie videmus, nasci, crescere, & non nisi accerimus vtrinque studiis, at-
que infestissimis odijs per tractari. Quæ quidem lites merito censeantur esse omniù
difficilissimæ, cum in eis de dubiæ disponentium mentis declaratione praesertim agi
soleat. Cuius interpretatio nò solù difficilis: sed penè etià impossibilis existimatur.
Quis enim rectè poterit, de mèrè alteri iudicare: cù ea verbis ambiguis assidue sit
còsideranda, ac elicienda? In quibus, (vt inquit Iuriscòsultus,) a nec disponēs dicit,
quod vult: quia id nò loquitur, nec quod vox significat: quia id eius mèti, ac volùta-
ti repugnat. Quod si ex verisimilitudine, ac prudenti iudicio res ipsa sit deciden-
da, ac iudicanda tunc iudiciù ipsum fragilius multò in certius que erit. Quis enim
tantù vnquã tribuit pppriæ volùtati, vt ex ea valeat alienas metiri, aut interpreta-
ri: cum (vt Iuriscòsultus etià proficitur,) & varia admodù sint hominù volùtates,
nec sit pètenda ratio: quare quis id vellit, & hoc nolit. Sed liberù relinquendù vni-
cuique sit de re sua disponendi iudiciù: lucratur enim satis, qui suæ obsequitur vo-
luntati. Et si prudenti iudicio id nò lucrù: sed dānum videretur, & tamè leges
imprudentiam tolerant, vt volùtati obsequātur, si subtili, ac legali interpretatio-
ne Maioratus institutorum verba expendamus parù abfuerit: quin eorù volun-
tates subuertamus. d Praesertim si de hominis rudis, ac penitus literarù ignari, seu
civito moribundi dispositione agatur: in cuius volùtatis interpretatione nihil incer-
tiùs dici poterit quàm illud quod certissimum legumlatores reputarūt. e Si autem
de hominis eruditissimi, ac iuris etiam consulti voluntate sit quæstio, ibi etià ma-
ior versatur interpretandi difficultas: cum vt experiètia compertum est, ex horum

dispositi

abiguo
ff. de

ia pote
trebel.

de vsu,
Tiraq.
refert.
o. retrā
m. 25.
is here
i. C. de
psti.
i. l. si cū
ex. ibi.
ia. ante.
l. in. c. 1.
ff. feud.
u. Bero.
e. iur. pa
Oldral.
Altiatus in. l. lege obuenire. ff. de verb. sig. Socin. conf. 37. num. 10. lib. 3. Ripa. in. l. Centurio num. 131. ff. de vulg. l. aff.
ib. 4.

Præfatio.

dispositionibus maiora iurgia: maiores etiã lites soleant excitari. Dũ enim ex va-
 7 rris Iurifconsultorum responsis, curant ea vitare quę in aliorũ volutatibus fuerũt
 proluxarũ licium incutias: id quę efficere contẽdunt, vt proprios successores a liti-
 bus retrahant id potissimum efficiunt, vt eos longioribus iurgiis, ac maioribus liti-
 bus inuoluãt. Cuius rei ratio inde potissimum exoritur, quod cũ sibi ipsi iuris pe-
 8 ritissimi videantur, proprio non alieno consilio de suis rebus assidue disponant, nõ
 anima duerterẽs, quod (vt quidam sapiẽter dixit), natura mortalium hoc nomine
 etiam praua dici potest, q̃ in suo quis quę negotio hebetior sit, quã in alieno: turbi-
 da quę facta sint consilia eorũ, qui sibi suadent. Obstat nanque alijs metus, alijs
 cupiditas: nõnunquã naturalis eorũ, quę cogitaueris amor. Inde quę euenit, vt nec
 ipsi, nec ceteri eorũ voluntates satis percipiãt. Tanta deniq; est mentis nostrę fra-
 9 gilitas, & alienę voluntatis interpretendę difficultas, vt nihil aliud frequentius
 eueniat: quã quod Primogenia opulentissima vni debita, ac relicta, alteri cõtra
 influentis voluntatẽ etiã apertissimis, rectissimis quę iudicibus assidue ad iudi-
 centur, ac conferãtur, nec hac sola dubie voluntatis consideratione huius rei diffi-
 cultas circũscribitur. Sunt enim quã plurima alia: (etsi hoc sit precipuũ,) quę Ma-
 ioratuũ causas solẽt reddere ceterarũ omnium difficilimas. Interdũ nãq; de disponẽ-
 tis, ac etiam Principis potestate, de Maioratus natura, ac perpetuitate, de succes-
 sionis ordine: plerumquę etiam de successoris capacitate ac incapacitate, de bono-
 10 rum alienatione, atque infinitis alijs questionum occasionibus rem istã cõingen-
 tibus, cum maxima difficultate, partiuquę iactura cõtrouertitur. Nec solẽt iurgia
 ista de minimis, aut paruis rebus tractari: sed eisdem sunt Regna, Ducatus, Co-
 mitatus, Marchionatus, Ditiones, cetera quę opulẽtissima patrimonia subiecta:
 dũ de eorũ successionẽ cõtẽditur, indeq; lites immortales, ac cades etiã inter sub-
 ditos: bella autẽ, ac ingentes calamitates inter supremos Principes oriũtur. Quod
 11 si litigatores iã assidue litibus, ac expensis, continuisq; rixis, ac contentionibus ex-
 cis: idẽ ortis deflessi, velint etiã Regia interueniente facultate arbitrio, seu transa-
 ctione ipsa iurgia dirimere eis accidere id solet, quod cũ Hydra decertantibus in
 Lerna palude accidebat, cui vno excisso capite statim plura alia suppullulabant:
 Lites quę suppressimẽ intendẽtes, nouas, ac longe maiores cõtrouersias exsuscitãt:
 ita vt iam cõdeuentũ sit, vt propẽ nulla in rebus Maioratus sit stabilis concordia,
 aut non litibus subiecta compositio. Cum autẽ res ista ardua sit ad modũ, & dif-
 ficilis: adeo quę usu, ac forensi controuersia frequentissima, vt perfectõ, & abso-
 lutissimo: tractatũ indigeret: nullus, quem ego viderim hactenus rem istam
 perfectã, atque ex professo tractauit: quamuis plures, quos statim citabimus va-
 12 rias quæstiones ad id spectãre diuersis in locis attigerint, atque etiam discusserint.
 Nã hi tractatus Primogenitura, qui a Martino Laudensi, Ioanne Lecerier, &
 Andrea Tiraquello perfectissimo, elegantique stylo conscripti sunt, (vt inferius
 clarius demonstrabimus) modicam præstant Hispanorum Maioratum cogni-
 tionem, etsi

f Quint. Ci
libro. 7.

tionem, et si in eis aliqua cōtineatur, quæ in hoc negotio interdū pos sint nobis sup-
 petias ferre. Ex antiquis autem atq; exteris Scriptorib⁹, quos ego vnquā legerim
 nemo profecto de hac re: nisi succincte, ac quasi per transenā meminit. Idque pri-
 mus fecit Paulus Castrensis, & qui super quodā Maioratu Hispanensi cuiusdā Il-
 lustris viri Perafani de Ribera consultus eleganter respōdit, vbi etiā breuissimē ali-
 qua reperit principia ad cognitionē Maioratuū Hispanorū admodū necessaria.
 Quod etiā ali j varijs in locis: breuiter tamen, atque in transcurso fecerūt. Ita ve-
 bint faciliē quisque intelligere possit: quā parū adiumenti in tota hac de Maiora-
 tibus tractatione possit ab exteris Iurisconsultis sperare. Cum igitur materia hac
 sit diuisionis Hispaniarum propria, ac peculiaris ab eius antiquis Chronicis, legibus,
 scriptoribus, publicisq; & priuatis monumentis erit perquirēda. Atq; vnam
 iustā cū cura & diligentia antiqui nostri Historici res gestas pris corū tēporū cō-
 plexi, fuissent. Non enim ego nūc merito dolere: quā minimū me inde: vnde maxi-
 mē debuerā fuisse adiūti: quippe in illis nē verbū quidē de origine, natura, iure, ac
 peculiari prerogatiua Primogenitorū reperitur, cum ibidē interim nō pauca occur-
 rant, quæ doceant plura olim amplissima patrimonialia vbiq; apud nos iure Ma-
 ioratuū, & Primogeniura a pluribus nobilibus fuisse possessa. Verbi autē huius
 Hispani (Mayorazgo) quanquā in priuatis quorundam monumentis multo vetu-
 stior sit mentio: prima autē in Chronicis ea est prorsus: quam habet Regis Ioānis
 primi historia. Vbi de patris sui testamento in publico Regni conuētū differtur.
 Rex enim Henricus Secund⁹: cū multa Nobilibus oppida, ditiones, & diuersi ge-
 neris patrimonialia tribuisset, tandē de his ipsis in testamento his verbis constituit.
 Pero toda via q̄ las ayan por Mayorazgo, e finquē a su hijo mayor le-
 gitimo de cada vno dellos, e si murieren sin hijos legitimos, q̄ se tornē
 los bienes, d̄ q̄ alsī muriere, a la Corona Real d̄ nuestros Reynos. Quæ
 clausula in Regnis Castelle recepta est, pro legeq; seruari mādara, ex quodā Re-
 gio edicto a Regibus Catholicis Murcie k primū emissō, atq; iterū ab eis dē Re-
 gibus Catholicis Vallisoleri confirmato. Quæ edicta inueniuntur in collectione
 schedularū, ac ordinationū Pincianæ Cancellariæ. Cuius etiā clausula aliqui
 ex nostratibus, atque etiā exteris scriptoribus meminerunt. Sed eiusdem clausu-
 læ tenor, nec in Chronicis, nec etiam in legibus hui⁹ Regni insertus fuit: at donec
 edicta fuit noua legū huius Regni collectio, quā hisce diebus dilucto ordine, ac
 prudentissimo iudicio, mandato Philippi Secūdi Hispaniarum Regis potentissi-
 mi, perfecit, ac Typis mandauit Bartholomæus ab Auenga, in summo Castella Se-
 natu quondam Consiliarius inter nostros Hispaniæ Iuriscōsultos, literarū prestā-
 tia admodū insignis. Quo in opere eiusdē clausula tenor insertus est, eaque clau-
 sula his ipsis verbis, quib⁹ paulo ante proposita est, pro lege seruari præcipitur, ita,
 ve deinceps de eius tenore, quem admodū antea solebat, dubitari non possit. In legi-
 bus autē antiquis nostri Regni modica sunt huius antiquitatis Maioratuū obser-
 uatio.

164. li. 2.

conf. 55.
 m. cōf. 29
 m. cōf. 62.
 of. 10. lib.
 cōf. 47. li.
 conf. 397
 parif. conf.
 4. Tiraq.
 moge. q. 1.
 8. q. 9. nu.
 8. q. 1. cū
 ires alios
 in præf.
 tracta. n. 4

10. 12. ca. 13.

die Iulij an
 1488.
 die Octobris
 dem anni.
 51. 1.

ido. Rom. cō
 8. Ios. Lup.
 p. Rub. dē
 12. inter vir.
 ro. 6. 69. nu.
 Mōtal. in suo
 tercio verb.
 mogenti. Ro
 1. Xuare. m. l.
 ontam in pro
 1. C. de m of
 1. testam. 6. li
 1. 1. m. 8. in. q.
 moratus. n. 22.
 1. 1. tit. 7. h. 5.

113. m. 10. 11

* *

Præfatio.

- 21 *uatio.* Cum in Partit. ar. legib⁹, quæ à Rege Fernâdo huius nominis tertio, qui cognomēto Sanctus dicitur, inceptæ fuerunt, & à Rege Alphōso decimo eius filio, qui cognominatur Sapiēs, absolutæ, ac expeditæ, ut habetur in Chronico eiusdē Regis Alphonsi, nulla mētio Maioratus habita sit, nec etiā Primogenitura, nisi in his legibus de quibus inferius latius dicemus: ^q similiter etiā in legibus fori, ordinamenti, & Styli, ac alijs antiquis huius Regni legibus Maioratus mentio nō inuenitur, vsque ad tēpo-
ra Ioannē Hispaniarū Regina, quæ in generalibus Comitijs apud Taurū celebratis quasdā leges, quæ vulgō Taurinenses nuncupantur, anno 1505, stabiluit, ac promulga-
uit: in quibus multa differre, & ex professo de Maioratus sunt consuetudine: pleraq;
22 etiam Maioratus tractatū expectatā decisa sunt. Inibiq; primū in legibus Hispaniæ hoc vocabulum (Mayorazgo) usurpatur: sed ad eō breuiter atq; succinctē omnia traduntur, ut ex antiquorū dubiorū decisione plura alia antiquis difficiliora suborta sint: postea verō in diuersis horū Regnorum Comitijs edita fuerunt alia etiam leges de Maioratu aliquid denud statuentes, quæ quidem sunt breuissimæ. Quæ omnes leges iā hodie simul collectæ sunt in dicta noua legū Regiarū collectione, ^r vbi idē licet
83 videre. Ex Hispanis autem Iuriscōsultis, qui literis aliquid mādauerūt, prope omnes aliqua rem istā spectatā varijs in locis tradiderunt. Ex quibus, primi fuerunt duo inter Hispanorū scriptores præstātissimi, qui Hispaniā nostrā non parū sua eruditione illustrarūt, Ioānes Lupus de Palacios Ruuicus in summo Castella Senatu Cōsiliarius, & Rodericus Xuauez quondā in Vallisoleitano cōuentu Regius Auditor, & antea in eodem cōuentu causarū patronus disertissimus, qui plura de Maioratu disserūt, eaq; ad eō egregie resoluit, ut nō modicā inde Maioratus cognitionem habeamus: sed hāc etiā Maioratus materiā obiter scribendā suscepit Gregorius Lopus sūpremi no-
uī Oris Senatus (in quo etiā ego per octo ferme annos tranquillē & iocundē persiti) me-
ritissimus Cōsiliarius, in discursu Cōmentariorū super legibus partitarū: vbi etiā interposuit quāplures quæstiones ad Hispanos Maioratus spectantes, quas ante eū & mouerat, & scriptis mādauerat Christophorus de Mieses Iuriscōsultus Hispan⁹, qui postea Minorū ordinē fuit professus: prout ipsemet Gregori⁹ profutur: ^v illud etiā su-
per addēs, quæstiones ² ipsas rudes & indigestas, quales ab auctore relictæ fuerāt, suis illis Cōmentarijs inseruisse: quia nimis arduis negotijs, ac prolixo illarū legū Cōmentario, quod egregie quidem perscripsit distinctus, his quæstionibus impensorē curā nō fo-
tuit adhibere. In hac etiā Primogenitorū materia plura alia scripsit Petrus de Peralta Iuris professor eminentissimus Cathedrā primariā Iuris ciuili olim in Salmanticensi Academia Regens, Præceptor quōdā me⁹ merito semp observandū, si in lecturis, ac re-
24 petitionibus, quas sup pluribus legibus fforū mirificē cōposuit. Circa hæc etiā plurima doctissime atq; eleganter scripsit Illustissim⁹ ac Reuerendissim⁹ Dñs Didacus de Co-
uarruias Segouienfis Episcopus dignissimus inter nostri tēporis Iuriscōsultos eximius, verumq; Hispania nostra decus & ornamentū: quem tādē ob singularia spectata nobilitatis, præclara virtutis, rari exempli, & eruditionis præstantissimæ merita, Philippus Rex Catholicus summi in deligendis hominibus iudicij, Regij Senatus Præ-
fident

p Cay

q Li

r Li

Mayo

s In re

firas co

ter vii

t In re

mā in

C. de i

testa. d

allego.

trū in b

ioratus

beat vi

v In l. 3

par. 6. 1

verbi. 10

col. 5.

x In e

gle. co.

finem.

Præfatio.

fidē esse voluit: & in sublimē hāc dignitatē omni prorsus Hispania verē exultatē, & faustissimē acclamante prouexit, quod multis in locis fecit, præsertim in his libris, quos de varijs resolutionibus, ac practicis questionibus scripsit. Quæ plurima etiā ad hanc ipsam materiā spectantia nimis eleganti, licet breui, ac succincto stylo tractauit Renerēdissimus Dominus Didacus de Simacas nūc Episcopus Pacensis Iuriscōsultus clarissimus in suo de Hispaniæ Primogenitis libello, quē hīc diebus, quibus nos ista iā in manibus habebamus, in lucē edidit, quorū aliqua etiā prædixerat in suo de Catholicis institutionibus tractatu. Quæ omnia nō modicū utilitatis Hispaniis Iuriscōsultis ad huius rei cognitionē ministrasse, nobis atque omnibus satis est cōperitū. Plura etiam quæ ad huiusmodi Primogenia pertinet, scripsit admodū illustris Dñs Antonius de Padilla Meneses ordinis Calatravensis Miles, quodā Regius supremus Cōsiliarius, nunc verò militarium ordinum Senatus Præses delectus, atque inde omni penē Hispania nobilitati præfectus: cuius vel sola insignis eruditio, atq; in literis nomē, hoc ipsū obtinuisse decus poterat, nisi illi sire admodū genus, præclaraq; inclita familia ornēmēta id ipsum etiā præmeruissent. Illa autē scripta repeririūt in elegantibus cōmētarijs quæ super diuersis Iuris ciuilibus titulis, ac legibus satis erudite conscripsit. Aliqua etiā hoc ipsum attinentia scripsit Ferdinandus Vasquius de Menchaca in Regij Patrimonij pratorio quorundam Auditor, inter Hispaniæ Iuriscōsultos obseruandissimus in libris, quos de vltimarum volūtatum creatione, progressu, & resolutione euulgauit, id ipsum etiam fecerunt Arias Pinelus, atque Lemaue. Acostia Iuriscōsultus Lusitanæ Cathedræ Primarius iuris ciuilibus olim in Salmanticensi Academia consequuti, viri quidem lucris atque ingenio præstantes: Primus in suo de boni materni libello, Secundus autem in quaestione quam de patris & nepotis successione solenniter disputauiūt. Plura etiam hoc ipsum spectantia tractarunt, qui in leges Laurinenses commentaria adiderūt: præsertim Antonius Gometius in Salmanticensi Academia quondam Cathedræ Vespertinæ Iurisciuilibus Regens. Et Doctor Burgos Salon de Pace in Regio Vallisoletano conuentu quondam cæsaris Patronus insignis. Sed etsi tot Hispani iuris professores excellentissimi, varias huius materie quæstiones in diuersis suorum operū locis attigerint: nullus tamen tractatum peculiare, & absolutū de hac Hispana Primogenitura vnquā præscripsit: præter vnū Dominū Didacum de Simacas, qui in hac materia librum, (vt prædiximus,) breuissimum edidit. Nā etsi Ioan. Lupus de Palatios Ruvios aliquibus in locis referat se ipsum in suo tracta. Maioratus: nunquā librum illum nobis videre cōtiguit, nec quenquā qui vidisset, audiuius. Nec etiā Iacobus de Saa Lusitanus in suo tracta. de Primogen. rationē Primogeniturae, sed solā patris atq; nepotis quæstionē prosequitur. Cum hac igitur perspicere: doleatq; in primis materiā istā nostræ Hispaniæ propriam ac peculiarem, iustā dote, ac perfecta tractatione destitutā: dulci patris amore, & iuris sciētiæ supplendæ, ac locupletandæ desiderio compulsi, de ea absolutū, ac omnibus suis partibus integrū tractatum scribere decreuimus. Non q̃ sperare possemus nos omnia pro rei dignitate expleturos: sed q̃ nostrum hunc laborem iuris studiosis nō inutilem aliqua ex parte futurū animaduertemus. Idq; eo tempore

de do-
ir. & v-
n. 21. &
rep. c. p.
cod. tit.
g. 83. nu.
i. incipi.
pulschra
io.

Præfatio.

tempore cepimus, quo in Hispaniarum supremis consilijs causarum patroni munere sumgebamur, ubi grauissimas Maioratum causas omnium nostris Hispanie Regnorum atq; Proinciatarum per aliquot annos enixe tractauimus. Captis tamen eo tempore obsistere maximis causarum cumulis, quo tunc adeo distringebamur, ut nulli penitus tempus superesset, quod huic operi continuando posset impeditum nec assidue salte negotijs debui superpetere. Nec reueriti tamē ad hac amata studia eo tempore licuit, quo Philippi Regis Hispaniarum potētissimi beneficio Patroni Fiscimundi duobus annis integris peregrinamus. Intermissum autē diutius, & penē posthabuit opus eo demum tempore resumere in manibus datum. Post cuiusdem Regis Catholici iudicio & munere singulari sumus ad Regium Indiarum senatū supremū promoti. Nā cū huius Senatus negotia sint grauissima, & sepe per ardua: ea tamē nō adeo protraherentur, ut tempus aliquod (cū id exiguum sit) nō relinqueret, quod in hac honestissimi desiderij explectione posset insummi. Inde ita ad intermissos labores redire cepimus, iussu curā operi impendimus, & ad optatū finē eo tandem tempore perduximus, quo in supremū Regium Senatū sumus coopratū. Valet minime interim pericula, & laboris semper recurrētis semper incrementis rectis continētes. Opus verō ipsum in quatuor libros diuisimus. Primus Hispanorum Maioratum originē, ac naturā exponit. Secundus rectā eorundē Maioratum institutionē edocet. Tercius Maioratum successionē explicat. Quartus, atq; vltimus horū Maioratum finē extrahit, & ostendit. Possimus autē serio affirmare, (nec nos suscepti operis fallit amor,) in his libris nihil penē eorū defuturū, quæ præcipua in hac tractatione reperiri possunt, quæ in forensibus de Maioratu cōtroversijs solēt occurrere. Nec verū tantū curā: sed & ordinis etiam & methodi sollicitudinē nobismet ipsis exactiorē imposuimus. In tanta autē rei totius varietate, & diffusa, vagaque dispersione aliquid opera pretij fecisse poterimus: si tantū hac in ordinē redegerimus, tamen si nihil nouū nobis fuisset excogitatum. Illud tamē hic admonere nō prætermittā cū de rā multis opinionibus mihi fuerit toto opere differendū, eam me in iudicando & approbando rationem semper fuisse sequutū, quæ potioribus, quantum assequi ego potui fundamentis, cōfirmari mihi videretur. Neque tamen eo sum ingenio aut propensione, ut pertinacius eas velim defendere: sed licet unicuique rectiora afferenti rationibusq; validioribus cōfirmanti libens relinquo: ut veritati, cuius me in primis studiosum cupidūq; profiteor lumen maiori discussione inferatur. In his autem alijsq; omnibus præstandis quantum elaborauerimus, aliorū nō nostrū iudiciū esse volumus. Nos namq; solū ad hæc efficiēda, cōmunis multorū utilitas mouit, qui iuris scientiā apud nostros Hispanos hac ex parte defectā conquererentur, atq; inde nostrum iuuandi studiū non ingratiū bonis omnibus futurum merito speramus.

Capita, quæ in hoc primo libro continētur.

Quid sit Maioratus. Caput primum.

Quis fuerit Hispanorum Maioratum origo. Caput secundum.

Quid

Quid verbum hoc Maioratus, ex propria natura comprehendat. Caput tertium. fo. 12
Hispanorum Primogenia ex propria natura perpetua non temporalia censenda esse.

Caput quartum. fol. 18

Ex quib' verbis quis Primogeniū instituire cēdēdus sit, et si id nō expresserit. Ca. V. f. 29

Pluraq̃ue aduersus communes, ac generales iuris regulas ex Primogeniorum perpetui-
tate deducuntur. Cap. VI. fo. 38

De vasallo, Emphyteota, fructuario, et fideicommissario et alijs similibus ad Maio-
ratus possessorem: utrum argumentatio procedat. Cap. VII. fo. 51

Hispanorū Primogenia utrū iure sanguinis: an hereditario deferātur. Ca. VIII. fo. 54

Utrum Maioratus successor possit ex causa ingratitudinis ab ipso Maioratu exhere-
dari, vel ab eiusdem successionē excludi. Ca. IX. fo. 62

Maioratus successor: utrum ad debita prædecessoris teneatur. Caput. X. fo. 73

Hispanorum Primogenia ex propria natura indissibilia esse, soli q̃; Primogenito def-
ferri. Caput. XI. fo. 83

Maioratus etiā in cōtractu instituti, utrū vim vltimæ volūtatis obtineāt. Ca. XII. f. 89

Utrū Maioratus dignitas sit, ibiq̃; latissime agitur utrū furiosus, mutus, et surdus, infā-
mis, religiosus, aut clericus valeant in Maioratu succedere. Ca. XIII. fol. 100

In Hispanorū Primogeniis utrū iure directo an obliquo succedatur. Ca. XIII. fo. 114

Maioratus possessor utrū teneatur de re ipsa Maioratus restituēda satisfacere. Ca. XV. f. 118

Maioratus possessor bona Maioratus dilapidante, an possit sequens in vita eiusdem
Maioratus successionem vendicare. Cap. XVI. fo. 124

An ex bonis Maioratus quarta Trebellianica, aut Falcidia detrahatur. Ca. XVII. f. 131

Hispanorū Primogenia utrū odiosa, an fauorabilia cēdēda sint. Cap. XVIII. fo. 142

Maioratus possessor, utrū sit dñs rerū Maioratus: an solū fructuarius. Ca. XIX. f. 145

Possessor Maioratus, utrum possit in ususfructus, seu aliam quancunque seruitutē in
bonis Maioratus constituere. Caput. XX. fo. 154

Utrum Maioratus possessor possit bonaeiusdē Maioratus locare, seu in Emphyteosim
concedere. Cap. XXI. fo. 157

Maioratus emolumenta qualiter eiusdem possessorem sequantur. Ca. XXII. fo. 165

Thesauri et argēti fodinæ, lapidicinæ seu alię venæ, quæ in fundo Maioratus inueniun-
tur: utrum eiusdem possessori, an ipsi Maioratus cedant. Ca. XXIII. fo. 167

Utrum in Maioratus possessorem ius patronatus, atque iura sepulchrorum pertran-
seant. Ca. XXIII. fo. 171

Qualiter possessor Maioratus cui iurisdictio inest, valeat cōmodis iurisdictiois frui.

Caput, XXV. fo. 179

Augmentum rerum Maioratus utrum Maioratus cedat, eodemq̃ue iure, an diuerso
censendum sit. Cap. XXVI. fo. 185

Ad quæ onera Maioratus possessor teneatur. Cap. XXVII. fo. 191

Utrum Maioratus possessor inuentarium de rebus eiusdem Maioratus facere tenea-
tur. Caput. XXVIII.

De Hispa-

DE HISPANORVM PRIMOGENIORVM origine ac natura.

LIBER PRIMVS.

Summaria ex capite sequenti.

- 1 OMNIS bona disputatio debet à diffinitione proficisci.
- 2 Maioratus pro iure Primogenitura frequenter usurpatur solet.
- 3 Verbum Maioratus à solis Hispanis visitatur, nec apud Latinos Scriptores inuenitur.
- 4 Primogenia vocantur iura primi, & maximi natu filij.
- 5 Primogenitura quid sit.
- 6 Differentia inter Maioratus Hispania, & aliorum Regnorum ac provinciarum Primogenituram.
- 7 Hispanorum Primogenia fideicommissis perpetuo familia relictis similia esse, & in quibus hac inter se differant.
- 8 Maioratum, & fideicommissorum conuenientia, in quibus consistat.
- 9 Fideicommissum in testamento, seu vltima voluntate, nō in contractu relinqui potest.
- 10 Fideicommissum potest quibuscumque verbis relinqui.
- 11 Maioratus ut plurimum verbis praeceptiuis ordinantur.
- 12 Fideicommissum verbis etiam directis relinqui potest.
- 13 Verba directa obliquantur ex testantis voluntate.
- 14 Maioratus & fideicommissa in pluribus differunt.
- 15 Non potest dici praecise Maioratum fideicommissum esse.
- 16 Hispanorum Primogenia cui generi dispositio potius adaptari valeant.
- 17 Ex Hispanorum Primogeniis tot substitutiones, seu donationes resultant, quot personae ad eorum successionem vocantur.
- 18 Nascentis donatio, seu praeteritum fieri potest.
- 19 Celeritas actuum efficit, ut vnus alterum deceleat.
- 20 Dominium non inconuenit quod vni ad vitam tantum relinquatur, & post mortē eius in alium transferatur.
- 21 Diffinitiones Maioratus à Rodrico Xarez & alijs assignatae taxantur.
- 22 Vera diffinitio Hispanorum Maioratum assignatur.
- 23 Maioratum quidam propriū, quidam impropriū esse solent.
- 24 Diffinitio vera est eas, quae definit rem secundum propriam naturam: licet aliquādo ex accidenti deficiat.
- 25 Maioratus absque Principis facultate constitutus verus Maioratus est.
- 26 Remedium legi, 4. 1. Tauri circa translationem domini, ac possessionis competit ei, qui in Maioratu absque Regia facultate instituto vocatus est.
- 27 Lex, 4. 6. Tauri de edificijs in rebus Maioratus factis loquens, habet locum in Maioratu absque Regia facultate instituto, atque in Patronatibus & anniuersariis iure Maioratus institutis.
- 28 In alijs Provinciis extra Hispania plures dispositiones sunt, quae Maioratibus assimilantur.
- 29 Primogeniorum Hispania tractatus non solum Hispanis, sed etiam exteris summe utilis erit.
- 30 Regnorum atque amplissimarum ditionum successio apud omnes gentes, ut plurimum eo ordine, quo in Hispania Primogeniis deferretur.

A Quid

De Hispanorum Primogenijs.

Quid sit Maioratus.

CAPVT PRIMVM.

- 1 Voniam ex diffinitione cuiusq; rei natura atq; essentia plenius & perfectius quàm ex quauis alia docendi ratione comprehenditur: idcirco Maioratuū naturam interpretaturi, ab eorum diffinitione exordiemur. Vt autē perfectā diffinitionē Maioratus assignemus, id primo loco sciendū est, Maioratu pro iure Primogenitūre frequēter à iuris interpretibus vsurpari, quod dixit Preposit. in. c. ius naturale. col. 4. in fi. 1. distinctione, dicens Maioratu nihil aliud esse quàm Primogeniturā: idq; ipsum etiam profitentur Bald. in. l. cum antiquioribus. C. de iur. deliberan. nu. 11. Paul. consi. 164. lib. 2. quasi per totum consil. Abb. cons. 85. n. 3. lib. 1. Roma. cons. 29. Soci. cons. 47. lib. 3. quasi per totum consil. X Suarez in. q. Maioratus. n. 8. Paris. cons. 72. nu. 80. libr. 4. Ioan. Licerier. de Primoge. lib. 1. 2. q. n. 1. & 2. Tiraquel. de Primogenitu. 1. q. nu. 14. Grego. Lopez in. l. 2. tit. 15. part. 2. in glo. in verb. *Mayoría*. in princ.
- 3 ¶ Quod nomē Maioratus apud solos Hispanos in vsu est, vt prædicti. dd. aduertunt, nec apud Latinos Scriptores vsquam inuentum: sed apud eos
- 4 passim id quod nos Maioratum appellamus, Primogenitura dicitur. Et etiam vocantur Primigenia iura primi, & maximi nati filij, seu etiā Primogenia & Primogenita, vt aduertit Tiraquel. de Primogenitura in præfatione. n. 1. & 2. Quod admitti potest, si Primogenituram, seu Primogenia & Primogenita in eo sensu in quo Hispani Maioratum accipere solent, capiamus. Aliāsnāq; inter hæc ingens discrimen, vt inferius dicemus, reperitur. Sed quia plura de Primogenituræ appellatione, & interpretatione ab alijs Scriptoribus exactius & prolixius discussa sunt, nos, qui huius materiæ substantiam, omisis superfluis, scribere profitemur: ea missa faciemus, ad Maioratus diffinitionē tractatum conuertentes.
- ¶ Maioratus igitur, seu Primogenitura (vt alias imperfectas, ac ab omnibus iam dudum reiectas diffinitiones omittamus) est *Ius prioris ætatis honorificum & vtile competens filio, quia primus est in ordine nascendi.* Quā diffinitionem posuit Ioan. Liceri. in tractatu de Primoge. lib. 1. q. 1. n. 4. referēs ad id Luc. de Pen. in. l. 1. C. de priuileg. eorum, qui in sac. Pala. mili. lib. 12. col. 6. qui tamen breuius Primogenituram diffinit, vt apud ipsum videri potest. Eam tamen diffinitionem sequitur Carol. Molin. in cōsuetud. Parisien. lib. 1. §. 8. glof. 3. nu. 2. Quam etiam ceteri sequuntur.
- ¶ Quæ diffinitio, et si iuxta aliorum Regnorū ac Prouinciarum cōsuetudines

dines, ac diuini instituti prærogatiuas, de quibus in capite sequenti tractabimus bona esse possit, ex omnibusq; suis partibus constet. Quod autem ad Hispana Primogenia eorumq; naturam ac succedendi ordinem attinet, nullo pacto sustineri valet. Nam etsi ex diuino instituto filius Primogenitus ex bonis parentum duplicatam portionem accipere debeat, absq; aliqua alia eorum prouisione, seu dispositione, & ex Galliæ consuetudine Primogenitus plura etiam præcipua obtineat ex parentum hæreditate, siue ea ex bonis fœudalibus, siue allodialibus constet, vt probatur ex hijs quæ adducunt Ioan. Licier. de Primogenitura. lib. 2. q. 4. cum sequentib. Tiraquel. eod. tracta. in præfatione, nu. 3. Et Carol. Molin. in consuetudinib. Parisien. titu. 1. de materia Fœud. §. 8. glos. 3. in princip. Idq; ipsum seruari solet in pluribus orbis Regionibus, ac Prouincijs, vt idē Tiraquel. in eadem præfatione dicto. num. 3. cum sequentib. aduertit. In Hispania autem nihil competit primogenito filio inter alios fratres, ex parentum seu aliorum consanguineorum hæreditate præcipuum, nisi id sibi ex aliqua dispositione præambula, seu ex præscriptione antiquissima deferratur: adeo, vt cessante Maioratus institutione seu succedendi iure primogeniturse præscriptione filius Primogenitus nihil præcipuum ex hæreditate parentum præ ceteris fratribus obtineat. Ex quo fit vt hæc definitio minime possit Maioratum Hispanorum substantiam comprehendere. Cum totius definitionis vis in iure prioris ætatis consistat: quod prioris ætatis ius sine dispositione præambula seu præscriptione aliquid maiori natura tribuenti in Hispania nihil præcipuum ex hæreditate paterna defert Primogenito.

¶ Item illud, quod ex iuris diuini dispositione, atq; ex cæterorum Regnorum lege, seu consuetudine Primogenitis competit liberè sibi defertur, nec restitutioni, nec etiam alijs vinculis, conditionibus, seu prohibitionibus obnoxium est, cuius contrarium in Hispanis Maioratus seruatur. Similiter etiam plura alia in Hispanis Primogenijs statuta sunt, quæ (vt plusquam notissimum est) non omnino prædictis Primogenitis conueniunt. Ex quibus comprehendere potest quantum distet Hispanorum Maioratum natura ab ea, quæ legis veteris cæterisq; aliorum Regnorum ac Prouinciatarum Primogenitis inest. Similiterq; quàm diuersa esse debeat horum Maioratum ab illis tractatio.

¶ Ad eò autè alterum ab altero distat, vt fere omnes Hispani iuris consulti, qui in hac re siue voce, siue scriptis suam sententiam protulerunt censcant Hispanorum Primogenia nihil aliud esse, quàm fideicommissa perpetuo familie relictæ, in quibus proximus quisque ex familia succedere debet, cæterisq; ex gradus prærogatiua ac disponētis volūtate anteferri,

De Hispanorum Primogenijs.

de quibus iurifconsultus meminit in l. cum ita legatur. §. in fideicommissis. ff. de lega. 2. & in l. peto. §. fratre. ff. eodem. Tractaturq; in l. fina. C. de verb. signi. Nisi quod in his Maioratus non debent simul succedere omnes in eodem gradu existentes prout in eo fideicommissis, quod familia perpetuo relinquitur succedunt, ut probatur ex tex. in d. §. in fideicommissis. ibi. *Et qui ex his proximo gradu procreati sunt.* Vbi id communiter scribitur. *aduertunt atq; ex l. peto. §. fratre. ff. de lega. 2. ibi. Omnes fideicommissum petent, qui in familia fuerint.* Vbi etiam per scribitur. Sed vnus tantum isq; maior natus seu primogenitus in bonis Maioratus succedere debet, bonaq; in diuisa ac in alienabilia debet perpetuo in familia ordine successiuo cōseruari. Ideoq; Hispana Primogenia tanquā fideicommissa censenda esse arbitratrur Palat. Ruui. in repeti. c. per vestras. de dona. int. vir. & vxor. §. 44. n. 3. 4. & §. vbi inquit Maioratum nihil aliud esse: quā fideicommissum. Id ipsum etiam aduertit Petr. de Peralt. in l. 3. §. qui fideicommissam. ff. de hæred. institu. nu. 91. ad fin. & in d. l. cum ita legatur. §. in fideicommissis. nu. 24. præsertim. col. pen. Idq; etiam notat Reuerendissimus. D. Didacus de Couar rub. lib. 1. Resolu. c. 15. nu. 14. vbi inquit proculdubio possessore Maioratus fideicommissario æquiparari. Id etiam existimant Reuerendissimus D. Didacus de Simancas de Primoge. Hispa. lib. 1. c. 28. Menchaca. de successionum resolutione. lib. 1. §. 10. nu. 28. D. Antoni de Padilla in Rubr. C. de fideicom. nu. 7. Aluarus Vaz Lusitanus in qq. iuris emphi. q. 50. nu. 29. Burg. de Pace in Proem. Legum Tauri. nu. 71. D. Franciscus Sarmiento Rotæ auditor meritisissimus selectarum interpre. lib. 3. c. 4. nu. 5. ad fi. Idq; plurimos ex Hispanis Iurifconsultis semper dicere audiuius legesq; de fideicommissis loquentes frequenter in iudicando, & consulendo ad Hispanorum Maioratus applicare.

8 ¶ Vt autem sciamus in quo hæc Maioratum & fideicommissorum cōuenientia, seu differētia consistat: illud est ante omnia præmittendū, nullā iuris ciuilis legē, quā hucusq; viderimus mentionē fecisse de fideicommissis in quo præcisē succedere debeat vnus, isq; Primogenitus, masculusq; minor natus seu femina etiam maiori in eodē gradu existenti præferri: nec in quo succedendum sit iure Primogenitura, nec eū ceteris qualitatibus, quibus succeditur in Maioratus nostri Regni Leges namq; Romanorū in fideicommissis hunc succedendi ordinē non omnino inuenerunt: quanuis de pluribus fideicommissis nēmīnerint ea lege relictis, ut bona perpetuo in familia cōseruentur. Ideoq; Maioratum & fideicommissorum cōuenientia non in hoc consideranda est: q; sicut Maioratus filio maiori deferatur: ita fideicommissum filio maiori deferatur, seu q; sicut in Maioratu masculus eiusdē gradus femina præferatur: ita & in fideicommissis masculus femina præferatur.

preferatur. Seu q^{ui} in fideicommissis succedendum sit perpetuo iure Primo
genitura, bonaque debeant esse indiuisibilia vniq^{ue} nō pluribus deferenda.
Tantum nanque abest, q^{ui} in hoc maioratus, & fideicommissa conueniant, vt
verissimum sit in his ea omnino differre, vt constat ex. d. l. cum ita lega-
tur. s. in fideicommissis. ff. de lega. 2. & ex. l. peto. s. fratre. ff. cod. iuncta. l. si.
vbi per Bart. & Scrib. C. de verbo. signi.

¶ Eorū autē conuenientia in hoc consistit, q^{ui} bona fideicommissis subiecta al-
teri relinquens, potest eidem apponere omnes substitutiones, vincula, co-
ditiones, grauamina, & onera, quae sibi placuerint dummodo onus nō exce-
dat emolumenta. l. ab eo. C. de fideicom. cum similib. Ex quo fit, vt et si le-
ges in fideicommissis de his conditionibus, de quibus superius memini-
mus Maioratus successioni conuenientibus, praecisam atque specificam
intentionem non fecerint ex hac quascunq^{ue} conditiones, ac substitutiones
apponendi in bonis fideicommissis subiectis licetia possit fideicommissum su-
milia relinquens eam conditionem apponere, vt in eo succedat vnus, isq^{ue}
Primogenitus, & q^{ui} bona sint indiuisibilia, succedaturq^{ue} in eis perpetuo,
iure primogenitura: cum hae conditiones iustissime sint, in eisq^{ue} de fami-
liae conseruatione tractetur, quod Reipublicae expediens est. Sicq^{ue} et si
quo ad ista in actu Maioratus ac fideicommissa non continiant: conue-
nient tamen in facultate, & potentia disponendi à lege concessa, quod in
idem recidit, post factamq^{ue} dispositionem maioratus, & fideicommissa
eodem iure censenda erunt, fideicommissumq^{ue} hac lege constitutum co-
gruentissimo vocabulo Maioratus appellari poterit.

¶ Item licet in succedendi ordine iure Primogenitura Maioratus & fidei-
commissa non pari iure, vt praediximus, censcantur, parificantur tamē in
hoc, q^{ui} plures conditiones, ac substitutiones vltra superius adductas, quae
in Maioratus apponi solent, in fideicommissis passim apponuntur. Qua-
rum interpretatio ab his, quae in fideicommissis decissa sunt erit necessario
petenda: cum in Maioratus nihil circa haec cautum inueniatur. Quod
etiam necessario agendum est, in pluribus alijs, quae in fideicommissis iure
statuta sunt, quae pari ratione in Maioratus sunt seruanda. Ex quib^{us} eo
stat maximam esse inter fideicommissa, & Maioratus conuenientiam.

¶ Nec dicendum erit Maioratum fideicommissis non posse equiparari ex
eo, q^{ui} Maioratus ita ex contractu: quā ex testamento institui possint. Fi-
deicommissa autē solum in testamento relinquuntur, seu in ea scriptura, quae
vni vltimae voluntatis obtineat. l. cum quis decedens. s. pater. ff. de lega. 3.
vbi per Bart. & Scriben. l. vt heredibus. & l. sequens quāstio. ff. de legat. 2.
Raphael Cumanus in l. qui Romae. s. cohæredes. ff. de verb. oblig. quæ seq^{ui}
ibidē Pau. quia. Alex. nu. 4. Soci. nu. 19. Iass. nu. 15. Ruinus cōfil. 7. nu. 14. li. 3.

De Hispanorum Primogenijs.

Idem consil. 214. nu. 16. lib. 1. Decius consil. 488. nu. 19. Parisius consil. 100. nu. 22. lib. 4. Alciatus consil. 517. nu. 3. & consil. 518. in prin. Guido. papa con-

fil 224. nu. 1. cum seq. q. propriè ac strictè loquendo verum est. **¶** Maioratus namq; siue in contractu, siue in testamento instituatur, vt plurimum vim vltimæ voluntatis obtinere solent. Ideoque vbi Maioratus vltimæ voluntatis naturâ sequuntur nulli dubium: nisi q. possit in eis fideicommitti: etiâ si in contractu instituti sint: sicut in donatione causa mortis fideicommitti potest ex eo, q. habeat vltimæ voluntatis effectus: quâvis quo ad ordinationem cōtractui æquiparetur. l. cū pater. §. 1. ff. de lega. 2. l. Scia. in fi. ff. de dot. prælegat. l. 3. §. fina. ff. de lega. 3. d. l. vt hæredibus. Vbi Bart. & communiter scrib. ff. de lega. 2. l. ass. in l. filius familias. §. diui. in l. lecturæ. nu. 88. ff. de lega. 1. De quibus omnibus in isto lib. c. 12. latius agemus.

¶ Nec etiam oberit, q. Maioratus per verba fideicommissum inducētia institui nō soleant: scilicet fidei tuę committo, rogo, mando, peto, volo, & similia: per quæ verba solent fideicommissa relinqui. Tex. in l. 2. C. communia de legat. & in §. fina. institui de singul. rebus: per fideicō. relict. Nā cum hodie inter legata, & fideicommissa sublatā sit differentia l. x. ff. de lega. 1. cum similib. Non refert per quæ verba fideicommissum relinquatur dum modo de disponentis volūtate constet. l. peto. in princip. ff. de lega. 2. Per quē tex. dixit. Bart. in proprio loco, q. ad inducendum fideicommissum non refert: an verbum sit præceptiuum, vel dispositiuum. Nam ex quibuscunque verbis fideicommissum inducitur. Idem probat tex. in l. Pamphilo. ff. de lega. 3. l. verbum volo, vbi per scrib. C. de fideicom. d. l. 2. vbi etiam per. dd. C. communia de lega. Sola namque voluntas in fideicōmissis spectatur: non autem verborum qualitas. l. cum virum. cum similib. C. de fideicom. Quod extendit ac expluribus comprobat. Azo. in summa C. eo. tit. Sicq; cū in Maioratus nostri Regni semper apponantur verba ista, transeat in sequentē, succedat habeat, restituat, deueniat, & similia, quæ sunt verba præceptiua: merito de illis: sicut de fideicommissis iudicandum est, vt optimè considerat Palat. Ruu. in d. repēt. c. per vestras. §. 44. nu. 4.

¶ Quodd si dicatur verba ista esse directā, non autem obliqua: ideoq; fideicommissis nō conuenire dicendum est, q. si benè consideretur verbū restituat obliquū est. Omnia autē alia verba, quæ paulò ante adduximus communia, & quæ tā ad directam substitutionē: quā ad obliquam & fideicommissariam referri possunt, vt aduertit Bart. in l. Centurio. ff. de vulga. nu. 45. cum plurib. sequen. Cuius doctrinam asserit communem esse lassi ibidem. nu. 63. cum sequen. Quē ceteri Moderni sequuntur, & omnes Canonist. in c. si pater post glos. ibi. de testam. lib. 6. Imo etiā potest ver-

bis dire-

bis directis fideicommitti, dummodo verba sint talia, quæ ex mente dispo-
nentis possint fideicommissum inducere, ut dixit glo. in §. fina. insti. de sing.
reb. per fideicom. relict. glo. 1. ad fin. Quamvis sequuntur Ang. & Scrib.
Barr. & Scrib. per tex. ibi. in l. pater filium. §. pater filios. ff. de lega. 3. dd. in
l. 2. C. communia. de lega. Obliquantur namque verba directa ex volunta-
te testantis: licet obliqua nunquam directa fiant, glo. fina. in l. verbis civili-
bus. ff. de vulga. & ibi communiter Scrib.

¶ Sed etsi maxima convenientia sit inter Hispanorum Maioratus ac fi-
deicommissa: prout superius diximus & alias apertius demonstrabimus:
non tamen negari potest, quin licet in pluribus conveniant: in aliquibus
tamen differant. Substantia namque fideicommissi eo præsertim dirigi-
tur, ut fideicommissarius de manu heredis rem fideicommissa subiecta
capiat. l. eam quam. C. de fideicom. l. quod per manus. ff. de iur. codicil.
Qua ratione fideicommissarius debet poni per heredem in locum ipsius,
l. qui quadringenta. ff. ad Trebel. Nec potest fideicommissarius propria
autoritate fideicommissum capere: imò si id faciat punietur cadetque à
iure suo. l. 1. vbi per Scrib. C. quor. lega. glo. in l. Paulus. ff. ad Trebel. Soci-
latè consil. 23. vol. 2. col. pen. & fin. Deci. consil. 84. nu. 1. Nec dantur actiones
fideicommissario vniuersales, nisi re aut verbis fideicommissa restituto, ut
cõstat ex leg. aut princi. ff. ad Trebel. & in l. restituta. ff. eod. Ex quo plura
de coactione, hærede adire recusante, ac de quartæ detractiõne, & de fru-
ctuum perceptione, & id genus similibus in fideicommissis tractantur,
quæ non omninò Maioratus conveniunt.

¶ Item quando in contractu irrevocabili Primogenium instituitur cõtra-
ctusque non autem vltimæ voluntatis naturam observat, non potest Pri-
mogenium hoc fideicommissi naturam sequi, cum non valet in con-
tractibus fidei committi. l. sequens questio, vbi per Scrib. ff. de lega. 2.
quod supra isto capite nu. 9. latius probavimus. Imò potius donationi in-
ter vivos huiusmodi Maioratus conveniet tamen si lato sumpto vocabulo
in contractibus fidei committi possit, ut probat Fran. Marzarius in epi-
thio. fideicom. q. 2.

¶ Ideoque quantvis assidue dici soleat Maioratus nihil aliud esse quam fi-
deicommissa perpetuò familiæ relicta, aliquibus additis vel detractis, quæ
in Maioratus diversò iure censentur, de vnoque ad aliud in casibus ean-
dem rationem habentibus argumentationem procedere: nos tamen in
Maioratus diffinitione non audebimus præcisè dicere Maioratum fidei
commissum esse: ne data aliqua dissimilitudine corrumpat diffinitionis sub-
stantia, sed aliunde Maioratus diffinitionem perquiremus.

¶ Cum igitur ex his, quæ in præcedentibus diximus constet Hispano-

De Hispanorum Primogenijs.

rum Primogenia non posse iuri Primogeniorum exterarum nationum
omnino adaptari, nec etiam præcise fideicommissis cōuenire. Opere præ-
cium erit antequam eisdem Primogenijs propriam diffinitionem assi-
16 gnemus scire, cui dispositionis generi Primogenia ipsa potius cōueniāt.
Vidimus namque plures Hispanos iuriconsultos magni nominis, circa
hæc æquiuocè procedere. Quia in re dicendum erit, quod si Maioratus
ex contractu fiat, id Primogenium in effectu erit, quædam donatio sub
modo, seu sub conditione facta omnibus Primogenitis familia ita vt per-
petuo ordine successiuo succedant. Ideoque iuxta tradita in. l. quoties. cū
+1 similib. C. de dona. quæ sub modo tale Primogenium iudicandum erit:
quod Oldrad. consil. 224. nume. 28. & Aluaro. in cap. 1. §. hoc quoque. col.
fin. de succe. scru. & Deci. consil. 445. nu. 47. Xuarez in. q. Maioratus. nu. 19.
verum esse profitentur. Si verbō in vltima voluntate Maioratus institua-
tur in effectu erit, quædam hæredis institutio legatum vel prælegatum fa-
ctum primo successori: ita vt mortuo eo, hæreditas legatū vel prælegatū
sequeutibus successoribus Primogenitis ex familia testantis procedentibus
ordine successiuo perpetuo deferatur: iuxta tradita in. l. fin. C. de verb. sig.
& in. l. fin. cū similib. C. de lega. & in. l. peto. §. fratre. ff. de lega. 2. De quo sta-
tim latius dicemus. In quo Primogenio sequentes successores non pro-
priè tanquàm fideicommissarij succedent, nec ad propriam restitutionē
tenebuntur. Imò absque restitutione ipso iure de vno in alium dominiū,
ac possessio bonorum pertransibit: sed largo modo atq; improprie fidei
cōmissarij dicētur: cū (vt superius diximus) nō omnino Maioratus succes-
sor fideicommissario assimiletur, nec bona Maioratus pprie restitutioni sub-
iecta dicēda sint: put infra isto lib. c. 14. n. 15. & c. 15. n. 8. & c. 12. n. 12. dicemus.

17 ¶ Ex qua Primogenij institutione facta, ex donatione modali vel cōditio-
nali siue ex institutione legato vel prælegato vnicuiq; Primogenitorū per
tempus vitæ suæ factis seu ex substitutione fideicommissaria: quauis improp-
ria resultāt tot donationes vel substitutiones legata aut prælegata in quē
libet Primogeniū ex vocatis ad eiusdē Primogenij successione quot sunt
personę vocatę, ac si vnicuiq; eorū nominatim atq; specificè facta fuisset
21 vnaquęq; donatio substitutio legatū seu prælegatū. Idcoq; absq; aliqua re-
stitutione quilibet vocatus consequetur dominiū eodē instanti ac momē-
to, quo purificatur conditio vel venit dies vocationis ex propria persona
sublatō de medio præcedenti successore. Non autē ex iure ab eodem sibi
transmisso, vt eleganter declarat Paul. Castren. in. l. si pecuniam in princi-
fi. de condi. ob. caus. nu. 11. & consil. 164. nu. 19. 20. & 21. cum sequen. lib. 2.
Andr. de Yser. in c. Imperialem, §. Præterea. Ducatus. nu. 4. de prohibita
secund. alie. per Frederi. vbi id optimè declarat Præpo. in. c. 1. n. 10. ad fin. de
scru.

seudo Marchie. Roderic. Xuar. in rep. leg. quoniã in prioribus. C. de inof
fi. test. super leg. fori. 8. q. n. 6. Decius consil. 498. n. 19. Parisi. consil. 65. nu. 17.
lib. 3. Laurẽtius Siluanus consil. 15. n. 9. cũ sequen. Alciatus Parergon. lib. 8.
c. 15. ad finẽ. Tiraq. qui tamẽ nihil ex his refert de Primoge. q. 40. n. 108. cũ
plurib. sequen. atq; iterũ. n. 106. Non enim est mirũ: si ex vnica dispositione
seu etiã ex vnico verbo plures donationes seu substitutiones exoriantur,
prout infra isto lib. c. 4. n. 16. demonstrabimus. ¶ Quod nõ solum in his qui
tempore institutionis Primogenij nati sunt: sed etiam in nascituris ve-
rum est, vt probatur ex. l. diui. 3. pactis. C. de natura. liber. Sicq; in specie
declarat. Paul. d. consil. 164. Guid. papæ. decis. 267. nume. 1. Bellamera
consil. 17. Bertrand consil. 138 lib. 2. & alibi sæpẽ scrib. In similibus nanq;
dispositionibus propter celebritatẽ donationũ vel substitutionum vna alte-
ram occultat: prout in simili probatur ex tex. in. l. 3. s. si pa. ff. de donatio. in
ter vir. & vxõ. Et in. l. si in Gallia. cũ similib. C. si cert. petã. Idq; sic declarat
Andre. de Yser. in. d. s. præterea. Ducatus. nu. 4. ¶ Quæ omnia iuris principijs satis conueniũt, quibus permisso est, vt si
ne ex donatione siue ex vltima voluntate dominiũ alicuius rei alicui ad vi-
tã relinquatur ea lege, vt eo mortuo in aliũ transferatur. l. Sempronius
Atalus. in princip. ff. de vsufruct. accrescen. l. fina. C. de lega. l. quoties. C. de
donatio. quẽ sub mod. notat Bald. in. l. extraneum. La primera. nu. 6. C. de
heredib. insti. Alexan. in. l. planẽ. La primera. s. si coniunctim. nu. 2. ff. de
lega. 1. l. ass. in. l. Nemo potest. l. lectura. n. 92. ff. de lega. 1. glo. & scrib. in. l. ei,
qui ita hereditatem. ff. de condi. insti. l. Titia. cum testamento. s. Titia. cũ
nuberet, vbi communiter Scriben. id notant. ff. de lega. 2. Ex quibus appa-
ret, quã sit Hispanorum Primogeniorum substantia, quã aliter nullo pa-
cto percipi nec intelligi poterat. ¶ Primogeniorũ igitur substantia sic perpen-
sa atq; intellecta superest, vt
disputamus, an aliqui ex Hispanis interpretibus Maioratu rectẽ diffini-
erint: cum iã exploratissimũ sit diffinitiones ab exteris scriptoribus Primo-
genitorũ assignatas Hispanis Maioratribus non conuenire. ¶ Quia in re inuenio Roderi. X Suarez virum quippẽ doctissimũ, qui
hoc verbum Maioratus: non tam diffiniens quã describens in dispu-
tatione, quã fecit: vtrum in bonis Maioratus pater habeat vsum fru-
ctum? nume. 8. inquit: Maioratum in Hispania appellari bona illa sic vin-
culata & conditionata tali vinculo, vt debeant deuenire ad filium maio-
rem & sic ad descendentem maiorem perpetuũ: ita, q; sint inalienabilia &
indiuisibilia vilo modo, quã huius verbi Maioratus interpretatio: si eam
tanquã eiusdem Maioratus essentia, ac substantia diffinitionem confi-
deremus in aliquibus deficit.

De Hispanorum Primogenijs.

¶ **P**rimo, quia in ea non diffinitur ius ipsum Maioratus: sed solum materia Maioratus subiecta. Aliud namq; est (si rectè cōsideremus) ius Maioratus: aliud est materia ipsa, seu bona, ex quibus Maioratus cōficiitur sicut aliud est furtū, aliud res ipsa, quæ furto subtrahitur. Et etiā aliud est de positiū aliud res ipsa, quæ deponitur, vt res ipsa manifestè demonstrat.

¶ **I**tem nec cōstat ex genere & differentijs, cū verbum illud bona, non possit dici genus respectu Maioratus: sed genus sit ius in bonis Maioratus subiectis succedendis.

¶ **I**tem non est verū, q; bona debeāt solū in filijs ac descēdentibus Maioratus instituetis cōseruari: cū possint cōseruari etiā in transuersalibus eiusdē deficiente linea descēdentium dūmodo omnes sint de familia fundatoris.

¶ **I**tem nec in ea dicit, q; bona deferri debeāt ad proximiorē ex familia atq; ordine successiuo, quod propriū ac peculiare est in Maioratus successionē.

¶ **I**tem nec dicitur, q; debeant in familia cōseruari ad differentiā eorū bonorum, quæ licet in aliena bilia ac indiuisibilia sint: possunt tamen ad hæ-

redem extraneum ex vniuersali institutione deferri. l. pater filium s. Julia nus Agripa. vbi glo. & cōmuniter Scriben. ff. de lega 3. Quare, et si diffinitio ista: quasi omnē Maioratus substantiā comprehendat, alia quæ id vt-

gentius efficiat perquirenda est. Hæc namq; præcisè Maioratum non diffinit: sicut nec etiā illa, quæ ponitur à Reuerendissimo D. Didaco de Si-

manca in suo de Catholicis institutionibus tractatu. c. 2. nu. 115, dicenti:

Bona Maioratus ea esse quæ sic à primo disponente ligantur, vt integra ac indiuisa Primogenitis perpetuò deferantur, quæ etiam in effectu repetit in

suo tractatu. de primoge. Hispaniæ lib. 1. c. 1. In hac namq; ferè omnia, quæ in ea, quam Roder. Xuar. assignauit, notari poterunt. Sicut & in ea, quæ à

Tiraquelo traditur de primoge. q. 68 nu. 1. vbi inquit. Maioratus in Hispania appellari bona, quæ sic coniunguntur, vt in eis solus Primogenitus succedat. Hæc namq; & alia, quæ à Fernando Menchaca. de successio. creati.

lib. 3. §. 26. nu. 90, & à Gregorio Lopez in. l. 2. tit. 15. part. 2. in glo. verbo. Maioria assignantur, potius descriptiones: quàm Hispanorum Primogenio-

niorum diffinitiones appellari poterunt.

¶ **V**t autem Maioratus rectam diffinitionem assignemus dicendum erit. Maioratum esse ius succedendi in bonis; ea lege relictis, vt in fami-

lia integra perpetuò cōseruentur proximoque cuique primogenito ordine successiuo deferantur. En igitur nouam ac essentiālem Hispano-

rum Maioratum diffinitionem, quæ ex genere & differentijs omni-

busque suis partibus constat. Ius namque succedendi genus est. Sunt autem differentiæ omnes, quæ sequuntur, quibus Maioratum partes substantiales comprehenduntur eorumque essentia concluditur. Et quæ

diffini-

*finis
maioratus*

omni

diffinitio ista conuertibilis cum suo diffinito: cum sicut Maioratus est id, quod in ea diffinitur: ita omne illud, quod easdē qualitates habuerit Maioratus erit, quod ad perfectionē cuiuscunq; recte diffinitionis requiritur, ut inquit iuris consultus in l. 1. §. dolum. ff. de dolo. vbi Bart. & Scrib.

¶ Nec diffinitio nostra labefactari ex eo poterit, q̄ aliqui Maioratus intendantur vbi non filius Primogenitus sed secundo genitus succedit. Itē non perpetui, sed tēporales & qui ex expressa testantis dispositione in persona vltimo loco vocata finiātur. Item in quibus vna familia nō sit vocata sed plures personæ ex diuersis familijs ad eundē successionem inuitentur. Nam quādo Primogenitus à Maioratus successionē excluditur id effici solet eo inhabili effecto seu ex alterius Maioratus successionē impediō, quo casu secundo genitus capit vicem ac locum Primogeniti, ut alibi declarabimus. Quod si ex alijs rationibus disponens ad id disponendū moueatur aut non erit Maioratus is, à cuius successionē filius maior natus excluditur, aut erit Maioratus improprius: sicut enim inter fœda, est quodam fœdum habens propriam fœdi naturam, aliud autem habens illam impropriam ut dixit Bald. in præludijs fœdorum. nume. 46. quem refert & sequitur Iass. in opere, quod scripsit super fœdis. nu. 98. Deci. consil. 138. nu. 7. idem consil. 269. nu. 6. Paris. consil. 4. nu. 13. li. 1. Celsus consil. 26. nu. 33. cum seq. Quod & fœda dista passim annotare solēt. Ita etiam inter Maioratus dici poterit quosdam esse Maioratus proprios quosdam autem improprios. Vtunque autem sit non oberit nostræ diffinitioni, quod in hoc & in alijs superius enarratis disponētes plura à Maioratus natura diuersa seu etiam contrariā disponant. Nos nanquē diffinimus Maioratu secundum eius naturam ac substantiā consuetudinemque receptum succedendi ordinem, quod si ex accidenti, & raro in aliquibus maioratibus quid diuersum dispositum inueniatur, ex eo diffinitio hæc, nec periclitatur, nec imperfecta redditur. Sufficit nanquē diffinitionem secundum rei naturam ac substantiam ac id, quod communiter accidere solet verā esse: licet ex accidenti ac ex his, quæ rarē cōtingunt aliquando deficiat, ut censuerunt gloss. & Alberi. in l. omnis diffinitio. ff. de regul. iur. Bart. in l. 1. nume. 2. ff. de testam. vbi etiam per Scrib. Iass. Deci. & Hosi. in l. Imperiū. ff. de iurisd. omniū iudicū. Abb. & Areti. in Rubrica. de iudi. vbi Deci. nu. 3. & 4. & Ripa nu. 39. & 40. id ipsum notāt. Alex. in Rubr. ff. solut. matri. col. 5. nu. 26. Salicet. in l. precibus. col. 2. C. de impub. Bal. nouel. de dote. col. 2. & cōmuniter scrib. licet Aleiat. li. 6. Paradoxorū. cap. 9. & Cagnol. in d. l. omnis diffinitio. nu. 39 cum plurib. præced. & sequentib. contrariā sententiā probēt, quorum opi. nullatenus præcedere poterit vbi ea, quæ aduersus diffinitionem adducuntur sunt præcisè contra rei

De Hispanorum Primogenijs.

tra rei diffinita substantiam, ac naturā, & quæ non facile accidere solent. Ideoq; diffinitio ista proculdubio vera, ac perfecta censenda erit, mentiq; ad Hispanorū Maioratuū perfectā cognitionē tenenda, præsertim si ordinem iuriconsultorum, nō autem dialecticorū in diffiniendo sequamur. ¶ Animaduertendū autem est, q; in hac diffinitione non fecimus mentionem de Principis facultate, quæ in Hispanis Maioratribus frequenter interuenire solet. Ea nanq; in Maioratribus necessaria nō est: nisi vbi pater filios vltra metas legibus Regijs constitutas grauare velit. Si autē quis velit Maioratum instituere ex Tertio & Quinto: si liberos habeat seu etiam ex legitima ex eorū consensu, vel liberos nō habens, ex omnibus bonis suis, vel certa eorū portione: is ad hunc Maioratum instituendū facultate Principis non indigebit cum id legibus Regijs absq; ea facere possit, frustra que precibus impetretur, quod iure cōmuni concessum est. l. vna. cum similib. C. de Thesau. Isq; verus Maioratus erit, ac si Principis facultate fuisset institutus. Facultas nanq; legis, ac Principis æquiparantur. tex. in auth. itē sine legitimis. ibi. *Principis & legis dono fiant hæredes.* C. de natu. libe. Tiraquel. in repe. l. si vnquā. verbo donatione Largitus. nu. 226. Nec mirū cū Princeps sit lex viua. tex. in auth. de consulib. ad fin. colla. 4. Imō id quod quis beneficio legis consequitur dicitur acquirere ex Principis cōcessione. l. si arrogator. ff. de adoptio. ibi. *Quia hoc nō iudicio eius ad eum peruenit sed principali providētia.* Ad quod solet allegari Regia lex id expressissimis verbis probas in. l. 44. Tau. in prin. quæ hodiē est. l. 4. tit. 7. lib. 5. in noua legū Regni collectione. ibi. *El que hiziere algun Mayorazgo, aunque sea con autoridad nūestra.* Ergo si absq; Regia facultate fiat: nihilominus verus Maioratus erit: id nanq; ista dictio, quāuis importat. glo. in Clem. 1. verbo. quāuis. de re iudi. Quā ad hoc summē cōmendat l. ass. in. l. huiusmodi. nu. 1. ff. de verbo. obliga. Et est alia cōsimil. in Clem. 2. glo. fin. verbo. quāuis. de reb. eccle. nō alie. Idq; dixit Xuar. in repe. l. quoniā in prioribus. 2. limi. ad. l. fori. nu. 17. C. de in offi. testa. vbi inquit hoc esse notandum contra imperitos, qui credunt esse impossibile Maioratum fieri possē absq; Regia facultate. Idem etiā arbitratur Didac. de Couarr. qui plura refert. lib. 3. refo. lue cap. 5. nu. 6. Vbi inquit remediū. l. 45. Tau. cōmpetere Maioratus successori, qui ex Maioratu absq; Regia facultate instituto vocatus est. Eandemquē sententiam sequitur Menchā. de succē. creati. lib. 3. §. 26. num. 95. & 96. Idem etiam censuit Péralt. in repe. Rub. ff. de hæred. instit. tu. n. 123. vbi inquit. Leges Taurinas loquentes de Maioratribus habere. loq; cum tā in factis de bonis vniuersalibus quā particularibus per viā vinculo rum ex. ll. Regijs constitutis. Idq; etiā procedere in iuris patronatibus, & similibus dispositionibus iure Maioratus institutis quāuis contrarium existima-

existimauerint Anto. Gomet. in. l. 45. Tau. nu. 16. ad fi. & Fernad. Gomet. in. l. 25. Tauri. nu. 62. Et quanuis etiam de hac opinione dubitauerit. Palat. Ruui. in. l. 24. Tau. nu. 82. Quorum opiniones sequendæ non sunt.

¶ Quod adeo verū est, vt pari ratione dici possit. l. 46. Tauri quæ hodie est 27
l. 6. tit. 7. lib. 5. in noua legū Regni collectione, de ædificijs in rebus Maioratus factis loquentem: etiam eos Maioratus comprehendere, qui ex Regia facultate facti nō fuerint, & etiā anniuersaria, & Patronatus, in quibus iure Maioratus succedendū sit. Nam quāuis illius legis dispositio aliquibus iniusta visa fuerit: nobis autē iusta atq; rationi conueniens semper visa fuit, vt infra isto lib. c. 26. nu. 14. & 15. demonstrabimus. Ideoq; ad omnia maioratū genera protrahēda erit, vt probat Didacus de Couarr. lib. 3. re solutio. c. 5. nu. 3. In Maioratus absq; Regia facultate institutis loquēs. Et nouissimè Anto. de Padill. qui etiā ad anniuersaria iure Maioratus facta illam extendit in Rub. C. de fideicom. nu. 10. Quorū opinio vera mihi videtur. ¶ Ex quibus omnibus cōprehendi potest quantū ab horū Maioratus principijs deuiauerit Cellus consil. 93. nu. 4. & cōsil. 117. nu. 4. vbi profiteretur nō posse fieri Maioratus absq; Regia licētia citis ad id Oldral. Pau. Bolog. & Soci. qui id nō dixerunt, & l. Tauri. quæ etiā id nō disponit, adijciensq; q; in Regnis Aragoniæ Maioratus nō practicatur ex eo q; absquē Regia facultate fieri soleant.

¶ Vnum tamen pro huius capituli cōplemento sciendum est, q; quāuis ex 28
Galliæ consuetudine filio Primogenito plura cōpetant iure Primogenitura absquē parentū speciali prouisione seu dispositione: interdū tamen in Galliæ prouincijs, siue ex Regia, siue paterna, aut alterius donatione plura etiā competūt donatario eiusquē Primogenitis in perpetuū, quæ expressē alienari prohibita sunt, vt ostendit Tiraquel. de Primogenitura. q. 61. n. 2. & q. 87. nu. 7. & Carolus Molin. in consue. Parisien. tit. 1. §. 8. glo. 3. nu. 14. & nu. 28. Quæ concessiones non modicū Hispanis Maioratus assimilantur idēq; in alijs mundi regionibus, vbi similes cōtractus seu dispositiones fieri etiā solent dicendū erit. Ideoq; propē omnia ea, quæ in hoc tractatu 29
dicuntur non solum Hispanis, sed etiā exteris vilia erunt. Quod nō solum dici poterit propter præfatas dispositiones, quæ in eisdē prouincijs fieri solent, quæ Maioratus assimilantur, sed etiā propter successiones Regno- 30
rum, Ducatū, Marchionatū, & Comitātū, cæterarūq; amplissimarum ditionum. In illis namquē apud omnes nationes ac prouincias iure Maioratus vt plurimū succedi solet, successioque eo ordine, quo in Hispanis Primogenijs deferretur, quæ etiā ad fideicommissa perpetuū familiarē relicta maximi momenti esse poterunt. Ex hac de Maioratus definitione dixisse sufficiat.

In caput

De Hispanorum Primogenijs.

In caput sequens Summarium.

- 1 **V**ERVM cognitio, à causis prioribus deriuatur.
- 2 Maioratus à diuino instituto, quodammodo originem trahunt.
- 3 Iure diuino Primogenitis plures prerogatiuae competebant.
- 4 Maioratus etiam à iure naturali originem trahunt.
- 5 Item à iure gentium.
- 6 Ius gentium vnicum est, nec inter primaeum & secundarium distinguendum debet.
- 7 Etiam à iure canonico, civili & consuetudinario Primogenia Hispanorum deriuantur.
- 8 Maioratus Hispaniae ab ipso Hispaniarum regno deriuantur.
- 9 Qui male principiat, male finit.
- 10 Minimus error in principio in fine maximus apparet.
- 11 Regnum Hispaniarum Maioratus est.
- 12 Maioratus observatio in Regni successione à Rege Pelagio principium assumpsit.
- 13 Ante Regem Pelagium certum est, quod Regnum electione non iure Primogeniturae competebat.
- 14 Gothorum lex antiquissima de Regni Hispaniarum successione citatur, atque eius veritas diffinitur.
- 15 Chronica generalis Hispaniarum, locus de Regni successione expenditur.
- 16 Pelagius pro insignis leonem rubeum in campo albo assumpsit.
- 17 Fernandus primus insignis Leonis Castellae aureum in campo rubeo in parte dextra adiecit.
- 18 Regnum Castellae est caput omnium Hispanorum Primogeniorum.
- 19 Successio Maioratum Hispaniae regulatur secundum Regni successionem.
- 20 Consuetudines Urbis Romae in alijs prouincijs seruabantur.
- 21 Maioratum causae vsque ad legum Taurinensium publicationem in hoc Regno, hijs legibus indicabantur, quae ad Regni successionem constitutae erant.
- 22 Forma instituenti Maioratus seu facultatis ad illum instituendum, in partitarum legibus non inuenitur.
- 23 Successio Regni, & Maioratus semper vna est, nisi institutor aliud disposuerit.
- 24 Subditorum mos est id sequi, quod Reges facere conspiciunt.
- 25 Hispani potius quam alij Regum exempla sectantur.
- 26 In domo sua quemlibet esse Regem & Principem.
- 27 Diuites omnes Principes appellantur.
- 28 De Regno ad Maioratum procedit argumentatio.
- 29 Tenor dispositionis derogat Maioratus naturae.

Quae fuerit Hispanorum Maioratum origo.

CAPVT SECVNDVM.

Vnde iam Maioratus diffinitione opere praeclarum erit intelligere, vnde huiusmodi Primogenia originem duxerint ac deriuentur. Vera namque rerum cognitio, secundum Philosophum à causis prioribus deriuatur, & recte eam rem scimus, quam ex prioribus causis cognoscimus.

Maioratum igitur Hispanorum origo ab instituto diuino quodammodo deriuationem primaeam duxisse constat, ex eo quod Genes. c. 25. mentio fiat de Primogenitura, cuius Primogeniturae ius Esau vendidit fratri suo Iacob, & iterum cap. 27. vbi Isaac dedit filio suo Iacob benedictionem,

ciq;

ei que ius Primogenituræ concessit. & c. 43. *Sederunt coram eo Primogenitus iuxta Primogenita sua, & minimus iuxta etatem suam, & Deuteronomij. c. 21. Iste est enim principium liberorum eius, & huic debentur Primogenita.* Et alias sæpè, quo iure diuino Primogenito prærogatiuæ quamplures præ cæteris filiis competeant. Nam ad dexteram parentis Primogenitus sedebat, sacrificia offerebat, cuncta ex bonis parentis duplicata sibi vendicabat, diebus festiuis vestem pretiosam ferebat, benedictionem à parente in mortis articulo capiebat, cibarijsque duplicibus fruebatur. Quæ iura antiqua Primogenituræ in veteri testamento fuisse asserit glo. in cap. quàm periculosum. 7. q. 1. quam sequitur Archid. & cæteri Scrib. ibidem. Ioan. Andr. Anto. Cardi. & Pañorm. in. c. licet deuoto. Alex. cõfi. 161. circa fin. lib. 2. Lauden. in suo tracta. de Primoge. 1. & 2. q. Ioan. Licetier. in eodem tracta. lib. 1. 1. 2. & 3. q. & iterum lib. 2. 2. q. vbi viginti tres Primogenitorum prærogatiuas enumerat, quæ ibidè sigillatim videri poterunt. Nos enim non intendimus aliorum dicta, nisi magna ex causa repetere. Tiraquel. de Primogeni. in præfatione. n. 12. Ex quo fit vt Hispana Primogenia nõ modicam habeant ab instituto diuino deriuationem. Idque apertè ostendit. l. 2. tit. 15. part. 2. ibi. *E segun ley se pruen a por lo que Dios dixo a Abrahã. Et ibi. Ca segun el dixo a Moysen en la vieja ley: todo masculino que nasciese primeramente, seria llamado cosa sancta de Dios.* Et iterum ibi. *Se pruen por las palabras que dixo Isaac a Jacob su hijo, quando le dio la bendicion.* Quod si ad ipsum ius Primogenituræ simpliciter ac de per se sumptum referatur, verissimum est. Hispanorum autem Primogenia ab ipsis legis veteris Primogenitis dissimilia sunt, vt in cap. præcedenti latius ostendimus, probatque ex pluribus Burgos de Pace in proæmio legum Tauri. n. 91. cum sequen. Didac. de Simanc. de Cathol. insti. c. 9. de bonis hæreticorum. n. 125. Idem in suo tractatu de Primogenitis Hispaniæ, lib. 1. cap. 1. ¶ Item à iure naturali, quòd natura omnia animantia docuit hoc Primogenituræ ius simpliciter sumptum etiam originem ducere, constat ex eo, quòd omnia animalia, etiam ratione carentia, ipsa solum natura impellente, ardentius Primogenitos ament, eisque ius quoddam velut Primogenituræ tribuant, vt ex pluribus omnium latissimè (eruditeque vt asfolet) probat Tiraquel. de Primoge. in præfatione. n. 36. cum pluribus sequen. Probaturque in. d. l. 2. partitarum. ibi. *La primera naturalmente.* Idq; aduertit Xuar. in repeti. l. quoniam in prioribus. 1. limi. 2. dubio. nu. 22. ¶ Item à iure gentium non modicum principium duxit hæc nostra Maioratum obseruatio cum eo iure testandi, de reque sua liberè disponendi facultas vnicuique concessa sit. l. nec enim. §. de portati. ff. de milit. testam. l. milites. C. eo ti. Theophilus, qui in hunc sensum accipiendus est, in. §. ius

De Hispanorum Primogenijs.

in. §. ius autem civile. insti. de iur. natu. genti. & civil. Bart. in l. interdum. nume. 7. ff. de condi. indebi. Roma. Fulgo. & Iass. in l. si testamentum. C. de testamen. Quibus plura cum lauit Illustris. D. Didacus de Couarru. lib. 3. resolutio. c. 6. nu. 7. Ex qua disponendi libertate à iure gentium inuenta, processerunt conditiones, vincula, fideicommissa, cetera que id genus graua mina, quæ in Hispanorum Maioribus passim inueniuntur. Nec in hac parte ius gentium primum à secundo distinguimus: ea nanque distinctio tametsi communis sit, vera non est, cum vnicum sit ius gentium, etsi processu temporis variatum fuerit, vt explicant Fortunius Garfia in l. 1. §. ius naturale. num. 34. ff. de iust. & iur. Alcuius in l. Pa ter familiæ. nu. 7. ff. de verb. signifi. Connanus lib. 1. cōmen. iur. ciui. cap. 4. cum sequentib. Coras. lib. 6. Miscell. c. fi. Pinelus qui alia refert in Rub. C. de empt. & vend. 1. parte. nume. 12. & alibi sæpe Scrib.

6 Item ea omnia à iure etiam civili originem ducunt: nam etsi testandi, ac de re sua disponendi facultas à iure gentium processerit, verissima tamen, communisque de hac re opinio est, q. omnia ista fuerint iuris gentium inuentione: iuris autem civilis forma, ac solennitate, & approbatione, vt post ceteros aduertit eleganter Iass. in d. l. si testamentum. & Viglius in §. sed prædicta. n. 4. insti. de testam. Alex. & Iass. in Rub. ff. de acquir. hered. Deci. in cons. 455. nume. 3. Peralta, qui id latissimè prosequitur in Rub. ff. de hered. institu. n. 140. cum sequen. D. Didacus de Couarru. lib. 3. resolutio. c. 6. nu. 7. Iulius Clarus in summo rerum Italicarum Senatu Regius consiliarius, ingenioq. & literarum præstantia verè clarus, lib. 3. recepta. senten. §. testamentum. q. 2. Celsus cons. 120. nu. 87. Sicq. ius civile passim plura de huiusmodi fideicommissis, conditionibus, substitutionibus, vinculis, graua minibusque, in quibus præsertim consistit Maioratum ratio disponit: ita vt certissimum sit, præcipuam ansam ius civile nostri temporis Maioribus dedisse: id quæ ipsum fecisse ius Regiū Hispanorum proprium ac peculiare. Ex quo præsertim intelligitur Maioratum substantia.

Item originem etiam ducit Maioratus à lege Canonica, & etiam consuetudinaria, vt inquit Ioan. Andr. quem ceteri sequuntur in c. licet de uoto. Ioan. Licerier. & Tirac. locis, quibus eos supra citauimus. d. l. x. tit. 15. part. 2. ibi. *La tercera por co sumbre.* Et ibi: *Y es lo yaron sempre en rodai las tieras del mundo.*

7 Sed quauis si hoc ab antiquissimis rei huius principiis repetendū sit, res ista genericè sumpta à iure Diuino, Naturali, Gentium, Ciuili, Regio, Canonico, ac Consuetudinario origine ducat: Hispanorū autem Primogenia secundario, certiori q. principio ab ipso Hispaniæ Regno, eiusq. succedendi

ordine

ordine deriuantur, propriamque ac verissimam originem trahūt. Quod assumptum veluti totius nostræ machinæ fundamentum præcisè probandum est: ne aliàs corruant ea, quæ ab eo per totum operis discursum deducenda sunt. Qui enim malè principiat, malè finit: vt enim inquit Bald. 8 in l. fina. C. de verb. signi. nu. 4. nulla consequentia fieri potest, ex illegitimo principio. Quod aprius ad propositum colligitur ex Philosopho, in lib. de celo & mūdo, vbi inquit: Quod error minimus in principio, in fine maximus reperitur: prout in agentibus iter apparet.

¶ Vt autem id nobis non eueniat, qui Maioratuū Hispanorū originē, substantiam ac naturam, successionisq; obseruationem ab ipso Hispanorum Regno deriuamus, id præmittendum est, ipsum Hispaniarum Regnum 10 verissimum Maioratum esse in eiusq; successione seruari verum ac præcisum ordinem Primogenituræ: quod probatur euidentissimè ex. d. l. 2. tit. 15. part. 2. vbi Grego. Lopez id ipsum notat: idq; ipsum profitentur cæteri scrib. de quibus statim mentionem faciemus. Et quauis. d. l. partitarum de sola Regni Castellæ successionē disponat, idem de omnibus alijs Hispaniarum Regnis, quæ Regno Castellæ adiuncta sunt dicendum erit: enim siue ex illorum Regnorum lege, siue consuetudine eundem succedendi ordinem sequantur, vt plusquam notissimum est.

¶ Quæ Maioratus in Regni Hispaniarum successionē præcisè obseruatio (vt ex antiquis huius Regni Chronicis accepimus) in Rege Pelagio principium obtinuit. Ante illum nanq; Hispaniarum Regnum, vsq; ad Roderici infelicitis tēpora, electione prorsus non successionē cōstabat, quod sacra illorum temporū concilia satis apertè demonstrant. In quarto nāq; Toletanō concilio vltimo canone hoc pacto disponitur. Nullus apud nos sub præsumptione, Regnum arripiat, nullus excitet mutuas seditiones ciuium, ne- 11 mo medietur inmeritis Regum: sed defuncto in pace Principe Primates totius gentis, cum sacerdotibus successorē Regni consilio communi constituant, vt dum vni-
tatis concordiā a nobis retinetur nullū patriæ gentisq; desidiū per vim, atq; ambitum moliarur. Item in quinto Toletanō concilio. Cāno. 3. Quoniam sunt inconsideratæ quorundam mentes, & se mirimè capientes, quos nec origo ornat, nec virtus decorat, qui passim, licenterque putant ad Regalis Maiestatis peruenire fastigia. I-huius rei causa nostra omnium cum inuocatione diuina profertur sententia, vt si quis talia meditatus fuerit, quem, nec electio omnium præfecit, nec Gothica gentis nobilitas ad hunc apicem trahit, si consortiū Catholicorū priuarus. &c. Egerat autem canon præcedens de Regis Suinthilæ filijs, vt hoc non defectu Regiæ prolis cautum: sed pro legum antiquarum firmitate prouisum videatur. Item in sexto Toletanō concilio, superiores de hac re canones repetuntur, & filiorum Suinthilæ mentio fit, & tamen ad hunc modum san-

De Hispanorum Primogenijs.

Etta Synodus constituit. Rege verò defuncto, nullus tyrannica presumptione Regnum assumat, nullus sub religionis habitu detonsus, aut turpiter decalvatus, aut servilem originem trahens, vel extraneæ gentis homo: nisi genere, & moribus dignus promoueatur ad apicem Regni. Imò in electione Ervigij Regis, de qua in initio duodecimi Toletani concilij liquidò patet, omnium procerum, & Episcoporum consensu, & suffragijs Regem eligi solere. ¶ Idipsum etiam ex libro Hispaniarum antiquissimo (qui foris Iuzgo appellatur) manifestè comprehenditur. In præmio namquè eiusdem libri. l. i. dicitur. *Eneſta ley dizen como deuen ſer eſleidos los principes, y que las cosas, que ellos ganen deue ſincar al Regno.* Iterumq; in. l. 2. eiusdem præmij, in hæc verba etià disponitur. *Doncas establecemos que de aqui adelante los Reyes deuen ſer eſleidos en la ciudad de Roma, o en aquel lugar donde murio el otro Rey, con conſejo delos Obispos, y delos ricos omes dela Corte, y del pueblo, y no deue ſer eſleido de fuera dela ciudad, ni de conſejo de pocos, ni de villanos del pueblo.* &c. Et iterum in eadem lege dicitur. *Mas las cosas que ellos ganaren no las deuen hauer ninguno de sus hijos: ſino como mandare el Rey, y las cosas que ſincaren por ordenar deuen las hauer sus ſucceſſores, y las cosas que eran ſuyas proprias, y que ganaron, ante que fueſſen Reyes deuen hauer las sus hijos e sus herederos.* Quod etiam ex. l. 4. & 12. propè ex omnibus legibus eiusdem præmij apertissimè constat ad eò, vt pluquàm notissimum sit, ante Pelagium Hispaniarum Regnum semper iure electionis, non autem successionis delatum fuisse. Tamen si Ioani Lupus. de obtentione Regni. Naua. §. 10. part. 6. hoc non ad eò exactè considerans dixerit incertum esse: an Regni successio ante Pelagium iure Primogenitura, an ex electione competeret.

¶ Quod si quorundam Regum filij vterquè, scilicet, Reccaredus, Liuuus secundus, Reccesuinthus, atquè alij Regum Gothorum filij paternum Regnum obtinuisse leguntur, id natura parentum prouidentia factum fuisse constat, qui hoc viuentes fecerunt, vt communi Gothorum consensu, eorum filij ad Regni successionem omnibus alijs præferrentur, & ex hinc omnium suffragijs eligerentur. Quis enim Regi viuenti hoc denegaret? Ideoq; hi filij, qui post parentes inter Gothos regnarunt in Regni confortum assumpti, & Regni participes viuentibus patribus facti dicuntur, vt ex hinc electio ipsa facta videretur, & futura post patris obitum sit exclusa.

¶ Sed quauis Gothorum tempore Hispaniarum Regnum hoc pacto continuatum fuerit: à Rege autem Pelagio longè alia cœpit forma regnandi. Regnum enim Hispaniæ à patre in filium natu maiorem ita semper deriuatum est, vt nunquàm in hoc fuerit variatum, nisi si quando vis aliqua, oppressio iure, abolitaque consuetudine tyrannicè inualuit. Exemplo sunt Regum omnium nostrorum filij Primogeniti, Regni successores, & horum de-

rum defectu filia, fratres, agnati, cognatiue, ad quos priorum defectu regni fuit successio suo iure deuoluta.

¶ Quod autem ex tunc vsq; ad nostra tempora Hispaniarum Regnum iure Maioratus, seu Primogenituræ delatum fuerit, asserit. Io. Lup. de obitu Reg. Nauar. §. 9. par. 6. vbi inquit. Tempore Pelagij à Gothis lege generali sancitum fuisse, q; si Rex fuisset Catholicus Primogenitus eius, atq; ante obitum patris, decedente Primogenito, secundo natus, & sic per ordinem quicumq; minimè fuisset ætatis in Regnum substitueretur. Si autem deficeret filius masculus statuisset, vt filia eodem ordine ad Regni successione admitterentur, cui ipsa magnorum Gothorum prouidentia ex nobilitibus Gothis virum deligeret, quo Regalis posteritas conseruaretur. Quod refert dixisse Lucam Trudensem in suo Chronico, vbi de Rege Pelagio agit. Id ipsum etiam repetens in Rub. de dona. inter vi. & vxo. §. 69. n. 26.

¶ Quantis autem vir iste prestantissimus Lucæ Tudenfis autoritate hoc affirmet, nosti amè apud hunc rerum Hispanicarum Scriptorem in vno, atque altero venerandæ vetustatis exemplatibus, quæ nobis videre cõtigit nihil tale ynquam scriptum reperimus, nec alibi inuenire potuimus, quod nobis non modicam admirationem prestetit. Vt cunq; autè id sit maneat verum & firmum Regnum Hispania, ab eius post Pelagium instauratione semper in Regios filios maiores, vi, aut tyrânide cessante, delatum fuisse. Quod inuoluta consuetudine, multorumq; sæculorum exemplis planum fit & manifestum: non tamen Tudenfis Episcopi autoritate, nec legis illius promulgatione.

¶ Sed hoc ipsum autoritate Regis Alphonsi decimi cõprobat. Is namq; in generali (vt vocat) historia, vbi de Rege Ferdinãdo, primo Regna inter filios suos partiente, agit, inquit. *E quando el Rey don Fernãdo esta particion ouo fecho peso mucho al infante don Sancho, que era el mayor que lo haue de haue todo enteramente. E dixo a su padre, que nõ podia, nin deuie de derecho fazer esta particion. Ca los Reyes Godos antiguamente fixieron constitucion entre si, que nunca fuesse partido el su imperio despues q fuesse siempre de vn Señorio. E por esta razon non lo deuia partir, pues lo Dios ayuntara en el, mas que lo deuiera el haue que era, sio mayor, y heredero. De qua Sanctij querimonia, neq; Rodericus, neq; Tudenfis meminerunt. Illa autè hystoriæ generalis verba attentè sunt expèdenda. Gothorū namq; lex, quæ in ipsa citatur nõ probat Regnū filio maiori iure Maioratus deferendū esse: sed solum Regnū ipsum non oportere diuidi, nec in partes distribui. Imò, vt paulo ante ostensum est tempore Gothorum non successione: sed electione Regnū cõtabat. Ideoq; non filio maiori: sed ei, qui ad ipsum Regnū deligendus foret indiuiduū præstandū*

B 2 erat.

De Hispanorum Primogenijs.

erat. Sed cum iam Fernandi primi tempore, Regnum non electione, sed
successione ex generali Hispaniarum consuetudine deferendum esset, ex
legē Gothorum diuidi non posset: sed vni tantum deferri deberet, opti-
mē processit Sanctij Argumentatio: cum omne illud, quod tanquā in
14 diuiduum vni filio ex legis, vel hominis dispositione competit, necessario
filio maiori natu præstandum sit, vt infra isto lib. c. 11. nu. 2. dicemus.

¶ Quod autem Regnum Castellæ in omnibus tanquā Maioratus: ex
14 tunc temper habitus fuerit: ex eo etiam probatur, quod eo tempore Pela-
gius, relictis Gothorum insignijs Leonem rubeum in Campo albo pro
insignis assumpsit, vt inquit Episcopus Burgenfis in Anazephaleosi. c. 45.
& Pala. Ruui. de obtentio. Regni Nauarræ §. 7. in fi. 3. part. prout Hispa-
norum Maioratum possessores suæ familiæ insignia assumere solent.
Quæ insignia postea auxit Fernandus huius nominis primus, qui ex per-
15 sona Sanctiæ vxoris suæ, Regnum legionis obtinuit. Ipse enim insignijs
Leonis, Castellum aureum in Campo rubeo in parte dextera adiecit, vò
causæque fuit Rex Castellæ, & Legionis. Vt idem Episcopus Burgenfis eo-
dem lib. c. 72. exponit, atq; Pala. Ruui. de obtentio. Regni Nauarræ par. 6.
§. 8. Quæ omnia propria ac pecuniaria sunt Hispanorum Primogenijs, qui
bus vt p̄urimum eorum possessores præterquam, quod insignia antiqua
proprie familiæ (vt prædiximus) assument: si vni Primogenio aliud ex suc-
cessione vel aliàs adiungatur, statim illius Maioratus insignia antiqui Ma-
ioratus insignijs siue ad dexteram siue ad sinistram adiungunt. Quæ euiden-
tissima sunt veri, ac proprii Maioratus vestigia.

¶ Hoc autem adeò verum est, vt securè, ac confidenter dici possit: non sò-
16 lum Hispaniarum Regnum verum Maioratum esse: imò Regnū ipsū
esse caput omnium Hispanorum Primogeniorum ab eoq; cetera Primo-
genia tanquā à capite deriuari, succedendiq; rationem accipere: adeò
vt si de succedendi ordine in Hispaniæ Maioribus contendatur, ea lis
sit secundum leges ad Regni successionem institutas, decidenda. Quod
aduertit Paul. Castren. consil. 164. volum. 2. Abb. consil. 85. parte 1. Bolo-
17 gnius consil. 62. col. 2. vbi formaliter inquit post Paul. d. consil. quod exi-
stentia, natura, successio, & constitutio Maioratum Hispaniæ regula-
tur in omnibus, & per omnia, secundum existentiam, naturam, constitu-
tionem, & successionem Regni Hispaniarum, quod est omnium Primo-
geniorū Hispaniæ caput, à quo tanquā à vero capite omnia alia primoge-
nia tanquā membra descendunt: quod etiā repetit Sigismundus Neapoli-
tanus in consilijs feudilibus consil. 1. nu. 56. & alibi sæpe scribit. Idq; ea ratio
ne, quod à capite membra discedere non liceat. c. cū nō liceat. de prescrip.
18 Sicut etiam dicitur, quod consuetudines vrbis Roma, quæ totius mundi

caput

caput olim dicebatur seruanda sunt in omnibus alijs prouincijs. l. 1. §. cum urbem. ff. de offi. præfecti urbis. l. de quibus cum similib. ff. de legib. l. 1. §. Sed si quæ leges. C. veter. iur. enucle. ibi. *Secundum Saluij Iuliani sententiam, qui indicat debere omnes ciuitates consuetudinem Romæ sequi, & legem, quæ est caput orbis terrarum, non ipsam alias.* Tex. in §. fina. Insti. de satisdatis. Et in cap. 1. de sacr. vnctio. Idque de Hispanis Maioribus agens censuit Menchaca. lib. 3. de testamen. creatio. §. 26. nume. 94. & Petrus de Peralta. in Rubrica. ff. de hæred. institu. & in l. 3. §. qui fideicommissam. nu. 122. ff. cod. tit. & latius nume. 139. Iacobus Asa. de Primogen. charta. 50. nume. 39. cum seq. & D. Didacus de Couarrub. lib. 3. resolu. ca. 5. nu. 9. Quod & quàm plurimi alij Hispani Scriptores passim sequuntur, quos infra isto lib. c. 3. nu. 2. nuncupatim citabimus.

¶ Quod etiam comprobatur ex eo, quod quanuis in Castella, ac Legio-
nis Regnis quàm plurima, eaque opulentissima Primogenia instituta
fuerint ab anno. 1251. quo ceptæ fuerunt partitarum leges, & post modum
vsque ad annum. 1505. quo conditæ fuerunt illæ leges (quæ Taurinenses nū
cupantur) vt est notissimum, in hoc tempore, quo penè tercentum anni
effluerunt nulla in his Regnis peculiaris lex de Maioratuum successione
facta fuerit, nec alia lex sit, quæ de Hispanorum Primogenijs memine-
rit: nisi lex. 2. tit. 35. part. 2. quæ de Regni successione, Maioratus, ac Primo-
genituræ ordine seruato disponit, reliquæque ex partitarum legibus, quæ
de Regni successione tractauerunt, atque etiam l. 12. ti. 33. parti. 7. quæ so-
la de Primogeni. successione tractare videtur, per totque annorum curri-
cula Primogeniorum successiones hijs legibus iudicabantur, quæ ad Re-
gni successionem ordinandam conditæ fuerant, vt quæ ab ipso Regno ori-
ginem duxerant.

¶ Harum autem legum silentium non modicam occasionem præstat
credendi, quod ante eas partitarum leges in sola Regni successione, in Ca-
stellæ, ac Legionis Regnis seruaretur Primogenituræ ratio, seu saltem non
esset Maioratuum institutio adeò frequens, ac peculiaris cum hi huiusmo-
di Primogenia eo tempore in his Regnis assidua essent plures leges inter
eas inuenirentur, quæ de Maioratuum successione tractarent. Ideoq; cre-
dendum fuit eisdem proprias leges ac constitutiones assignare.

¶ Præterea hoc ex eo etiam ostenditur: quod in eisdem partitarum legi-
bus. tit. 18. parti. 3. vbi omnes contractuum rescriptorum vltimarumque
voluntatum formæ, quæ in his Regnis obseruabantur apponuntur, non
sit appositæ facultatis ad condendum Maioratum, nec institutionis eius-
dem Maioratus forma. Non enim credendum est, quod inter omnia eius

De Hispanorum Primogenijs.

temporis rescripta, ac instrumenta hæc sola, quæ inter alia forent longè præstantissima à legum illarum collectoribus omitterentur: si eo tempore pecuaria, ac vîitata forent. Omîssa autem fuerunt, ex eo qđ si eo tempore in his Regnis erant aliqua patrimonia, quæ iure Maioratus possiderentur, legibus Regijs de Regni successione agentibus, à quo originem ac derivationem trahebant iudicabantur, vsque quo crescente Primogeniorum numero, leges de ipsorum Maioratum successione tractantes conditæ ac promulgatæ fuerunt.

- 21 ¶ Idipsum etiam constat ex magna ac omnimoda similitudine, quam videmus in horum Regnorum Maioratus cum Regni successione. Eamque semper vna eademque est: nisi speciali dispositione testator quid diuersum ordinauerit. Ex qua maxima similitudine facillimè quis intelliget, Hispanorum Primogenia ad instar Regni fuisse à principio instituta.
- 22 Est namq; subditorum mos vt in omnibus id sequantur, qđ Reges aut priores Principes facere conspiciunt: nam vt inquit Claudianus.

Componitur orbis.

Regis ad exemplum, nec sic inflectere sensus.

Humanos adicta valent, quàm vita regentis,

omnem Mobile mutatur semper cum Principe vulgus.

- Quod nedum in his, quæ recta ac iusta sunt: sed etiam in his, quæ ad vitium declinant quotidie conspiciamus. Idq; optimè aduertit Cicero lib. 3. de legib. dicens. *Non tantum mali est peccare Principem (quanquam est magnum per se ipsum malum) quantum illud, quod permulti etiam Principum imitatores exi-
sunt, nec solum vitia concipiunt ipsi Principes: sed ea infundunt in ciuitates. Nec
obsunt quod solum ipsi corripuntur: sed etiam quod corripunt, plusq; exemplo quàm
peccato nocent.* Vtrunq; autem breuibus verbis complexus est idem Cicero lib. 1. de legib. vbi inquit. *Ut cupiditatibus principum, & varijs infici solet ci-
uitas: sic emendari & corrigi continentia.* Quod ab Hispanis potius: quàm
23 alijs obseruatum esse conspiciamus. Ad eod enim Regum facta in omnibus
imitantur, ac sequuntur, vt non solum id in Christianis institutis, ciuilibus
factis, armorum vsu, vestitu, loquela, idque genus similibus efficiant: sed
etiam in comedendi, ac bibendi gustu, qui vnicuique hominum solet esse
peculiaris, ac personalissimus id obseruent, quod Hispanorum Reges
viderint obseruare.

- ¶ Nec improprium, seu irrationabile id censeri debet, vt quis proprijs bonis, ac patrimonio eum succedendi ordinem instituat, quem Regni successioni institutum fuisse animaduernerit, cum vulgò dici solet In domo
24 sua quemlibet esse Regem ac Principem: ex tex. in. c. duo ista. 23. q. 4. per
quem tex. id notant Ioan. Andreas, & Panormi. in. c. Venerabilem. de elec-
ctio.

etio. super glo. verb. Germanos. Corsetus de regia excellentia. q. 23. nu. 24. Gomet. in c. 1. de consti. lib. 6. nu. 33. Ex qua etiam larga Regis seu Principis appellatione procedit, ut omnes etiam diuites Principes appellentur, ut inquit Guill. de Monte. Lau. in Clem. 1. de Baptismo, quem ibi refert Card. nu. 8. mori ex eo, quod ut habetur Ecclesiastic. 18. *Omnia obediunt pecunie.* Quibus plura cumulat Tiraquel. de nobilitate. c. 3. nu. 5. & 6. Et iterum in repet. l. si vnquam verb. facultatum nu. 1. cum sequen. C. de reuocan. donatio.

¶ Ex quo fit, ut plusquam certissimum arbitremur hunc Maioratum in stituendum ordinem à Regibus in subditos fuisse transfusum, qui postea in Hispanorum consuetudinem abiit. Ideoque iustissima ratione à Regni successione, & natura ad Maioratus arguere licebit: ita quod, ut verbis nostratum utar, validum sit argumentum à Regno Hispaniarum ad Hispanorum Maioratus legibusque Regijs, de Regni successione tractantibus omnia Maioratum iurgia esse decidenda: nisi aliud Regia lege de Maioratus loquenti decisum sit. Tunc enim propria legis decisione erit Maioratus controuersia definienda, non ea, quæ de Regni successione disponit. l. doli clausula. cum similib. ff. de verb. obliga. Idque etiam obseruandum erit quando aliud Maioratus institutor voluerit: pro lege enim seruanda erit eius dispositio. tex. in auth. de nupt. §. disponat. colla. 4. Tenorq; dispositionis derogabit Maioratum naturæ, ac obseruationi: sicut aliàs dicitur de feudo. in c. 1. de duobus fratribus à capita. inuestitis. in vsib. feud. Est enim attendenda præcisa inuestituræ forma, à qua non erit aliquo modo recedendum, ut eleganter dicebat Bald. in c. 1. §. deniq. nu. 1. quæ fu. pri. cau. benef. amitten. in vsib. feud. & in c. 1. in fi. per tex. ibi de successio. seu. Curtius senior, qui plura refert. consil. 50. nu. 5. Alba. consil. 2. nu. 24. Celsus consil. 26. nu. 13. Perale. qui etiam plura refert in Rub. ff. de hæred. institu. nu. 108. quibus etiam plura cumulat Tiraquelus in rep. l. si vnquam. C. de reuo. dona. verb. libertis. nu. 8. & alibi sæpe. Ex qua Maioratum & Regni successionis paritate plura, eaque singularia, ac vtilia licebit inferre, quæ in sequenti cap. & alijs sigillatim enarrabimus.

Summarium capitis sequentis.

- 1 **Q**UIS ordo in successione Maioratus absque vlla lege seu conditione instituti seruari debeat.
- 2 Quælibet dispositio secundum Regionis consuetudinem interpretanda est.
- 3 Conuentio simplex, ac generica recipit interpretationem à iure, & consuetudine atque rei, de qua agitur natura.
- 4 Feudum concessum simpliciter comprehendit omnia ea, quæ veniunt ex natura feudi, atque recepta feudorum consuetudine.

De Hispanorum Primogenijs.

- 5 *Emphiteosis concessa simpliciter comprehendit ea, quæ veniunt ex natura emphiteosis, atque ex loci consuetudine.*
- 6 *Maioratus individuus est: sicut Regnum.*
- 7 *Maior natus præcedit ceteros in Primogenij: sicut in Regni successione.*
- 8 *Masculus eiusdem lineæ excludit feminam in Maioratu: sicut in Regno.*
- 9 *In Maioratu, & in Regno non fit transitus de una lineâ ad aliam propter Masculos.*
- 10 *Nepos ex filio maiori excludit patrui in Regno, & in Maioratu.*
- 11 *Maioratus iure sanguinis non iure hæreditario defertur: sicut & Regnum.*
- 12 *In Maioratu debet semper lineâ rectâ succedi: sicut in Regno.*
- 13 *Maioratus & Regni successio semper ad proximiores defertur.*
- 14 *Regni & Maioratus successio perpetua esse debet.*
- 15 *Proximitas ex ultimo possessore consideratur in Regno & Maioratu.*
- 16 *Successor in Regno, & Maioratu tenetur soluere debita pro eiusdem utilitate contracta.*
- 17 *Bona Regni & Maioratus inalienabilia sunt.*
- 18 *Rex potest aliquando donare, & alienare bona Regni, quod facere non potest Maioratus possessor.*
- 19 *In æquiparatis ex diversitate rationis variatur ius.*
- 20 *Regem decet esse largum, beneficium, & liberalem.*
- 21 *Regum proprium est donare.*
- 22 *Quis ordo in Maioratu ex præscriptione induktorum successione servandus sit.*
- 23 *Clausula, quod in Maioratus successione servetur is ordo, qui in Regni successione servatur, utrum utilis sit.*
- 24 *Leges in Maioratus loquentes utrum in Regno etiam procedant.*
- 25 *Disposita in senatoribus in Imperatore, qui est caput ipsius senatus servanda sunt.*
- 26 *Remedium tenute summarium ac executivum utrum competat Regi sicut alijs Maioratum successoribus.*
- 27 *Ædificia in solo Regni facta: an cedant ipsi Regno absque solutione extimationis.*

Quid verbum hoc Maioratus ex propria natura comprehendat.

CAPVT TERTIVM.

VM in præcedenti capite ostensum fuerit Maioratus ab Hispaniarum Regno originem duxisse ab eoque derivari, Hispanaq; Primogenia eisdem legibus, quibus ipsum Regnum esse iudicanda, consequenter de Maioratum natura tractantes præmittere debemus omnia ea, quæ in

Regni successione propria ac naturalia sunt, eadem etiam ipsis Maioratus propriam ac pecuniariam esse. Quamobrem si quis Maioratum instituens dixerit ex bonis meis Maioratum instituo: etsi nihil aliud adiungat, nullasque alias conditiones adijciat, in huiusmodi bonis idem succedendi

cedendi ordo seruabitur qui legibus Regijs ipsi Regno Hispaniarum : quòd omnium Hispanorum Primogeniorum caput est statutus inuenitur, quod ex his, quæ in præcedenti capite diximus apertissimum red-
ditur, comprobaturque ex vniuersali horum Regnorum consuetudine, qua omni tempore obseruatum fuit, vt is ordo in Maioratum successione seruetur, quem in Regni successione semper seruatum fuisse com-
pertum est. Qualibet nanquè dispositio secundum Regionis consuetu-
dinem accipienda, ac interpretanda est et si id, quod consuetum est in
ea expressum non fuerit. l. nummis. l. librorum. §. quod tamen Calsius
ff. de legat. 3. l. si seruus plurium. §. i. cum similib. ff. de lega. 1. Iass. qui
plura refert in l. vt liberis. nume. 7. cum sequen. C. de colla. Idem Iass.
in l. certi conditio. §. si nummos. nume. 6. cum sequen. ff. si cert. peti.
Felin. in cap. cum. m. Ferrariensis de constitu. nume. 6. cum sequen. Si-
militer etiam dispositio simplex, ac generica recipit interpretationem
à iure & consuetudine, atque rei, de qua agitur natura : et si à contrahen-
tibus id expressum non fuerit. l. Caius. vbi Bart. nume. 7. ff. solut. matri-
mo. l. post mortem. ff. cod. secundum tertiam lectionem. glos. de qua per
Bart. ibidem. nume. 4. l. i. vbi per Scrib. C. de seruitu. & aqua. l. si pa-
ctum. ff. de proba. Bald. in l. liberti libertaque. nume. 31. C. de oper. li-
ber. Iunctis his, quæ infra isto capit. nume. 22. latius adducta sunt : sicque
feudum simpliciter ab aliquo pro se acceptum filios ac descendentes
masculos comprehendit : et si de eis mentio facta non sit : cum id veniat
ex feudi natura : atque recepta feudorum consuetudine, quod dixit
Bald. in capit. i. in princip. quibus mod. feud. consti. possit in vsib. feu.
nume. 4. Alex. qui plura refert in l. quod dicitur. ff. de verborum obliga.
nume. 24. glos. vbi Bald. nume. 2. in capit. i. de capitulis Corradi in vsib.
feud. vbi omnes Scrib. id notant. Sigismundus Neapolitan. qui plura
congerit. consil. i. inter consil. feudalia. nume. 127. cum plurib. præceden-
tib. & sequen. Iulius Clarus lib. 4. recepta. senten. §. feudum. q. 9. versu. Sed
quid dicendum. Quod etiam in emphiteosi simpliciter accepta commu-
niter ab scrib. decisum est. Ea nanque secundum eius naturam, ac consue-
tudinem accipienda, atquè interpretanda erit. tex. in authen. de non alie-
nan. §. Emphiteosin. vbi omnes Scribentes id notant. colla. 2. Idque di-
xit Bald. in d. capit. i. quib. mod. feud. consti. poss. nume. 4. Idem Bald. in
capit. fina. de feudo. dat. in vicem leg. commissi. nume. 2. Alex. in d. l. quod
dicitur. nu. 24. Iass. m. l. vt liberis. C. de colla. nu. 10. & 11. & alibi sæpè Scrib.
Quibus rationibus id ipsum in Hispanis Maioribus loquens censuit Pau-
consil. 164 n. 3. & 4. lib. 2. Bologni. cōf. 62. col. 2. & col. pen. Abb. cōf. 85. lib. 1.
Soci. cōf. 47. lib. 3. Deci. cōf. 397. n. 6. Xuar. in q. Maioratus. n. 8. Ioan. Lup.

De Hispanorum Primogenijs.

in repeti. Rubr. de dona. inter vir. & vxor. §. 69. nu. 21. Grego. Lopus in l. 2. titu. 15. part. 2. in glo. in verb. Maioria. & in l. 3. verb. Mugeres. col. 2. post medium. tit. 13. part. 6. Guido Papæ. q. 506. nu. 1. & 2. Guillel. Benedicti. in repeti. c. Raynutius. verb. in eodem testamento relinquens in prin. nu. me. 173. cum sequen. Didac. de Couarrub. quid ex pluribus ingeniosè, atq; eruditè probat. lib. 3. resolu. c. 5. per totum. Peralt. in Rubrica de hæredi. institu. num. 122. & in l. 3. §. qui fideicommissam. n. 120. ff. eod. Anto. de Padilla in Rubrica. C. de fideicom. nu. 6. & nu. 11. Burgos de pace in proœm. legum Taurin. nu. 88. Quod verum atq; in forensibus controuersijs cõmuniter obseruari solitum est ex rationibus prædictis & his quas in capite sequenti latiùs assignabimus: tametsi contrariam opinionem amplecti videatur Dominus Didac. de Simancas. de Primoge. Hispaniæ. lib. 1. c. 25. cuius sententiam in hac parte probare non possumus. ¶ Sed quia plura de hac re ab scriben. in locis paulo ante citatis adducta sunt, nos in his, quæ ab illis traduntur non immorabimur: sed in hoc capite, & sequentib. plura alia non minus vtilia: quàm necessaria eandem materiam attinentia discurremus.

¶ Primum igitur, quod ex hac Regni, & Maioratus æquiparatione colligimus est, quòd sicut Regnum Hispaniarum indiuiduum est, nec in eo succedere debet: nisi vnus, vt probatur ex. d. l. 2. tit. 15. part. 2. ibi. *Conosciendo que esta particion no se podria hazer en los Reynos, que destruidos no fuesen segun nuestro Señor Iesu Christo dixo, que todo Reyno partido seria estragado, &c.* Ita similiter omnes Hispaniarum Maioratus indiuidui sunt, nec in eis potest succedere: nisi vnus. Quod nos latiùs discurremus infra isto lib. c. 11. vbi erit huius materiæ locus, pluraq; eam attinentia tractabimus. Nec enim intendimus omnia huiusmodi Maioratum, ac Regni paritatem attinentia hoc loco seriatim exponere, sed ea solum, quæ eidem adeò propria ac peculiaris sunt, vt alibi commodiùs tractari nequeant, cetera autem annotando discurrere. Si enim hunc ordinem non seruaremus, possemus ex materia huius capituli iustum volumen conficere, aliosque libros suo commento fraudare, quod recto ordini non conueniret.

¶ Secundum, quòd: sicut in Regno Hispaniarum semper inter eos qui in vno eodemque gradu, ac linea inueniuntur debet maior natu ceteris in Maioratus successione præferri, vt probatur ex. d. l. 2. partitarum ibi. *Que el señorio del Reyno no lo ouiesse sino el hijo mayor.* Similiter etiam in Maioratum successione semper præferri debeat maior natu omnibus in eodem gradu seu linea existentibus. De quo infra lib. 3. c. 1. & 2. latiùs agemus.

¶ Tertium, quòd sicut in Regni successione filius masculus etiam natu minor

minor præfertur filia Primogenite vt probatur ex d.l.2. partitarum. ibi. *E porende establecieron, que si hijo varon no ouiesse, la hija mayor heredasse el Reyno.* Ita etiam in Maioratus successione filius masculus natu minor forori suæ maiori natu præferatur: cū nō possit ex d.l. dispositione femina succedere: nisi masculo eiusdem lineæ, ac gradus deficiente. Quod inferius lib. 3. c. 4. latius enarrabimus.

¶ Quartum, quod sicut in Regni successione masculo eiusdem lineæ, ac gradus deficiente, filia femina cæteris masculis remotioribus præferatur: nec fit transitus, de vna linea ad aliam propter masculos, vt prob. ex d. l. 2. partitarum in verbis, quæ paulo ante retulimus: pari etiam ratione id ipsum in Maioratus successione fit seruandum vt deficientibus filiis: ilico filia ad Maioratus successione admittatur, nec ei sint præferendi masculi agnati vel cognati remotiores. De quo etiam latius infra lib. 3. c. 4. & 5. dicemus.

¶ Quintum, quod sicut in Hispaniarum Regno mortuo filio maiori in vita parentis filius, vel filia eiusdem filij maioris filio secundo genito in Regni successione præfertur, vt prob. tex. in d. l. 2. partitarum. ibi. *E aun mandarō que si el hijo mayor muriesse ante que heredasse: si dexasse hijo o hija, q ouiesse de su muger legitima, que aquel o aquella lo ouiesse; e no otro ninguno.* Similiter idem dicendum fit in cuiuscunque Maioratus successione, vt ex hac Regni similitudine censuerunt Paul. Castren. d. conf. 164. vol. 2. & Roma. d. conf. 29. & Abb. conf. 84. vol. 1. & Bologni. conf. 62. quod vltra successione Regni similitudinem iam hodie in Maioratus decisum est ex l. 40. Tauri decisione quæ hodie est. l. 5. tit. 7. lib. 5. in noua legum Regni collectione. De quo etiam infra lib. 3. c. 6. 7. & 8. latius dicemus.

¶ Sextum, quod sicut Regnum Hispaniarum deferretur à genere æque iure sanguinis, & non iure hereditario, vt probatur ex d. l. 2. partitarum. ibi. *E esto vsaron siempre en todas partes del mundo, do quier que el señorio ouiesse por linage, e mayormente en España.* l. 9. tit. 7. part. 2. ibi. *Por razon del linage.* Ita etiam dicendum fit in omnibus Hispaniæ Maioratus, vt iure sanguinis, non iure hereditario proueniant. De quo etiam latius tractabimus infra isto lib. c. 8.

¶ Septimum, quod sicut in Regno Hispaniarum debet semper linea recta succedat vt nec successio retrocedat nec de vna linea ad aliam transitus fiat, vt probatur ex d. l. 2. partitarum. ibi. *Pasieron que el señorio del Rey no heredassen siempre aquellos que viniesse por linea derecha.* Id ipsum sit in ceteris alijs Maioratus nostræ Hispaniæ seruandum ad Regni similitudinem. De quo etiam latius infra lib. 3. c. 4. & 6. dicemus.

¶ Octauum, quod sicut in Regni successione, deficiente linea recta descendens.

De Hispanorum Primogenijs.

scendentium successio defertur proximiori etiam transuersali, vt probatur ex eadem. l. 2. partitarū. ibi. *Pero si todos estos fallestieffen, dene heredar el reyno el mas propinquo pariente que oniesse.* Ita in successione Maioratus dicendum sit, vt deficientibus descendantibus Maioratus successio proximiori etiam transuersali deferatur.

- 14 ¶ Nonum, quod sicut regni successio perpetua est in eoque semper succedit proximior, etiam si sit in millesimo gradu, vt probatur ex eadem. l. 2. partitarū & ex eo, quod notat Bald. in. c. 1. col. fina. de feud. Marchie. in vñb. forū. vbi communiter Scrib. Iass. nu. 3. & Decius nu. 9. in. l. fi. C. vnde legi. Ioan. Licerier. de Primoge. lib. 3. q. 2. n. 5. Xuar. in repeti. l. quoniā in prioribus. C. de in offi. testam. n. limita. ad. l. Regiam, nu. 19. Guillel. de Monfer. rat. de succce. Regum nu. 39. Cepol. cautela. 96. Decius. consil. 85. nu. 3. & 4. Hieronymus Gratus consil. 9. nu. 46. lib. 1. Curtius Iunior. in tracta. feud. 3. part. q. 17. nu. 49. Ita etiam Maioratus successio perpetua esse debeat de ferrique ad omnes de familia etiam in millesimo, & vltiori gradu existentes non habita tertia, nec quarta generationis ratione. Quod eleganter ac copiose ostendit. D. Didacus de Couarrub. lib. 3. resolu. d. c. 5. nu. 4. Idque in capitibus sequen. copiosissime tractabimus.
- 15 ¶ Decimum, quod sicut in Regni successione proximitas non à primo Rege, nec Regni institutore: sed ab vltimo eiusdem Regni possessore accipienda, ac considerata est, vt probatur ex decis. tex. in. l. 9. tit. 1. part. 2. ibi. *Queseñ mas propinquos parientes a los Reyes al tiempo de su finamiento.* Vbi Grego. Lopez in gloss. in verb. de su finamiento id notat: sic etiam in Maioratus successione proximitas ab vltimo eiusdem possessore: non autem à primo institutore considerata sit. Quod infra isto lib. c. 6. num. 47. & lib. 3. latius enatrabimus.
- 16 ¶ Vndecimum, quod sicut Rex tenetur soluere debita à Rege prædecessore pro Regni utilitate contracta, vt probatur ex text. in. l. 4. tit. 15. part. 2. ibi. *Eorrosi en pagar sus deudas.* Similiter etiā Maioratus possessor teneatur ad debita à præcedenti successore pro Maioratus utilitate contracta persolvere. De quo infra isto lib. c. 10. latius agemus.
- 17 ¶ Duodecimum & vltimum, quod sicut bona Regni inalienabilia sunt, nec potest Rex alienare Regalia in præiudiciū successorū. tex. in. c. iñtellecto. vbi Innocen. Bald. Abb. Imol. & Ancharra. de iur. iuran. Petrus de Bellapertica. Iacob. Burrig. Bart. Bald. & communiter Scrib. in procm. C. Felin. qui plura refert in cap. ad audientiam. nume. 4. cum sequen. de præscrip. Ioan. Lupus de Palac. Ruui. in cap. per vestras de dona. inter vir. & vxor. 2. notab. §. 2. nume. 41. fol. magno. 82. Tiraquel. de Primogen. q. 35. nu. 19. Couarrub. in repet. cap. quauis pactum de pact. lib. 3. part. 2.

part. 2. §. 2. nume. 4. l. 1. tit. 17. part. 2. & l. 9. tit. 4. part. 5. l. 2. & 3. tit. 9. lib. 5. ordina. Quæ hodie sunt. l. 2. & 3. tit. 10. lib. 5. in noua legū Regni collectione. Ita similiter Maioratus possessor non possit bona Maioratus alienare in successorum præiudicium: quod etiam ad vsucapionem, & præscriptionem bonorum Maioratus conducere poterit. De quibus inferius lib. 4. dicemus.

¶ Vnum tamen in hoc aduertendum est, quod etsi bona Regni, & Maioratus in alienabilia sint: non tamen ita alstrictus debet esse, rex in alienando, vt quilibet alius Maioratus possessor. Nam possessor Maioratus non potest rem Maioratus quantumcunq; minimam alienare seu donare: Regis autem donatio seu alienatio de bonis Regni facta, valet: dummodo non ex ea ingens Regni læsio contingat: præsertim, si ea donatio seu alienatio fiat in remunerationem seruitiorum. Quod censuit Oldrald. consil. 94. Bald. consil. 159. nume. 3. lib. 3. Abb. Imol. & communiter Scrib. in d. cap. intellecto. Ioan. Igneus in rep. l. donationes, quas parçetes. num. 44. C. de dona. inter vir & vxor. Marth. de afflict. in consil. Neapoli. in præludij. q. 24. Felin. qui plura refert in c. ad audientiam, de præscriptio. Couarub. d. c. quauis pactum. 2. part. §. 2. nu. 4. Anto. Gabriel. lib. 3. communē opi. de iure quæsito non tollen. conclu. 5. nu. 48. Quod in bonis ipsius Regni Coronæque Regiæ procedit. Nam bona, quæ pertinent Regi ex proprio ac peculiari patrimonio, seu sibi pertinent ex confiscatione, vel inuentione: si nondum Regiæ dignitati incorporata sint, Rex poterit prout sibi libuerit donare aut alienare, vt probat Lucas de Pen. in. l. quicumque. col. 2. C. de omn. agr. deserto. lib. 11. Idem in l. 2. col. 2. vers. Quid enim si Comes. C. de fund. patri. eod. lib. Bald. in l. nec damnosa. nu. 1. C. de præcib. Impera. offeren. & ibi Lass. in princip. l. 8. tit. 1. lib. 6. ordi. quæ hodie est l. 2. tit. 13. lib. 6. in noua legum Regni collectione.

¶ Nec ex eo, quod in hoc & etiam in alijs, in Rege & Maioratus successore aliqua diuersimodè disposita inueniamus, possumus de Regni & Maioratus æquiparatione dubitare. Nam in æquiparatis dispositum in vno ita demum in alio etiam procedit: si de vno ad aliud in casu cōtingenti diuersa ratio non inueniatur. Ex diuersitate nanq; rationis, nō est nouum quæ etiam in æquiparatis diuersum ius statuatur. l. fina. vbi Bart. Bald. Paul. Lass. & communiter Scrib. C. de collatio. Lass. in l. 2. §. & harum. nume. 15. ff. de verbo. obligatio. Sic enim inquit iuriscōsultus per omnia exequata esse legata fideicommissis in l. 1. ff. de lega. 1. Et tamen in aliquibus differentiæ inter legata, & fideicommissa inueniuntur, vt inquit ibi glos. verbo exequata. Sufficit enim, quod in substantialibus parificentur: licet in aliquibus ex accidenti, aut diuersa ratione, diuerso iure

De Hispanorum Primogenijs.

10
21
22
conferantur, vt notant Bart. Iaff. & ceteri Scriben. Ibidem. In Rege autē
lōge diuerfa ratio est in cafu, de quo agimus, quā in Maioratus poffeffore,
cum Regem deceat effe largum, beneficium, & liberalem (vt inquit Tul
lius in oratione pro Deiotaro) quod referūt Ioan. And. Domini. & Scrib.
in. c. grandi de fupplen. negli. Præla. lib. 6. Atq; idem Tullius. lib. Epiftola
rum familia. Epiftola. 8. fcribit, nihil Principem magis decere: quā diui
tias, & optes ad benignitatem, liberalitatemq; conferendam. Propriū
nanque Regum eft donare, vt inquit Oldrald. conf. 94. Tiraquelus, qui plu
ra cūmulat. de nobilitate. c. 37. nu. 40. cum fequenti quæ ceteris Maioratuū
poffefforibus non omnino conueniunt. Quod etiam in alijs differentijs
quæ inter Regnum, & Maioratus afignari poterunt, pari ratione dicen
dum erit.

¶ Ex his igitur apertiffimè conftat inter Hispaniarum Regnum, Hifpa
norumque Maioratus maximam effe in omnibus conuenientiam: adeo;
vt certiffimum fit Maioratus Hispanorum ab ipfo Hispaniæ Regno ori
ginem duxiffe, eiufdemq; naturæ cū ipfo Regno, quo ad fucceffionis for
mam cenfendos effe. Quæ omnia maximi momenti etiam erunt ad inter
pretationem, ac intelligentiam eorum Maioratuū, qui abfque institutio
nis fcriptura, ex fola temporis antiquitate conftant. Nam cum eorum in
ftitutiones non appareant, nec leges ac conditiones, quibus à principio
fuerunt inftituti aliunde fcripti offint, is ordo in eorum Maioratum fuc
ceffione feruandus erit, quem in Regni fucceffione legibus Regijs inue
nimus inftitutum, atque huius Regni vniuerfali confuetudine in Maiora
tuū fucceffione obferuari folitus eft. Quod probatur ex eleganti doctri
na. Bald. in. l. liberti, libertat. que. nu. 31. C. de ope. liber. vbi fingulariter in
quit, q; in feudo æquifito ex præfcriptione fuccedendum eft: fecundum
ordinem in feudorum fucceffione obferuari folitum. Quod probat ea ra
tione: quia cū præfcriptio non contineat quid difinitum ab homine co
tinet id quod difinitum eft à iure, vel confuetudine, quod etiam dixit idē
Bald. in. l. i. ff. de rerum diui. col. 4. 31. q. Idem Bald. in. l. 2. C. de iur. Emphi.
nu. 6. vbi Iaff. nu. 160. Idem Bald. in. l. fina. C. delibera. cau. nu. 4. Alex. conf.
15. nu. 12. lib. 5. Decius confil. 269. nu. 4. Bald. qui etiam loquitur in Emphi
teofi præfcripta in. c. fina. nu. 2. de feud. dat. inuicem. l. commifforia. la
cobin. de fando Gergio. in tracta. feud. verbo: ita, quod illi inueftiti
col. 2. verf. an autem filius Curtius Iuni. in eodē tracta. 3. q. princi. col. pen.
verfi. poftremo. Zafius in Epithome feudorum parte. 8. ad fin. Tiraque
lus de retract. Linagier. §. 32. glo. 1. num. 74. & 75. Carolus Molin. in cofue
tu. Parif. ti. 1. §. 7. n. 31. Didac. de Cēuar. qui plura refert. lib. 3. refolu. c. 5. n. 5.
Quod intelligendum eft: nifi immemorialis confuetudo alium etiam
fucce.

succedendi modum admiserit. Is nanq; eo casu seruandus erit.

¶ Ex qua etiam Hispanorum Primogeniorū, ac Regni successione paritate, aliquando Maioratum institutores, vt successores à litibus retrahāt, in eorundem institutione solent eam clausulam adijcere, vt (scilicet) si super eorum successione dubium aliquod versetur illud eisdem legibus, quę ad Regi successione institutę sunt decidendum sit, volentes ac expresse disponētes, q; in eorundem Maioratum successione is ordo seruetur, qui in Regni successione seruari solet. Quam clausulam in quodam Maioratu appositam vidimus, nobisq; conueniens atq; vtilissima visa fuit. Cū enim a deo omnibus notus sit Regni successione ordo, raro aut nūquā super huiusmodi Maioratum successione lites, seu contentiones versari poterunt. Et quanuis in aliquibus Regni successio à Maioratus successione differat: prout infra isto lib. c. 13. in successore furioso, mente capto, furdo, & muto, monachoq; ac clerico, & alijs huiusmodi successoribus dicemus hoc in maiorem ipsorum Maioratum institutorum vtilitatem cōuertitur. Cū, etsi id ex Maioratum natura non procedat præsertim in Maioratus quibus dignitas seu iurisdictio annexa non est, vt ibidē resoluimus soleant frequēter institutores, quo ad hæc id ipsum specificē disponere, quod in Regno seruari solet: quod in his, qui fœminas omnino à Maioratum successione propter masculos excludere non volunt, a pertisimè procedit ac verum est.

¶ Sed cū in præcedentibus satis abundē ostensum sit qualiter de Regno ad Maioratum argumentatio procedat: ita vt omnia, quę in Regno statuta sunt in Maioratu etiam locum habeant, consequenter tractandum superest: an hæc argumentatio conuertatur, ita vt quicquid in Maioratu statutum est in Regno etiam seruandum sit. Quam questionem non vidimus ab aliquo tactam, nec resolutam.

¶ Quod autem decisa in Maioratus in Regno etiā locū habeant, probatur ex eo, q; Regnū ipsum Maioratus sit, vt supra isto libro. c. 2. latius ostensum est, quia propter ea, quę in Maioratus statuta sunt in Regno etiam quod iure Maioratus possideretur, seruari debent. Cui enim verba legis cōueniunt, & dispositio etiā cōuenire debet. l. 4. §. toties cum similib. ff. de damn. infect. Quę ratio ex eo firmior ac fortior efficitur, quod Regnū ipsum caput sit omniū Hispanorū Maioratum, vt ibidem etiā ostēdimus. Ea nanq; quę in subditis à lege statuta sunt, in domino ac capite eorundē locū habent. l. ius senatorū. C. de digni. lib. 12. per quem tex. dicunt Scrib. in proprio loco, q; ea, quę in senatoribus à lege statuuntur in Imperatore, qui caput ipsius senatus est, pari ratione seruanda sunt: sicque dicta in militibus in Imperatore etiam qui est ipsorum caput dicta intelligentur. l. 1. ff. de

De Hispanorum Primogenijs.

ff. de testam. mili. Quod etiam probat tex. in l. familia. ff. de verb. signifi. vbi dicta in familia in patre familias, qui ipsius familiae caput est, locum habent: hocq; ipsum in collegio Cardinalium ac Romano Pontifice probat tex. in c. ad apostolicę. s. nos itaq; de re iudi. lib. 6. Quod etiam de populo & senatu: de vniuersitate & rectore: capitulo & Decano: monasterio & Abbate dicendum esse existimat Alciatus in d. l. familia. vbi plura in idem adducit: qua ratione id, quod in Maioratu dispositum est in Regno, quoque seruandum esse nobis verum videtur: nisi diuersa ratio in Regno ab ea, quę in Maioratribus militat, concurrat. Tunc enim ex rationis diuersitate diuersum in Regno dicendum erit, quod ex his, quę paulo antedicta sunt & statim dicemus, comprehendi potest.

¶ Ex quibus decidi poterit noua quęstio, quam satis controuersam vidimus, an scilicet sicut mortuo Maioratus possessore, dominium ac possessio bonorum transit in sequentem successorem, absque apprehensione: etiam si bona à tertio in vita maioratus possessoris occupata sint ex decis. l. 45. in. ll. Tauri. quę hodie est lex. 8. tit. 7. lib. 5. in noua legum Regni collectione: ita etiam bona Regni statim mortuo Rege in sequentem successorem transeant quoad dominium & possessionem absque apprehensione: etiam si in vita Regis prædecessoris alienata sint. Vtilitas autem præcipua, quę ex hoc Regio fisco sequi potest hæc est, quod mortuo Rege prædecessore, competere poterit successori remedium tenute summarium ac exequutiuum, quod competit Maioratuum successoribus pro acquirenda actuali possessione. De quo remedio infra lib. 3. latissimè dicemus. Ex quo facillimè ac breuissimè possent Reges ea omnia recuperare, quę in vita Regum prædecessorum occupata seu alienata esse constiterit.

¶ In qua quæstione prima facie, dicendum videbatur hæc remedium Regibus competere: prout alijs Primogeniorum successoribus competit, cum Regnum ipsum Primogenium sit, in eoq; omnia, quę in alijs Primogenijs dicuntur, procedant, vt superius ostensum est.

¶ Sed quauis apud me satis absolutum, si dominium ac possessionem bonorum Regni, legis ministerio in Regem: sicut in Maioratus successorem transire cum de vno ad alium non possit assignari diuersitatis ratio. Imò maior ratio in Rege quàm in alio Maioratus successore concurrat. Non tamen satis compertum est: an Regi successori competat remedium summarium ac exequutiuum, quod ex d. l. 45. Tauri alijs Maioratuū successoribus competit, in his præsertim quę à rege prædecessore alienata fuerunt. Aliorum namq; Maioratuū possessores, solent scripturam Maioratus producere, in qua bona in quibus huiusmodi dominij ac possessionis translationem prætendunt, continentur. Quod in Regno fieri non valet,

nec

nec absque scriptura remedium. d. l. 45. Tauri facile competere potest etiam si bona ipsa Maioratus subiecta esse testibus probentur, praesertim ubi ea esse libera ab aduersario contenditur: vt in l. fina. C. de adict. Diu. Adria. tollen. Scrib. annotare solent. De quo infra lib. 3. latius agemus. Item Rex potest alienare bona Regni, dum modo id ex causa & citra Regni perniciem fecerit, quod in alijs Maioratum possessoribus non procedit: quia propter non facile Regibus hoc remedium exequutiuum, praesertim pro bonis à Regibus praedecessoribus donatis, seu alienatis, concedendum est: sed potius id via ordinaria efficiendum erit: sicque in casu contingenti obseruatum vidimus.

¶ Ex his etiam deduci poterit: an. l. 46. Tauri, quae hodie est. l. 6. tit. 7. lib. 5. 27 in noua legum Regni collectione, ex qua decisiu est, quod ea, quae in solo Maioratus aedificata sunt eidem Maioratus cadere debeant: adeo vt nec filijs, nec haeredibus, nec etiam vxori Maioratus possessoris sit eorum aedificiorum aestimatio soluenda: in bonis Regni, sicut in bonis Maioratus pro cedat. In qua questione dicendum est eam legem, tam in bonis Regni: quam in bonis Maioratus seruandam esse. Cum enim Regnum ipsum Primogenium sit, ea, quae in Maioratus decisa sunt, in Regno etiam seruanda erunt, quod ex eo praesertim dicendum est, quod ea legis decisio non contra ius ac rationem (vt aliquibus visum est) sed iustissimis rationibus condita fuerit, vt infra isto lib. c. 25. latius enarrabimus, nec possit, quo ad hoc de Maioratu ad Regnum ratio diuersitatis assignari. Quae solum vice exempli adducere libuit, vt ex eis plura alia etiam deducantur.

¶ Qua in re vltimo loco praetermittendum non est, Emanuele Acoſtā virum alioqui doctissimum, atque ingenio prestantem in questione quā de patru & nepotis successione latissimè disputauit: plures differentias inter Regni & ceterorum Maioratum successionem assignasse, in quarum assignatione non rectè Maioratum Hispanorum naturam intellexisse nobis videtur. Sed quoniam de ea patru & nepotis successione infra lib. 3. c. 6. cum duobus sequentibus tractandum erit, in eodem. c. 6. praefatas differentias diluemus, monstrabimusque in eis omnibus Regni & Maioratum successionem conuenire.

Summaria ex capite sequenti.

- 1 **A**D fidei commissum vltimo loco vocatus potest bona fidei commissi alienare, in eisque extraneum heredem instituere.
- 2 Prouisio facta per modum dispositionis de casu ad casum non extenditur.
- 3 Casus contingens praeter disponentis ordinationem non comprehenditur in dispositione: etiam ex rationis Maioritate.

C

4. Fidei

De Hispanorum Primogenijs.

- 4 Fideicommissum de persona ad personam nunquam extenditur, etiam ex verisimili testantis voluntate.
- 5 Substitutionem allegans illam probare debet.
- 6 Voluntas, quæ non transijt in dispositionem consideranda non est.
- 7 Diuinare non debemus in interpretanda testantis voluntate.
- 8 Fideicommissum est onus.
- 9 Dispositio semper ita interpretanda est, vt persona honorata minus grauetur.
- 10 Fideicommissi extensio odiosa est: ademptio autem favorabilis.
- 11 Prohibitio alienationis facta filio, ad nepotes non extenditur.
- 12 Prohibitio alienationis facta, vt bona in familia conseruentur quartum gradum non excedit.
- 13 Maioratus instituens bona velle in propria familia perpetuo conseruare censendus est.
- 14 Ex hoc verbo Maioratus deducuntur omnes substitutiones, quæ necessaria sunt ad hoc vt bona perpetuo in familia conseruentur.
- 15 Perpetuum nihil esse potest sub Sole, nisi per subrogationem.
- 16 Non est nouum, vt ex vnicò verbo plures substitutiones deducantur.
- 17 Deficientibus nominatis Maioratus successio ad proximiores non nominatos defertur.
- 18 Primogenia ex mente institutoris extenduntur, & ampliuntur.
- 19 Voluntas, præsertim in fideicommissis, dominatur, eaque potius quàm verba semper attendenda est.
- 20 In contractibus etiam voluntas verbis præfertur.
- 21 Casus, qui venit ex natura expressi censendus est expressus, etiam si in verbis omisus sit.
- 22 Maioratus institutio in rem, non in personam dirigitur: ideoque semper perpetua censenda est.
- 23 L. qui solum, §. prædium, ff. de lega. 2. declaratur.
- 24 Substitutio de casu ad casum extenditur ex verisimili testantis voluntate.
- 25 Fideicommissum de persona ad personam ex præsumpta testantis voluntate extenditur.
- 26 L. si quis ita, §. penultimo, ff. de testam. tutela. nonisimè declaratur.
- 27 Tutela datio favorabilis censenda est.
- 28 Voluntas, quæ non transijt in dispositionem attenditur, si ea ex aliquo verbo etiam generalis, ac improprio deduci possit.
- 29 Prohibitio alienationis facta filiis ex mente testantis ad nepotes & ad omnes descendentes in infinitum extenditur non habita quarti gradus consideratione.
- 30 Texin authen. de resitu. fideicom. §. nos igitur, declaratur.
- 31 Maioratus institutio non simpliciter, & absolutè, sed favore certarum personarum facta vtrum personas nominatas supergrediatur.
- 32 Relinquens aliqua bona Titio, atque suis descendentes iure Maioratus possidenda, non videtur ad solos nominatos Maioratus qualitatem restringere.
- 33 Nominatio personarum solum tribuit præcedentiam successionis: non autem aliorum exclusionem operatur.
- 34 L. cum ita legatur, §. in fideicommissis, ff. de lega. 2. & l. legata suppellectili, ff. de suppellectili, declarantur.
- 35 Enumerationem specierum genus præcedens restringere qualiter intelligendum sit.
- 36 Communis loquendi vsus propriæ verborum significationi præfertur.
- 37 Maioratus dispositio vtrum extendatur ultra personas nominatas: nequè in descendentes sed etiam respectu transuersalium.
- 38 In stirpe succedunt descendentes à primo acquirente non collaterales,

- 39 *Maioratus successio, non solum in descenditibus primi institutoris, sed etiam in collateralibus perpetua esse debet.*
- 40 *Familia verbum quicquid comprehendat,*
- 41 *Propinquis, qui dicantur.*
- 42 *Cognatio tam ascendentes quam descendentes: Et etiam collaterales comprehendit.*
- 43 *Familia aliena affectio, sicut propria consideratur.*
- 44 *Legitimari censentur esse de familia, agnatione, & cognatione Maioratus institutoris.*
- 45 *Spurius non dicitur esse de domo, familia, agnatione, seu cognatione.*
- 46 *Naturalis seu bastardus non dicitur esse de domo, familia, agnatione, nec cognatione.*
- 47 *Naturales seu bastardi arma, nec insignia parentum deferre possunt.*
- 48 *Naturalis in fendo non succedit.*
- 49 *Naturalis non succedit in Maioratu.*
- 50 *Adoptivus non est verus filius, sed imaginarius.*
- 51 *Adoptivus non succedit in fendo, nec in Maioratu.*

Hispanorum Primogenia ex propria natura perpetua nō tēporalia censenda esse.

CAPVT QVARTVM.

RO perfecta Primogeniorum Hispanorum naturæ cognitione, conueniens ac necessarium mihi visum est hoc loco discutere: vtrū ex sui natura Maioratus successio perpetua esse debeat in omnibus, qui ex familia institutoris processerint: an ea successio temporalis censenda sit. Pro cuius rei clariori intelligentia ea quaestio examinanda erit an is, qui ex bonis proprijs Maioratum instituit, ad eiusque successionem filium suum Primogenitum atque eius descendentes inuitauit, nec alias vocationes aliorum filiorum, nec descenditum adiecerit: censeatur velle ea bona soli filio in cuius persona Primogenium instituit, ac eius descenditibus iure Maioratus pertinere, eisque deficientibus bona ipsa libera futura esse: an censeatur voluisse, vt eis deficientibus in his bonis inter alios filios, ac descendentes eiusdem institutoris iure Maioratus perpetuò succedatur. Quæ quaestio frequēs & assidua est: ideoque copiosè tractanda ac resoluenda erit. Summè nanquē vtilia cognitūque necessaria erunt ea, quæ in eius resolutione dicentur, ad cognoscendum Primogeniorum naturam, ac perpetuitatem.

In quo tamen aduertendum erit, quod in hoc capite & duobus sequen-

C 2 tibus

De Hispanorum Primogenijs.

tibus agitur: præsertim de interpretatione dubie voluntatis, ad quam interpretandam plures regulæ traduntur, quæ in dubijs voluntatibus interpretandis assidue obseruari solent, quas in hac parte plenissimè examinare intendimus, vt si in operis discursu alibi earum se offerat occasio ea solum attingere sufficiat. Ideoque ea, quæ hic dixerimus memoriæ commendanda erunt: non solum ad perpetuitatis Primogeniorum materiam, sed ad interpretandas etiam quascunque alias testamentum siue contrahentium voluntates.

1 ¶ In hac autem questione prima facie dicendum videtur ea, bona deficientibus vocationibus libera censenda esse. Est namque regulare, vt quando vnus vel etiam plures ad fideicommissum vocati sunt in persona vltimi vocati bona ipsa libera remaneant, nec vltius fideicommissio subiecta sint, possitque vltimo loco vocatus in eis heredem extraneum instituire. Quod apertissimè probat tex. qui in id præcipuus est in l. qui solitudum. §. prædium. ff. de lega. 2. l. pater filium. §. fundum Ticianum ff. de lega. 3. & vtròque per Scrib. l. cum pater §. libertis. fina. verb. ff. de lega. 2. not. Bald. Paul. & Scrib. in l. quoties la. 1. C. de fideicom. Paul. consil. 1. lib. 7. secundum impressionem Papiensem. l. ass. in l. filius familias §. Diui. in 2. lectura nu. 32. ff. de lega. 1. Deci. consil. 182 nu. 1. Peralt. in l. 3. §. qui fideicommissam. num. 55. ff. de hered. institu. Natta qui id latissimè prosequitur consil. 470. nu. 3. 4. & 5. lib. 2.

2 ¶ Item prouisio facta per modum dispositionis de casu ad casum non extenditur: sed casus omissus remanet in dispositionem iuris communis. l. si mater. in §. fina. ff. de vulga. vbi Bart. & communiter Scrib. l. commodissimè. ff. de libe. & posthu. l. si extraneus. ff. de condi. cau. dat. Bart. in l. Gallus §. & quid sit tantum. nume. 2. & 3. cum sequen. ff. de libe. & posthu. vbi l. ass. nume. 21. l. vel singulis. ff. de vulga. l. pater filium. vbi Angel ff. eod. tit. tex. in §. vel singulis insti. eod. Et hanc dixit esse communem regulam. Parisius consil. 87. nume. 50. lib. 2. Imò casus contingens præter ordinationem testatoris non comprehenditur in dispositione; etiam si in eo esset maior ratio disponendi, vt censuit Cin. in l. quod fauore. C. de legib. Ancharra. consil. 356. incipien. ex serie testamenti. colum. 2. Deci. consil. 218. nu. 11. & consil. 63. col. 2. nu. 3. & consil. 291. col. penul. nume. 7. Aimon Craue. consil. 161. nu. 10.

3 ¶ Quod fortius procedit in casu, de quo agimus vbi tractatur de extendendo fideicommissum de persona, ad personam: nam quanuis fideicommissum de casu ad casum, ex præsumpta, ac uerisimili voluntate testantis extendatur. l. Titius §. Lucius. vbi Bart. & Scrib. ff. de libe. & posthu. glof. in l. tale pactum. in §. fina. ff. de pact. l. fina. C. de insti. & substi. De persona

persona autem ad personam: etiam ex verisimili testantis voluntate ipsum
 fideicommissum non extenditur. l. si quis ita. §. pen. ff. de testam. tutela. *de peps*
 vbi tutela data à parente filiis suis non extenditur ad filium, quem pater *per s. m.*
 credebatur esse mortuum: quanvis verisimile esset eidem illum tutorem *nyr. f. e.*
 dedisse: si sciret ipsum vivere. Per quem text. idem voluit glo. communi-
 ter approbata. in d. l. Titius in princip. verb. oportere. ff. de liber. &
 posthu. & Franc. de Are. in l. Gallus. §. & quid si tantum. colum. 3. ff. eod.
 quem ibidem plures Scriben. sequuntur. Iass. in l. cum res. 6. notab. nume.
 21. ff. de lega. 1. Deci. consil. 218. nume. 9. Idem Decius consil. 465. nume.
 16. Tiraquel. in repet. l. si vnquam. C. de reuocan. donatio. verb. li-
 bertis. nume. 23. Soci. Iuni. consil. 185. lib. 2. nume. 12. Aimon Craue. consil.
 161. nume. 11. Fran. Viuius lib. communium opi. verb. casus non expressus.
 nume. 3. Anto. Gabriel. lib. 6. communium opi. tit. de reg. iuris. conclu.
 10. nume. 9. Persona enim quę substitutionem allegat, illam probare de-
 bet: aliàs semper ei dici potest, substitutio nõ loquitur de te, vt censuit Ioā.
 And. in addi. ad specul. in tit. de testam. §. 1. versi. occurrit. ad fin. Oldral.
 consil. 21. incip. Thema tale est. Bald. in l. ad probationem. nume. 1. C. de
 proba. Soci. consil. 116. num. 6. lib. 3. Aimon Craue. d. consil. 161. nume. 16.
 Soci. Iunior. consil. 176. nume. 8. lib. 2. Celsus consil. 20. num. 49. Iulius Cla-
 rus lib. 3. sententiarum. §. testamentum. q. 76. versic. in alijs. Franciscus Pi-
 scina, qui plura in idem adducit in disputatio. super statutis fœminas ex-
 cluden. nume. 12.
 ¶ Præterea hoc ipsum probatur ex eo, quod huiusmodi Maioratus insti-
 tutor solum in persona filij sui illum instituerit, nec ad vltiores gradus
 transierit, ex quo fit, vt etiam: si ex eius voluntate præsumpta compræhen-
 di possit ipsum voluisse Maioratus dispositionem ad alios etiam gradus
 extendere; ea voluntas nec attendenda, nec consideranda sit. Voluntas
 nanquē illa, quę non transijt in dispositionem, nullius effectus esse reputa-
 tur. l. quidam cum filium. ff. de hæredi. institu. Per quem text. censuerunt
 Bald. & Imol. ibi, non sufficere testatorem voluisse, nisi disposuerit; nec
 etiam sufficiens esse, aliquid esse in intentione: nisi id etiam sit in disposi-
 tione. Quod etiam sequitur Bald. in l. vna. §. sin autem ad deficientis pri-
 notab. C. de cadu. tollen. vbi eleganter inquit, testatorem non censendum
 esse velle: nisi id, quod loquitur. In interpretanda nanquē testantis vo-
 luntate diuinare non debemus. Bald. consil. 235. lib. 5. Aimon Craue. dict.
 consil. 161. nume. 12. Idque prob. tex. in l. Gallus. §. quidam rectè. ff. de li-
 ber. & posthu. ibi. *Quod ex verbis concipi possit.* Quem text. ad hoc notat
 Bald. in capit. Secundo requiris. de appellatio. nume. 1. quibus etiam mi-
 rre concinit text. in l. iubemus. C. de testamen. vbi testator duos tantum
 hæredes

De Hispanorum Primogenijs.

heredes instituit. Et quanuis constaret, quòd plures alios instituere voluit solum habentur pro institutis illi, qui expressè instituti fuerunt: non autè alij, quos instituere volebat quod ea ratione procedit, quòd voluntas testatoris in mente retenta consideranda non sit. Bald. in cap. mādaturum. nu. 2. de rescript. Deci. cons. 485. nume. 7. Quibus plura cumulat Tiraquel. in re pe. l. si vnquam. de reuocan. dona. verbo. libertis. nume. 18. & 19. Soci. Iunior. consil. 185. nu. 4. 2. par.

8 ¶ Vterius hoc etiam comprobatur, ex eo, quòd fideicommissum onus esse censeatur. l. cohæredi. §. cū filia. ff. de vulga. l. ab eo. C. de fideicom. Ideoq; in dubio fideicommissum cessare respondendum erit. Semper enim sic dispositio interpretanda est, vt persona honorata minùs grauetur, quàm sit possibile. l. vnum ex familia. §. si rem. ff. de lega. 2. l. si ita relictum in fin. ff. cod. l. apud Iulianum. §. Scio. ff. de lega. 1. l. nummis, cum similib. ff. de lega. 3. Roma. sing. 427. Alciatus consil. 96. nume. 7. Albanus consil. 29. n. 7. & consil. 31. nume. 9. Socin. Iunior. consil. 185. nume. 10. lib. 2. Fideicommissi nanquē extēsiō odiosa est: ademptio autem fauorabilis. l. si fuerit vbi Pat. & Soci. ff. de reb. dub. Gratus consil. 64. nume. 42. lib. 2. & consil. 126. n. 17. & 18. cod. lib. Cephalus consil. 45. nume. 12. Aimon Craue. d. consil. 161. nu. 6. Alciatus. d. consil. 96. nume. 8. & consil. 134. nume. 8. Fran. Piscina, qui plura refert de statutis excluden. fœminas. nume. 49.

¶ Item hoc etiam euidentius redditur ex eo, quòd in bonis Maioratuū subiectis, semper alienationis expressa prohibitio apponi solet: & etiā si non apponatur, ea bona saltim tacitè alienari prohibita sint. l. Marcellus. §. resque, cum similib. ff. ad Trebel. in qua specie apertius procedit, vt fideicommissum ipsum, vltra personas expressè vocatas non protrahatur cum sit regulare prohibitionem alienationis factam in persona filij. ad ne potes etiam non extendi. l. pater filium. §. fundum Titianum. ff. de lega. 3. text. in authen. de restitu. fideicommissi §. cum igitur. colla. 9. per quem text. id censuerunt Bart. Iacob. de Belloui. & Angel. ibidē Bart. in. l. filius familias. §. diui. ff. de lega. 1. nume. 20. vbi Iass. nume. 109. in. i. lectura, & in. 2. nume. 146. Et Ferdinan. Loazes. nume. 489. Deci. consil. 377. col. 2. nume. 5. Roderi. Xuares in repe. l. quoniam. C. de inoffi. testam. 2. limita. ad. l. fori. nume. 18. & Couarrub. qui hanc dixit esse communem opinio-

12 nem lib. 3. resolutio. cap. 5. nume. 4. Alciatus consil. 134. nume. 5. Imò et si alienationis prohibitio hac ratione expressa facta sit, vt bona in familiā conseruentur, ea prohibitio vltra quartam generationem non extenditur, vt probatur ex text. in. d. authen. de resti. fideicom. §. nos igitur. vbi Bart. & communiter Scrib. id notant. Xuar. in. d. l. quoniam. 2. limita. nume. 18. Alciatus consil. 96. nume. 15. ex quibus videtur probabilem esse hanc

hanc opinionem, quod scilicet ea bona in persona filij, qui solus ad Maioratus successionem vocatus est, Maioratus subiecta censenda sint: in ceteris autem libera remaneant. Quam in specie sequutus est Palat. Rubi. in repe. c. per vestras. de dona. inter vir. & vxor. 3. notab. §. 26. col. vltima. nu. 20. quanuis ibidem fin. verbis dicat se id non firmare: sed de hac recogitandum relinquare.

¶ His tamen non obstantibus contrariam sententiam: imò, quod bona hæc inter descendentes eiusdem Maioratus institutoris perpetuò etiam vsque ad millesimum gradum, iure Maioratus possidenda sint, veriore esse existimamus, quod ex pluribus apertissimè deducitur.

¶ Et primò, quia huius dispositionis institutor ex his bonis præcisè Maioratum instituit, cuius Maioratus natura ea est, vt bona in familia integra ac indiuisa perpetuò conseruentur, vt supra isto lib. cap. 1. & 3. abundè ostensum est. Ideoque is, qui maioratum instituit eo ipso, quod ex aliquibus bonis se facere Maioratum proficitur, bona ipsa in propria familia velle perpetuò conseruare censendus est, vt dixit Soci. consil. 47. nu. 6. lib. 3. & consil. 57. n. 3. eod. lib. Paris. consil. 72. n. 81. & 85 lib. 4. Quod etiam Hispanorum consuetudini conueniens est. secundum quam Hispanorum consuetudinem verba Maioratum interpretanda sunt. l. si seruus plurium. §. si na. cum simil. ff. de lega. 1.

¶ Item cum bona Maioratus subiecta perpetuò debeant in familia remanere, Maioratum instituens censendus est facere omnes substitutiones ad ipsam perpetuitatem inducendam necessarias, & sine quibus ipsa bona perpetuò in familia conseruari non possint, etsi id aliter non expresserit, quod censuit Soci. d. consil. 57. nume. 3. lib. 3. & Paris. d. consil. 72. lib. 4. nume. 86. Qui enim vult aliquid factum censetur velle omnia ea, quæ sunt ex natura ipsius facti. Bart. in l. 2. ff. de iurisd. omn. iudi. vbi per Scrib. l. gerit. vbi etiam per Scrib. ff. de acquiren. heredi. Ideoque cum ea bona non possint perpetuò in familia conseruari, nisi per subrogationem eorum, qui ex familia ipsius Maioratus institutoris procedunt, proximiorè in locum præcedentis iam mortui substituendo: cum nihil possit esse perpetuum sub sole: nisi per subrogationem. l. cum debere columnam. ff. de serui. Verba. præd. Quod pulchrè prosequitur Ancharra. consil. 27. col. 3. consequens est, vt ipse Maioratus institutor censendus sit vocasse omnes ex sua familia descendentes ordine successiuo: cum non aliter bona possint perpetuò in familia conseruari. Quæ omnes substitutiones, quæ ad hanc perpetuitatem conseruandam necessariæ sunt ex hoc verbo Maioratus inducuntur. Non enim est nouum, vt ex vnicò verbo plures substitutiones deducantur. l. coheredi. §. qui discretas. ff. de vulga. Per quem text.

De Hispanorum Primogenijs.

dixit Areti. ibi, quod ex vnica oratione, & ex vnico verborum contextu possunt causari plures gradus substitutionum. Cuius dictum refert, & sequitur Iass. ibidem. nu. 5. l. 1. vbi etiam per Scrib. C. de impub. & ali. substi. l. iam hoc iure. cum simil. ff. de vulga. l. in mai. auob. l. vbi vult.

- Item Maioratus successio, in omnibus & per omnia secundum Regni successionem interpretanda erit, vt supra in duobus capitibus precedentibus latius probatum, & ostensum est. Regni autem successio perpetua est in omnibus his, qui ex Regia familia proueniunt in infinitum. l. 2. tit. 15. part. 2. Idque ex pluribus probat Xuar. in repe. l. quoniam in prioribus. 11. limita. 2. dubio. nume. 19. De quo etiam nos supra isto lib. cap. 3. num. 11. tractauimus. Ex quo fit, vt & Maioratus successio perpetua esse debeat in omnibus his, qui ex familia, ac descendencia ipsius Maioratus institutoris procedunt, vt membra capitis consuetudinem sequantur: prout etiam in cap. 2. supra isto lib. nu. 15. cum sequentibus specificè annotauimus.
- ¶ Præterea cum bona Maioratus, vt superius diximus, in familia perpetuo conseruari debeant, ex eo consequitur, quod ipse Maioratus, deficiente expressa uocatione, non finiatur: sed quod extinctis his, qui nominati sunt, Maioratus successio ad proximiores non nominatos deuenire debeat, quod probat tex. qui in id præcipuus est in l. peto. §. fratre. ff. de lega. 2. & tex. in l. cum ita legatur. §. in fideicommissi. ibi. *Admitti possunt qui nominati sunt, aut post eos omnes extinctos, qui ex nomine defuncti fuerint eo tempore, quo testator moreretur.* ff. eod. Per quem text. notant Bart. & communiter Scrib. ad fideicommissum relictum familie primo loco admitti eos, qui nominati sunt: eisque deficientibus fideicommissum non expirare: sed proximioribus ex familia deferri, donec nullus ex ipsa familia superstit. Idque etiam prob. l. fina. C. de verb. signi. vbi etiam Bart. Bald. & communiter Scrib. id notant. Quod intelligendum est, eo casu procedere quo in fideicommissio verba aliqua perpetuitatem, ac tractum successuum denotantia inueniuntur, vt infra. cap. sequen. num. 24. dicemus.
- ¶ Vt etiam id ipsum comprobatur ex eo, quod Hispanorum Primogenia, vt plurimum fideicommissis similia sint, vt supra isto lib. cap. 1. latius ostendimus. Ex quo fit, vt ex mente, fideicommissum omnesque uocationes ad perpetuitatem Maioratus efficiendam necessarie inducantur, & si specificè in verbis expressè non sint, quod probatur ex tex. in l. vnum ex familia. §. fina. ff. de legat. 2. ibi. *Et idem Princeps prouidentissimus, ac vir religiosissimus cum fideicommissi verba cessare animaduerteret, eum sermonem profideicommissio rescripsit accipiendam.* l. cum proponebatur in fin. ff. cod. Voluntas namque præsertim in fideicommissis dominatur, & attendenda est. l. in conditionibus. ff. de condi. & demonstr. l. cum viri. C. de fideicō. l. hæredes

l. heredes mei. §. cum ita. ff. ad Trebel. Ideoque mens nedum expressa, sed tantum coniecturata, potius attendi debet, quam prolatorum verborum qualitas. l. quoniam indignum. C. de testi. l. ex facto. §. rerum. ff. de hæredibus instituendis. l. 3. C. de liber. præteri. vbi Alex. & Iass. plura deducunt. Bald. & Paul. in l. fina. C. de impub. Eademque ratione, ex verisimili coniectura, iura suppleant quod nequè dictum, nequè scriptum est. l. cum auus. ff. de condi. & demonstr. ibi. *Quasi minus scriptum fuerit quàm dictum.* l. generaliter. §. cum autem. C. de insti. & substi. l. cum acutissime. C. de fidei commissi. l. iam hoc iure. cum simil. ff. de vulga.

¶ Imò etiam si Maioratum, tanquàm contractum accipiamus, id ipsum dicendum erit. In contractibus nanque, etiam mens contrahentium potius quàm verba cõsideranda sunt. l. fina. C. quæ res pig. oblig. poss. l. iuris gentium. §. pactorum. ff. de pact. l. semper in stipulationibus. vbi bona glo. ff. de regul. iur. vbi Deci. nume. 1. Contractus enim non à verbis, sed ab effectu, & intentione iudicantur. l. si vno. ff. locati. l. 2. C. communia. de lega. in eisque semper, quod actum fuit, non quod verbis expressum est, considerari debet: vt ex pluribus optimè probat Curtius Senior. consil. 75. colum. 4. Decius consil. 48. col. pen. nume. 2. sicque in contractibus dispositum, in vno casu ad alium eandem rationem habentem extenditur: vt censuit Abb. in cap. cum dilecta. de confirm. vtil. vel inutil. nume. 6. Alex. consil. 130. colum. 3. nume. 5. lib. 4. Iass. in l. Titius. §. Lucius. ff. de liber. & posthu. nume. 1. & 2. cum sequen. Quibus plura cumulat Paris. consil. 72. nume. 50. lib. 4. & consil. 32. nume. 57. lib. 1. quod præcipuè in donatione dicendum est, in qua ex propria natura semper fieri debet plenissima interpretatio. tex. in cap. cum dilecti. de donati. Scrib. in l. in testamentis. ff. de reg. iur.

¶ Quæ omnia in casu, de quo agimus apertiùs procedunt: cum ex hoc verbo Maioratus, ab eiusdem institutore expresso, hæ omnes substitutiones necessariò deducantur, vt bona ipsa in familia perpetuò conseruetur, vt superius dictum, ac probatum est. Ex quo fit, vt etsi in specie hæ substitutiones, ab institutore factæ non fuerint: expressæ tamen censendæ sint: quando enim aliquis casus venit, ex natura expressi censi debet expressus, quanuis in verbis specificè prouisus non sit: quod dixit Bart. in l. Gallus. §. & quid si tantum. ff. de liber. & posthu. nu. 3. cuius doctrinam Doctor. communiter sequuntur: vt testatur Crotus ibidem. nu. 49. versi. Quinto fallit. Parisius consil. 90. nume. 21. lib. 2. Idem Parisius consil. 50. nume. 52. lib. 3. Aymon Craue. consil. 130. num. 9. Ideoque quanuis dici soleat, expressum illud esse, quod oculis corporeis legi, ac percipi potest, ex l. 1. ff. de his, quæ in testamen. delent. id intelligendum est: nisi aliquod verbum generale

C 5 expressum

De Hispanorum Primogenijs.

expressum sit, ex cuius natura plura alia cōprehendantur. Omnia nanq; illa expressa dicuntur, quę sub natura ipsius verbi expressi includuntur. Fe-
lin. qui plura cumulat in cap. translatio. nume. 5. de consi. l. ait prator. in
princi. vbi glo. & Scrib. ff. de nou. oper. nuntia. Ripa. in l. 2. nume. 62. ff. de
vulg. l. nominis, & rei. §. verbum. ff. de verbor. significa. vbi per
Alcia.

- 22 Præterea is qui Maioratum ex bonis suis instituit hanc qualitatem Ma-
ioratus ipsi bonis tribuit, qua ratione ea Maioratus institutio in rem, scri-
pta, ac perpetua non temporalis censenda erit. De quo est singularis do-
ctrina Bald. in l. præcibus. nume. 49. C. de impub. vbi elegantèr inquit,
quod quando hæreditas est grauata, & grauamen est scriptum in rem, af-
ficit rem ad quemcūquē vadat, & extenditur onus in omnes. Secus au-
tem si verba in solam personam dirigantur. Quod etiam probatur ex l.
fina ff. de contrahend. emprio. & ex l. Lucius. ff. de aqu. quoti. & cſtiu. not.
Rapha. Cuius. in l. peto. §. fratre. nume. 5. ff. de lega. 2. & Paul. conf. 32. nu. 3.
lib. 1. & conf. 401. num. 1. lib. 2. Paris. conf. 72. nume. 89 lib. 4. Iass. in l. filius
familias. §. diui in repe. nume. 95. in. 2. le. etu. ff. de lega. 1. vbi in simili consi-
derat, an alienationis prohibitio in rem seu in personam dirigatur, vt in
primo casu perpetua sit: secundo verò personam prohibiti non egredia-
tur. Cuius dictum refert & sequitur Ripa. ibidem nume. 66. Crotus num.
43. & Loazes. nume. 134. Idquē etiam censuerunt Paul. nume. 7. & Iass. nu-
me. u. in l. voluntas. C. de fideicom. Decius conf. 88. nume. 5. & conf. 182.
nume. 6 & alibi sæpè Scrib. Ex quibus, & etiam alijs (quæ breuitatis causa
prætermittimus) hæc pars verior ac probabilior nobis videtur Quam in
specie Hispanorum Maioratum sequutus fuit Paris. plures alios referēs
d. conf. 72. nume. 81 & 85. cum pluribus præcedentibus & sequentib. lib. 4.
& Couarrub. lib. 3. resolu. cap. 5. nume. 4. Grego. Lopus in l. 2. tit. 15. par. 2.
in glo. verb. *El mas propinquo pariente*. in princip. vbi plura in idem addu-
cit Anto. Gomet. in l. 40. Tauri. nume. 59. Mencha. de successio. creati.
lib. 3. §. 26. nume. 93. & 94. eamquē opi. vsus ac communis Hispanorum
conuentuum obseruatio probauit.

- 23 ¶ Nec his obstat tex. in l. qui solidum. §. prædium. ff. de lega. 2. cum simi-
vbi vltimo loco vocatus potest in re fideicommissio subiecta extraneum
hæredem instituere. Ea nanquē lex (si rectè consideretur) potius nostram
sententiam confirmat: siquidem cum ex natura huius verbi Maioratus
omnes qui ex familia, ac descendencia institutoris procedunt ad Maiora
tus successione ordine successiuo vocati cēseantur, vltimus ex familia pote-
rit eadem bona alienare, in eisdemquē extraneum hæredem instituere.
Vltimus autem non erit is, qui vltimò nominatus in scriptura Maioratus

fuerit

fuerit: sed ultimus, qui ex familia supererit: cum post nominatos vocati cenſeantur proximiores, qui ex familia ſuperſint. Qui adeo ex præſe vocati cenſentur, ac ſi verbis ſpecificis in eadem ſcriptura Maioratus nominati eſſent, ut ſuperius oſenſum eſt.

¶ Non etiam obſtat, quòd ſubſtitutio de caſu ad caſum extendenda non ſit: nam illud procedit, ac verum eſt: niſi veriſimilis voluntas concurrat: prout in caſu, de quo agimus concurrat. Ex veriſimili nanquè diſponentis voluntate ſubſtitutio de caſu ad caſum extenditur. l. Titius. §. Lucius. vbi Iaſſ. & communiter Scrib. ff. de liber. & poſthu. glo. in l. tale pactum. §. ſina. vbi communiter Scrib. ff. de pact. & in l. Gallus. §. & quid ſi tantum. ff. de liber. & poſthu. Iaſſ. & ceteri Scrib. in l. ſi mater. ff. de vulga. Curtius Senior. qui plura in idem adducit conſ. 76. colum. pen. Alex. conſ. 24. nume. 34. lib. 2. vbi Carol. Molineus in addition. plures in idem tenentes refert. Pariſ. conſ. 50. nume. 52. lib. 3. Et hæc eſt communis opin. ſecundum Deci. in l. ſi mater. nume. 2. C. de inſti. & ſubſtitu. & ſecundum Iulium Clar. lib. 3. ſenten. §. teſtamentum. q. 76. reg. 5. & ſecundum Franc. Viui. lib. communium opi. verb. caſus non expreſſus.

¶ Similiter etiam non obſtat, quòd de perſona ad perſonam fieri non poſſit extenſio etiam ex veriſimili mente teſtantis. Nam quanuis id vulgo perſuaſum ſit, noſ tamen conſtantly aſſerimus Maioratus inſtitutoris diſpoſitionem, nedum de caſu ad caſum: ſed etiam de perſona ad perſonam ex veriſimili teſtantis voluntate, quæ ex verbis colligi poſſit extendendâ eſſe. Nec enim poteſt congrua diuerſitatis ratio aſſignari, ex qua deducatur ſubſtitutionem, quæ ex mente teſtantis de caſu ad caſum extenditur. De perſona tamen ad perſonam non extendatur: cum diuerſa perſona, diuerſum etiam caſum efficiat, & in fidei commiſſis ſit voluntas teſtantis ſequenda: abſurdumquæ ſit aſſerere auferendam eſſe Maioratus ſucceſſionem ab ea perſona, cui ex veriſimili inſtitutoris diſpoſitione apertiſſimè deſertur, alijsque aduerſus eius voluntatem adiudicandam ex eo, quòd de perſona ad perſonam fidei commiſſum extendendum non ſit: cum ad omnes alios caſus ex mente teſtantis extendatur. Ideoq; contraria opinio quòd ſcilicet fidei commiſſum ex præſumpta teſtantis voluntate: etiam de perſona ad perſonam extendatur: nobis magis placet, quam ſequutus fuit Ang. in l. Gallus. §. & quid ſi tantum. ff. de liber. & poſthu. nume. 3. poſt medium. verſ. fallit etiam, cuius opi. ſequitur Fortu. Garſia. ibidem: nume. 86. Et Ioan. Crot. nume. 27. Idem etiam arbitratur Paul. in l. Titius. in prin. nu. 7. ff. de liber. & poſthu. & videtur eſſe de mente. Bald. & Imol. ibidem. Eandem etiam opinionem ſequitur Iaſſ. in §. Lucius. eiufdem. l. Titius nume. 7. & conſil. 15. nume. 4. volu. 4. Et ſecundum hoc eſt intelligendum

De Hispanorum Primogenijs.

gendum. Quod dixit ipsemet Iaffo. in. l. cohæredi. §. cum filia. nume. 12. ff. de vulga. vbi inquit, quòd regularitèr substitutio de persona ad personam non extenditur: quasi dicat secus esse: si ex mente constet. Idè etiam existimat Albert. Brun. de statutis excludentibus fœminas, in. 8. articulo principa. q. 19. Curti. Iuni. consil. 121. nume. 14. Paris. qui omninò videndus est, quia meliùs quàm alius quæstionem istam prosequitur cons. 50. nume. 54. cum sequentib. lib. 3. & consil. 66. nume. 66. eod. lib. Et est de mente omnium Scrib. qui censuerunt ex mente testantis prohibitionem alienationis de vna persona ad aliam extendendam esse, quos inferiùs nuncupatim citabimus.

¶ Imò quòd plus est Franc. de Areti. qui pro contraria opi. velut eius præcipuus author adducitur (si benè eius verba considerentur) potiùs hanc nostram sententiam, quàm contrariam probat. Inquit (enim) in. d. §. & quid si tantum in princip. quòd dispositio facta contra regulam iuris in vna persona, non trahitur ad aliam, in qua est eadem ratio: ergo sequitur secundum eum, quòd quando persona, ad quam fit extensio, non admittitur contra regulam iuris, benè de persona ad personam fieri debeat extensio. Quod optimè ad hanc Primogeniorum materiam trahi potest, in quorum extensione non odium, sed fauor publicus (vt infra isto lib. c. 18. dicemus) verfatùr. Item idem Franc. de Areti. in eod. §. & quid si tantum. in princip. 4. col. vers. secundo fallit, rediens iterum ad hanc quæstionem inquit, quòd extensio de persona ad personam procedit: quando persona, ad quam fit, possit comprehendì aliquo modo sub verbis, & mente disponentis: propter aliquam qualitatem sibi inhaerentem: quantum de tali persona non fuerit cogitatù individualiter. Quod optimè his, quæ in hac quæstione principali paulo ante dicebamus, còueniens est: cù sub hoc verbo Maioratus ex propria natura omnes, qui fuerint ex familia testatoris, tam ex mente quàm ex verbis comprehendantur, expressèq; vocati censendi sint, quod magis ex vi comprehensionis quàm extensionis procedit, idq; etià Curti. Iuni. cons. 113. n. 10. & Aimon. cons. 98. n. 13. profitentur, dicentes, admittendam esse personam comprehensionem ex aliquo verbo generali, non autem extensionem. Sed nos ex verisimili mente testantis non solum personam comprehensionem, ex verbis saltem generalibus, sed etià extensionem ex vi rationis expressè vel subintellectè admittendam esse censemus: cùm ea non tam extensio quàm comprehensio iudicanda sit, prout Scribentes quos superiùs citauimus non obscure censuerunt.

26

¶ Ad tex. autem in. l. si quis ita. §. pen. ff. de testam. tutela. in quo præsertim contraria opi. fundatur, omnes Scrib. quos superiùs retulimus, respondent, eius decisionem solum in tutela admittendam esse. Cùm enim
tutela

tutelæ datio respectu tutoris onus contineat, odiosaq; cēsenda sit, merito ad eum filium, de quo testator non cogitauit extendi non potest. Odiā nanquē semper restringenda sunt. l. cum quidam cum simil. ff. de liber. & posthu.

¶ Ex quibus inferitur falsam esse opi. glo. in. d. l. Titius in prin. verbo auctoritate. ff. eod. dicentis. d. l. si quis ita in datione tutoris loquentem in heredis etiam institutione intelligendam esse, quam sequuntur Dinus & Bart. ibidem. Dinus etiam, & Cinus, Angel. Rapha. & Nicolaus. de Neapol. in. l. si pater. C. de hered. insti. ¶ In hoc nanquē glos. ipsa loquitur contra tex. in. l. fina. ff. de hered. insti. Ideoque illam merito reprehendunt Imol. & Paul. de Castr. in. d. l. Titius in princip. Idem Paul. & Areti. in. l. sicut certi. C. de inoffi. testa. Fortu. & Crot. in. d. s. & quid si tantum: & omnes Scrib. quos paulo ante pro hac opi. citauimus. Nec enim lex illa quæ in datione tutoris, quæ odiosa est loquitur ad heredis institutio- nem, quæ fauorabilis est extendenda erit. Idque quod ad glos. in. d. l. Titius attinet verum est, non ex hac vltima ratione: sed ex decisione. tex. in. d. l. fina. ff. de hered. insti. & ex alijs rationibus, de quibus inferrius agemus.

¶ Sed quanuis intellectus iste ad. d. l. si quis ita à prefatis Scrib. probetur: nobis autem non omnino satisfacit: siquidem tutoris datio principaliter 27 ad filiorum commodum ac vtilitatem dirigitur, eisdemque fauorabilis est, quod si incidenter onus tutoris contineat id attendendum non erit. Dicitur nanquē fauorabilis ea dispositio, quæ fauorem principaliter continet: quanuis incidenter in alicuius odium esse possit. l. qui exceptionem. ff. de condi. indebi. Scrib. in. l. venia. C. de in ius vocan. de quo etiam nos alibi latius agemus. Ideoque dationem tutoris fauorabilem esse censuit. Iass. in. d. l. Titius in princip. nu. 8. ff. de liber. & posthu. Deci. qui plura refert conf. 95. nu. 5. col. 3. Gozadi. conf. 36. nu. 5. Ex quo fit, vt intellectus iste tenendus non sit.

¶ Similiter etiā tenendus non est ad illam legem intellectus, quē eidē assi- gnauit Iasso in. d. l. Titius in principio. n. 10. ff. de liber. & posthu. quod sci- licet ex eo institutio filiorū ad filiū, quē testator se habere ignorabat extē- tenditur, tutelæ autē datio nō, quod in primo casu testamentū ex filij pre- teritione nullū esset: in secundo autē casu validū sit: etiā si alicui ex filijs tu- tor datus non fuisset. Ideoque ex publicā vtilitate, quæ versatur in eo, quod testamenta cōseruentur dispositio de filijs facta, ad filium, de quo testator nō cogitabat extēditur. Quam extensionem iurisconsultis vbi is fauor nō versatur non permittit: nam iste intellectus nimium hanc nostram con- clusionem restringit. Ex eo. nanquē sequeretur testantis dispositionem ex verifi-

De Hispanorum Primogenijs.

ex verisimili voluntate, solum eo casu esse de persona ad personam extendendam, quo si ea extensio non fieret, testamentum ipsum corrueret. Cuius contrarium ipse Iasso. in. d. l. Ticius. §. Lutius. nu. 7. profitetur, vbi simpliciter existimat, ex verisimili mentis testantis eiusdem dispositionem in omnibus casibus de persona ad personam extendendam esse, quod omnes Scrib. quos superius retulimus, etiam constanter existimauerunt: idq; mihi etiam verum videtur.

¶ Verus autem ad illam legem intellectus is est, quod ea ratione in ea lege datio tutoris non extenditur ad eum filium, quem testator se habere ignorabat, quod certum sit, impossibile esse de hoc filio testatorem sensisse. Ideoq; eius dispositio ad id non extenditur, quod ab ipso testatore cogitatum non fuit: cum actus agentium non debeant contra eorum intentionem operari. l. non omnis. ff. si cert. petat. Quæ ratio in eadem lege expressa est. Quod si dixerimus verisimile esse, quod si testator filium suum, viuere intelligeret: illi etiam eundem tutorem dedisset, responderetur: id non semper regulare esse. Cum enim tutor personæ non rebus principaliter detur. l. quia personæ cum simil. ff. de testa. tutela. & iuxta pupilli mores, ac qualitatem dandus sit. l. in confirmando cum. ll. sequentib. ff. de confir. tutor. forsân eum quem alijs filijs pater tutorem idoneum reputauit filio, quæ viuere ignorabat: si de eius vita certus esset, idoneum non censeret. Cum igitur hoc modici præiudicii respectu eiusdem filij esse possit: cum cessante testamentaria tutela illico ad legitimam seu datiuam deueniendû sit: merito iuriconsultus in eadem lege conuenientius esse existimauit filio tutorem legitimum aut datiuum tribuere: quàm eidem tutorem testamentarium, de quo pater non cogitauit, & forsân idoneum eidem non censeret præstare. Ideoq; lex illa, quæ in adeò diuersa materia, diuersissimisq; rationibus hoc disponit, ad hæredum institutiones seu Maioratum successiones, quibus huiusmodi rationes non militant, trahenda non est. Et hic est nouus, ac germanus ad eandem legem intellectus. Ex quibus remanet firmissima ac vera conclusio, quod scilicet ex verisimili testantis voluntate eius dispositio de persona ad personam extendatur: sicut de casu ad casum extendi solet. Quam ex eo hic copiosè examinare libuit, quod in Maioratum institutorum voluntatis interpretatione, frequens alsiduaq; sit, nec hucusq; rectè fuerit expensa.

¶ Ad principale autè institutum, à quo nec digressionè fecisse credimus, redeuntes: non etiam obstat quod voluntas, quæ in dispositione non transijt attendenda non sit: cum non sufficiat testatorem voluisse, nisi disponat.

Nam hoc intelligendû est: quando testator nullum verbû expressit, quod saltem ex larga, ac generali interpretatione id cõprehendere possit: sed si
in eius

in eius dispositione aliquod verbum vniuersale expressum fuerit. Ex quo largè seu etiam improprie ea voluntas comprehenditur: tunc voluntas ex quo agimus, ex hoc verbo Maioratus comprehenditur: tunc voluntas ex tali verbo deducta attendenda & consideranda est: etiam si ad aliam specificam seu indiuiduam dispositionem testator non transferit. Quod sic declarat Bald. in l. vna. C. de his, qui ant. aper. tab. num. 10. Soci. qui in hoc melius, quàm alius loquitur in l. in ambiguo sermone. n. 3. ff. de reb. dub. Paul. qui etiam eleganter loquitur in l. ab omnibus in princip. nume. 4. ff. de lega. 1. Fortu. in l. Gallus. §. & quid si tantum. col. 47. ff. de libe. & post hu. Deci. consil. 89. nume. 3. Soci. Iuni. consil. 185. num. 15. lib. 2. Quæ omnia addenda sunt ad ea, quæ scripsit Tiraquel. in l. si ynquam. verb. libertis. nu. 35. C. de reuocan. dona.

¶ Similiter etiam non obstat, quòd fideicommissi datio odiosa sit ademptio autem fauorabilis, & quòd fideicommissum ex eo extendendum nõ sit. ¶ Nam Maioratus dispositio fauorabilis est, bonoq; publico, vt dignitates familiarum conseruentur introducta, vt infra isto lib. c. 18. latius dicemus. Ideoq; se semper ex mente institutoris extendenda, atq; amplian da est, vt Maioratus perpetuitas conseruetur eaq; ratione fideicommissum ob familiæ conseruationem institutum aduersus communes iuris regulas extendendum est, prout ex pluribus probat Fran. Piscina de statutis exclu. scem. nume. 49. & num. 51. quod à fortiori in casu, de quo agimus dicendū erit, vbi potius de vi comprehensua, quàm extensua tractatur. Omnes enim qui ex familia testatoris procedunt sub hoc verbo Maioratus cõprehenduntur, vocatiq; censentur, vt superius ostensum est.

¶ Vltimò etiam non obstat, quòd prohibitio alienationis facta filijs ad nepotes non extendatur. Nam hoc procedit, ac verum est: nisi causa, ex qua prohibitio alienationis sit eius naturæ sit, vt etiam nepotes, ac alios de scendentes comprehendant, prout si testator ea bona alienari prohibuerit, vt in familia conseruentur. Tunc nanq; alienationis prohibitio facta filijs etiam nepotes, aliosq; descendentes comprehendet, vt censuit Bart. in l. pater filium. §. fundum Titianum. nume. 2. ff. de lega. 3. glof. in l. quoties ab omnibus. in glo. 1. C. de fideicom. Deci. consil. 23. nume. 5. & cõf. 182. nu. 4. l. ass. in l. filius familias. §. diui. lectura. 2. nu. 146. ff. de lega. 1. vbi Crot. q. 10. & Loazes. q. 9. id etiam notant, & Couarr. qui plura refert lib. 3. resolutio. c. 5. nume. 4. Nouissimè etiam Anto. de Padilla in l. voluntas. C. de fideicom. num. 21. & 26.

¶ Et quanuis text. in dict. authen. de resti. fideicom. §. nos igitur, disponat etiam: quando quis bona sua alienari prohibuerit, ea ratione, vt in familia conseruentur prohibitionem hanc quartum gradū nõ excedere. Illud tamen

De Hispanorum Primogenijs.

tamen intelligendum est: nisi ex mente testantis comprehendatur ipsum testatorem voluisse eam prohibitionem perpetuam futuram esse: quartumque etiam gradum transcendere, tunc nanque ea prohibitio perpetua etiam ultra quartum gradum ex testantis voluntate seruabitur. Quod censuerunt Iacob. de Bellouis. & Angel. in. d. s. nos igitur. & Iass. in. d. s. di. ui. 2. lectu. nume. 155. & in. 1. lectu. nu. 113. & ibi. Loazes. nu. 493. Iasso. in. l. fina. nu. 5. C. de hæredib. insti. Alexan. consi. 56. nu. 2. li. 1. Deci. cons. 616. nu. 16. Paris. consi. 52. nume. 17. lib. 3. Segur. in. l. filius. nume. 108. ff. de verb. obliga. Xuar. in repe. l. quoniam in prioribus. C. de inoffi. testa. 2. limita. l. Regiæ. col. vlti. Fran. Piscina de statutis exclu. scæmi. nume. 55. Quorum opinionem communem esse proficitur Couarrub. lib. 3. resolu. d. c. 5. nume. 4. & quanuis de ea dubitet, tamen illam veram esse censet, quoties ex aliquibus coniecturis percipi possit, testatorem voluisse eam prohibitionem perpetuam futuram esse, quartumque & vltiores etiam gradus transcendere. Ex quibus infert in Hispanis Primogenijs eam prohibitionem perpetuam seruandam esse, nec habendam esse quartæ seu quintæ generationis rationem. Quod comprobatur ex Hispana consuetudine, & ex decis. l. 27. Tauri. vbi id in tertie & quintæ partis bonorum prælegatis, in quibus non tanta perpetuitatis ratio, vt plurimum versari solet, dispositum est. Cuius dispositio ad Hispanorum Primogenia, pari, ac etiam longè potiori ratione trahenda est, idque proculdubio verum esse mihi videtur. Ex quibus hæc sententia, quod scilicet Hispanorum Primogenia semper perpetua, non temporalia censenda sint: satis præcisè, ac concludenter probatur.

¶ Hæc autem omnia planè procedunt: quando Maioratus Institutor ex bonis suis indefinitè maioratum instituit, absque aliqua descendentiū, vel transuersalium vocatione, vel quando Maioratum ex bonis suis instituens ad eius successionem filium suum ac eius descendentes solum vocauerit, vel aliquas alias speciales vocationes fecerit. Tunc nanquè cum Maioratus institutio in bonis ipsis principaliter fiat: ideoque realis censenda sit, vt supra ist. c. nu. 22. apertius probauimus: nimirum si hæc Maioratus institutio ex regulis, de quibus superius meminimus perpetua esse censetur, nec vocationes speciales huius verbi Maioratus generalitatem restringant.

¶ Sed quando Maioratus institutio principaliter non ad bona, sed ad certas personas dirigitur: prout quando eiusdem institutor relinquit aliqua bona Titio ac eius descendentiū, vt illa iure Maioratus possideant, vel Maioratum in persona Titij, ac descendentiū instituit. Hæc omnia dubia videntur: sicque in hac specie vidimus de hac re in casu contingenti apud

apud grauissimos, magnique nominis viros dubitari. Ea præsertim ratione, quòd hæc Maioratus institutio non simpliciter, & absolute: sed specialiter fauore certarum personarum facta fuerit. Ideoque personas nominatas Maioratus qualitas egredi non possit. Quod comprobatur ex eleganti doctrina Ioan. de Imol. in l. si verò. §. de viro. ad fin. ff. solut. matri. vbi inquit, quòd consideratio conseruationis agnationis facta respectu certarum personarum, non omnes agnatos, sed solum eos, qui nominati sunt comprehendit, cuius dictum plures Scrib. sequuntur, quos intra cap. sequen. nu. 37. nuncupatim citabimus.

¶ Item enumeratio specierum generalitatem restringere solet. l. cum delationis. §. quidam. & in. §. cui fundum. ff. de fundo inlruet. l. legatorum. §. 1. ff. de lega. 2. l. legata suppellectili, vbi per Scrib. ff. de suppellectil. lega.

¶ Item hæc grauamina, atque prohibitio alienationis extra familiam, quæ ex verbo Maioratus comprehenduntur in hac specie personalia: non autem Realia celsenda sunt: ex quo fit vt personas specificè nominatas egredi non debeant: prout colligitur ex doctrina Bald. in l. precibus. num. 49. C. de impub. iunctis his, quæ supra isto cap. nu. 22. latius adduximus.

¶ Sed his non obstantibus contraria sententia nobis semper verior visa fuit. Is namque, qui Titio & suis descendibus aliqua bona iure Maioratus possidenda reliquit, vel in persona Titij, ac descendentium eiusdem Maioratum fecit: non videtur ad solos nominatos Maioratus qualitatem restringere: sed ea bona vniuersæ familiæ iure Maioratus relinquere, & inter eos, quæ familia processerint nominatis præcedentiam tantum in successione tribuere. Ideoque verba ista in hunc sensum intelligenda erunt, vt scilicet Titius, atque eius descendentes ea bona iure Maioratus possideant, ita vt vltimò ex descendibus Titij deficiente Maioratus ipse non deficiat: sed ad proximiores non nominatos, & sub hoc verbo Maioratus comprehensos, eius successio deuoluatur. Hoc namque comprehendit ea conditio, vt bona ipsa iure Maioratus possideant: prout supra isto cap. & etiam cap. præcedenti latius ostensum est. Quod probatur in simili ex decisione. tex. in l. cum ita legatur. §. in fideicom. ff. de legat. 2. vbi disponitur, quòd in fideicom. relicto familiæ non debent succedere solum hi, qui ex ipsa familia nominati sunt: sed post eos extinctos omnes, qui ex familia processerint ordine successiuo admittendi erunt. Nominatio namque, atque specificatio personarum solum tribuit nominatis præcedentiam successionis: non autem aliorum exclusionem operatur. Quod not. glo. in. d. §. in fideicommissio. verbo. nominati sunt Vbi Bart. nu. 1. & 2. Paul. num. 4. Imol. col. 1. Peralt. num. 1. cum sequen. post Dinum Alber. & antiquiores id declarant.

D ¶ Quod

De Hispanorum Primogenijs.

34

¶ Quod nedum procedit: quando Titio, & Seio, & familiae, vel familiae, & Titio, & Seio fideicommissum relinquitur, in quibus casibus omnes Scrib. indifferentè id probant: sed etià quando fideicommissum familie cum hac adiectione, videlicet Titio, & Petro relictum est, idque dixit glo. in d. s. in fideicom. verbo nominati sunt, referens Azonem id ipsum probantem. Et quanuis Bart. ibidem nu. i. hunc glo. intellectum rejiciat ex decis. tex. in d. l. legata suppellectili. ff. de suppel. lega. vbi probatur, quod enumeratio specierum per modum taxationis sub sequuta legatum generale restringit. Imola tamen in d. s. in fideicommissio col. i. elegantè sustinet intellectum glo. respondens ad tex. in d. l. legata suppellectili, quod ibi sub legato generali comprehendebantur omnes species simul, atque eodem tempore. Ideoque enumeratio specierum facta per modum taxationis legatum generis minuit. Non enim potest dari aliquis effectus huiusmodi specificæ expressionis: nisi, vt legatum generale restringeretur. Secus autem quando omnes personæ sub genere comprehensæ non debent simul, ac eodem tempore succedere. Tunc nanque enumeratio specierum etiam facta per modum taxationis, non videtur restringere omnino successionem: sed solum succedendi prælationem nominatis tribuere: cum alioqui par esset nominatorum causa cum omnibus in eodem gradu existentibus, in quo satis restrictio ipsa operatur, absque omnimoda generalis dispositionis restrictione, seu veriùs correctione. Cuius dictum verum, atque probabile nobis videtur, ex eoque comprobatur opi. Azonis, & glo. in d. s. in fideicommissio, quam opi. sequitur Peralt. ibidem. nu. i. vbi dictum Ioan. de Imol. singularitè comprobatur, atque declarat.

35

¶ Qui intellectus comprobari potest ex doctri. Bart. quem ipse Ioan. de Imol. non citauit. in l. quæsitum. s. si quis fundum. ff. de fund. instruct. num. 12. vbi limitat omnia iura dicentia enumerationem specierum restringere genus præcedens, vt non procedant quando dispositio fit inter personas, quæ non simul, ac eodem tempore: sed ordine successiuo debent succedere. Tunc nanque specificatio personarum, genus præcedens non restringit: per tex. in d. s. in fideicommissio.

¶ Quicquid autem dicendum sit, vbi verbum: videlicet, adiectum est: id tamen apud omnes indifferentè existimatur, quod quando non est appositus alius terminus restrictiuus, sola enumeratio personarum familie legatum, seu fideicommissum non restringat: sed tantum inter nominatos præcedentiam successionis tribuat, quod solum sufficit ad probandum, quod ex eo, quod verbu hoc Maioratus, quod regularitè omnes Primogenitos ex familia institutoris procedentes comprehendit, cum enumeratione certarum personarum prolatu sit, ad personas nominatas non restringatur

gatur, sed post eos extinctos proximiores etiam in infinitum cōprehēdat.
 ¶ In hac autē re se offert magna difficultas: videtur nanq; diuersa esse exēpla apposita, à glof. & Scriben. in. d. s. in fideicommissō ab eis, de quibus nos in Maioratu paulo ante mentionem fecimus: siquidem in casu tex. in d. s. in fideicommissō familia testantis ad fideicommissum inuitatur. In qua specie non est mirum si omnes qui ex familia processerint sub ea expressa vocatione comprehēsi ex sola specierum enumeratione non excludantur: sed in casu, de quo agimus omnes de familia expressa, sequetiā tacita dispositione vocati non sunt: imò solum Titius, & eius descendentes vocantur, quibus adijcitur ea qualitas, quòd ea bona iure Maioratus possideant. Quod nimis diuersum est ab eo, quòd in d. s. in fideicommissō tractatur: ideoque si in casu eiusdem. s. in fideicommissō, bona Titio, & Seio, vt ea iure fideicommissi familie relictī possideant, reliquerētur, existimarem hoc intelligendum esse, vt non vterque simul: sed vnus post alium ordine successiuo succedant: prout fieri solet, in eo fideicommissō, quòd familie relictum est. Non autē, quòd post nominatos proximiores ex ipsa familia succedere debeant: cū familia vocata non sit. Quod pari ratione in Maioratu in hac specie dicendum videtur, vt solum inter nominatos ordo successionis iure Maioratus seruandus sit.

¶ Sed quauis hæc difficultas nimis vrgerē videatur, non tamen omnino stringit. Nam etsi fateamur, quòd si in specie, de qua in d. s. in fideicommissō Titius, & Seius vocētur, vt bona iure fideicommissi familie relictī possideant hæc verba totius familie vocationem nō comprehēdāt, cū in casu illius legis primo succedente fideicommissum ipsum expiret, nec perpetuum esse debeat, vt infra. c. sequen. nu. 27. cum sequētibus apertissimè probabimus: non tamen negari potest, quòd si aliquis relinqueret bona Titio, & Seio, ea lege, vt ea iure fideicommissi perpetuò familie relictī possideant, ex hac dispositione nō censeantur posteorū mortem proximiores ex familia perpetuò vocati. Nō enim aliter fideicommissum ipsum perpetuum esse posset, quòd nemo sanæ mētis inficiabitur. Si igitur quādo bona relinquūtur Titio, & Seio iure perpetui fideicommissi possidēda ex hijs verbis fideicommissum perpetuū inter omnes ex familia procedētes iniunctū videtur. Nimirū si idē dicendū sit: quando bona aliqua Titio & Seio relinquūtur, vt ea iure Maioratus possideāt. Non enim tūc id solū disponi videtur, vt inter eos bona ipsa iure Maioratus possideātur, sed q; post nominatos proximiores etiā admittātur. Cū natura Maioratus, vt supra isto cap. & etiā in cap. præcedēti annotauimus ea sit, vt perpetuò inter omnes qui ex familia processerint eius successio durare debeat. Nec aliter Maioratus perpetuus esse possit: nisi post nominatos proximiores etiā admittātur.

D 2 ¶ Qui

De Hispanorum Primogenijs.

36
¶ Quibus adijcitur ex vulgari loquendi consuetudine nil referre: an institutor dicat, ex his bonis Maioratum instituo, ad eiusq; successionem Titium, atq; eius descendentes voco, vel an dixerit. Relinquo hæc bona Titio atq; suis descendentes, ut ea iure Maioratus possideant. In utraq; namque specie eundem sensum Maioratus institutor habuisse videtur, ut plusquam notissimum est. Ideoq; cum de mente constet non debet tantum estimari verborum sonus, ut maior sensu existat. l. si quis filium. C. de liber. præterit. Nec curandum est de verborum qualitate: dummodo de mente testantis constare possit. Bald. per tex. ibi. in l. quoniam indignum. C. de testamen. quibus plura cumulat Tiraquel. in repet. l. si unquam. verbo. libertis. num. 39. cum plurib. sequen. C. de reuocan. donatio. Quod præsertim dicendum est: quando interpretatio verborum, ex quibus testatis voluntas elicitur, cum communi usu loquendi, ut in casu de quo agimus concurrat. Communis namq; loquendi usus propriè verborum significationi præferendus est. l. labeo. ff. de suppellecti. lega. l. librorum. s. quod tamē Cassius ff. de lega. 3. Ideoque dicebat Bald. in tit. de pace constantie verbo. opizoni. nume. 5. quod omnis intellectus, qui non consonat auribus vulgi: tanquam extraneus rejiciendus est. Cuius dictum refert, & sequitur Felin. in proem. Grego. nu. 64. & alibi sæpè Scrib.

¶ Nec obstat primum fundamentum contrariæ opinionis, quod scilicet consideratio agnationis personas non nominatas comprehendere non debet. Nam illud procedit, ac verum est: nisi in dispositione inueniatur aliquis terminus comprehensius totius agnationis. Tunc namque agnationis consideratio non solum personas nominatas: sed etiam totam agnationem comprehendit, ut præfati. aduertunt, & nos infra lib. 3. latius dicemus.

¶ Similiter etiam non obstat secundum fundamentum, quod scilicet enumeratio specierum non restringat genus præcedens: nam illud non procedit in materia, in qua non simul, sed ordine successiuo succedendum est. Tunc namq; enumeratio personarum solam prælationem: non autem rararum exclusionem operatur, ut superius ostensum est.

¶ Non etiam obstat tertium, & finale fundamentum de prohibitione alienationis, quæ quando refertur ad personas censetur personalis: nam illud non procedit: quando prohibitioni adiectus est aliquis terminus, ex quo realis, non autem personalis censenda sit: prout si adijciatur terminus Maioratus, vel ratio conferuandæ rem in familia: tunc namq; alienationis prohibitio etiam si ad personas referatur perpetua censenda erit. Barr. in l. filius familias. s. diui. nu. 21. ff. de lega. 1. vbi communiter Scrib. Parisius conf. 72. nu. 88. lib. 4. & plures alij, quos supra isto cap. nu. 29. & nu. 30. nuncupatim citauimus. Ex quibus hæc opinio vera censenda erit, atq; in forensibus controuersijs sequenda.

sequenda, quam in hac specie nō tamē hanc difficultatē specificē confideramus sequitur Dida. de Couarru. lib. 3. resolu. c. 5. nu. 2. & 3. Idēq; sentiunt Parissius. Grego. Lopez. Anto. Gomct. & Mechca. in locis, quos eos supra isto, c. n. 22. citauimus. Quā omnia mēti tenenda erūt, plerunq; enim ab Hispanis iuris consultis maximō conatu ad utrāq; partē cōtrouērsi solēt.

¶ Sed ut de hac re nullā vltiū dubitatio super sit ea, etiā quæstio examinandā est: an scilicet sicut probauimus inter descendentes Maioratus institutoris, Maioratum ipsūm perpetuum esse: idem etiā dicendum sit inter eiusdem institutoris agnatos, seu cognatos trāuersales, quā quæstio ut maiorem dubitandi rationem præ se ferat, non formanda est in ea specie, qua Maioratus institutor illum instituit in personā fratris sui, vel alterius cognati, seu agnati. Et dubitatur utrū in personā descendantiū eiusdem, eadem Maioratus institutio durare debeat: clarissimū nanq; est Maioratum siue in personā descendantis, siue trāuersalis instituatū semper inter descendentes eiusdem in cuius personā instituitur perpetuum futurū esse. Quod ex rationibus, quas superius adduximus probari facili mē poterit: siquidem cum Maioratus ipse, ex sui natura perpetuus esse debeat, in personis descendantium ipsius, qui primō loco vocatus fuit necessario conseruandus erit: cū par affectionis ratio, quā ad ipsum primū vocatum in Maioratus institutore consideratur respectu descendantium eiusdem consideranda sit. l. cū auus. ff. de cōditio. & demonstr. l. cū acutissimi. cum simil. C. de fideicom. Ideoq; hac specie tanquā clarissima præsupposita dubium nostrū versabitur in casu longē difficiliōri: quando scilicet Maioratus in filio testantis, ac eius descendantibus institutus fuit. Et dubitatur: an eis deficientibus, & etiā in alijs filijs, ac descendantibus institutoris, ad trāuersales eiusdē Maioratus successio deuoluatur, seu ipse Maioratus deficiente linea descendantium ipsius institutoris expiret, vel quando à principio Maioratus institutus fuit in personā alicuius trāuersalis, & dubium in hoc versatur, an deficientibus descendantibus eiusdem primi vocati Maioratus ipse finiatur: an eius successio, ad alios trāuersales proximiores deuoluatur.

¶ In qua quæstione dicendū videbat, Maioratu ex pirasse in personā vltimi ex descendantibus ipsius institutoris, vel vltimi, ex descendantibus primi vocati: si ipse trāuersalis fuisset, nec ad alios eius successione extēdendā esse. Quod in fœudis expressē decisum est, ex tex. in c. 1. §. & quia. vers. cū verō Corradus. qui fœud. dar. poss. in v. lib. fœud. vbi probatur, quod si fœudum ab aliquo acquiratur succedent in eo omnes, qui ex descendantibus eiusdem primi acquirentis fuerint etiam si ipsi respectu vltimi possessoris trāuersales sint. Frater autem ipsius acquirentis, seu ab eo descendentes, nec

etiam alij eiusdem agnati, seu cognati in eo fœudo non succedent. Quod etiam probat tex. in c. 1. §. filia. de successi. fœud. & in c. 1. §. si capitanei. de fœud. Marchio in vñb. fœud. Et vtrobiq; per Scrib. hancq; dixit communē op. Curt. Seni. cōf. 49. n. 11. & Iulius Clarus lib. 4. senten. §. fœud. q. 79.

Quod ad Maioratus successiōē extendendū esse videtur: cum non parē effectiōē censetur habere institūēs ad transuersales: prout habet ad priores descendētes, quæ ratio moralis, ac civilis est, ipsiq; Maioratum successiōi conueniens, quo casu de fœudo ad Maioratum argumentatio procedit, vt infra isto lib. c. 7. probabimus: idque in specie Maioratus dixit Grego. Lopius in l. 2. tit. 15. part. 2. in glof. in verb. Maioria. col. 3.

- 39 ¶ His tamē nō obstantibus contrariū in hac specie dicendū erit. Ea nanq; est Maioratus natura, vt ea bona, quæ maioratui subiiciuntur in familia ipsius Maioratus institutoris perpetuō conseruari debeāt, vt superius dictum, & probatum est, quæ perpetua conseruatio per subrogationem cōrum, qui ex eadem familia processerint faciēda est, siue hi descēdentes, siue transuersales respectu primi institutoris fuerint. Verbum nanq; hoc familia non solum compræhendit ipsius institutoris descendentes: sed etiā pari ratione omnes, qui eidē transuersales fuerint, qui omnes ab illa antiqua familia, ex qua institutor descēdit, procedūt. Quodeleganter ostēdit iuriscōsultus in l. pronuntiatio. §. familiæ ff. de verbo. sign. vbi inquit. *Itē appellatur familia plurium personarum, quæ ab eiusdem vltimi genitoris sanguine profisciscitur: sicut dicimus familiam Iuliam: quasi à fonte quoddā memoriæ.* In cuius legis intellectu obseruandū est, quod verba illa *Vltimi genitoris*, in eadem l. apposita intelligenda sunt retro cōputando, vt ibi optimē aduertit Alciatus verb. vltimi: ideoq; tantundē erit, quod iuriscōsultus dicat, vltimi genitoris, ac si dicat Primi genitoris. Is enim qui faciēdo computationē, ab eo, qui ex eius familia descēdit vltimus est: si ab ipso cōputatio fiat primus erit: sicq; pari ratione omnes, qui ex Primogenitore totius familiæ descendunt sub hoc nomine Maioratus cōpræhendūtur, siue hi descendētes institutoris siue transuersales sint, quod ab ipsius Maioratus natura, ac perpetuitate deducitur. Idq; apertissimē probat tex. in l. fina. C. de verbo. sig. vbi in fideicōmissō familiæ relicto, omnes propinqui cōpræhenduntur, quod verbum generale est nō solumq; descēdentes sed etiā transuersales cōpræhendit, vt ibidē, & in l. Cū ita legatur. §. in fideicōmissō. ff. de lega. 2. oēs Scrib. aduertūt. Quod etiā cōprobatur ex eo, quod familia pro cognatione capi soleat: quod etiā Scrib. in d. l. fina. cōmuniter probāt, ex eius verbi natura transuersales etiā compræhenduntur, vt apertē ostendit iuriscōsultus in l. 1. in princip. ff. de gradib. cognat. in hæc verba. *Gradus cognationis alij superioris ordinis sunt, alij inferioris, alij ex transuerso, siue à latere.* Idq; notissimum est.
- 40
- 41
- 42

munum est. Cùm igitur verbum hoc familia transuersales etiam cõprehendat: consequens est, vt eorum bonorum successio, quæ ex sui natura debet perpetuò in familia cõseruari, ad transuersales etiã deficiente linea descendentiũ deferatur. Quod etiã ex regni successione cõprehenditur, vbi deficiente linea descendentiũ proximior transuersalis ad Regni successiõnem admittendus erit: etiam si ipse in millesimo gradu cognationis inueniatur, vt probatur ex. l. 2. tit. 15. part. 2. ibi. *El mas propinquo pariente*. Vbi Grego. id declarat. Idq; in Maioratu seruandũ erit: vt etiam in millesimo gradu cognationis existẽs ad eius successiõnem admittatur, siue is ascendẽs siue transuersalis sit, vt ibidẽ Grego. resoluit: nosq; supra isto cap. n. 16. & supra isto lib. c. 3. probauimus, quòd vniuersali Hispaniæ consuetudine receptũ est, iurĩq; ac institutorũ Maioratuũ voluntati nõ modicũ ex hijs, quæ superius dicta sunt cõuenire existimamus, apertiusq; erit vbi institutor ex præfærit se velle ea bona perpetuò in sua familia cõseruari, nominisq; ac armorũ proprię familiæ delationi oẽs eiusdẽ Maioratus successores astrinxerit: prout communiter omnes Maioratuũ institutores disponere solẽt.

¶ Nec obstat tex. in. d. c. 1. §. & quia. vers. cùm verò, Corradus, qui Fœud. dar. possi. quia illa iura loquuntur in fœudis, quorũ natura est, vt ad solos filios ac descendentes acquirẽtis extendantur, vt in eisdem iuribus cauetur. Ideoq; eorũ dispositio ad Hispanorum Primogenia trahenda nõ est, quorum propria natura est, vt ad omnes ex familia institutoris, tam descendentes: quàm transuersales extendantur vt superius dictũ & probatũ est. Ex quo fit, vt ex rationis diuersitate de vno ad aliud argumentatio non procedat, vt alibi dicemus.

¶ Quæ omnia nedũ quando Primogenij institutor illud in propria familia instituerit procedũt: sed etiã quando in persona alienæ familiæ Maioratum instituerit vera sunt. Eo nanq; ipso, quòd in persona alienæ familiæ ac descendentiũ eiusdẽ, quis maioratũ instituit, videtur illa bona in ea familia velle perpetuò conseruare, siue in personis descendentiũ, siue transuersalium ex huius verbi Maioratus natura. Ea nanq; affectio, quæ in propria Maioratus institutoris familia cõsideratur, in aliena etiã consideranda est, si pro eius cõseruatione quis inter eos, qui ex ea familia procedunt Maioratum instituit. Quod censuit Bart. in. l. si cognatis. nu. 5. ff. de reb. dub. vbi elegantèr inquit, quòd si quis relinquat fideicõmissum familiæ alicuius tertij admittetur ad illud fideicõmissum omnes, qui ex illa familia processerint, ac si proprię testantis familiæ factum fuisset: idq; etiam dixit. Salicet. in. l. quoties ab omnibus. C. de fideicõmissis. n. 3. Alciat. in. d. l. pro nunciatio. §. familiæ. ff. de verb. signi. verb. agnatorum ad fin. Quod apertius erit vbi testator in Primogenio alienę familiæ relicto rationem eius

De Hispanorum Primogenijs.

familie conseruationis adiecerit, seu nominis, vel armorū delationis gra-
uamen apposuerit.

44

¶ Hæc autē Maioratus perpetuitas: non solū legitimis comprehendit: sed
ad legitimatos etiā, legitimis deficientibus, protrahenda est. Neq; mirum
cū etiā legitimati per rescriptū Principis ex familia, cognatione & agna-
tione Maioratus institutoris esse cēseantur, vt censuit Azo. in summa. tit.
quib. mod. natur. eff. sui. §. in successioneibus autē. Ioan. And. in addi. ad
spec. tit. de succes. ab intesta. ante fin. Paul. Castren. conf. 34. volu. 2. num. 3.
Salicet. in auth. Itē sine legitimis. nu. 3. C. de natu. libe. Alex. conf. 2. lib. 1.
nu. 12. Soci. conf. 63. nu. 19. & 21. & 22. lib. 3. Deci. conf. 365. nu. 5. vbi conclu-
dit, quod per legitimatos conseruatur agnatio, & quod hij dicuntur, de li-
nea & familia testatoris. Idem conf. 433. nu. 19. & conf. 316. nu. 7. & 8. & se-
quen. in fi. idē cōf. 307. nu. 13. & 14. vbi hanc dixit cōmūnem opi. Gozad.
conf. 85. nu. 19. Tiraq. in repe. l. si vnquā. verb. suscepit liberos. nu. 68.
C. de reuocan. dona. Carol. Molin. in consue. Parisien. tit. 1. §. 8. glo. 1. nu. 42.
vbi inquit, quod legitimatus fit de linea, ac familia testantis. Idq; etiam te-
nuit Couarru. de sponsal. 2. par. c. 8. §. 10. nu. 2. & 3. Oroscius in l. cū legiti-
mē in prin. ff. de sta. homi. Et alibi sæpē Scrib. id notant. Qualiter autem
legitimatus in Maioratu succedat nos infra lib. 3. c. 3. latius dicemus.

45

¶ Spurius autē de familia, domo, agnatione, seu cognatione Maioratus in-
stitutoris dicendus non est: ideoq; ad ipsum verbū hoc Maioratus non ex-
tenditur: vt notat Bart. per tex. ibi. in l. pronuntiatio. §. familie. nu. 1. ff. de
verbo. signi. Idē etiā notat Bald. in l. ex libera. in prin. C. de suis, & legit. he-
red. tex. in. §. vulgo. insti. de succes. cogn. tex. in auth. quib. mod. natural.
eff. sui. §. si verò effusa coll. 3. Filius enim spurius non meretur filius appella-
ri. tex. in auth. ex cōplexu. C. de incestu. n. up. ibi. *Liberi, nequē naturales sunt
nominandi.* Talis nanq; filius reputat legibus odiosus. tex. in auth. de triēt.
& semis. §. si aut coll. 3. ibi. *Odibilis quidē est nobis.* Bart. in l. 2. n. 4. ff. de hij,
qui sunt sui vel alie. iur. Felin. in c. in pr. sentia. de proba. nu. 21.

46

¶ Quod nedū in spurio: sed etiā in naturali & bastardo procedit. Bastar-
dus nanq; seu naturalis, nec dicitur de familia, nec de domo, nec agnatione,
nec etiā cognatione parentis. Cū enim hæc nomina iuris: non autē
solus natura sint, ad filios naturales seu bastardos nō extenduntur, vt cen-
suit Bart. in d. l. pronuntiatio. §. familie. ff. de verb. signi. n. 1. vbi Alciat. &
cateri Scrib. id notant lass. in l. fi. n. 13. & 14. C. de verb. signi. Angel. vbi
Alex. & cateri. in l. ex facto. §. si quis rogatus. ff. ad Trebel. Tiraq. qui plu-
ra refert, de nobilita. c. 15. nu. 12. Ideoq; naturales seu bastardi arma, nec in-
signia parentū deferre possunt, vt arbitratur Cinus. in l. cū pater. §. mater.
ff. de lega. 2. Bart. in d. l. fi. C. de verb. signi. Idē Bart. in tracta. de insig. &
arm. col.

arm.col.3. Guido Papę. decif. 580. Guillel. Benedicti. in. c. Rainuntius, ver-
bo Rainuntius declara. n. 35. Eadē etiam ratione, neq; in fœudo fuccedere
poffunt. tex. in. c. 1. §. naturales: fi de fœudo fue. contro. int. dom. & agna. 48
vbi Bald. & Scrib. & in. c. 1. de filiis natis ex matři. ad morga. contracto. in
vlib. fœud. Nec etiam in maioratu, nifi fpecialiter, & exprefsis verbis vo-
cati ſint, vt cenſuit Grego. Lopez in. l. 2. tit. 15. part. 2. in glo. verb. Sino el hi-
jo mayor col. 2. Idq; in ſucceſſione Primogeniturę arbitratır Ioā. Licerier.
de Primoge. lib. 1. q. 5. num. 2.

¶ Que omnia etiā in adoptiuo filio procedūt: illū nanq; verbum hoc Ma-
ioratus ex ſui natura non cōpræhendit. Filius enim adoptiuus verus filius 50
non eſt: ſed imaginarius. l. filio, quē pater. ibi. *Ne imagine nature veritas obū-
breur.* ff. de liberis, & poſth. l. cū in adoptiuis. §. ſed ne articulum. ibi. *Quaſi
imaginarie quedam.* C. de adoptio. Qua ratione in diſpoſitione de filio ſim-
plicit̃er loquenti adoptiuus filius nō compræhenditur. l. adoptiones vbi per
Scrib. ff. de adoptio. Bald. in. l. fideicōmiſſum. ff. de condi. & demonſt. Ti-
raq. in. l. ſi vnquā. verb. ſuſceperit liberos. nu. 6. cum ſeq. C. de reuocan.
dona. Sicq; etiam adoptiuus filius in fœudo non ſuccedit. tex. in. c. adopti
uus, ſi de fœudo fue. cōtro. inter domin. & agna. Nec in iure Primogenitu-
rę, vt cenſuit Carol. Molin. in cōſuet. Pariſi. tit. 1. §. 8. glo. 1. nu. 33. & Tiraq.
de Primoge. q. 84. Idque veriſſimum eſt.

Summaria ex capite ſequenti

- 1 Proemium diſpoſitionis oſtendit diſponentem Maioratum facere Velle.
- 2 Exprefſum dicitur, quod ex præſatione colligitur.
- 3 Proemium generale efficit diſpoſitionem generalem.
- 4 Præſatio diſpoſitionis præſtat lumen, ac intellectum ipſi diſpoſitioni.
- 5 Verba generalia diſpoſitionis declarantur ex ratione adducta in proemio.
- 6 Præſatio cauſam finalem diſpoſitionis oſtendit.
- 7 Ratio ſic diſponit: prout verba diſpoſitiua diſponunt.
- 8 Ratio eſt anima, & ſpiritus diſpoſitionis.
- 9 Ex ratione nedum expreſſa, ſed ſubintellecta fideicommiſſa ampliuntur ac reſtringuntur.
Ratio ſubintellecta habetur pro expreſſa quando vna ſola aſſignari poteſt.
- 10 Diſpoſitio etiam odioſa extenditur ex rationis identitate.
- 11 Exprefſum dicitur, quod ſub ratione compræhenditur.
- 12 Vbi eſt eadem ratio non dicitur procedi per extensionem, ſed per compræhensionem.
- 13 Ex ratione expreſſa colligitur cauſa finalis diſpoſitionis.
- 14 Media diſpoſitionis conſideranda non ſunt: ſed ſinis, ad quem diſpoſitio ipſa dirigitur.]
- 15 Cauſa finalis eſt prima in conſideratione diſponentis, & vltima in fieri diſpoſiti.
Finis in omnibus rebus agendis principium eſt.
- 16 Ex prohibitione alienationis facta ea cauſa, vt bona in familia conſeruentur inducitur ſi-
deicommiſſum inter omnes de familia.
- 17 L. pater filium. §. fundum Titianum. ff. de lega. 3. declaratur.
- 18 Si teſtator bona ſua Primogenitis proprię familię reliquerit, ex hoc Maioratus perpetuus
inducitur.

De Hispanorum Primogenijs.

- 19 Si testator relinquat bona sua duobus ancianis propria familia, ex hoc fideicommissum perpetuum inducitur.
- 20 Primogeniti qualitas nunquam moritur: sed deficiente Primogenito: secundo genitus Primogeniti locum acquirit.
- 21 Idem est dicere, quod relinquitur Primogenito familia, ac si diceretur, quod relinquitur Primogenitis familia.
- 22 Clausula testamenti Regis Henrici Secundi interpretatur.
- 23 Si testator relinquit bona propria agnationi seu familia: per verba tractum successuum denotantia, ex eo censetur Maioratum instituire.
- 24 Plures vocati sub nomine collectiuo familia, vel simili non simul: sed ordine successiuo ad mittendi sunt.
- 25 Fideicommissum factum fauore familia, seu agnationis Reale, ac perpetuum: non temporale censendum est.
- 26 Idem est legare cognatis, seu agnatis, ac si legetur agnationi, seu cognationi.
- 27 Proximiores ex familia in legato facto familia: verum succedere debeant inter se ordine successiuo: per vulgarem, an per fideicommissum.
- 28 Fideicommissum familiae relictum differt ab eo fideicommisso, quod ea lege relictum est, ut bona in familia conferuentur.
- 29 L. cum ita legatur. §. in fideicommisso. ff. de lega. 2. & l. fina. C. de verb. sig. declarantur.
- 30 L. Peto §. fratre. ff. de lega. 2. declaratur.
- 31 Fideicommissa etiam perpetua Hispanorum Primogenijs similia non sunt.
- 32 Si testator relinquit bona, ut in eis succedatur seruato ordine Primogenitura: censetur Maioratum instituire.
- 33 Ex dictione semper, & dictione perpetuo, & similibus sumitur Maioratus coniectura.
- 34 Ex armorum, & nominis grauamine inducitur Maioratus coniectura.
- 35 Si testator relinquat bona masculis sua familia, censetur inter eos Maioratum instituire.
- 36 Expressio masculinitatis praebet coniecturam, ut sit prospectum agnationi.
- 37 Agnationis fauor ultra personas nominatas non extenditur.
- 38 Ex eo solum, quod testator ad plures gradus substitutionum digressus fuerit non inducitur perpetuus Maioratus: nisi id ex alijs coniecturis deducatur.
- 39 Verba de maiori in maiorem, vel de Primogenito in Primogenitum, & alia similia inducunt Maioratus coniecturam.
- 40 Voluntas testantis quod voluerit Maioratum instituire comprehenditur ex his quae dixit ante testamentum.
- 41 Voluntatis questio, ex arbitrio Iudicis pendet.
- 42 Plures coniecturae simul iunctae efficiunt id, quod una de per se efficere non potest.

Ex quibus verbis quis Primogeniū instituere censendus sit etsi id nō expraesserit.

CAPVT QVINTVM.

Actenus satis abunde dictum & ostensum fuit, qualiter Hispanorum Primogeniorū finis praecipuus sit memoriae ac familiae ipsius institutoris perpetua conseruatio: adeo ut eorū, qui expresse nominati

nominati sunt morte seu incapacitate primogenitum ipsum non extinguitur: sed ad ceteros proximiores ex ipsa familia institutoris procedentes, perpetuo deferendum sit. Quod quando expressè testator se Maioratum instituere proficitur proculdubio procedit, sed quia plerumque evenire solet, ut is, qui Maioratum instituere vult id expressè, ac specificè non declararet, nec dicat, quòd Maioratum ex bonis suis in persona filij sui, ac descendentium instituit: sed hoc prætermittens plures substitutiones inter eos, qui ex sua familia procedunt faciat, alienandique prohibitiones adijciat opere prærium duximus ostendere, ex quibus verbis seu coniecturis ipse Maioratus institutor, Maioratum instituere censetur, etsi id specificè non declararet. Vidimus enim lites innumeras, quæ ex huius verbi Maioratus prætermissione contigerunt.

¶ Prima igitur coniectura, ex qua quis Maioratum facere censetur erit si in ipsius dispositionis proemio dixerit. *Cupiens memoriam meam conservare, atque illam perpetuam efficere in omnibus Primogenitis familie mee, vel quoniam ex Maioratum institutione resultat familiarum conservatio.* Vel alia verba similia adiecerit. Posteaque inter aliquos Primogenitos ex sua familia procedentes speciales substitutiones faciat alienandique prohibitiones adijciat. Nam etsi in verbis dispositivis se facere Maioratum expressè non profiteatur, iste verus ac indubitatus Maioratus erit: ita ut omnia, quæ prædiximus in eo sicut in ceteris Maioratibus servanda sint. Illud namque, quod colligitur ex præfationibus dicitur expressè actum, & si id deficiat in dispositione lex finalis. ff. de hæredibus instituendis. text. vbi Bart. & ceteri in l. fina. ff. de testam. tutela. Alciatus in l. i. ff. si cert. petat. Quando enim proemium est generale: quanvis postea subijciantur verba specialia: tamen virtute proemij generalis resultat etiam generalis dispositio. l. regula circa fin. ibi. *Nam initium constitutionis generale est.* ff. de iur. & fact. ignor. per quem tex. dixit Bart. in proprio loco, quem sequuntur communiter Scrib. quòd si præfatio legis sit generalis lex ipsa genericè intelligenda est: quanvis in sequentibus specificè disponat. Dixit etiam Bald. ibidem, quòd præfatio legis dat intellectum toti legi Curt. Iuni. qui pulchrè loquitur in proposito consil. 185. nume. 1. Idem consil. 174. nu. 1. & 2. Baptista de Villalobos lib. communium opinio. litera P. nume. 344. unde pulchrè dicebat Zasius in l. cum quid. ff. eod. tit. quòd præfationes præstant lumen dispositioni, & per eas tollitur incertitudo, & Soci. consil. 24. nu. 3. parte. 4. quòd verba indefinita & generalia dispositionis declarantur, ex ratione adducta in proemio. Idem Soci. consil. 67. par. 1. Deci. consil. 36. quod ea ratione procedit, quòd præfatio causam finalem dispositionis ostendat, ex qua dispositio ipsa extenditur & ampliatur dicta. l. fina. ff. de hæredibus instituendis.

De Hispanorum Primogenijs.

108
iustit. ubi latè per Deci. ff. si cert. petat. l. 1. ubi etiam Bart. ff. ad. Macedo. l. si quis. §. si. ff. de ad. lega. Soci. consil. 183. part. 2. Curt. Juni. consil. 185. nume. 2. Rolandus à Valle consil. 49. nume. 43. Baptista de Villalobos dicto lib. communium opi. litera. P. nume. 344. Iacobus Philippus Portius, qui plura refert consil. 125. nu. 10. lib. 2.

- ¶ Secunda coniectura erit: si post factas aliquas vocationes Primogeni-
torum disponens adiecerit hæc verba, vt scilicet dicta bona perpetuò in
familia mea conseruentur, vel si bona prohibeant alienari ea ratione ex-
pressa, vt in familie Primogenitis conseruentur. Ex his nanquè verbis vel
similibus comprehenditur testantem voluisse Majoratum perpetuum
intereos, qui ex sua familia processerint constituere, ac si id verbis expres-
sis disposuisset. Ratio enim sic disponit: prout disponere solent verba dis-
positiua. tex. in l. emptor. §. si. ff. de rei vendi. ubi Bart. & Alberi. per
quem tex. id censuit Bald. in c. dilectus filius. de rescript. colum. 1. nume. 2.
Deci. in cap. secundo requiris de appella. nume. 1. & consil. 15. nume. 2.
& consil. 64. nume. 6. & iterum consil. 227. num. 3. Ex quibus dixit For-
tu. Garfia. in l. Gallus. §. idem credendum. ff. de liber. & posthu. nume.
19. Quod quauis verba dispositiua propriè non decidunt certum casum: si
ratio dispositionis illum deciderit, ille casus dicitur propriè esse in disposi-
tione, Quod etiam repetit Curtius in l. venia. nume. 29. C. de in ius vo-
can. Ideoque vulgò dici solet, quòd ratio dispositionis est ipsa dispositio,
vel saltem est potior pars ipsius: quia est anima; & spiritus dispositionis:
prout dixit Bald. in l. si quis seruo. nume. 7. C. de furt. Deci. in d. cap. 2. re-
quiris. n. 1. Tiraquel. in l. si vnquà verbo libertis. n. 38. C. de reuocan. dona.
Parisi. consil. 16. nu. 27. & nu. 30. lib. 3. Ideoq; fideicommissa extenduntur, am-
pliantur, restringuntur, limitantur ac declarantur ex ratione, ex qua testa-
tor motus fuit ad disponendum. l. cum pater. §. dulcissimis. ff. de lega. 2.
ubi per Scrib. l. nomen debitorum. §. si. ff. de lega. 3. Quibus plura cumulat
Curti. Seni. consil. 43. col. 5. & consil. 44. col. 1. & Soci. consil. 77. nu. 2. lib. 3. Quod
non solù in ea ratione quæ verè, & realitè expressa est, verum est, sed etià
quando vna sola ratio assignari potest procedit. Tunc nanq; ea ratio ha-
betur pro expressa, operaturque omnes illos effectus, quos ratio expres-
sa, in quacunque dispositione operari solet. glo. ubi per Scrib. in l. quan-
uis. C. de fideicom. Felin. in cap. trallato. de constitu. nu. 11. ad fin. idem in
c. si quando. de rescript. nume. 11. cum sequen. Alex. consil. 24. nume. 44. lib.
2. Deci. qui plura refert consil. 15. nume. 2. & consil. 64. nu. 6. Curti. Seni. con-
sil. 1. col. 3. & consil. 20. col. 6. Parisi. consil. 16. num. 36. lib. 3. Tiraq. in l. si vn-
quam. C. de reuocan. dona. in princip. l. nu. 62. Franc. Piscina de statutis
excluden. fexmi. nu. 29. Idq; ex ratione expressa nedum in fauorabilibus;
sed

sed etiā in correctorijs & odiosis admittitur. Ex ea nanq; dispositio extē-
di poterit: quanuis in ratione tacita seu sub intellecta secus dicendum esse
aliqui opinati fuerint. Quod prob. tex. in l. his solis. ibi. *Satis cautum puta-*
mus. C. de reuocan. dona. quem ad hoc commendat Bald. in authen. quas
actiones. nu. 4. C. de Sac. Sanct. Eccle. Idem etiam voluit Abb. in c. 1. nu. 8.
de iura. calum. Rolandus à Valle. conf. 27. n. 48. Decius. n. 15. purpu. nu. 23.
Curtius Iunior. n. 9. in l. si. C. de pactis. & hanc dixit communem opi. Pa-
rifi. conf. 16. nu. 24. & 25. lib. 3. vbi plus dixit, quod ex identitate rationis:
nedum expressa sed etiam subintellecta potest in correctorijs dispositio
de casu ad casum extendi, quod ex pluribus probat ibidem nu. 37. cum se-
quen. Ripa in l. nemo potest. ff. de leg. 1. nu. 50. & ibi Anibal. nume. 349.
Qualiter autem id intelligendū sit videri potest apud Tiraquel. in l. si vn-
quam. verb. libertis. nu. 37. C. de reuocan. dona. qui inquit id fieri posse ex
identitate rationis non autem ex eius similitudine. Idque etiam melius
declarat last. in authen. quas actiones. C. de Sacro. Eccle. nu. 22. atque
Aymon. de antiq. temp. 4. parte in prin. nu. 81. cum sequen.

Quibus adiecit expressum dici illud, quod sub ratione cōprehenditur:
quanuis verbis omissum sit. l. scio quæritum. ff. de testi. l. si postulauerit. §.
sed si negauit. ff. ad l. Iuliam. de adulter. Bald. conf. 384. col. 2. lib. 1. Alexan.
conf. 130. nu. 4. cum sequen. lib. 3. Deci. conf. 15. num. 2. & 6. Parifi. conf. 92.
nu. 47. lib. 2. & conf. 66. n. 60. lib. 3. & conf. 72. nu. 98. lib. 4. In his enim, quæ
sub ratione comprehenduntur non dicitur fieri interpretatio extensiuā:
sed comprehensiuā. Bald. in l. quāuis in princip. C. de fideicom. Oldrald.
conf. 135. Calderi. conf. 1. vel lit. penden. & cōf. 1. de regulari. Tiraquel. qui
plura refert in l. si vnquam verbo. libertis. C. de reuoc. dona. n. 37. Rolad.
à Valle. conf. 27. nu. 6. & 7.

¶ Quod ea ratione procedit, quod ex hac ratione expressa semper colli-
gatur mens testatis, causa finalis disponēdi, quæ est, vt bona perpetuò in fa-
milia cōseruentur, vt existimat Bald. in l. generaliter. n. 3. C. de Sac. San-
Eccle. Alciat. in l. nominis, & rei. §. verbū. ff. de verb. sig. Et cum, secundū
Philosophū omne agēs secundū rationem agat propter finem, consequēs
est, vt verba seu media ipsius dispositionis consideranda nō sint: sed finis,
ad quē dispositio ipsa dirigitur. l. & si nō sint. §. preueniamus. ff. de auro. &
argen. lega. per quē tex. dixit Bart. ibi, quod cū quid est: propter aliud cōsi-
deratur id, ppter quod est. l. 3. C. de insti. & substi. l. certū. ff. si cert. peti. cū si
mil. Causa nāq; finalis: et si plerūq; post dispositionē assignari soleat sem-
per est prima, quoad ordinē intellectus, quod cēsuit Bald. in auth. ingressi.
n. 9. C. de Sac. S. Eccle. Idē Bald. in l. generaliter. C. de episc. & cler. vbi elegā-
ter inquit causam finale esse primā in cōsideratione disponētis & vltimā
in fieri

De Hispanorum Primogenijs.

in fieri dispositi. Hinc etiam dicebat idem Bald. in l. 2. C. locati. nume. 2. causam finalem esse primum principium intentionis, & vltimum executionis. Soci. consi. 89. nume. 20. lib. 4. Parisi. consi. 72. lib. 4. nume. 65. & hoc est quod Philosophi dicere solent, in omnibus, scilicet rebus agentis finem principium esse, prout optimè explicat Fortu. de vlti. fine in prin.

16 ¶ Que omnia comprobantur ex eo, quòd quādo bona prohibentur alienari ea ratione expressa, vt in familia perpetuo conferuentur: ex huius rationis expressione censetur inductum fideicommissum perpetuum & absolute inter omnes de familia, etiam in casum mortis, et si expressè eis iniunctum non sit, vt censuerunt Bart. Franc. de Aretio. Soci. & communiter Scriben. in l. qui Romæ. §. coheredes. ff. de verb. oblig. Bart. in l. pater filium. §. Fundum Titianum. ff. de lega. 3. Soci. in l. si cognatis. col. 9. ff. de reb. dub. Deci. consi. 23. nu. 4. cum sequen. & consil. 38. nu. 1. & 2. cum sequentib. Celsus qui in id videndus est consil. 20. nu. 41. Curti. Iuni. consi. 145. nu. 8. cum pluribus sequen. vbi latissimè prosequitur materiam idem Curti. consi. 22. nu. 18. Loazes in §. diui. nu. 332. Couarru. in c. Rainaldus de testam. in principi. nu. 9. Albanus consil. 1. nu. 1. qui tamen. nu. 13. ab hac opi. discedit. Iacob. Philippus, Porcius, qui in id omnino videndus erit, lib. 1. communium opi. conclusionem. 38. Alciatus consil. 777. nu. 1. cum sequen. Imò plus dixit Aymon. Craue. consi. 130. nu. 10. Quod etiam si non adsit prohibitio alienationis: si tamen testator se idè eam dispositionem facere expresscrit, vt bona in agnatione perpetuo conseruarentur inducitur simplex, & absolutum fideicommissum inter omnes de agnatione. Quibus plura etiam cumulat Dec. consi. 371. nu. 6. & Soci. Iuni. consi. 181. n. 39. lib. 2. & Deci. & Curti. in l. venia. C. de in ius vocan. & in l. qui se patris. C. vnde libe. & alibi sæpè Scrib. quibus etiam plura coniungit Franc. Piscina de statutis excluden. cæmi. nu. 50. & Anto. Gabriel. lib. 4. communium opi. tit. de fideicom. conclu. 9. nu. 1. cum seq.

17 ¶ Nec hijs refragatur decisio tex. in d. l. pater filium. §. fundum Titianum. ff. de lega. 3. vbi testator fundum alienari prohibuit adijciendo hæc verba. *Ita enim fiet, vt fundus Titianus de nomine vestro nunquam exeat.* Et tamen ex his verbis iuncta alienationis prohibitionis non inducitur absolutum, nec simplex fideicommissum inter omnes de familia. Nam idè in ea lege hæc verba non inducunt fideicommissum, quia non per modum rationis expressa fuerunt: sed solū fuerunt enuntiatiua cuiusdam futuri euentus, quē testator ex sua dispositione euenturum sperabat: secus autem dicendū erit quādo per modū rationis exprimuntur. Tūc nanq; inter omnes de familia fideicommissum inducunt, vt censuit Bart. in d. §. fundum Titianum, quem ibi sequuntur cōmuniter Scrib. Sicq; etiā id declarat Iass. consi. 96. n. 1. lib. 4.

Carolus

Carolus Ruinus consil. 89. nu. 22. lib. 2. & Curtius Iunior consil. 22. num. 22. atq; Crotus in l. filius familias. §. diui. ff. de leg. 1. num. 48.

¶ Tertia coniectura perpetui Maioratus erit: si testator Primogenitis pro ximioribus propriæ familiæ bona sua reliquerit. Ex hoc nanquæ Maioratus perpetuus inter omnes, qui ex eius familia processerint inducitur: etsi aliud testator nō expresserit. Quod comprobatur ex eleganti doctrina Ancharra. consil. 27. col. 3. & 4. vbi in fortioribus terminis inquit, quod si testator relinquat bona sua duobus antiquioribus ex sua familia nomina propria non exprimendo, quod ex hoc censetur instituere fideicommissum perpetuū inter omnes, qui ex familia propria processerint: ita vt semper duo antiquiores ex illa in eisdem bonis succedant, cuius dictum refert & sequitur Deci. consil. 516. nu. 16. Soci. in l. Gallus. §. quidā rectè. n. 8. ff. de libe. & posthu. Tiraquel. de Primoge. q. 3. nu. 9. idem Tiraq. in l. boues. §. hoc sermone. ff. de verb. sig. limita. 12. nu. 5. Albanus consil. 51. nu. 14. Aymō cōf. 161. nu. 9. Alciat. in l. pronuntiatio. §. familiæ. ff. de verb. signi. nu. 27. Fran. Piscina de statutis excluden. fœmi. nu. 53. Quodea ratione procedit, quod cū testator non ad personas duorum antiquiorum de domo: sed ad qualitatē antiquitatis respexerit, eaq; qualitas in familia nunquā deficere possit argumento. tex. in c. quoniam. Abbas de officio de lega. pari ratione fideicommissum ipsum nunquā etiam deficere debeat: sed mortuis primis duobus antiquioribus de domo ad alios duos antiquiores ex ipsa familia procedentes protrahatur, vt optimè Ancharranus. d. consil. 27. declarat, de cuius consilij intellectu videndus est Aymon consil. 161. nu. 9. & consil. 180. per totum.

¶ Quæ ratio ad Primogenitos etiā optimo iure trahi potest. Hęc enim Primogenituræ qualitas nunquā moritur. Imò in infinitū procedit: cū deficiente Primogenito, secundo genitus illico Primogeniti locū, ac deneminationē accipiat, vt probatur ex tex. in c. grandi. de supplen. neglig. Præla. lib. 6. & in c. licet deuoto, vbi communiter Scrib. tex. in c. nā & ego, vbi per Scrib. de verb. signi. Bald. in l. si quis. §. talem. C. de secun. nupt. & in l. 2. nu. 5. C. de iur. emphi. Pala. Rubi. in repe. Rubricæ, de dona. inter virum & vxō. §. 69. nu. 23. Alciat. qui plura refert in l. proximus. ff. de verbo. signi. Tiraq. de Primoge. q. 3. nu. 11. Qua ratione id in fideicommissō Primogenito relicto loquens censuit Paulus consil. 164. nu. 9. cum sequen. lib. 2. Idq; comprobatur ex eo, quod infra isto lib. c. 6. nu. 29 dicemus, quod appellatio filiorum comprehendit totam descendentiā, vbi dispositio non de certo, & determinato filio fit: sed in futurum, ac incertum euentum extenditur. Idque quando dispositio tractum successiuum, seu perpetuitatem requirit verissimum est.

¶ Quod

De Hispanorum Primogenijs.

- 21 Quod nedum vbi Primogenitis familie fideicommissum relinquitur verum est: sed etiam quando filio Primogenito ex ipsa familia in numero singulari indefinitè defertur procedit. Plerumq; nanq; verbum singularis numeri: plurale etiam ex mente disponentis comprehendit. l. non est sine liberis. ff. de verb. signi. l. 1. §. quauis. ff. de assig. liber. l. cum inter. C. de fideicom. liber. vbi pulchrè dixit Bald. nu. 2. id accidere non ex vi verbi, sed ex mente loquentis. Quod etiam dixit Corneus conf. 43. nu. 10. lib. 1. Iass. & alij in l. Gallus. §. quod si is. ff. de libe. & posthu. Ideoq; idem est dicere, quòd extante masculo femina non succedat, ac si diceretur, quòd extantibus masculis femina non succedat, vt voluit Bal. in l. 1. nu. 3. C. de condi. in ser. atq; Laurus de Palatijs in tracta. de statu. excluden. scdm. propter masculos. 2. part. prin. nu. 25. Carolus Ruinus consi. 119. nu. 13. lib. 2. Quod etiam in Primogenitis Hispanie censuit Palat. Ruui. in d. repe. Rub. §. 69. nu. 21. vbi declarans verba illa. *E que finquen al su hijo mayor legitimo.* Que apposita fuerunt in clausula testamenti Regis Henrici Secundi, de qua in præfatione huius tractatus meminimus. Cuius tenor hodie insertus est in l. 1. tit. 7. lib. 5. in noua. II. Reg. collectione. Inquit idem esse dicere ibi Regem Henricum, *Que finquen al su hijo mayor legitimo.* Ac si dixisset. *Que finquen a sus hijos mayores legitimos* in infinitum. Quod dixit ex Hispanorum Primogenitorum natura prouenire. Idque verissimum est si verbum hoc Primogenitus indefinitè pronuntietur, nec ad certum filium referatur per petuitatemq; atq; tractum successiuum dispositio ipsa præ se ferat.
- 23 ¶ Quarta coniectura erit: si testator relinquat bona propriæ cognationi, agnationi, seu familie: ex his nanq; verbis Maioratus perpetuus inducitur, si ad Primogenituræ ordinem verba referantur, & si testator hoc verbo Maioratus vsus non fuerit. Quod probatur ex tex. in l. cum ita legatur. §. in fideicommissio. ff. de lega. 2. l. peto. §. fratre. ff. eod. l. fina. C. de verb. sig. Et vtrobiq; per Scrib. vbi disponitur, quòd in fideicommissio familie relicto succedere debent nominati, & post eos omnes extinctos, proximiores, qui ex eadem testantis familia supererint.
- 24 ¶ Hoc etiam suadetur ex eo, quòd quauis, quando plures vocantur ad successionem omnes simul admittendi sunt: nisi in certis casibus, vt notatur per Bart. & Scrib. in l. Gallus. §. quidam rectè. ff. de libe. & posthu. De quo in cap. sequen. latius agemus. Illud tamè fallit: quòd est vocata familia, agnatio, seu cognatio: tunc enim non omnes, qui ex ipsa familia processerint simul, sed ordine successiuo admittèdierunt, vt optimè declarat Decius conf. 205. nu. 3. Aymon Craue. conf. 22. per totum consil. Couarru. in c. Rainutius de testa. §. 2. n. 7. Peralta in d. l. cum ita legatur. §. in fideicommissio. nu. 15. & 16. Quibus plura cumulat Iulius Clarus lib. 3. receptarum senten.

senten. s. testamentum. q. 76. vers. secundo inferitur. Omniumque latissime prob. Tiraq. de retract. Linagier. §. 11. glos. 4. nume. 20. ex quo videtur quod ex his verbis fideicommissum perpetuum inter omnes, qui ex eadem familia processerint iniunctum sit.

¶ Quod comprobatur ex eo, quod hoc fideicommissum favore agnationis, cognationis, seu familie relictum fuerit. Ideoque reale ac perpetuum: non autem personale: nec etiam temporale censendum sit, ut dixit Bald. in l. quod vero contra. ff. de legib. & Laurus de Palatijs in tracta. de statut. excludentibus feminas propter mascul. part. 2. nu. 25. Iass. in l. filius familias. §. Diui. 2. lectura. nu. 146. ff. de lega. 1. vbi Ripa. nu. 18. & Loazes. n. 98. Quod etiam de verbo Profapia, Parentela, Domo, Genere, & alijs verbis idem significantibus dicendum erit, quæ specificè enumerat Peralt. in. d. l. cum ita legatur. §. in fideicommissio. ff. de lega. 2. nu. 15. Idque etiam in fideicommissio agnatis seu cognatis relicto procedit. Idem namque est legare cognatis: ac si legetur cognationi ut inquit iuriconsultus in l. si cognatis. §. 1. ff. de reb. dub. Per quem tex. notat Bart. & Bartholom. Soci. ibi. quod idem est legare cognatis & legare cognationi. Peralta. in. d. §. cum ita legatur. nu. 13. Sic etiam dicitur idem esse legare ciuibus, ac si legetur ciuitati. l. ciuibus. ff. de reb. dub. Et tamen familia est quasi quædam ciuitas, ut inquit Bald. conf. 50. lib. 4. Tiraq. de retractibus, in præfatio. nu. 27.

¶ Sed quanuis. d. l. cum ita legatur. §. in fideicommissio, & d. l. si. C. de verb. signi. soleant assidue ad Hispanorum Maioratus adaptari, eorum tamen iurium decisiones non omnino eisdem Maioratus conveniunt. Nam quanuis, ex eorum iurium decisione, certissimum sit, in fideicommissio familie relicto, primo loco admittendos esse eos, qui nominati sunt, & post eos extinctos proximiores ordine successiuo, ut superius ostendimus: non tamen absolutum est: an hi, qui ex familia ipsa procedunt succedere debeant inter se per fideicommissum: ita ut proximioribus succedentibus post eorum mortē vltiores in infinitum admittendi sint: an succedere debeant vulgariter: ita ut proximioribus succedentibus ceteri excludatur, illicoque fideicommissum ipsum expiret. Diverfa namque sunt, quod hi, qui ex familia processerint succedant ordine successiuo: an vnus post alium grauatim per fideicommissum, ut dd. quos statim citabimus aduertunt. Ideoque ut hæc leges radicitus intelligantur, discutiendum erit: an in casu dictarum legum vulgariter, an per fideicommissum hi, qui ex familia testantis procedunt admittendi sint: cum certum sit de iure, quod hi, qui ex fideicommissio vocati sunt inter se possint vulgariter atque directo: sicut & per fideicommissum substitui. l. ut hæredibus, cum similib. ff. de lega. 2. idque apud omnes indubitatissimum est.

E ¶ Quod

De Hispanorum Primogenijs.

¶ Quod autem proximiores admittendi sint vnus post alium gradatim ac successiue per fideicommissum, probari videtur ex dicta lege cum ita legatur. §. in fideicommissum: nam tex. ille vocat ad fideicommissum factū familiæ primo loco nominatos, & nominatis extinctis, eos, qui tēpore mortis testantis eidem proximiores extiterint, & eos, qui ex his primo gradu procreati fuerint. Ex quo videtur dicendum, quod proximiores succedere debeant post mortem & acceptationem nominatorum, & hi, qui ex eis procreati fuerint post mortem & acceptationem proximiorum & sic per fideicommissum. Per quem tex. id dixit Paulus de Castro. in. d. §. in fideicommissum. nume. 2. & 3. Idem Paul. in. l. Gallus. §. quidam rectē nume. 9. ff. de liber. & post huius ubi plus dixit, quod præcedens non poterit alienare: cū sit grauatus restituere sequenti. Eandem etiam opinionem sequutus fuit Soci. consil. 12. nu. 14. cum sequentib. lib. 3. Idem Soci. consil. 73. nu. 17. lib. 4. Deci. consil. 95. nume. 4. Idem consil. 236. nume. 1. Aymon consil. 22. nume. 4. cum sequen. Couarru. qui hanc appellat communem opinionem in. c. Rainutius de testamen. §. 2. nume. 7. Idem in. qq. practicis. cap. 37. nume. 4. versic. incip. Primum.

¶ Quæ opinio non modicum coadiuuatur ex eo, quod is, qui familiæ fidei commissum relinquit, censetur illud eo animo reliquisse, vt bona ipsa perpetuò in familia cōseruentur, & quando aliqua bona ea lege relinquuntur, vt in familia cōseruentur, omnes de familia censentur inuitati ad eorundem bonorū successionem ordine successiue ac per fideicommissum. Quod probatur ex tex. in. l. peto. §. fratre. ff. de lega. 2. & ex his, quæ supra isto cap. nu. 16. à nobis latius adducta sunt. Quod pari ratione in hac specie dicendum erit: idque quauis sub verbo fortē, & relinquendo illud cogitandum existimat Soci. in. d. l. Gallus. §. & quid si tantum. col. 5. versic. Quartus casus.

¶ His tamen non obstantibus contraria opinio mihi placet: imò, quod ad fideicommissum familiæ relictum admittantur primò vocati seu his mortuis in vita testantis vel nolentibus fideicommissum acceptare, proximiores, & quod primis acceptantibus vltiores excludantur: nisi testator aliud disposuerit, vel dispositio ipsa tractum temporis, aut perpetuitatem præ se ferat. Quod probatur expressè ex tex. in. d. l. cū ita legatur. §. in fideicommissum. ibi. *Qui ex nomine defuncti fuerint eo tempore, quo testator moreretur.* Ex quibus verbis non obscure comprehenditur quod is, qui tempore mortis testantis, eidem proximior non est, ad fideicommissum familiæ simpliciter relictum non admittitur, nec sub familiæ appellatione comprehenditur. Vt autem sequentes, seu vltiores comprehendantur requiritur, quod testator, ex verbis tractum temporis perpetuitatem

siue Ma

siue Maioratum denotantibus, seu ex alijs cōiecturis id expressè voluisse comprehendatur. Id nanquē ex sola ac simplici familiæ vocatione non comprehenditur. Quod probatur ex eod. §. in fideicommissio. fina. verbis. ibi. *Nisi specialitèr defunctus ad vltiores voluntatem suam extenderit.* Qui text. secundum hanc inductionem, quæ vera ac propiissima est, nostram opinionem probat: sicquē illum text. expressissimis verbis intelligit Raphael Cuma. ibi. nume. 4. vbi singularitèr inquit, quòd quando plures sub familiæ appellatione, vel sub aliquo alio nomine collectiuo simplicitèr vocati sunt, censentur omnes vocati ordine successiuo per vulgare: ita, vt primò adēunte respectu omnium vocatorum expiret substitutio. Si verò materia ipsa tractum successiuum seu perpetuitatem requirat: tunc censeantur omnes vocati per fideicommissum: ita vt vno post additionem alterius mortuo, ceteri ordine successiuo admittendi sint, quem seq. ibi Alciatus nu. 13. idquē etiam repetit idem Cuma. in l. peto §. fratre. ff. de lega. 2. nu. 3. Decius consil. 205. nu. 9. & consil. 253. nu. 1. cum seq. Iterum Cuma. in l. si cognatis. ff. de reb. dub. vbi Soci. col. 8. & 9. n. 17. Idē Soc. cōf. 43. nume. 9. lib. 3. Anto. Rubeus in l. Gallus §. quidam rectè. ff. de lib. & posthu. nume. 64. & 70. Celsus consil. 120. nume. 28. Anto. Gomet. in l. 40. Tau. nume. 43. Carolus Moli. qui sic intellexit text. in dict. §. in fideicommissio in addi. ad Alex. consil. 26. lib. 3. litera. C. Franc. Piscina. de statu eis exclu. f. rēmi. num. 59. & omnes Scrib. quos pro sequenti. opi. quē in effe ctu eadem est, citabimus.

¶ Secundo id ipsum comprobatur ex eo, quòd quando plures sub nomine collectiuo, veluti descendētib. posteris, suis, vel simili simplicitèr vocati sunt, vel aliter in casibus, quibus ex iuris dispositione debent succedere ordine successiuo, hij semper censeantur vocati per vulgarem & non per fideicommissum. Quod censuit Bart. in d. l. Gallus §. quidam rectè. n. 10. ff. de libe. & posthu. vbi Soci. col. 5. vers. Tertius casus post Areti. & Cuma. ibidem id ipsum etiam arbitrantur. Iasso. ibi. nu. 10. & nume. 45. Galeaula. nume. 10. & 31. Alciatus nu. 10. Fortu. num. 64. Paul. Castren. sibi cōtrarius. consil. 159. 1. par. nu. 4. & 5. idē Paul. consil. 352. nume. 5. lib. 2. Alex. consil. 13. nume. 7. lib. 4. Deci. qui hanc dixit communem opi. d. consil. 205. nu. 9. idē consil. 248. nume. 6. & consil. 253. nume. 1. cum sequen. vbi plenè profequitur materiam. Aymon consil. 161. num. 9. Celsus qui hanc etiam communem opi. appellat consil. 120. nume. 28. Parisius consil. 82. nume. 11. lib. 2. Emilius Ferretus consil. 10. nume. 1. Iulius Clarus lib. 3. sent. receptarū. §. testamentum. q. 80. idquē etiam probant omnes Docto. quos infra isto lib. cap. 6. nume. 15. citabimus dicentes, quòd vbi dispositio requirit perpetuitatem ac tractum successiuum, perpetuamquē in familia conserua-

De Hispanorum Primogenijs.

tionem, plures vocati sub nomine collectiuo admittantur per fideicommissum, non autem per vulgarem substitutionem. Qui omnes sentiunt, quod ubi hæc coniecturæ perpetuitatis deficiunt, censeantur vocati per vulgarem substitutionem: non autem per fideicommissum.

¶ Tercio hoc probatur ex tex. in l. peto. §. fratre. ff. de lega. 2. ubi fideicommissum familiæ ea lege relictum fuit, vt bona in familia cōseruarentur. Et idē ibi iuriscōsultus declarat succedendum esse per fideicommissum, non per vulgarem præstandamq; esse eam cautionem, quæ in fideicommissis præstari solet. Quod non procedit ex eo, quod fideicommissum familiæ relictum fuit: sed ea ratione, quod testator præcepit bona esse in familia cōseruanda. Quæ dispositio necessariò tractum temporis ac perpetuum in familia cōseruationem requirebat. Idque compræhenditur ex eod. tex. ibi. *Petijte ne domus alienaretur: sed in familia relinqueretur.* Quod etiā colligitur ex tex. in l. vnum ex familia. §. sed si fundum. versic. quod sita talia. ff. eod. tit. ibi. *Peto ne fundus ex familia exeat.* l. pater filium. §. pater filios. ff. de lega. 3. ibi. *Sed cōseruent successioni suæ.* l. filius familias. §. cūm pater. ff. de lega. 1. ibi. *Et vt in familia relinquerentur.* Ex quibus iuribus iuncto tex. in d. §. in fideicommissō probatur diuersum esse, quod fideicommissum familiæ relinquatur, vel quod fideicommissum ipsum ea lege relictum sit, vt bona in familia cōseruentur. Quod optimè ac ingeniosè cōsiderat Raphael. *Cuma. in d. §. in fideicommissō. num. 4. & in dict. §. fratre. num. 5.* Soci. qui optimè ac elegantè hoc declarat in l. si cogatis. ff. de reb. dub. colum. 8 & 9. Quod (inquit) esse notandum & signandum, est quæ de mente omnium scribentium, quos superius pro ista parte citauimus, idque verissimum est. Qui enim fideicommissum familiæ relinquit id solum efficere contendit, vt proximiores ad huiusmodi fideicommissum admittantur: ita vt primis succedentibus fideicommissum expiret. Relinquens autem bona ea lege, vt in familia cōseruentur id præcipere videtur, vt vnus post alium iure fideicommissi succedat: ita vt bona de familia non exeant: essetque absurdum ex sola ac simplici familiæ vocatione, tot fideicommissa inter illos, qui ex ipsa familia processerint inducere: nisi coniectura perpetuitatis aliud succedat.

¶ Quibus non obstat tex. in dict. §. in fideicommissō: nam quauis tex. ille dicat, quod ad fideicommissum familiæ relictum admittantur non minati, & post illos proximiores, & hi, qui ex illis procreati sunt: non tamen declarat, quod hi succedere debeant gradatim ac successiue per fideicommissum: ita vt post vnus successionem seu acceptionem, aliter succedere debeat. Imò intelligendum est, vt hi omnes succedere debeant per vulgarem: ita vt vno aduente ceteri excludantur, vt superius dictum

dictum & probatum est: Sicque eadem ratione intelligendus est tex. in d. l. fina. C. de verb. sig.

¶ Non etiam obstat tex. in d. s. fratre: nam tex. ille loquitur: quando fidei commissum ea lege relictum est, vt bona in familia conferuentur. Quo casu cum dispositio tractum successiuum, ac perpetuam in familia conseruationem præ se ferat: non mirum si omnes, qui ex familia processerint iure fideicommissi, ac ordine successiuo succedere debeant. Quod non est dicendum in simplici familiæ vocatione, quæ diuersa est ab eo fideicommissio, quod ea lege relictum fuit, vt bona in familia conferuentur: vt superius ostensum est.

¶ Vltimo loco non etiam obstant autoritates, quæ in contrarium adductæ sunt: nam omnes Scrib. qui pro contraria parte à nobis citantur, aut errant, aut equiuocè loquuntur. Paul. nanquè (qui fuit primus illius opinionis auctor) in duobus consilijs, contrariam opinionem expressè veram esse proficitur: ceteri autem non simpliciter primam opinionem probant: sed cum adiectione aliquarum coniecturarum, ex quibus dispositio tractum successiuum seu perpetuitatem requirat: prout apud ipsos videri poterit, quibus interuenientibus nos etiam idem dicendum esse non diffitemur. Ex quibus hæc nostra opinio verissima ac textualis censenda erit: ex eisdemque comprehendere poterit, quàm absq; fundamento prædicta iura ad Hispanorum Primogenia adaptari soleant: cum non in fideicommissio perpetuo, sed in eo quod in persona eorum, qui primo loco succedunt expirat, loquantur: vt superius dictum ac probatum est.

¶ Id tamen animaduertendum est, quòd quanuis fideicommissum ea lege relictum sit, vt bona in familia perpetuò conferuentur, succedendumque sit in eo per fideicommissum gradatimque ac successiuè, non ex hoc debet in eo fideicommissio, iure Primogenituræ succedi: ita vt vnus isque Primogenitus in bonis huiusmodi fideicommissio subiectis succedere debeat, ceterisque in eodem gradu existentibus præferri: sed omnes proximiores in eodem gradu existentes, pariter ad fideicommissi successionem admittendi erunt. Quod probatur ex text. in dict. l. peto. s. fratre ibi. *Omnes fideicommissum petent, qui in familia fuerint.* ff. de lega. 2. vbi glos. & communiter Scrib. id notant, idque aduertit Pinelus de bonis mater. 3. par. num. 100. Nosque supra isto lib. cap. 1. num. 7. latius enarrauimus.

¶ Ex quo inferitur, etiam fideicommissa perpetua, Maioribus familia non esse: cum in perpetuis fideicommissis non vnus & Primogenitus: sed plures in eodem gradu existentes simul admittendi sint: in Maioratu

De Hispanorum Primogenijs.

autem vnus solus isque Primogenitus succedere debeat. Hincq; compræhendi poterit quantum in hac re lapsus fuerit Roder. Xuárez vir alioqui doctissimus, in. l. quoniam in prioribus. 10. ampli. num. 25. C. de inoffi. testa. vbi cum dixisset, quod in bonis indiuisibilibus succedere debeat vnus isque Primogenitus, allegat rex. in dict. §. fratre. & in. §. in fideicommisso: dicens: quod in legato familiæ relicto non debent succedere omnes: sed tantum proximior, cum iura illa, de Primogeniti successione nij disponant: nec admittant vnum solum proximior: sed omnes illos, qui in proximiori gradu constituti fuerint, quæ omnia singularia, menti q; perpetuò tenenda erunt ad dictorum iurium intellectum: ea nanquæ aliter, nec percipi, nec intelligi poterunt.

- 32 Quinta coniectura est: si testator bona sua reliquerit alicui filio vel cognato ita, vt in eis succedatur perpetuo seruato ordine Primogenituræ, vel vt semper, seu in infinitum in eis Primogenitus succedat. Idem nanq; est dicere, quod succedatur seruato ordine Primogenituræ, ac si dicetur, seruato ordine Maioratus: Maioratus enim & Primogenitura idem sunt, vt supra isto libro cap. 1. latius annotauimus. Et nihil aliud est ordo Maioratus quàm quod filius maior semper succedat. Quod coadiuuatur, ex dictione semper, quæ ex propria natura perpetua, & vniuersalis est. Salicetus in. l. 1. C. quo modo & quando iud. l. 1. vbi Bart. & communiter Scriben. ff. solut. matrimo. Boerius qui latissimè atquè melius: quàm alius prosequitur materiam decif. 158. nume. 1. cum pluribus sequentibus. Curtius Iunior consil. 22. nume. 23. Et ex dictione perpetuo, seu in infinitum, quæ sine præfinitione temporis accipiendæ, ac interpretandæ sunt. text. vbi Bart. & Scrib. in. l. iuris peritos. ff. de excusa. tutor. l. qui saltem. ff. de lega. 3. Bald. per tex. ibi. in. l. cum debere columnam. ff. de serui. Verba. præd. Iass. in. l. videamus. §. deferre. nume. 8. & 9. ff. de in liti. iuran. idem Iasso in. l. 2. ff. solut. matri. Deci. consil. 316. nume. 15. Paul. Parisi. consil. 72. nume. 85. lib. 4. Gratus consil. 31. num. 24. lib. 2. Philip. Port. qui plura refert lib. 1. communium opinionum. Regul. 27. colum. 3. versi. 2. limitari. cum sequen. & alibi sæpè Scrib. Quæ dictiones semper ac perpetuò atque in infinitum summè notandæ ac considerandæ sunt, ad inducendam Maioratus coniecturam.

- 34 ¶ Sexta coniectura erit: si testator grauauerit bonorum suorum successores, vt nomine propriæ familiæ perpetuò denominari debeant insigniaque eiusdem familiæ deferre. Ex hoc nanquæ nominis, & armorum delationis grauamine, quod in Hispanorum Maioratus semper apponi consuevit, perpetuus Maioratus inducitur, censeturque testator ea bona velle perpetuò inter eos, qui ex sua familia processerit iure

Primo

Primogenituræ conſeruare, vt cenſuit Guido Papæ. deciſ. 467. Guillel. Benediſti in repeti. cap. Rainutius. de teſtamen. verb. in eodem teſta- mento relinquens el primero. nume. 174. Ancharra. conſil. 113. nume. 4. Gozad. conſil. 45. num. 9. Bertrand. conſil. 30. colum. 2. num. 2. & 3. & 4. volumine. i. Curti. Seni. conſil. 76. colum. 4. Ripa. in. l. 1. num. 10. C. de pact. Pariſi. conſil. 6. nume. 16. lib. 3. Curtius Iunior conſil. 39. num. 9. Celſus qui plura refert conſil. 20. num. 40. Carol. Ruin. conſil. 110. nume. 14. lib. 2. & conſil. 140. nume. 5. eod. lib. Tiraquel. de primogeni. q. 64. num. 3. & in. l. boues. §. hoc ſermone. ff. de verb. ſignific. in regula eiufdem legis. nume. 124. Burg. de Pace. in Proem. ll. Tauri. nume. 28. Cepha. conſil. 196. nu. 11. & 21. Fran. Piſcina. de ſtatu. excluden. ſcemi. num. 22. ad finē. Sicq; ſemper vidimus hanc armorum & nominis coniecturam in forenſi- bus controuerſijs maximi momenti exiſtimatam eſſe ad cognoscendam Maioratus naturam, ac perpetuitatem: quod quando alienationis pro- hibitio, & aliquæ Primogenitorum vocationes, vel alia Maioratus ve- ſtigia concurrunt, verum mihi videtur: ſi verò ſola nominis, ſeu armo- rum delationis conditio alicui, cui aliqua bona ſimpliciter relinquuntur apponatur ex eo ſolo difficile eſſet hæc bona Maioratus ſubiecta pronun- cianda eſſe, obtinere.

¶ Septima coniectura erit: ſi teſtator maſculis propriæ familiæ bona ſua relinquat: ita vt vnus eorum ac proximior in eiſdem bonis ſucce- 35 *in agn*
dat. Expreſſio nanquæ maſculinitatis præbet coniecturam, vt proſpe- 36
ctum ſit agnationi, vt in ſpecie cenſuit Baldus in cap. 1. quemadmodum ſecudum ad filiam pertine. nume. 3. vbi inquit, quod ſtante ſtatu- to, quod exiſtentibus maſculis ſceminæ non ſuccedant, intelligendum eſt de maſculis agnatis, cum expreſſione maſculorum agnationi proſpectum fuiſſe cenſeatur, quam Bald. doctrinam ſequitur Albarot. ibi. idq; etiam cenſuit Ioan. Andr. in addi. ad ſpecul. tit. de ſucceſſio. ab inſteſta. ſuper Rub. Cin. in. l. 1. C. ad leg. Iul. de adult. Bald. in. l. maximum vitium. nume. 2. C. de libe. præte. & Barth. Soci. conſil. 12. num. 2. cum ſequen. lib. 3. & conſil. 63. nume. 54. eod. lib. Soci. Iunior. conſil. 53. nume. 8. lib. 2. Idem conſil. 108. nume. 4. eod. lib. Moderni latiſſimè in. l. venia. C. de in ius vocan. Laurus de Palat. in tracta. de ſucceſſione maſculorum exclusiſ ſcemi. part. 2. nume. 21. & 22. Carolus Ruinus conſil. 111. nume. 15. li. 2. Pariſi. qui plura refert conſil. 8. nume. 9. cum ſequen. lib. 3. Iacob. Philip. Port. lib. 1. communium opinionum concluſione. 27. ad fin. de quo infra lib. 3. cap. 4. latiùs dicemus. Cum igitur vbi fideicommiſ- ſum agnatis ſeu agnationi relictum eſt, inter omnes agnatos perpe- tuum eſſe debeat, vt ſuperiùs probauimus, paritè ratione, idem in fidei-

De Hispanorum Primogenijs.

commisso relicto masculis proximioribus dicendum erit, ut inter masculos, ex eadem familia procedentes perpetuum futurum sit.

¶ Hoc tamen, quando fideicommissum masculis ex familia testantis procedentibus indefinite relictum est procedit: secus autem si filio Primogenito, vel alij agnato, vel cognato, & suis filijs, ac descendantibus masculis fideicommissum relinquatur. Tunc nanque quantis inter eos, qui specificè vocati sunt censeatur habita agnationis ratio: hæc tamen consideratio agnationis & fideicommissi effectus, personas nominatas non progreditur, nec totam agnationem comprehendit: sed hijs masculis, qui nominati fuerunt deficientibus illico fideicommissum ipsum expirat. Quod censuit Ioannes de Imol. in .l. si verò. §. de viro. ff. solut. matrimo. propè fin. vbi singular. inquit, quod in statuto, vbi femina non excluditur simpliciter propter masculos: sed solum propter masculos existentes in certo gradu, ut propter filios, fratres, aut patruos: quanvis in hoc statuto censeatur habita ratio agnationis: tamè hic agnationis fauor ultra personas expressè in statuto nominatas non extenditur. Idque etiam sequitur Albertus Brunus in tractatu de statutis excluden. scemi. propter mascul. in .12. articu. §. q. in fin. primicasus. Maria. Soci. consil. 30. incip. quanvis ex his col. 6. lib. 1. Socinus Iunior. consil. 1. nume. 15. lib. 1. & consil. 108. nume. 31. & 32. lib. 2. Gozadi consil. 59. nume. 4. Parisi. consil. 44. num. 16. lib. 2. Gratus consil. 5. num. 9. lib. 2. Riminal. consil. 224. num. 27. lib. 2. Pro qua conclusione facit, quod censuit Ripa in .l. 1. num. 8. C. de pact. vbi inquit rationem conseruanda agnationis, quæ ex masculinitatis expressione comprehenditur, non esse considerandam in his personis, de quibus testator non disposuit: Ibi que plures id ipsum censentes refert, de quo infra lib. 3. cap. 4. latius dicemus.

¶ Quod adeò verum est, ut non solum procedat quando testator fecit solum vocationem filij sui masculi, & suorum descendantium masculorum: sed etiam si ad alios plures gradus substitutionem inter filios ac descendentes seu collaterales masculos digressus fuerit. Non enim ex hoc censebitur perpetuum fideicommissum inter omnes, qui ex sua agnatione processerint instituere: sed solum inter eos masculos, qui expressè vocati sunt. Quod ex ea regula, quàm superius adduximus pari ratione deducitur: comprobaturque ex eo, quod etiam si testator digressus fuerit, ad plures gradus substitutionum: non idè censeatur fideicommissum perpetuum extra personas nominatas expressè instituere: ut in simili arbitratu Soci. in .l. cum auus. nume. 113. ff. de condi. & demon. str. Curtius Senior consil. 64. nume. 6. Ripa. in repe. l. Centurio. nu. 165. ff. de vulga.

ff. de vulga. vbi hanc dixit esse communem opinionem reprobans Ancharra, consil. 74. nume. 2. qui contrarium existimat. Quem etiam reprobatur Carol. Molineus in addi. ad Alex. consil. 64. lib. 5. litera. A. vbi inquit hanc esse phantasiā Ancharrani. Idem Ancha. sibi contrarius in cap. si pater. de testamen. lib. 6. num. 2. notab. 12. vbi Acoſta. 1. par. verbo. si absque liberis. num. 57. Quæ omnia vera sunt: nisi ex alijs coniecturis constet testantem, Maioratum vel fideicommissum perpetuum inter masculos propriæ familiæ efficere voluisse, vt supra isto cap. latius ostensum est.

¶ Octaua coniectura Maioratus erit: si testator reliquerit bona filio suo Primogenito: ita, vt deinde in eis succedatur seu vadant & tranſeant de maiori in maiorem, vel de Primogenito in Primogenitum, vel de hærede in hæredem, vel de masculo in masculum gradatim, vel successiue. Ex his nanquæ verbis, seu alijs similibus inducitur perpetuus Maioratus inter omnes, qui ex familia testantis processerint, vt censuit Soci. consil. 43. nume. 9. & 10. lib. 3. & consil. 51. nume. 44. lib. 4. Deci. consil. 38. nume. 4 & 6. Parisi. qui plura refert. consil. 72. nume. 90. cum pluribus sequentibus. lib. 4. Idem Parisius, qui pulchrè & singula loquitur. consil. 93. nume. 13. cum pluribus sequentibus. lib. 2. Idem consil. 8. num. 7. & nume. 12. lib. 3. Gratus consil. 31. nume. 15. cum sequentibus. lib. 2. Iacobus, Philippus, Portius, qui plura refert. lib. 1. communium opi. conclu. 27. ad fin.

¶ Nona coniectura Maioratus erit: si in scriptura institutionis eiusdem aliqua verba inueniantur, quæ coniecturam Maioratus præ se ferant, non tamen adeò vrgentia vt ex eis solis possit præcisè Maioratus induci. Nam si simul cum eis concurrat consuetudo in eisdem bonis iure Maioratus succedendi: etsi ea immemorialis non sit, ex verbis ipsius scripturæ, simul cum eiusdem executione, ac succedendi consuetudine perpetuum Primogenium inductum esse comprehenditur: prout infra lib. 2. cap. 6. nu. 57. dicemus.

¶ Decima & vltima coniectura Maioratus erit si ante factum testamentum testator professus fuit se Maioratum instituere velle. Nam si postea in ipso testamento aliquas vocationes Primogenitorum fecerit seu alia disposuerit quæ coniecturam Maioratus, non tamen omninò concludentem arguere possint, hoc probato dispositio ipsa tanquàm verus Maioratus censenda erit, quod in specie dixit Bar. in l. 2. nume. 4. ff. de vulga. vbi inquit quod voluntas testantis comprehenditur ex his, quæ ipse testator dixit ante testamentum, cuius dictum sequuntur Alex. num. 32. Iass. nume. 36. Ripa nu. 50. & alij Scrib. ibidem Corneus consil. 239. nu. 6. lib. 2.

E 5 Alex.

De Hispanorum Primogenijs.

Alexand. consil. 100. nume. 10. li. 4. Parisius consil. 75. nu. 76. & 57. lib. 2. ad quam voluntatem probandam duo tantum testes sufficient vt prædicti. dd. in specie profitentur.

¶ Ex hijs igitur coniecturis, & alijs similibus, quæ ex eisdem facile deduci poterunt comprehendere poterit, testantem, vel donantem Meioratum perpetuum instituisse, quæ à iudicantibus pensanda ac perpendenda sunt. In quorum arbitrio, vt plurimum pendet voluntatis quaestio, vt prob. tex in l. voluntatis. C. de fideicom.

¶ Quod si aliqua coniectura in dispositione inueniatur, quæ iudicanti non satisfaciatur respiciendum erit: vtum simul cum ea alia etiam concurrat. Solent enim plures coniecturae simul iunctæ id efficere, quod vna per se sumpta efficere non potest. l. 2. §. 1. ff. de excusa. tuto. l. instrumen. ta. vbi glos. C. de proba. Quod in alio proposito sentit Ripa in dict. l. Centurio. nume. 165. & Alexand. dict. consil. 64. lib. 5. Gratus consil. 32. nume. 23. lib. 2. & Iulius Clarus lib. 3. senten. §. testamentum. q. 79. finalibus. Quod etiam, vt ipse inquit iudicantis arbitrio, ac religioni committendum erit.

Summaria ex Capite sequenti.

1. Filij positi in conditione non censentur positi in dispositione.
2. In Hispanorum Primogenijs filij positi in conditione, censentur positi in dispositione.
3. Filij positi in conditione censentur positi in dispositione vbi ad hoc qualibet coniectura quantumcunque levis concurrat.
4. Plures vocati per copulam inter quos solum cadit ordo affectionis: non necessitatis censentur vocati simul: non ordine successiuo.
5. In Hispanorum Primogenijs plures vocati: per copulam semper censentur vocati indistincte ordine successiuo.
6. In dispositione habente tractum successiuum plures vocati per copulam: semper censentur vocati ordine successiuo.
7. Plures sub disiunctiua, seu alternatiua vocati ordine successiuo, vocati censendi sunt, ibique declaratur. l. cum quidam. C. de verb. sig.
8. Plures vocati: ita vt vnus, cum alio succedat semper simul non autem ordine successiuo admittuntur.
9. In Hispanorum Primogenijs plures vocati, vt vnus cum alio succedat ordine successiuo: non simul admittendi sunt.
10. Nil refert legatur Titio & Mevio, an Titio cum Mevio ibique declaratur. l. si quis Titio. ff. de usufruct. acres.

11. In færa.

- 11 In feudo relicto masculis, & feminis: non succedit femina, nisi in masculis defectum.
- 12 In feudo relicto masculis, cum feminis: masculi & femina simul admittuntur.
- 13 In Hispanorum Primogeniis plures vocati, ut unus simul cum alio succedat ordine successu non simul admittendi sunt.
- 14 Plures vocati ad successionem censentur vocati: per vulgarem substitutionem: non autem per fideicommissum.
- 15 In Hispanorum Primogeniis plures vocati ad successionem: per fideicommissum non per vulgarem vocati esse censentur.
- 16 Substitutio facta alicui: si sine liberis decesserit expirat eo decedente cum liberis, etiam si liberi sine liberis moriantur.
- 17 Conditionis implementum sufficit si per momentum duraverit.
- 18 In Hispanorum Primogeniis non expirat substitutio possessore cum liberis moriente: sed bona eius ad sequentem vocatum deferuntur filii eius absque liberis moriantur.
- 19 In dispositione habente tractum successionis non sufficit momentaneum conditionis implementum: sed perseverantia requiritur.
- 20 Verbum simpliciter prolatum in materia perpetua non verificatur in prima vice: sed in infinitum protrahitur.
Verba apposita in privilegio non intelliguntur de primo actu: sed perpetuo locum habent.
- 21 Clausula testamenti Regis Henrici intellectus discutitur.
- 22 Regula, quod semel exclusus perpetuo exclusus censeatur, in Hispani Maioribus non procedit.
- 23 Repetitio conditionum inducenda non est, nisi in certis casibus & certis qualitatibus concurrentibus.
- 24 Repetitio conditionum, quae ad Maioratum perpetuitatem necessariae sunt, facienda est in omnibus casibus, sine ipsa conditio sit contra ius, vel praeter ius, vel odium vel favorem contineat.
- 25 Conditionum repetitio ex mente testantis inducitur.
- 26 Masculinitatis repetitio: quando, & qualiter facienda sit.
- 27 Appellatio filiorum nepotes non comprehendit, praesertim ubi agitur de extensione fideicommissi.
- 28 Filiorum appellatio in Hispanorum Primogeniis nepotes & omnes descendentes in infinitum comprehendit.
- 29 Appellatio filiorum, quae in incertum ac futurum eventum consertur, nepotes & alios descendentes comprehendit.
- 30 Prohibitio alienationis sine causa facta, est nullius effectus alienationemque impedire non potest.
- 31 In Hispanorum Primogeniis prohibitio alienationis sine causa facta valida est impeditque rerum Maioratus alienationem.
- 32 Prohibitionis alienationis causa subintellecta efficit validam prohibitionem, ac si expressa fuisset.
- 33 Prohibens bonorum alienationem extra familiam censetur id facere ea ratione, ut bona in familia conserventur: etsi id non expresserit.
- 34 Prohibitus rem alienare extra familiam potest in ea heredem legitimum instituere, & si is ex familia testatoris non sit.
- 35 In Maioribus Hispaniae possessor non potest instituere heredem in bonis Maioratus illum, qui sibi ab intestato successurus est.

De Hispanorum Primogenijs.

- 36 In Maioribus Hispania alienationis prohibitio facta in contractu impedit rerum Maioratus alienationem.
- 37 Fœmina, quæ à masculo descendit, comprehenditur appellatione descendantium per lineam masculinam.
- 38 In Hispanorum Primogenijs quibus vocantur hi, qui per lineam masculinam descendunt, non comprehenditur fœmina per lineam masculinam descendens.
- 39 Fœmina à masculo descendens in vocatione agnatorum comprehenditur.
- 40 In Hispanorum Primogenijs in agnatorum vocatione fœmina à masculo descendens non comprehenditur.
- 41 Fœmina agnata non comprehenditur sub agnatorum vocatione ubi de agnationis conservatione agitur.
- 42 Dispositio loquens de Primogenito in secundo genito non verificatur.
- 43 In Hispanorum Primogenijs relictum Primogenito, eo mortuo secundogenito defertur.
- 44 Ius Primogenituræ renunciari, cedi, ac vendi potest: præsertim sequenti in gradu: etiam vivente præcedente possessore.
- 45 In Hispanorum Primogenijs ius Primogenituræ cedi, vendi, seu renunciari non potest in præiudicium sequentium successorum.
- 46 Proximitas in fideicommissio relictæ familiæ non respectu grauati, sed testantis consideranda est.
- 47 In Hispanorum Primogenijs proximitas consideratur respectu grauati: non autem Maioratus institutoris.
- 48 Ad legatum familiæ relictum admittuntur hi tantum, qui tempore mortis testantis nati sunt.
- 49 In Hispanorum Primogenijs admittuntur non solum nati tempore institutionis: sed omnes, qui tempore delatæ successionis, & conditionis impletæ nati inveniuntur.

Plura, quæ aduersus communes, ac generales iuris regulas ex Primogeniorum perpetuitate deducuntur.

CAPVT SEXTVM.

X hac Hispanorum Primogeniorum natura ac perpetuitate, de qua in capitibus præcedentibus satis abundè tractauimus, ac diseruimus: plura apud Hispanos iuriconsultos recepta sunt, quæ à cõmunibus ac generalibus iuris regulis quodammodo deuiare videtur. Ideoq; pro huius materie perfectæ declaratione ac resolutione, satis cõueniens ac necessariũ existimauimus hoc in hoc loco, aliqua ex eisdẽ exponere, vt ea, quæ olim Doctõribus etiã incognita fuerũt deinceps omnibus obuia atq; apertissima efficiantur.

In hac

¶ In hac autem re, primò occurrit regula trita ac vulgaris, quæ colligitur ex glo. ordinaria in l. Lucius la. 2. in glo. fina. ff. de hæredibus instituen. quòd scilicet filij positi in conditione nunquàm censeantur vocati per se deicommissum: sed in bonis parentum ab intestato, tanquàm in bonis liberis succedant. Cuius glo. opi (quæ uis tota Scriben. antiquorum ac modernorum iurisprudencia in duas contrarias, ac propè æquales factiones, in eius expugnatione ac propugnatione hucusquè diuisa fuerit) in casu, in quo loquitur proculdubio communis ac vera est, ut plures maximiq; nominis iuris interpretæ varijs in locis testatur. Quos in causis grauissimis quæ super eiusdem glo. intellectu nobis contigerunt sigillatim ac curiosè enarrauimus: sed quoniam huius glo. opinionem esse magis communem satis compertum est, resque ipsa per uulgaris pluresquè ex recentioribus utriusq; partis defensores specificè recenserunt: nos in hac parte id omitendum duximus: ne in enumerandis authoribus quamplures huius libri chartas consummamus. Id autem satis copiosè fecerunt Nicolaus Boerius decis. 155. nu. 17 cum plurib. sequen. Didac. de Couarrub. in. c. Rainutius. de testa. §. 3. nu. 2 cum sequen. Omnium uero latissimè ex his, quos hucusq; uiderimus id fecit Iulius Clarus. lib. 3. receptarum senten. §. testamentum. q. 77. ubi fatetur, hanc opi. magis communem esse & inter has contrarias opiniones quandam concordiam, de qua inferius tractabimus assignat. Idq; etiam post illud fecit D. Anto. de Padilla in. l. cum acutissimi. C. de fideicom. nu. 46. ubi etiam elegantèr prosequitur materiam. Et Iacob. Philipp. Portius lib. 2. communium opi. conclusionem. 12. Nouissimè autem id etiam facit Emanuel Acosta. in repe. c. si pater de testa. lib. 6. i. par. uerb. si absquè liberis. nu. 54. atq; Anto. Gabriel. communium opi. lib. 4. tit. de fideicom. conclu. 4. nu. 1. à quo dicitur Iacobum, Philippum, Portium, seu eius hæredes communium opin. scripta subripuisse.

¶ Hac autem communi opinione retenta dicendum est, illam in bonis Hispanorum Primogenitorum non procedere: imò, quòd etiam si filij solum positi sint in cōditione, censeantur positi in dispositione, ac si expressè & specificè vocati fuissent, quòd procedit: nedū quando testator clarè ac expressè Maioratu fecit: sed etiam, quando ex coniecturis, de quibus in. c. præcedenti meminimus illum fecisse comprehenditur. Idq; probatur solidissima ratione: nam Maioratus ex sui natura perpetuus esse debet, ita ut etiam deficientibus expressis uocationibus, semper ad eius successorem proximiores admittantur: ut in duobus capitibus præcedenti dictum, ac probatum est. Ex quo fit ut impossibile sit in Maioratus opinionem glo. in d. l. Lucius admitti. Si enim ea in Hispanorū Primogenijs admitteretur, ex eo sequeretur: Primogenia ipsa in persona filiorū primi

De Hispanorum Primogenijs.

primi vocati expirare bonaq; illico libera alienabiliaq; ac diuisibilia esse quod ex diametro aduersus Hispanorum Primogeniorum naturam pugnare clarissimum est. Ideoque in Maioribus Hispanorum non posse sustineri opinionem glo. in d. l. Lucius, celsus Bologninus conf. 62. col. penul. & fina. vbi eleganter prosequitur materiam. Sicq; prope omnes Scrib. existimant, quod in omnibus casibus, vbi potest considerari familiae vel agnationis perpetua conseruatio opi. glo. in d. l. Lucius non procedat, vt dixit Curtius Seni. cōf. 76. incip. Dominus Ludouicus col. 3. Corne. cōf. 146. incipi in hac. n. 20. & 21. lib. 2. Idē Corneus conf. 59. col. fina. eod. lib. Curti. incipi in hac. n. 20. & 21. lib. 2. Idē Corneus conf. 59. col. fina. eod. lib. Curti. Junior conf. 43. nu. 8. Ripa in l. 1. C. de pact. nu. 10. Paris. conf. 6. nu. 16. lib. 3. Iulius Clarus lib. 3. recept. senten. 5. testamentū. q. 79. vers. 5. est coniectura Marcus Mantua. conf. 22. col. 5. Gratus conf. 89. col. 2. lib. 2. & conf. 106. col. pen. eod. lib. Carolus Ruinus conf. 111. col. 5. n. 14. cum seq. lib. 2. Iacob. Philip. Portius lib. 2. communium opinionum conclu. 12 col. 9. vers. Decimo limita. Anto. Gabriel. de fideicō. conclu. 4. n. 34. Fran. Piscina de statutis exclu. feminas ppter masculos. n. 57. vbi plures id ipsum opinātes refert.

¶ Quibus adijcitur, quod quando positus in conditione ex natura dispositionis, de qua agitur non potest succedere ab intestato, censetur vocatus & succedet ex testamento cum semper censendum sit testatorem voluisse illum praeferre substituto, quod sentire videtur Rapha. Cuma. in d. l. Lucius: quem refert Alex. consil. 185. n. 20. lib. 2. Alba. qui sic limitat glo. in d. l. Lucius consil. 9. n. 1. & 2. quorum opi. vera & probabilis mihi videtur.

¶ Hoc etiam comprobatur ex eo, quod quanuis communior ac verior opi. sit, quod filij positi in conditione vocati non censeantur (vt superius praeposuius) haec tamen opinio fallit vbi aliqua coniectura concurrat, quantumcunq; ea levis sit, ex qua comprehendatur, quod testator voluerit illum, quem in conditione posuit vocare: tunc enim ex ea coniectura is, qui in conditione positus fuit vocatus censendus erit. Adeo namq; rigurosa est decis. glo. in d. l. Lucius, atque contra praesumptam disponentis mentem quodammodo recepta, vt ex qualibet leui coniectura illico sit ab ea recedendum, vt singulariter declarat Corneus conf. 146. nu. 21. lib. 2. Idem Corneus conf. 20. lib. 4. nu. 19. cum seq. & conf. 226. n. 3. eod. lib. Paul. conf. 263. nume. 2. lib. 2. Alex. conf. 64. lib. 5. Soci. in l. cum auus. nume. 114. ff. de condi. & demonstr. Idem Soci. conf. 73. nume. 30. lib. 4. Curti. Iuni. consil. 43. num. 7. Lancel. Galeaula. in repet. l. Centurio. num. 98. ff. de vulga. vbi Ripa. num. 162. Politus in tract. 1. substitui. tit. de compendiosa. nume. 30. Zasius in eodem tracta. & tit. col. penul. Cassan. consil. 14. nu. 1. cum sequentib. Siluanus consil. 53. Carol. Ruinus consil. 198. num. 7. volum. 2. Gozad. consil. 64. num. 7. & 8. cum sequen. Gratus consil. 48. lib. 1.

lib. 1. Ripa. in. l. i. nume. 7. C. de pact. Aymon. consil. 62. num. 6. Soci. Iun. consil. 65. nume. 65. lib. 1. & consil. 174. nume. 22. lib. 2. Paris. consil. 86. nume. 18. lib. 2. & consil. 87. nume. 14. eod. lib. & consil. 14. nume. 10. lib. 3. & consil. 66. nume. 21. eod. lib. Deci. consil. 270. num. 3. cum sequen. & consil. 318. nu. 1. cum sequen. & consil. 316. nu. 11. Curt. Seni. consil. 45. col. 3. & consil. 75. n. 3. Alciat. consil. 485. num. 8. Carol. Molin. consil. 7. nu. 21. lib. 1. Couarrub. in. c. Rainutius. de testa. §. 3. nume. 2. cum sequen. Mencha. de successione progressu. lib. 1. §. 4. num. 3. Iulius Clarus lib. 3. senten. 5. testamentum. q. 77. Paddilla in. l. cum acutissimi. nume. 50. C. de fideicom. Iacob. Philip. Portius lib. 2. communium opi. conclusionem. 12. col. 8. vers. sexto limita. Anto. Gabriel. lib. 4. tit. de fideicom. conclu. 4. nu. 25. Qui omnes enumerat aliquas coniecturas, ex quibus ab illius glo. sententia discedi potest, aliquasq; ex eisdem probant; alias verò rejiciunt.

¶ Si igitur ex quacunque probabili coniectura à sententia glo. in dict. l. Lucius disceditur, apertissimum erit, ab ea discedendum esse, ubi dispositio Maioratus naturam sequitur. Nihil enim magis pugnans aduersus Maioratus successionem esse potest: quam successio ab intestato, ut superius dictum, ac probatum est. Quod nedum inter descendentes: sed etiam inter collaterales, ac transuersales procedit, inter quos (ut supra capit. 4. diximus) militat eadem perpetuitatis coniectura, ex qua à sententia dictæ glo. discedimus: idque siue positi in conditione grauati sunt, siue non, verum est. Cum enim hæc Maioratus coniectura ad perpetuitatem inducendam sufficiens sit, superfluum erit alias perquirere: sicque communiter praticari atque obseruari solet.

¶ Secundo occurrit etiam alia communis regula, quod scilicet quando plures sunt vocati per copulam, inter quos solum cadit ordo charitatis & affectionis, absq; vlla necessitate instituendi vel substituendi: prout contingit, quando testator instituit fratrem suum & eius filios, vel aliam institutionem similem fecit: tunc huiusmodi persone censentur vocatæ simul & semel: ita ut eodem tempore, in eius hereditate concurrant: non autem ordine successio, nec secundum qualitatem affectionis. Quam dixit communem opi. Ioan. de Imola in. l. Gallus. §. quidam recte. ff. de libe. & posthu. nu. 20. ubi Soci. nu. 3. Alex. col. 4. Iass. nu. 22. cum sequentib. Galeaula. n. 20. Fortu. nu. 47. Alciatus. nu. 20. Rubeus nu. 37. cum sequen. reprobata opi. Bart. qui contrarium voluit ibidem. nu. 4. eandem opi. dixit etiam esse communem contra Bart. Alex. consil. 129. nu. 7. lib. 5. ubi pulchre loquitur Iass. consil. 206. nu. 2. lib. 2. Carol. Ruinus consil. 168. nu. 2. lib. 2. Mencha. de successio creatio. §. 20. num. 120. Iulius Clarus, qui plures in idem refert lib. 3. sententiarum. 5. testamentum. q. 80.

¶ Hæc

De Hispanorum Primogenijs.

- 5 ¶ Hæc autem opi. proculdubio in Hispanorum Primogeniorum successione admittenda non est, Si enim Titio & filijs suis, aliqua bona iure Maioratus relinquantur, Titius & filij eiusdem, non simul, sed ordine successiuo admittendi sunt: siue adsit necessitas præcisa vel causatiua instituendi vel substituendi, siue non. Cum enim Maioratus successio, ex propria natura perpetua sit tractumque successiuum habeat, in eoq; non possit succedere nisi vnus isque Primogenitus eaque bona necessario indiuisibilia esse debeant, vt supra isto lib. c.1. & 3. diximus, & infra eod. lib. c. 11. latius dicemus: nihil magis ex diametro naturæ Maioratus pugnans dici potest: quàm quod in his bonis, simul ac eodẽ tempore plures succedere debeant bonaque inter eos diuidenda sint. Verba autem secundum naturam rei, de qua agitur accipienda ac interpretanda sunt. l. si vno cum simil. ff. loca. sicque in specie censuit Raphael Cuma. in. l. cum ita legatur. §. in fideicomisso. nume. 4. ff. de lega. 2. & in. l. peto. §. fratre. nu. 5. ff. eod. Alex. conf. 13. nu. 7. lib. 4. vbi elegantèr inquit, quod in dispositione habente tractu successiuum: prout illum habet Maioratus successio, plures vocati ad successionem semper censentur vocati ordine successiuo. Quem sequitur Deci. consil. 205. nu. 7. Quod etiam nihil tamen ex hijs adducens ingeniosè probat Fortu. in. d. Gallus. §. quidam rectè. col. 31. ff. de libe. & posthu. vbi inquit in materia successiua: sicut est secundum, seu opere libertorum semper vocationem ordine successiuo factam censendam esse. Hoc etiam iterum suadetur ex natura huius verbi Maioratus, ex quo totius familiæ vocatio comprehenditur; quo casu vbi tota familia, tota agnatio vel descendencia vocata est, vel alia vocatio nomine collectiuo fit, ea vocatio ordine successiuo facta esse censetur, vt supra isto lib. cap. 5. nu. 23. ostensum est.
- 7 ¶ Tertio se offert alia communis ac generalis regula, quod quando plures sub disiunctiua, ex aliqua dispositione vocati sunt, hæc disiunctiua in coniunctam resoluitur, omnesq; aequalitèr in hæreditate vel fideicomisso succedere debent, ex decis. tex. sing. in. l. cum quidam. C. de verb. sig. vbi omnes Scrib. id notant. ¶ Hæc tamen decisio in Hispanorum Primogenijs, ex rationibus, quas superius attulimus procedere non potest: imò in hac specie solus Primogenitus succedere debet. Menti namq; testantis hæc æqualis successio directo repugnat: cum ex bonorum ipsius Maioratus diuisione, eiusdẽ perpetuitas successioniq; vnitas destrueretur. Nunquã autem contra mentem disponentis disiuncta in coniunctam resoluitur: imò vbi voluntas aduersatur, plures sub disiunctiua vocati non simul, sed ordine successiuo admittendi sunt. l. cum pater. §. à te peto. ff. de lega. 2. l. hæredes mei. §. fina. ff. ad Trebel. & vtrobiq; per Scrib. Quod notant Rapha. Cuma. in. l. si Titio. nu. 2. ff. de lega. 2. Deci. conf. 95. nu. 3. & 4. Parisius conf.

conf. 22. nu. 11. lib. 3. Fortu. in l. Gallus. §. quidam rectè. col. 12. ff. de libe. & posthu. Iulius Clarus lib. 3. receptarum senten. §. testamentum. q. 803. conclu. Perale. in l. cum ita legatur. §. in fideicommissio. nu. 4. & §. ff. de lega. 2. Idque etiam omnes Scrib. in d. l. cum quidam aduertunt, quod in casu contingenti sic obseruatum atque practicum vidimus in quodam Primogenio à viro Illustri instituto, in quo in omnibus vocationibus, quibus solet solus Primogenitus ad Maioratus successione inuitari, ipse institutor vocabat filium Primogenitum vel Secundogenitum, cuius generis nunquam aliud Primogenium vidimus. Hoc tamen non obstante solus Primogenitus, excluso Secundogenito, ad eiusdem Primogenij successione ex sententia supremorum iudicum admissus fuit: idque verissimum est: nisi ex aliquibus coniecturis Primogeniti exclusio & Secundogeniti admisso colligatur. Tunc enim Secundogenitus excluso Primogenito admitterendus erit: sed ambo simul nullo pacto ad Maioratus successione admitti poterunt.

¶ Quarto, etiam se offert alia communis Scriben. resolutio: quando scilicet plures vocati sunt, ad aliquorum bonorum successione per hæc verba: succedat Titius cum Meuius. In qua specie Scrib. dicunt, magnam differentiam esse inter has vocationes. Titium & Meuium instituo, & instituo Titium cum Meuius. In primo namque casu Titius & Meuius censentur pro æquis portionibus instituti: nisi adsit præcisa vel causatiua necessitas aliter instituendi: in 2. autem casu semper censentur Titius, & Meuius, pro æquis portionibus vocati, siue adsit necessitas aliter instituendi, siue non, vt censuit Bart. in dict. l. Gallus. §. quidam rectè. num. 5. ff. de libe. & posthu. cuius opinionem asserit communem esse Iass. ibidem. nu. 30. & Iulius Clarus lib. 3. senten. §. testamentum. q. 80. conclu. 4. ¶ Hæc tamen opinio in Hispanorum Maioribus non procedit, ex eisdem rationibus, de quibus superius meminimus. Mens namque disponentis, quod voluerit ex bonis suis Primogenium perpetuum instituere clara & aperta est. Ideoque, quanuis verba expressè voluntati repugnarent, mens esset reiectis verbis sequenda. l. quoniam indignum. C. de testam. l. cum virum ubi communiter scrib. C. de fideicom. Fortu. qui hanc opinionem ex pluribus probat, dixitque communem esse in l. Gallus. §. & quid si tantum. ff. de liber. & posthu. col. 48. & 49. Idque quod ad Hispanorum Primogenia attinet verissimum est: imò etiam si extra Hispanorum Primogenia priorem opinionem consideremus vera non est. Siquidem nihil refert instituantur Titius & Meuius, aut Titius cum Meuius, vt probatur ex tex. in l. si quis actio, quæ vulgariter allegari solet. Si quis Titio. ff. de usufruct. acrescen. Cuius verba sunt. *Nec enim interest: ita legatur, illi, & illi, cum Meuius: an ita illi*

De Hispanorum Primogenijs.

Grilli & Menio. Idque etiam probatur ex tex. in l. alij. ff. de usufruct. lega. & ex tex. in l. Titia Textores. §. nihil. ff. de lega. 1. Ratio autem differentie quæ à Bart. in d. §. quidam rectè inter hæc verba assignatur, erronea ac fragilis est, ut ex ea quicquam apertissime constabit: sicq; contrariam opinionem aduersus communem veriorē esse existimat Iasso in d. §. quidam rectè. num. 32. & Fortu. ibidem. col. 33. & 36. & Mencha. de successio. creati §. 20. nu. 121. Quorum opinioni nos, qui magis voluntati, quam verbis disponentium de ferre desideramus, libenter assentimur.

¶ Hæc autem opinio dubia reddi videtur, ex decis. Bald. in l. quoties. C. de suis & legitimis hæredib. nu. 3. vbi eleganter inquit: quod quanuis verū sit, quod in fœudo dato pro masculis & fœminis, fœmina non succedat nisi si in masculi defectum. text. in cap. 1. §. quin etiam Episcopum vel Abbatem. in vñb. fœud. Tamen si dictū fuerit in inuestitura ut in eo fœudo fœminæ cum masculis succedant, tunc fœudum ipsum ad masculos & fœminas, simul & æqualiter deferendum erit. Cuius decis. sequitur Dec. conf. 208. nu. 4. & Iacob. de sancto Georg. in tracta. fœud. verb. & fœminis. col. 2. quorum opinio asserit communem esse Parisius consil. 12. nu. 16. cum sequen. lib. 1. & Iulius Clarus. lib. 4. senten. §. fœudum. q. 73.

¶ Sed quanuis plures ex Scrib. hanc etiam ultimam opinionē sequantur, nunquam nobis potuit vll'o pacto persuaderi. Cum enim fœudorū ordo sit, quod quādo fœudū masculis & fœminis cōcessum fuerit, fœmina non simul cū masculo: sed eo deficiente admittatur: non percipere possumus, quo pacto hæc fœudorum natura, tot iuribus expressa, ex hac modica ac imaginaria differentia (quæ inter dictionem & ad dictionē cum fieri prætenditur) tam facile subuertatur. Sicq; de hac opinione dubitat, & merito, Curtius in tracta. fœudorū. 2. parte. verb. quomodo fœminæ succedant in fœudo. 16. limita.

¶ Quicquid autē sit, ea, quæ in fœudis ab Scrib. dicuntur in hoc casu, ad Hispanorū Primogenia nullo pacto trahi possunt. In fœudo namq; plures simul in eodē gradu existētes, succedere possunt in Maioratu autē succedere nō potest: nisi vnus isq; Primogenitus. Ex quo fit, ut in hoc articulo de fœudo ad Maioratu argumentatio nō procedat: cum tā diuersa quoad hæc, de vno ad aliud ratio versetur: imò plus certo arbitramur, qd oēs Scrib. qui hanc partē in fœudis probarunt, in Primogenijs seu in fœudis quibus iure Francorū succeditur, in quibus non potest succedere: nisi vnus isq; Primogenitus, contrariā opinionem veriorē esse profiterētur. Idēq; quo ad Hispanorū Primogenia, hæc opinio proculdubio vera cēsenda est.

¶ Quinto idē etiā dicendum videtur in Primogenijs, vbi Titius simul cum Scio, vel vnā cum Scio vocatus est. Quanuis enim cōmunis resolutio sit, quod in hoc casu vterq; simul ac æqualiter admittendus sit, etiam si adsit
nec essitas,

necessitas, eos ordine successiuo instituendi, vt dixit Bart. communiter se-
quutus ab Scrib. in. d. s. quidam rectè. nu. 5. ¶ Hæc tamen communis opi-
nio in Hispanorum Primogenijs ex rationibus superius adductis nō pro-
cedit. Imò hæc verba in hunc sensum intelligēda sunt, vt omnes simul ad
Maioratus successionem vocentur: ita tamen vt ordine successiuo eiusdē
Maioratus successio ipsis deferatur, quod in Hispanorū Primogenijs, quæ
perpetua sunt, & in quibus non nisi vnus succedere debet, proculdubio ve-
rum est. Idque etiam extra Hispanorum Primogenia censuit Mencha. de
successi. creati. s. 20. n. 121. vbi inquit quod etiā si dicatur institutio simul, vel
vna Titium & Seium: censeantur ordine successiuo vocati, quod extra
Hispanorum Primogenia verum non videtur.

Sexto etiam occurrit alia communis regula, quod scilicet quando plures ¹⁴
ad successionem aliquorum bonorum vocantur eo casu, quo ex regulis su-
perius adductis non simul ac semel: sed ordine successiuo admittēdi sunt,
hi nunquā censeantur vocati per fideicommissum, sed per vulgare sub-
stitutionem in hunc sensum. Quod si primò nominatus successione repu-
diauerit, vel viuo testatore mortuus fuerit, sequens in gradu ordine suc-
cessiuo admittatur: et si secundo loco nominatus etiam adire noluerit, vel
non potuerit, vltērior in eius locū ordine successiuo substituatur: nō autē,
quod si primus successione acceptauerit isq; mortuus fuerit, sequens ad-
mittēdus sit: imò aditione primi omnes substitutiones expirat. l. post adi-
tam cum similib. C. de impub. Quod supra isto lib. cap. 5. nu. 27. latius
ostensum est, vbi plures hanc partem tenentes citauimus.

¶ Hæc autem communis opinio in Hispanorum Primogenijs nullo pa-
cto sustineri potest. Cum enim eorum natura perpetua sit semper in illis ¹⁵
ea interpretatio capiendā est, ex qua dispositio duret, non autem ea, ex
qua illico finiatur: sicq; fideicommissi coniectura, ex qua memoria institu-
toris conseruetur, nō autem vulgaris substitutionis, ex qua destruatur ac
omnino aboleatur, accipiendā erit. Quod non obscurè, & melius quā
alius sentit Rapha. Cuius in. l. cum ita legatur. s. in fideicommissio. nu. 4.
ff. de leg. 2. vbi eleganter inquit, quod quando plures sunt vocati sub nomi-
ne collectiuo in materia nō habente tractū successiuū perpetuum, cenlen-
tur vocati ordine successiuo per vulgare, ita vt primò ad eū respectu om-
nium vocatorum expiret substitutio. Si autem materia ipsa tractum suc-
cessiuum perpetuum requirar: tunc censeantur vocati per fideicommissum,
ita vt vno etiā post additionē alterius mortuo, ceteri ordine successi-
uo in infinitum admittēdi sint. Quod etiam repetit in. l. peto. s. fratre. ff.
eod. tit. nu. 5. Idq; etiam dixit Soci. in. d. s. quidam rectè. nu. 8. vers. Quar-
tus casus, vbi eleganter inquit quod quando bona debent remanere in fa-

De Hispanorum Primogenijs.

milia, ex præsumpta voluntate testantis, tunc debet in eis successio gradatim, ac per fideicommissum, deferri. Idem Soci. in l. sicognatis. col. 8. & 9. ff. de reb. dub. Quod etiam voluit Ancha. conf. 27. & Carol. Ruin. conf. 93. & conf. 117. lib. 2. His etiam accedit, quod censuit Bart. in l. Centurio. ff. de vulga. nu. 32. vbi singulariter inquit: quòd quando in substitutione còpendiosa apponuntur verba tractum temporis requirentia, tunc ea substitutio nedum comprehendat substitutionem vulgarem & pupilarem: sed etiam fideicommissariam. Quam opinionem ibid. Doctor. còmuniter sequuntur. Et etiam illam refert, & sequitur Iass. in d. s. quidam recte. nu. 45. & est de mente Fortunij. ibidem, col. 31. & Alciat. nu. 35. & 36. & 38. Pro quibus facit: quod notat idem Bart. in l. Lucius. nu. 20. ff. de vulgarij. vbi. Areti. col. 5. Parisi. qui singulariter loquitur, conf. 82. nu. 4. lib. 2. Cur-
tius Iunior confil. 48. nu. 4. Alciatus confil. 201. nu. 45. & 46. Quibus adij-
cienda sunt, ea, quæ supra isto lib. cap. 5. nu. 27. dicta sunt, & inferius etiã
dicemus. Ex quibus hæc conclusio vera ac indubitata censenda est: sicq;
in casu contingenti, pronunciatum vidimus.

16 ¶ Consequenter etiam & septimò, se offert alia regula, quòd scilicet quan-
do alicui bona aliqua relinquuntur, ea lege, vt illa alteri restituant: si sine fi-
lijs mortuus fuerit, si ille cum filijs moriatur, expirabit substitutio: etiam si
filij eiusdem sine filijs illico mortui fuerint: vt probatur in simili, ex tex.
sing. in l. cum vxori. C. quando dies legati cadat, & in l. hæredibus. in prin-
cip. ff. ad Trebel. Per quæ iura dixit Oldral. conf. 21. incipien. Thema tale
est: quòd substitutio facta alicui sub còditione, si decesserit sine liberis mas-
culis, deficit extantibus liberis masculis tempore mortis, quicquid postea
de liberis contingat, Cuius dictum refert, & sequitur Ioan. Andr. in addi-
tio. ad Specul. tit. de testam. s. in primis. vt. q. Paul. de Castr. in l. ex facto.
s. pen. ad fin. ff. ad Trebel. Abb. confil. 40. 1. dubio. lib. 1. Alex. confil. 31. n. 1.
lib. 3. vbi latissimè Carol. Molin. in additio. litera. B. Iass. in l. si quis hære-
dem. nu. 5. cum sequen. vbi latissimè etiam prosequitur materiam. C. de
insti. & substi. Deci. in l. post aditam. C. de impub. nu. 2. idem Deci. confil.
63. nu. 2. & confil. 287. nu. 14. & 15. Bertran. confil. 355. circa num. 4. lib. 1. Ti-
raq. in l. boues. s. hoc sermone. ff. de verb. signi. in regula, quam ex eadem
lege deducit. nu. 127. & in repe. l. si vnquam. C. de reuocan. dona. verbo. suf-
ceperit liberos. nu. 153. vbi plura in idem adducit Anto. Gabriel. lib. 4. com-
munium opi. tit. de fideicom. conclu. 7. nu. 1.

¶ His etiam accedit, quòd eleganter censuerunt Cinus, Alberi. & Bald. in authen. Sed si quis. C. de secund. nupt. dicentes: quòd si Princeps con-
cesserit alicui militi castrum sub conditione, quòd si decesserit sine liberis,
castrum reuertatur ad ipsum, quòd si miles decessit cum filijs: etiam si po-

fica

stea eius filij decesserint sine liberis, castrum nō reuertetur ad Principem donantem, ex quo semel conditio reuersionis defecta fuit. Quod etiam dixit Bald. in. l. fina. 25. q. C. de heredib. instituend. vbi singulariter inquit: quod sufficit in negatiua conditione excludenda primus & vnicus hares illius qualitatis. Quorum dicta sequitur Palat. Rumi. in repe. Rub. de dona. int. vir. & vxor. §. 69. nu. 32. Idque etiam sequitur Iass. in d. l. si quis haredem. nu. 6. Deci. d. consil. 63. nu. 2. & omnes Scrib. quos superius retulimus. Quod ea ratione procedit, quod sufficiat conditionis implementum per momentum durare, vt conditio perfecte impleta dicatur. d. l. si quis haredem, cum simil. per quem tex. dicunt Scrib. in proprio loco fuisse conditionem, semel impletam esse: licet implementum non durauerit. Quibus plura cumulat Tiraquel. d. verb. suscepit liberos. nu. 151. atque Antoi Gabriel. d. tit. de fideicom. conclu. 8. nu. 1. *et alibi*

¶ Hæc tamen communis opinio in Hispanorum Primogenijs proculdu 18 bio non procedit: imò ex eorum natura ac perpetuitate, hæc conditio in ipsis filijs ac etiam nepotibus, ceterisq; descendebus repetita celsenda est: non enim potest aliter perpetuitas Maioratum conseruari. Si enim exstentibus filijs illico substitutio expiraret: etiam si ipsi filij liberos non haberent Maioratus ipse, qui ex sui natura perpetuò durare debet illico deficeret, bonaq; libera efficeretur: q̄ directe eiusdem institutoris menti repugnaret. Ideoq; vt eiusdē memoria conseruetur, Primogeniūq; ipsum perpetuum sit introductum, est vt ea conditio perpetuò repetita celsenda sit: non enim potest aliter institutoris voluntas durare, nec perpetua effici. Quod probatur ex tex. in. l. si quis ita legauerit. ff. de conditio. & demonstra. per quem tex. Voluerunt Scrib. in proprio loco, quod vbi dispositio 19 facta est per verba habentia tractū successiuum, non sufficit momentaneū implementū: sed necesse est, q̄ ipsum implementū duret. Quod etiā probat tex. in. l. si a te. ff. si seruit. vendi. per quē tex. id censuerūt Scrib. in d. l. si quis haredē. vbi Iass. nu. 14. limitatione. Idē etiam voluerunt Bal. Paul. Imol. & Moder. in. l. in substitutione. ff. de vulga. Bald. in. l. humanitatis. C. de impub. nu. 28. vbi eleganter inquit: quod aut conditio habet tractū de futuro necessariū, & tūc in ea requiritur perseverantia: aut non habet tractū de futuro, & in ea perseverantia, nō requiritur. Idē Bald. in. l. fina. m. r. C. de in dicta. vidui. tollē. Idē Bal. in. l. in quibus ante. n. 1. C. de secūd. nup. Quibus plura cumulat Alex. qui pulchrē & singulariter loquitur in proposito sic limitas, & intelligēs regulā, quē colligitur ex. d. conf. Oldraidi. 21. De qua superius meminimus. cōf. 33. nu. 11. & nu. 12. vbi Carol. Molin. in ad di. l. l. l. C. lib. 6. Paul. de Castr. qui optimē loquitur cōf. 243. lib. 1. Ancha. dict. consil. 27. Bart. Soci. consil. 25. lib. 2. & conf. 251. eod. lib. qui est omnino

De Hispanorum Primogenijs.

videndus Parisi. qui respondet ad dictum consil. Oldral. in consil. 18. n. 43. lib. 2. quorsing. loquitur. Soci. lani. consil. 42. nu. 25. lib. 1. Curt. Iunior, qui etiam respondet ad dictum consil. Oldral. & ea, quæ superius adduximus consil. 12. nu. 10. cum pluribus sequen. & præcipue nu. 35. & consil. 11. nu. 5. eum sequen. Guido Papæ decis. 531. vbi optimè prosequitur materiā. Ant. to. Gabriell. d. tit. de fideicom. conclu. 8. nu. 6.

¶ Quod comprobatur ex eo, quòd quanuis dici soleat verbum simpliciter prolatum, de primo intelligendum esse, atque vno tantum actu consumi, ex J. boues. §. hoc sermone. ff. de verb. sig. hoc tamen limitandū est: nisi rei natura perpetua sit. Tunc namq; vt sermones iuxta subiectam materiam intelligantur, ea dispositio sic intelligenda est, vt non in prima persona seu in primo casu finiatur, sed ad vltiores in infinitum progrediat, vt censuit Alciat. in cod. §. hoc sermone. Cuius dictum refert, & sequitur Tiraquel. ibidem limita. 18. num. 1. Ideoq; verba apposita in priuilegio non sunt intelligenda de primo actu seu de prima persona: cum ea sit priuilegij natura, vt ipsum priuilegium perpetuum esse debeat. c. decet. de regulis iur. lib. 2. Sicq; in specie voluit Felia. in. c. 2. de treg. & pac. 7. limita. & Tiraq. qui plura refert in. d. §. hoc sermone limita. 8. Iacob. Philip. Portius lib. 3. communium opi. conclu. 21. col. 4. vers. Decimo limita. Quibus adiiciendū est, quòd dispositio facta de filio incerto, non ad primū filium: sed ad omnes descendentes extenditur: ita, vt dispositū in filio in nepote, & pro nepote, & vltioribus locum habeat. De quo infra isto cap. nu. 26. & num. 28. cum sequen. tractabimus.

¶ Ex quibus dari potest duplex intellectus ad clausulā testamenti Regis Henrici Secundi (de qua pluries isto lib. mentionem fecimus) cuius tenor hodie insertus est in. l. 1. tit. 7. lib. 5. in noua. 11. Regni collatione.

¶ Primus in illis verbis. *Pero toda via que los ayan por Mayoralgo, e que sin que al su hijo mayor legitimo.* Nā hæc verba nō solū de primo filio Maiori sed de omnibus filiis Primogenitis in infinitū intelligenda sunt, ex Maioratus natura ac perpetuitate, quod in. c. precedenti. n. 21. & 22. latius ostēdimus.

¶ Secundus in illis verbis. *E si muriere sin hjo legitimo se tornen los bienes del q assi muriere a la corona real de nuestros Reynos.* Nam quanuis, primus donatarius filios habuerit eosq; tempore mortis reliquerit, non remanet exclusā Regia corona: imò cum materia ipsa sit perpetua, ex Maioratus natura tractumq; successuum habeat in infinitū, cōditio apposita primo donatario in omnibus repetita cēsenda est, ita, vt si nepotes, pronepotes, seu vltiores sine filiis decesserint bona ad Regiā coronā reuerti debeāt. Quòd etiam ex his quæ infra isto capite. n. 22. dicemus probari poterit.

¶ Hoc tamen, quòd vltimo loco diximus, a pertissimè procedit vbi ex pbi
mo do

mo donatario seu eius descendentes, alij filij seu descendentes non remāserunt: sed quando alij descendentes, ex primo donatario supersunt, videtur dicendum ad illos bona Maioratus esse deuoluenda: etiā si vltimus possessor filios, seu descendentes non reliquerit. Quod probatur, ex ipsa Maioratus perpetuitate & natura & etiā ex eo, quod, verbū filius, in materia perpetua appositum omnes descendentes comprehendat, vt inferius dicemus. Ex quo fit, vt existentibus descendentes primi donatarij reuersioni ad Regiam Coronam locus non sit.

¶ Ceterū in casu, de quo agimus pugnat reuersio ad Regiam Coronā cū ipsa Maioratus natura: siquidē rex ipse Henricus Secundus noluit bona hęc esse Maioratus simpliciter & absolute: sed ea lege ac conditione, vt vltimo possessore absq; liberis decedente ea bona ad Regiā Coronā reuertentur, vt cōstat ex illis verbis. *E si muriere sin hyos legitimos, que se tornen los bienes, del que assi muriere a la Corona Real.* Ergo is, qui vltimo loco mortuus fuerit debet mori cum filiis seu alijs descendentes, vt bona sua ad Regiā Coronā nō reuertatur. Ideoq; etiā si ex alijs pracedētib; possessoribus filij remāserint, non verificatur conditio: cū hi respectu vltimi possessoris nō descendentes: sed transuersales sint. Ex quibus hęc questio in hac specie dubia censenda est: sicq; Palatios Rubios, qui illā solennissimē ad vtrāq; partem disputauit in rep. Rub. de dona. int. vir. & vx. §. 69. nu. 30. cum plurib; sequen. illam bis cogitandam reliquit.

¶ Nos autem dum causarum Patroni munus ageremus, latissimē de huius clausulæ intellectu disseruimus in causa arduissima, quę vertebatur inter comitem de Oñate & Fiscī procuratorem, & concilium, ac vicinos Vallis de Leniz super dominio, & iurisdictione eiusdem Vallis. Facti autem species hęc erat, quod præfatus Rex Henricus donauit prædictam Vallem de Leniz cuidam Bertrando Yañez de Gueuara, cuius trinepos, qui in dicta Valle de Leniz ordine successiuo successerat absq; liberis ac descendentes decessit. Ob cuius mortē successit in prædicta Valle Eneus de Gueuara Comes de Oñate, qui erat frater legitimus vltimi possessoris, atque à præfato Bertrando Yañez descendebat. Quo præfata Vallē possidente, Fiscī procurator conciliūq; eādem Vallē petierunt, in Regio Vallisoletanō conuentu declarati, eam Vallem ad Regiam Coronā reuertam esse virtute prædictę clausulæ, ex eo qd vltimus eiusdē possessor absque filiis legitimis decessisset. Ex parte verò præfati Eneci de Gueuara responsum fuit, se à primo donatario descendere eaq; ratione reuersioni ad Regiam coronā locū non esse. In qua causa in eodem Regio conuentu in prima instantia in fauorem Regię Coronę pronuntiatū fuit. In secunda autē in fauorē præfati comitis, & contra Regiā Coronā. A qua vltima sentētia

De Hispanorum Primogenijs.

fuit secundo loco ad personam Regiam supplicatum negotiumq; ipsum in Regio consilio à grauiſſimis iudicibus viſum, poſt longasq; contentionē eadē fuit in fauorem Regiæ Coronæ pronuntiatum die. 16. Septembris, Anni. 1556. nobis contrarium iſtanter defendentibus. Et quantuis ex eiſdem cauſæ allegationibus poſſemus hoc loco ad huius queſtionis reſolutionem plures huius libri chartas cōſumere: id tamen facere nō libuit ex eo, quod ſiue ad Auſtrū, ſiue ad Aquilonē declinemus ingens introq; diſcrimen nobis manet. Si enim opinioni noſtræ faueamus rei iudicariæ autoritatem offende mus: ſi verò contrariam ſententiā ſequamur merito varietatis inſimulabimur. Ideoq; ea omnia in hac parte conſulto prætermiſimus, eo præſertim, quod noſtri inſtituti finis præcipuus ſit vniuerſalia, ex quibus plura decidi poſſint proponere: non autem ſingularia ac ſpecialia proſequi: quoniam, vt ait Ariſto. i. poſteriorum ſcientia nō eſt rerum ſingularium, ſed vniuerſalium.

22

mel
exclufus

¶ Quarto alia etiam ac frequentiffima regula occurrit in Maioribus Hispanorum interpretanda, quod ſcilicet ſemel exclusus perpetuò exclusus cenſeatur: ita, vt ulterius ſuccedere non poſſit quauis ille, qui eū excluſus moriatur abſq; filiis ac deſcendentibus. Ex qua regula plerumq; Scriben dicere ſolent ſceminam ſemel excluſam, ſeu lineam ſemel excluſam perpetuò excluſam cenſendam eſſe, ex deciſione t. ex. à quo prædicta regula deriuatur in c. 1. §. quin etiam Episcopū, vel Abbatem. in viſib. ſcud. per quē t. ex. id notat Andr. de Iſer. Bald. Aluaro. Prapo. & cōmuniter Scrib. ibidē Idipſum etiā notat Bart. loquens in ſceminā excluſa per ſtatutū in l. fina. §. quādo impendēti. ff. ad Tertul. nu. 2. ad fin. Bald. in authen. ſed & ſi quis. nu. 6. C. de ſecund. nupt. idem Bald. in l. in quibus. C. eod. ante nu. 1. Idem Bald. in l. 2. n. 7. C. de libe. præte. Cuius dicta refert & ſequitur Paul. ibidē. nu. 2. Alex. conſ. 20. nu. 7. & 8. lib. 1. Soci. conſ. 50. nu. 1. lib. 3. Deci. cōſ. 309. nu. 5. Albert. Brūn. qui plura refert. in tracta. de ſtatut. excluden. ſceminas. 10. artic. principali. q. 5. fol. 33. col. 2. & 3. verſ. Quarto quarto. Pariſ. conſil. 22. nume. 15. & 16. lib. 1. & conſil. 23. nume. 30. & 51. eod. lib. Gozad. conſil. 8. num. 9. & num. 52. Carol. Ruinus conſil. 9. num. 6. lib. 1. Soci. Iunior. conſil. 1. num. 65. lib. 1. Marcus Mantua. conſil. 333. nu. 2. lib. 1. & alibi ſæpè Scriben.

¶ Hæc autem regula in Hispanorum Primogenijs propter eorum naturam ac perpetuitatem non procedit. Cum enim Primogeniorum ſucceſſio in primo vel ſecundo ſucceſſore non finiatur, ſed perpetuò durare debeat: conſequens eſt, vt ſemel excluſus, non debeat cenſeri perpetuò excluſus: ſed ſolū ſuſpenſus ab ipſa Maioratus ſucceſſione donec durauerit perſona, quæ ipſum excluſit ſeu eius deſcendentes. Ea autem abſque deſcen-

descendentibus extincta, poterit ei, qui semel exclusus fuit eiusdem Maioratus successio deferri. Non enim posset aliter Maioratus ipse perpetuus effici. Idque in specie Hispanorum Maioratum dixit Paul. Castren. consil. 164. num. 11. lib. 2. ubi optimè prosequitur materiam Ludo. Boloni-
gnus, qui id etiam eleganter declarat consil. 62. col. pen. & fina. Alex. consil. 53. nu. 11. & 12. lib. 7. Paris. qui hoc melius, quàm alius comprobatur consil. 72. num. 100. cum sequentib. lib. 4. Idque clarissimum est cum sit regulare, quòd quoties quis non est exclusus simpliciter à successione: sed solum ab illa temporaliter suspensus (vt in Primogenitorum successione contingit) semel exclusus perpetuo exclusus non censetur: sed admittendus sit cessante causa exclusionis, vt in specie dixit Bald. in dict. cap. 1. §. quin etiam Episcopum vel Abbatem. num. 3. Quem ibi communiter Scribentes sequuntur. Bart. in dict. l. fina. ff. ad Tertulia. §. 1. num. 2. Bald. in dict. autem. sed et si quis. num. 6. Decius consil. 320. num. 4. Parisius consil. 72. num. 102. lib. 4. & omnes Scriben. quos iuperius citauimus, dicentes semel exclusum perpetuo exclusum censendum esse, qui omnes distinguunt inter simplicem exclusionem seu suspensionem temporalem, vt in primo casu perpetuo exclusus censendus sit: in secundo verò non, sed admitti debeat cessante exclusione. Quod etiam ex rationibus, quas supra isto cap. num. 18. cum sequentib. adduximus comprobari poterit. Quæ omnia menti tenenda erunt. Vidimus nanquè frequentissimè grauissimos viros in huius regule applicatione æquiuoce processisse.

¶ Nono etià ea iuris cõmunis regula in Hispanorũ Primogenijs occurrit interpretanda: quod scilicet repetitio conditionũ inducenda non sit, nisi in certis casibus & certis qualitatibus cõcurrentibus, vt in specie cõsult Bart. in l. in repetendis. ff. de lega. 3. Idè Bart. in l. Si quis. §. Caius. ff. de fundo. instruct. Bald. & Scribentes in l. quem admodum. si hæc verba. ff. ad leg. Aquil. lass. in l. si creditori. num. 9. ff. de lega. 1. Corne. consil. 78. lib. 2. Paris. latissimè consil. 18. num. 8. & num. 22. cum pluribus sequentibus. lib. 2. Deci. in cap. 1. de iudi. nu. 22. Quod præsertim procedit vbi conditio, de cuius repetitione tractatur odiosa est ac contra iuris communis dispositionem. Tunc enim repetitio conditionis fienda non est, vt probatur ex tex in l. pater filiũ. §. fundum Titianum. ff. de lega. 3. Et Scriben. (quos nuper retulimus) aduertunt, de quo nos infra lib. 3. c. 5. conclusione. 11. latius tractabimus.

¶ Hæc tamen, vbi agitur de Hispanorum Primogeniorum perpetuitate conseruanda non procedunt imò omnis conditio, quæ ad ipsius Maioratus perpetuitatem conseruandam necessaria fuerit, semper repetita

De Hispanorum Primogenijs.

25 censenda est, siue ipsa cōditio fauorem seu odiū contineat, siue sit secundū ius, seu præter, aut contra ius. Cum enim constet testatorem Maioratum instituisse, ex eo consequitur voluisse hæc bona perpetuò in sua familia conseruare, quod fieri non potest: nisi conditiones ipsam perpetuitatem attinentes repetantur. Ideoque succedit regula, vt ex verisimili mente testantis conditiones in vna substitutione appositæ, semper in alia repetitæ censeantur. l. cum seruus l. Iulius Paulus. ff. de conditio. & demonstr. Scrib. in l. cum seruus. ff. de condi. indebi. Bar. in l. seig. §. Caio. num. 2. ff. de fund. instruct. Domini. & Franc. in c. mandatum. de referip. li. 6. Aret. conf. l. nu. 14. & conf. 171. nu. 1. Alexā. conf. 47. nu. 3. lib. 5. Deci. conf. 15. num. 2. Idem Deci. conf. 480. nu. 4. & 5. Curti. luni. conf. 112. num. 7. Parisi. conf. 18. nu. 35. lib. 2. & alibi. sæpè Scrib. Quibus adijcitur, quod quauis alienationis prohibitio odiosa sit: si tamen ea causa expressa facta fuerit, vt bona perpetuo in familia conseruentur, etiam si solis filijs appositæ sit in omnes alios descendentes in perpetuum repetita censeatur, vt latissimè supra isto lib. c. 4. nu. 29. cum sequentibus resoluiamus. Quæ repetitio ex mente testantis ac Maioratus perpetuitate aduersus communes iuris regulas deducitur.

26 ¶ In hoc tamen obseruandum erit in Maioratibus Hispanorum non esse inducendam repetitionem masculinitatis ex hac Maioratus perpetuitate. Quauis enim omnium conditionum, quæ ad perpetuitatem eiusdem necessariæ sunt repetitio facienda sit: hæc tamen masculinitatis repetitio ad perpetuitatem Maioratus necessaria nō est, cum possit Maioratus tam in fœminis quàm in masculis perpetuus esse, & hæc masculinitatis repetitio, vt fœmina proximioris gradus excludatur, sit quodāmodo aduersus Maioratum Hispanorum naturam, vt supra isto lib. c. 3. nu. 5. & 6. ostensum est. Ex quo consequitur non esse in Hispanorum Maioratibus masculinitatis repetitionem faciendam ea ratione vt Maioratus perpetuitas conseruetur: sed ex eo quod eiusdem institutor agnationem: etiam contra Maioratum communes regulas conseruare voluerit, quod ex ratione expressa, & alijs coniecturis efficiendum erit, de quibus infra lib. 3. latius agemus, vbi hanc exclusionis seu admissionis fœminarum materiā DE O duce copiosissimè tractabimus.

27 ¶ Decimo id etiā in Hispanorum Primogenijs considerandū est, q̄ quauis verū sit, q̄ appellatio filiorū ex propria significatione nepotes seu alios descendentes non comprehendat, nec etiam ex vi comprehensiuæ, seu interpretatiuæ quādo agitur de interpretatione. fidei commissi, quod onus continere censetur Bart. & Cæteri in l. liberorum, & in l. iusta interpretatiōe. Vbi per Alciat. ff. de verb. sig. l. quod sine nepotes vbi per Scriben.

ff. de

ff. de testa. tutela. Bart. vbi etiam Scrib. in. l. Gallus. §. instituens. ff. de lib. & posthu. Tiraquel. qui plura refert de Primoge. q. 40. num. 55. & 56. Curtius luni. consil. iii. nu. 2.

¶ In Hispanorum autem Primogenijs, verbum filiorum, non solum nepotes verum etiam omnes alios descendentes in infinitum comprehendit: etiam si ea Primogenia fideicommissis similia sint, respectuq; aliorum filiorum grauiamen ac onus contineant. Quod probatur solidissima ratione. Nam Maioratus natura perpetua est in omnes descendentes atque ceteros etiam transuersales, qui ex propria institutoris familia procedunt, vt supra isto lib. cap. 4. ostensum est. Cum igitur natura Hispanorū Primogeniorum perpetua sit: consequens est, vt ea interpretatio capienda sit, ex qua perpetuitas ipsa in omnes descendentes conseruetur: non autē ea ex qua statim substitutiones in primo gradu filiorum finiantur. Ideoq; communis ac vera resolutio est, quod quando bona debent perpetuo in familia conseruari, vel aliter constet de voluntate testantis, quod velit, vt eius dispositio perpetua sit, verbum filiorum, non solum nepotes, verum etiam omnes descendentes comprehendat. Quod probatur ex tex. in. d. l. liberorū. ff. de verb. sig. ibi. *Nisi voluntas testatoris aliter se habeat.* Idq; censuit Soci. cōsil. 250. col. 3. lib. 2. Tiraquel. de Primoge. q. 40. nu. 156. Gozadi. cōsil. 36. nu. 11. Curti. luni. d. consil. iii. nu. 10. & 11. vbi sing. prosequitur materiam. Deci. consil. 498. nu. 19. Parisius consil. 72. nu. 107. lib. 4. Soci. Iunior. consil. 108. n. 2. lib. 2. Idq; in Hispanorū Maioribus dixit Pala. Ruui. in repet. Rub. §. 69. nu. 21. cum sequen. & Couarr. in. q. practi. q. 38. nu. 6. & 7. & in fori dis. probat tex. in. c. 1. §. si clientulus. de alie. feud. vbi Bald. & communiter Scriben. Alexan. qui plura refert in. l. Gallus. §. instituens. nu. 8. ff. de libe. & posthu.

¶ Hoc etiā cōprobat ex alia regula, quod quando testator prouidet de scendentiē ignote, dispositioq; eius non ad certos ac determinatos filios refertur: sed in incertum, futurumq; euentum protrahitur (vt fieri solet in Hispanorū Primogenijs) verbum filiorum, nepotes etiam ac omnes alios descendentes comprehendit. Quod notat Ioannes de Imol. in. l. Gallus. §. instituens. ff. de libe. & posthu. fina. col. vers. sed potes dicere: cuius dictum refert & sequitur Soci. ibi. nu. 5. & Alex. nu. 7. & Iass. nu. 23. idē Alex. in addi. ad Bart. in. l. Lucius. ff. de heredib. instituē. litera. C. Soci. in. d. cum auus. nu. 80. ff. de condi. & demonstra. Idem Soci. cōsil. 43. nu. 3. lib. 3. Alex. consil. 26. n. 5. lib. 3. Mathæus de afflictis. in. c. 1. de natu. succe. fori. in prin. num. 46. Couarr. lib. 3. resolu. c. 5. nu. 3. Gozadi. consil. 36. num. 1. Quibus adiicit, quod voluit Bald. in cap. quæ in Ecclesiarum. de constitu. num. 39. vbi sing. inquit: quod quando materia est indifferens: quo ad gradus prout

De Hispanorum Primogenijs.

prout est Maioratus institutio, vbi indifferēter omnibus gradibus descen-
dentium in infinitum absque particulari alicuius affectione prouidetur,
verbum filijs comprehendit totam lineam descendantium. Cuius dictum
refert & sequitur Iass. in l. de quibus. ff. de legib. nu. 20. Deci. consil. 299. nu.
8 Parisius consil. 52. nu. 24. lib. 2. & consil. 78. nu. 11. & consil. 86. m. 23. eod. lib.
Carolus Ruinus consil. 35. nu. 3. & 14. lib. 1. & consil. 140. nu. 5. & consil. 115.
nu. 11. lib. 3. Soci. Iunior. consil. 108. nu. 1. lib. 2. & consil. 1. nu. 38. lib. 3. & Anto.
Gabriel. lib. 6. communium opi. ti. de verb. sig. nu. 36. & ibi latissimē tra-
ctat per totam conclu. quando appellatio filiorum nepotes cōprehendat.

¶ Undecimo, illud etiam in Hispanorum Primogeniorum materia obser-
uandum erit, quod quanuis verum sit, quod prohibitio alienationis facta
per testatorem sine causa, alienationem impedire non soleat dicaturq; nu-
dum præceptum, quod successores non astringit, vt probatur ex text. in l.
pater filium. §. Iulius Agripa. ff. de lega. 3. & in l. filius familias. §. diui. ff. de
lega. 1. Et vtroiq; cōmuniter Scrib. l. Lucius in princip. ff. de lega. 3. l. quo-
ties. C. de fideicom. l. 44. tit. 5. part. 5. In Hispanorum autem Primogenijs
propter ipsorum peculiarem naturam ac perpetuitatem eo ipso, quod
quis se Maioratum facere expressē profitetur seu id ex coniecturis elici-
tur, prohibitio alienationis, etiam nulla alia causa adiecta alienationē do-
miniq; translationem impedit. Maioratum nanq; instituens hoc dis-
ponere cēsetur, vt bona perpetuō in Primogenitis familiæ ordine successi-
uo cōseruentur: etsi id non expresserit, cum hoc ex ipsa Maioratus natu-
ra procedat. Ideoq; cū nulla alia prohibitionis ratio in alienationis pro-
hibitione assignari possit illa expressa cēsetur. l. quāuis. vbi glo. & com-
muniter Scrib. C. de fideicō. quod supra isto lib. c. 5. n. 2. latius ostēdimus.

¶ Nec mirum id cēseri debet: cū omnes Scrib. indifferēter censeant
prohibitionis alienationis causam, siue expressam, siue ex rei, seu perso-
narum qualitate subintellectam, eandem prohibitionem efficacem red-
dere, nec esse nudū alienationis præceptū illud, quod, ex causa tacita vel
subintellecta vestitur, vt cēluit Bart. in d. l. filius familias. §. diui. ff. de lega. 1.
nu. 4. vbi Iass. nu. 8. & nu. 26. in. 1. lectura, & communiter Scrib. Idq; etiam
tenuit glo. 1. in l. quoties ab omnibus, vbi per Scrib. C. de fideicō. Deci.
consil. 23. nu. 5. Tiraquel. qui plura refert de vtroq; retractu. in præfatione.
nu. 39. Anto. Gomet. in l. 40. Tauri. nu. 38. Peralt. in l. 3. §. qui fideicommissi
facti. nu. 30. ff. de hæredi. insti. Ideoq; is, qui extra familiam bona alienati
prohibuit ea ratione & causa, id facere censendus est, vt bona in familia
cōseruentur, & si id non expresserit glos. 1. in d. l. quoties ab omnibus,
quam sequuntur Scriben. ibidem. Quod etiam arbitratu glos. in dict. l.
filius familias. §. diui. verb. causam. Deci. consil. 481. num. 1. Tiraquel.
de retract.

de retractib. in præfatio. nu. 50. Quia ratione in Hispanorum Primogenijs alienationis prohibitionem absq; causæ expressione factâ, non dici nudum præceptum: sed validam ac efficacem esse, censuit in specie, nihil ex his, quæ paulo ante citauimus, ad id referens Grego. Lopi. in l. 6. tit. II. part. 5. in glo. verb. *Ea sunt heredes*. Idque verissimum est.

¶ Quibus adijciendum est, quòd quando bona sunt restitutioni, seu fidei commissio subiecta, tunc alienationis prohibitio, etiam sine causa facta valida est, obinetque effectus expressæ prohibitionis, ex eo, quòd concurret cum prohibitione legali: quod dixit Alexan. in l. quidam testam. §. fina. nu. 2. & 3. ff. ad Trebel. Idque apertius notant Casol. Ruinus consil. 211. nu. 18. lib. 2. atque Gratus consil. 21. nu. 14. cum sequent. lib. 2. *non procedit*

¶ Duodecimo ea etiam regula occurrit, in Hispanorum Primogenijs interpretanda, quòd quâuis verum sit, quòd quando testator prohibuit alienationis prohibitionem, possit prohibitus in ea illum heredem instituere, qui sibi ab intestato successurus erat: etiam si is, ex testantis familia nō sit: tamen si non possit in ea, heredem extraneum instituere. *Tex. celebris ac sing.*

in l. cum pater. §. cum inter. ff. de lega. 2. per quem tex. id censuit glo. in l. pater filium. §. Iulius Agripa. verb. factum. ff. de lega. 3. quâ sequitur Bart. in l. peto. §. fratre. nu. 2. ff. de lega. 2. Idque etiam voluit Idem Bart. in d. §. cum inter. vbi Cuma. & Imol. testatur eam esse communem opinionem. Eandemque opinionem dixit esse communem Iass. in l. voluntas. C. de fideicommissis. num. 9. Idem Iass. post ceteros Scrib. in l. si ita quis. §. ea lege. ff. de verbo. obligatio. nu. 7. vbi Zasius. nu. 15. Idem Iasso in d. l. filius familias. §. diui. ff. de lega. 1. nu. 101. in lectura, & in repe. nu. 135. & ibi Ripa. nu. 97. & Crotus. nu. 112. & Loazes. nu. 182. Qui omnes hanc communem opinionem esse testantur. Idque etiam dixit Alexand. consil. 56. nu. 6. lib. 1. Iass. qui copiose prosequitur materiam, consil. 31. lib. 3. per totum consil. & consil. 96. nu. 2. vsque ad finem lib. 4. Tiraq. qui plura refert de utroq; retractu. §. 26. glo. 1. nu. 4. Soci. Iunior. consil. 163. nu. 3. lib. 2. Couarru. in c. Ralnaldus in princi. nu. 8. de testa. Anto. Gabriel. lib. 4. communium opi. tit. de fideicom. conclu. 10. nu. 1. eum seq. & alibi sæpè Scrib. adeò, vt nullo pacto dubitare possit, quin ista opinio communi Scriben. voto recepta sit.

¶ Hæc autem cōmunis opinio: quâuis vera esset (de quo statim dicemus) In Hispanorum Primogenijs non procedit. Cùm enim ex Primogeniorū natura, bona eisdē subiecta perpetuò in familia cōseruanda sint, primogenitisque proprię familię, in perpetuū deferenda: non potest quidpiam aliud naturę Primogeniorū magis aduersum dici: quàm, q̃ bona Primogenio subiecta, possint ex institutione deferri ei, qui ex ipsa familia non

De Hispanorum Primogenijs.

non sit: etiam si ex alterius familie coniunctione ultimo possessori proximior esset eiꝯ; foret ab intestato successurus. Expiraret nanque ex huiusmodi institutione Maioratus successio, bonaꝯque extra familiam eius institutoris deuoluerentur, quod contra Hispanorum Primogeniorum naturam mentemq; institutorum futurum esset. Idque adeò clarissima ratione constat, vt nullo alio iuridico fundamento ad eius vltiorem comprobationem opus sit.

¶ Sed vt id clariꝯ efficiatur cōsiderandū est, ex hoc verbo Maioratus, quodam veluti fideicommissum perpetuū inter omnes, qui ex familia institutoris processerint iniunctum cēseri, vt apertiꝯ supra isto lib. c. 4. ostensum fuit: hocq; bonorum Maioratus dominiū in eiusdem possessore ad vitam tantum eiusdem restrictum esse, eoꝯque moriente illico expirare, nec ad eius hāredes legitimos, nec extraneos pertinere, vt infra isto lib. c. 18. dicemus. Cū igitur bona hāc fideicommissio subiecta sint, dominiūq; eorum, morte Maioratus possessoris expiret: consequens est, vt ipse in eis bonis non possit legitimū, nec extraneū hāredē instituere. Non enim potest plus iuris in hāredē transferre: quam ipse habeat. In nemo cū similib. ff. de regul. iur. Quod fundamentū adeò pro hac parte stringit, vt nullo pacto conueniens responsum admittere possit. Ideoꝯ; hi, qui (præfatam cōmunem opinionē: quod scilicet prohibitus alienare extra familiā possit in re prohibita alienari legitimū hāredem instituere cēsuērunt) illam limitare solent: nisi res ipsa fideicommissio subiecta sit. Tunc enim cēsent ea bona non posse ex hāredis institutione in legitimū hāredē transferri: sed ad fideicommissarium illico deuolui. Quod cēsuit Ripa in l. filius familias. §. diui. ff. de lega. 1. nu. 99. & ibi Ambro. de opizo. nu. 172. Idꝯque etiā nouissimē sequitur. D. Anto. de Padilla in l. voluntas. nu. 19. C. de fideicō. atq; sic optimē resoluūt Carolus Ruinus cōsil. 208. nu. 19. ad fin. lib. 1. & Burgos de pace in proc. ll. Tauri. nu. 352.

¶ Quod eo maximē asserendum erit, quod quauis opinio glo. in d. s. Iulius Agrippa communi Scriben. sententia proberetur: ea tamen proculdubio falsa cēsenda est. Quando enim testator prohibet bona sua extra familiam alienari: id præsertim efficere cupit, vt huiusmodi bona perpetuò in familia cōseruentur, nec ad alium, qui ex familia eius non sit deuolui possint. Quid igitur magis voluntati testātis aduersum effici potest, quā quòde ea bona, quæ ipse voluit in familia cōseruare in extraneū transferātur? Quòd si replicetur id in hāredē legitimū vltimi possessoris nō in extraneū effici posse, ad huc nō possumus hāc differentie rationē percipere. Si enim testator voluit bona in propria familia cōseruari, nil refert in hāredē extraneum an legitimū alienētur, cū hāres extraneus & legiti-

mus ex

mus ex eius familia non sint: imò ab ea ambo penitus extranei reputentur. Ideoq; hanc opinionem aduersus communem sequutus fuit Bald. in l. pe-
to. §. fratre. nu. 1. ff. de lega. 2. post Petrum de Bella Pertica, quem sequitur
Imol. ibidem, & Fulgos. conf. 117. Salic. in l. ea lege. nu. 14. C. de condi. ob
caus. post Petr. de Bella Pertica ibidem. Deci. conf. 23. nu. 6. In quo consilio
copiosè ac subtiliter hanc materiam profecutur. Gratus consil. 68 nu. 6.
& 7. cum seq. lib. 2. Crotus in l. filius familias. §. diui. nu. 111. ff. de lega. 1. ubi
Ambro. de o. 120. n. 172. id ipsum annotauit. Didac. de Couarrub. qui plu-
res alios in idem refert in c. Rainaldus. nu. 8. & 9. de testam. qui respon-
det ad ea, quæ in contrarium adducebantur. Idq; nouissimè, ingeniosèq;
(vt assolet) fecit. D. Anto de Padilla in l. voluntas. nu. 13. C. de fideicom.
qui in id omninò videndus est. Quod in ea specie apertius procedit, in qua
testator bona extra familiam alienari prohibuit, vt in propria familia per-
petuo conferuentur. Quo casu inter omnes, qui ex familia procedunt fi-
deicommissum iniunctum esse censentur, vt supra isto lib. c. 5. nu. 10. latius
ostendimus. Sentitq; Couarru. in d. c. Rainaldus. nu. 9. Quauis quo ad
hanc opinionem attinet nobis satis persuasum sit idem esse, si testator solū
alienationem extra familiam prohibuerit. Id nanq; quo ad prohibitio-
nis efficaciam eiu. dem effectus est, ac si testator bona ea ratione expresse
alienari prohibuerit, vt in eius familia conferuentur, vt supra isto cap. nu.
33. probauimus. Idq; verissimum mihi videtur, in Maioribusq; Hispa-
niæ apertius procedit. Sicq; quotidie intelligitur, ac practicatur, de qui-
bus tamen in huius opi. comprobationem videnda sunt quæ latissimè
congerit Anto. Gabriel. d. tit. de fideicommiss. conclu. 10. nu. 5. 7. & 12.

¶ Decimotertio in Maioribus Hispaniæ etiā nō procedit illa regula, q; 36
prohibitio alienationis facta in contractu, non impediatur bonorum alie-
nationem: sed ad iater esse agendum sit. De qua in l. ea lege. C. de condi.
ob caus. Cū enim Maioratus perpetuus esse debeat, ad sequentemq; suc-
cessorem, possessore moriente deferri bonaq; perpetuò in familia conser-
uanda sint: nō potest in Maioribus hæc distinctio seruari: imò siue Ma-
ioratus in contractibus, siue in testamentis instituantur: ea prohibitio præ-
cisè seruanda erit, alienationemq; sequentem nullam efficiet, alioqui
bona Maioratus facilè diluerentur, ac destruerentur, quod nullatenus
dicendum erit. Idq; verum ac iuridicum est vt nos infra isto lib. cap. 12.
nu. 27. & 28. latius & apertius probabimus.

¶ Decimo quarto se offert alia cōmunis regula, q; si licet vbiq; ad aliquā 37
successionē vocantur hij, qui per lineam masculinam descendunt, femina,
quæ à masculo descendit in hac vocatione comprehensa cēsenda sit. Nō
enim disponēs voluit, quòd descendens ipse esset masculus: sed soli, q; per
lineam

De Hispanorum Primogenijs.

lineam masculinam descenderet. Quod in femina quæ ex masculo descendit verificatur. glo. ordinaria. in. l. Gallus. §. nunc de lege Velleia. verbo. Nam et si. fina. verbis. ff. de libe. & posthu. quam sequuntur ibidē Bal. col. fina. Paul. nu. 4. & 5. Alex. nu. 3. Iass. nu. 9. cum plurib. seq. & communiter Scrib. Pro qua glo. & communi opi. est tex. formalis in. §. ceterum. ad fin. ibi. Per virilem sexum descendentes siue masculi, siue feminae sint, insti. de legiti. agnato. successio. l. lege. 12. tabularum. §. huiusmodi. C. de legi. hæredi. vbi eadem verba continentur. Sicq; ex dictis iuribus id ipsum verum esse profitentur. Iass. in. l. 2. nu. 205. C. de iur. emphi. Soci. consil. 51. nu. 6. lib. 4. Parisi. consil. 47. nu. 43. lib. 3. Curtius Iuni. consil. 5. nu. 10. Soci. Iuni. consil. 30. nu. 49. cum sequen. lib. 1. Sigismundus consil. 39. nu. 14. Qui hanc communem opinionem appellat.

- 38 ¶ Hæc autem communis opinio in Hispanorum Maioribus non pro-
cedit. Cum enim eorum natura, atque agnationis consideratio perpetua
sit, eorumque successio in vno actu non consumatur: consequens est, vt in
vocatione facta de linea masculorum femina vocata censenda non sit.
Non enim censeri debet vocata ea persona, quæ agnationem in posterum
supprimere debet, & cuius descendentes siue masculi, siue feminae sint in
eo Primogenio succedere non possunt. Imò idem in hoc casu iudicandum
erit de causa, quod de causato. Quod comprehenditur ex eleganti doctri-
na Pauli in. l. maritus. nu. 5. C. de procurato. vbi proponit questionē. Vtrum
in emphiteosi concessa alicui pro se & liberis per lineam masculinam de-
scendentibus succedat filia ipsius concedentis, & respondet, quod non tri-
bus rationibus. Quarum vltima nostrum casum comprehendit. Inquit
enim, quod intentio concedentis emphiteosim fuit, quod ea non transiret
ad cognatos: ergo licet filia sit agnata debet excludi, ne per ipsam emphi-
teosis veniat ad agnatos, & sic ea concessio intelligenda est de liberis: scili-
cet masculis & descendantibus ex masculis. Quam Pauli doctrinam se-
quuntur recentiores in. d. §. nunc de lege Velleia. Alex. consil. 53. nu. 6. lib. 6.
Curtius Iuni. in. l. 1. nu. 21. C. vnde vir & vxor. & in. l. qui se patris. nu. 77. C.
vnde libe. Carolus Ruinus consil. 110. nu. 14. lib. 2. Soci. Iuni. consil. 1. nu. 7.
lib. 1. Crotus dicens hanc esse communem opi. in rep. §. diui. l. filius fami-
lias. ff. de lega. 1. nu. 10. & ibi Loazes. nu. 6. quod etiam profitentur Parisi.
consil. 22. nu. 44. lib. 3. & Pinel. in. l. si viua matre. C. de bonis mater. nu. 29.
quanuis ipse ab hac opi. discedat. Ea tamen opinio sic intellecta vera est
cessatque altercatio Alexan. Soci. & aliorum Scriben. in. d. §. nunc de lege
Velleia. dicentium multum interesse, an disponens vocet descendentes per
lineam masculinam: an ex linea masculina. Verè namq; inter hæc verba
nihil interest, sed tota differentia assignanda est in hoc: vtrum scilicet dispo-
nitio fi-

fitio finiat in ipso descendente ex virili sexu, & tunc femina comprehendatur, an verò ad alios descendentes pertransire debeat, & tunc si que descendentes ex femina excluduntur, ita & ipsa femina excludi debeat. Sicque id nouissimè declarat atque resoluit Carelus Ruinus consil. 208. nu. 7. lib. 1. Curtius Iunior consil. 154. nu. 13. cum seq. Idque verum atq; probabile mihi videtur ex Primogeniorum natura ac perpetuitate, comprobaturq; ex his quæ in sequenti regula dicuntur, de quo tamen vidèda sunt ea quæ infra lib. 3. c. 5. 12. conclusione dicemus.

¶ Decimo quinto occurrit alia regula cõmunis & vera, quòd scilicet vbi- 39
cunque agnati vocantur ad alicuius rei successione[m] femina à masculo descendens ab ea successione non excluditur cum ea agnata sit. l. pronuntiatio ad fin. ff. de verb. signi. d. l. duodecim tabularum. C. de legi. hæredi. l. 2. §. 1. ff. eod. tex. in §. ceterū insti. de legi. agna. successio. Quod procedit etiam si femina nupta sit. Ea nanq; ex matrimonio ius agnationis non amittit. l. voluntas. C. de fideicommiss. vbi Paul. nu. 1. & last. ante num. 1. & alij annotare solent. Deci. in l. femina. nu. 92. ff. de reg. iur. Parisi. consil. 47. nu. 56. lib. 3. & alibi sæpè Scrib.

¶ Hoc tamen in Hispanorū Primogenijs non procedit, cum enim eorū 40
natura perpetua sit, nec eorū successio in vno actu consumatur censendū est eum, qui in Primogenij successione cognatos excludit per consequens exclusisse feminam agnatam, per cuius mediū statim deueniri debet ad cognatorum successione[m], & in cuius persona agnatio supprimitur & pœnitus aboletur. l. pronuntiatio. §. familiæ. ff. de verbo. sig. cum similib. Quod ex eisdem rationibus, quas paulo ante adduximas apertissimum redditur, & ex eo etiam, quòd quando aliquid prohibetur censentur prohibita omnia illa per quæ peruenitur ad illud. l. fina. C. de reb. alie. nō alie nan. l. oratio. ff. de spōsal. regul. cum quid cum similib. de regul. iur. lib. 6. Ideoque quando disponēs vocat agnatos sub ea vocatione femina agna- 41
ta non comprehenditur, vt dixit Ioan. de Ana. consil. 4. nu. 2. Cuius dictū refert & sequitur Deci. consil. 13. nu. 4. Curtius Iunior qui plura refert consil. 154. num. 13. cum seq. & alibi sæpè Scriben. Quibus adijcitur, quòd si in Maioribus, vbi de conseruatione agnationis agitur vocentur masculi, femina agnata non admittitur, vt ex pluribus probat Ioan. Andr. referens Ricardum malumbre in Rub. de testam. q. fina. Soci. consil. 62. nu. 5. & cõsil. 63. nu. 14. lib. 3. Gozadi consil. 45. nu. 7. & 8. Curtius Iuni. consil. 39. nu. 9. & consil. 79. in fi. Bertrand. consil. 30. col. 2. lib. 1. Carol. Ruin. consil. 205. n. 4. & §. lib. 2. Parisi. consil. 72. nu. 95. lib. 4.

Decimo sexto succedit alia communis regula, quòd scilicet si aliquid ex 42
quacunque dispositione deferatur Primogenito, eo mortuo filio secundo

G genio

genito deferendum non sit. Expirat namq; dispositio ipsa morte Primogeniti. Quod not. Bal. in. c. 1. nu. 3. de filiis natis ex matrimonio ad morga. cōtracto, vbi inquit: quidd cum Regno Sicilia ex pacto deferatur Primogenito: si ipse Primogenitus moriatur sine liberis non succedet secundo genitus: sed ipsum Regnum ad Papam deuoluetur. Cuius dictum sequitur Marti. Laudē. & Cardi. Alex. ibidē, atq; Georg. Natan. qui hoc dixit singl. in tracta. statutorum excludentium fœminas à successio. vlti. q. 2. q. principi. pa. Iass. in. l. quoties. nu. 42. C. de rei uendi. Carol. Ruin. in rep. Rub. de dona. inter vir. & vxor. §. 69. nu. 34. Tiraquel. qui plura refert de Primoge. q. 3. nu. 2. Et quanuis ipse ab hoc dicto Bal. discedere videatur. nu. 5. cum seq. id efficit in casu, quo nondum Primogenitus successerat: sed ante mortē parentis mortuus fuit: sed quādo post mortē parentis & delatā successio nem Primogenitus mortuus fuit, ex hijs, quę p̄ se adducit potius sentētiam Bal. sequi videtur.

43 ¶ Hęc autem opinio in Hispanorum Primogenijs non procedit. Cū enim eorum natura perpetua sit, nec in primo actu successio nis consue matur consequēs est, vt in eis dubitari nō valeat: quin mortuo Primogenito: siue ante delatā successio nem, siue post secundo genitus in eius locum subintret: non enim aliter potest Primogeniū ipsum perpetuum effici. Idq; probatur ex his, quę latē adducūt Ancharra. consil. 27. Roma. consil. 438. 4. dubio. ad fin. Tiraquel. de Primoge. q. 3. nu. 9. Idē in. l. boucs. §. hoc sermone. ff. de verb. sig. 12. limita. n. 5. Carol. Ruin. consil. 119. num. 14. lib. 2. Quod etiā in Hispanorū Maioribus loquens dixit Pala. Ruui. in repet. Rub. §. 69. nu. 37. atq; Parisi. qui optimē id prosequitur consil. 72. num. 100. cum sequen. lib. 4. Ea q; opinio in Hispanorum Primogenijs, & alijs dispositionibus tractum successium habentibus cōmuniter admitti solet.

44 ¶ Decimo septimo alia cōmunis regula occurrit interpretanda, quod scilicet ius Primogeniturę renūciari, cēdi, atq; etiā vendi valeat: prout habetur Genes. c. 25. & ad Hebræos. c. 12. tex. in. c. quā periculosum, vbi glos. id annotauit. 7. q. 1. Idq; Hosti. Io. And. Anto. Prepo. Ancharra. & Panormiz in. c. licet deuoto verum esse profitentur. Iass. in. l. pactum, quod dotali. nu. 4. C. de colla. Guillel. Bened. in rep. c. Rainutius. de testa. verb. duas habens filias. nu. 24. 4. Rodericus Xuar. in rep. l. quoniam in prioribus. C. de in offic. testa. limita. §. nu. 4. Tiraquel de Primoge. q. 29. n. 1. Io. Lecerier. de Primoge. lib. 3. q. 8. Matthe. de Afflictis in. c. 1. de natura success. feud. n. 38. cum seq. Burgos de Pace. in Proem. ll. Taurinarū. n. 94. Quod præsertim procedit si renūciatio, cessio, seu venditio fiat sequēti in gradu: prout ex pluribus probāt Iacob. de Bellouis. Bal. Marti. Lauden. Aluaro. & Prepo. in. c. 1. §. præterea. quib. mod. feud. amitta. Iass. in. l. quę dotis. n. 64. ff. solu. matri.

Tiraq.

Tiraq. de Primoge. q. 26. n. 1. cū seq. Burg. de pace in. d. proem. ll. Taurina-
rum. n. 95. quā renunciatio valida est: etiā si viuo præcedēti Maioratus pos-
sessor fiat. Iass. in. l. pactū quod dotali. nu. 4. C. de colla. Deci. consil. 445. n.
29. Xuar. in. d. rep. l. quoniam. §. limita. nu. 4. Tiraquel. qui plura refert de
Primogeni. q. 29. nu. 2. Burgos. in. d. proem. nu. 98.

¶ Hoc autē in Hispanorū Primogenijs non procedit. Cū enim eorū na-
tura perpetua sit, & ad omnes ex familia institutoris procedētes eorundē
successio deferri debeat: consequens est, vt nullus eorū in præiudiciū se-
quentiū successorū Maioratus successioni renunciare, nec illā alteri cedere,
seu vendere possit: imō sequēs successor statim poterit illā reuocare: prout
supra isto lib. c. 16. n. 32. dicemus. Quod probatur ex tex. in. l. si mulier. §. ex
asse. ff. de iure doti. tex. in. auth. res quæ. C. cōmunia. de legat. l. filius fami-
lias. §. diui. ff. de lega. 1. l. pater filiū. §. quindecim. ff. de lega. 3. Burgos in. d.
proem. n. 93. & 95. Imō nec poterit Primogenitus Maiorātū cedere secun-
dogenito, seu sequēti in gradu in præiudiciū filiorū, ac descendentium suo-
rū, qui nati sunt, vel etiā nasciturorū. Quod probatur ex tex. in. c. 1. §. hoc
quoq; de successio. feud. vbi glōf. & cōmuniter Scriben. id not. Iass. in. l. is
potest. n. 33. ff. de acquir. hære. Deci. consil. 443. nu. 29. & cōsil. 445. n. 56. cū
sequen. Tiraquel. de Primoge. q. 26. n. 5. Burgos in. d. Proem. nu. 96.

¶ Quibus nō obstat illud, quod de Esau. in sacra scriptura scriptū est; nec
etiā illud, quod Scriben. cōmuniter dicere solent, q. iuri Primogenituræ li-
berē renūciari valeat, atq; illud etiā liberē cedi, atq; vendi possit. Ea nanq;
procedunt in Primogenitus Hebræorum & iure præcipui, quod in Gallia
& alijs prouincijs Primogenito defertur. Cū enim illud in vno actū suc-
cessionis consumatur liberēque eisdem deferatur: consequens est, vt liberē
etiā renunciari, cedi, atq; vendi possit. Quod in Hispanorum Primoge-
nijs, quorum successio perpetua est, non procedit. Idque ad præscriptio-
nem rerum Maioratus atque ad alia similia faciliē deduci poterit.

¶ Decimo octauo occurrit interpretanda alia cōmunis opi. quod scilicet
in fideicōmisso relicto familie proximitas, nō respectū vltimi possessoris,
sed respectū testātis consideranda sit. Quod cōprehēdi videtur ex doctri-
na Bart. in. l. si cognatis. n. 2. ff. de reb. dub. Eamq; opi. probant Alciatus in
l. cū ita legatur. §. in fideicōmisso. ff. de lega. 2. n. 7. & Peral. nu. 22. Ripa in. l.
filius familias. §. diui. nu. 31. ff. de lega. 1. idē in. l. ex facto. in prin. nu. 6. ff. ad
Trebel. Antio. Rubeus. consil. 126. nu. 3. Dida. de Couarru. qui hanc opi. in
Hispanorū Primogeniorum successione veriore esse proficitur. in quæ-
stio. practi. q. 37. nu. 1. col. 8. Eamque cōmūnem opi. appellat Ioan. Dile-
ctus. de arte testan. tit. 5. Cautel. 21. nu. 3. Marcus Mantua. consil. 123. num. 62.
Aymon Craueta. consil. 43. nu. 1.

De Hispanorum Primogenijs.

47 ¶ Hæc autē communis opi. in Hispanorū Primogenijs procedere nō potest: cū enim eorū successio perpetua sit, atq; in infinitū ordine legitimum successiōnū protrahēda: consequens est vt necessario respectu vltimi possessoris: non autē primi institutoris consideranda sit: aliā nanque vsq; ad tempora primi parētis conuertēdum nobis esset ad considerandā proximitatem successiōnis. Qua ratione, & etiā alijs (de quibus infra lib. tertio latius agemus) hanc opi. veriore esse dixit Soci. in. l. Si cognatis. nu. 40. ff. de reb. dub. Idē in. l. hæredes mei. §. cū ita. n. 21. ff. ad Trebel. Gozadi. conf. 4. nu. 31. vbi hanc opi. cōmunem esse profitetur. Soci. l. uni. cōsi. 126. nu. 36. Tiraquel. de retract. lib. 1. §. 1. glo. 1. nu. 20. Rollan. à Valle, qui optimè præceteris loquitur consil. 100. nu. 18. cum præced. & sequen. Alcuius cōsil. 480. nu. 12. & consil. 610. nu. 4. Augusti. Verocius in. c. in præsentia. nu. 413. de proba. Mencha. de succes. progres. lib. 3. §. 26. nu. 11. Iul. Clar. lib. 3. senten. §. testamentum. q. 76. circa fin. versic. sed hic occurrit pñchra quæstio, vbi inquit ab hac opi. non esse recedendum in iudicando, nec cōsulendo. Aluarus Vaez qui idipsum profitetur in. qq. iuris emph. q. 50. nu. 34. Sicq; communiter intelligi & practicari solet: nisi Maioratus institutor aliud ordinauerit: tunc nanque eius dispositio seruanda erit.

48 ¶ Decimo nono occurrit alia cōmunis opi. quod scilicet ad legatū familiæ relictū non admittantur: nisi tantum hi, qui tēpore mortis testantis nati sunt, nec ad nascituros eiusmodi legatū extendendū sit. l. cū ita legatur. §. in fidei cōmisso. ff. de lega. 2. vbi cōmuniter Scrib. id not. Idq; sic resoluit Soci. in. d. l. si cognatis. ff. de reb. dub. n. 30. Tiraquel. qui plura refert. de retractib. lib. 1. §. 1. glo. 9. n. 82. Pro qua opi. facit tex. in. l. 1. §. si quis proximior, ff. vnde cognat. & l. Titius. ff. de suis, & legiti. hæredib.

49 ¶ Hæc autē opi. in Hispanorū Primogenijs nō procedit: cū enim eorū natura perpetua sit, in infinitumq; in eis succedendū sit, impossibile est, qd ad eorum successiōnē solum nati tempore mortis testatoris admittendi sint, quod probatur ex tex. in. l. cū pater. §. hæreditatē. ff. de lega. 2. per quē tex. dixit Soci. in. d. l. si cognatis. n. 30. quod quando fidei cōmissum relinquitur in incertū ac futurū euentū alicuius conditionis non requiritur, qd is, qui in eo debet succedere sit natus tēpore mortis testantis: sed sufficit si tempore existentis conditionis natus sit. Sicq; conciliat tex. in. d. §. in fidei cōmisso, & tex. in. d. §. hæreditatem. Alex. consil. 26. nu. 14. lib. 3. & ibi Carolus Moli. litera. B. referens Anto. Rub. Idipsum etiam dixit Crotus in. l. filius familias. §. diui. nu. 164. ff. de lega. 1. Decius consil. 299. nu. 8. Parisi. consil. 71. nu. 21. lib. 4. Carolus Ruinus consil. 22. nu. 8. lib. 2. Grego. Lopez. in. l. 1. tit. 3. part. 3. verbo otorgado, Tiraquel. qui plura refert de retract. Lina-gier. §. 1. gl. 9. n. 95. Idq; verū est tæcti Tiraq. in hac. q. nō omnino cōstās sit.

¶ His

¶ His etiā adijcienda sunt, quæ supra isto lib. c. 4. latius annotauimus probantes ex Maioratuū Hispanorum natura, ac perpetuitate in eis nō procedere eas iuris regulas, ex quibus Scribentes eliciunt in dubio fideicommissum expirare censendum esse, fideicommissiq; dationē odiosam esse, ademptionem verò fauorabilem vltimumque ex nominatis posse rem fideicommissio subiectam alienare, in eaq; extraneum hæredem instituire, prohibitionēq; alienationis factā filijs, ad nepotes extendendā nō esse, nec quartū gradū transcendere, nec de persona ad personam testantis dispositionē trahendā esse. Omnia nanq; ista & alia, quæ ex eodem fonte procedunt propter Hispanorū Maioratum naturā, ac perpetuitatē in eisde non seruantur, vt in d. c. 4. apertius ostēdimus. Quibus possent plura alia eiusdē generis adijci: sed hæc vice exempli adduxisse sufficiat, quæ tanquā noua ac subtilia perpetuū memoriæ tradenda sunt.

Summaria ex capite sequenti.

- 1 **D** E feudo ad Maioratum Vtrum argumentatio procedat.
- 2 Feuda & Maioratus, in quibus conueniant & differant.
- 3 Feuda, ex pacto & prouidentia in quibus succeditur iure Francorum potius quā alia Maioratus assimilantur.
- 4 Succedere iure Francorum quid sit.
- 5 In feudis decisa ad alias materias trahi non possunt.
- 6 Iura feudalia, quæ non sunt contra ius commune, ad materias non feudales ex rationis paritate trahi possunt.
- 7 De emphiteosi ad Maioratum ex identitate rationis argui potest.
- 8 De usufructuario ad Maioratus possessorem arguitur, vbi eadem ratio concurret, & qualiter id intelligendum sit.
- 9 Ex paritate rationis arguitur de fideicommissario ad Maioratus possessorem.
- 10 De inrepatronatus annuarius ac contractibus censualibus & libellarijs ad Hispanorū Primogenia qualiter argumentatio procedat.
- 11 De marito in rebus dotalibus prælato ac beneficiato & alijs similibus ad Maioratus possessorem argumentari poterit vbi eadem ratio concurrerit.

De Vassallo, Emphiteota, fructuario & fidei commissario & alijs similibus ad Maioratus possessore: vtrū argumētatio procedat.

CAPVT SEPTIMUM.

IN Hispanorum Primogeniorum tractatu passim omnibus obuiū est cognituq; necessariū intelligere: vtrum de Vassallo, emphiteota, fru-

G 3 ctuario

De Hispanorum Primogenijs.

Ætuario, & fideicommissario ad Maioratus possessore argumentatio procedat, seu ea, quæ in his iure deciduntur ad Hispanorum Primogenia trahi possint. Quod, ut frequens vtileq; est: sic erit matura deliberatione resolvendum, ut deinceps sciamus qualiter his argumentis in Primogeniorum causis uti valeamus. Vidimus enim quamplures ex horum terminorum æquivocatione in graves errores incidisse.

1 ¶ Quod autem de feudo, ad Maioratum argumentum validum sit, quam pluribus persuaderi solet ex doctrina Bald. in l. cum antiquioribus. C. de iure delibe. nu. 6. vers. Sexto, hoc probatur evidenter. ubi Bald. tractans illam quondam difficilem ac inextricabilem questionem: an scilicet in iure Primogenituræ nepos ex filio maiori genitus patruum excludat, de his quæ in iuribus feudilibus statuta sunt ad Primogenituram argumentatur. Quod etiam argumentum validum esse dixit. Paul. consil. 164. col. 1. lib. 2. & Barth. Soci. cons. 47. nu. 6. & 7. lib. 3. Parisius cons. 72. nu. 74. lib. 4. Xuar. qui de iuribus feudilibus, ad Hispanorū Maioratus argumetur in. q. vtrum in bonis Maioratus pater habeat vsum fructum. D. Didacus de Simancas de catholicis insti. c. 9. nu. 260. in noua additione. D. Didacus de Couarru. lib. 3. refulu. c. 5. nu. 5. Anto. Gomet. in l. 40. Tauri. nu. 77. Pintel. de bon. mater. 3. par. nu. 99.

2 ¶ Huius autem opinionis ea præcipua ratio est, q; in feudis regalibus iure Primogenituræ succedatur. Tex. in c. Imperiale m. §. præterea Ducatus ubi per Scrib. de prohi. feud. alie. per Federi. in vsib. feud. feudaq; omnia, in alienabilia sint, ut prob. in eod. c. Imperiale in prin. ubi omnes Scrib. id not. in eisdemq; feudis secundū formā à primo disponente constitutam succedendū sit tex. in c. 1. de duob. fratrib. à capita. inuesti. tex. in c. 1. §. fina. de success. feud. in vsib. feud. Iusq; etiā quod Vassallus in re feudali habet, ut plurimū iuri, quod Maioratus possessor in bonis Maioratus habeat assimiletur: cum ipsum ius ad vitā Vassalli restrictū sit, eoq; moriente ad sequentē successorē deferatur. tex. in c. 1. §. quid ergo de inuestitu. de re alie. fact. & in c. 1. qui succe. feud. dare tenean. in vsib. feud. Quod in Maioratuū successione similiter obseruari solet. Idē plura alia in feudis decisa sunt, quæ in Maioratus pari ratione procedunt. Ex quo fit, ut de vno, ad aliud iustissima ratione argumētari possit. Quod præcipuè dicendum erit in feudis ex pacto, & prouidentia institutis, quibus iure Francorum succedendū est, quæ plurimū Hispanorū Maioratus assimilantur. Idē namq; est dicere, q; in tali feudo succedatur iure Francorū, ac si diceretur, q; in eo semper solus Primogenitus succedat, ut dixit Andreas de Iser. in c. imperialem. §. præterea. Ducatus de prohi. feud. alie. per Fede. in vsib. feud. Matth. de Afflic. decis. 119. nu. 1. & 2. Parisi. cons. 72. 4. parte. nu. 113. & nu. 114. Deci. cons. 445. nu. 8.

nu.8. Sigismund. Neapolita. in consil. feudali. lib. consil. i. nu. 12. cum sequen.
Quod etiam feudista passim annotare solent.

¶ Contrariam autē sententiam: imò q. de feudo ad Maioratu argumen-
tatio non procedat, tenuerunt quāplures ea ratione, quod iura feudalia
non habeant vim legum, sed specialium cōsuetudinum, vt omnes Scrib.
in præludijs feudorum resoluunt, ex quo fit, vt ad alias materias trahi nō
debeant. l. ius singulare. ff. de legib. Item quia plura in feudis statuta sunt,
quæ non omnino Maioratus conueniunt. Feudum nanq; regulariter
diuiduum est. tex. in. c. 1. de successione feud. in vsib. feud. Maioratus autē
indiuidus. Fœmina etiā ad feudi successione propriā feudi naturam ha-
bentis non admittitur tex. in. d. c. 1. de success. feud. Ad Maioratus autē suc-
cessione regulariter in defectū masculorū eiusdē lineæ & gradus admit-
ti solet: nisi expressā institutoris dispositione excludatur. Item Vassallus,
vile solū dominium habet. tex. in. c. 1. §. 1. de inuesti. de re alie. fact. in vsib.
feu. l. ass. super vsib. feud. nu. 7. Pro feudoq; seruitium præstat. tex. in. c. 1. §.
fina. in quib. cau. feud. amittatur in vsib. feud. Maioratus autē possessor vti-
le, ac directum dominiū habet, nec ad seruitiū aliquod restrictus est. Itē in
alijs pluribus diuersa sunt feuda & Maioratus, quæ etsi non adeo exactē
enumerat Pinel. de bon. mater. in. 3. par. n. 99. Et etiā in alijs differunt, quæ
facile cumulare vnusquisq; poterit. Ideoq; de vno ad aliud argumentari
nō posse dixit Paul. cons. 164. col. pen. lib. 2. Censueruntq; Ioa. Licerier. de
Primoge. lib. 3. q. 4. nu. 16. & 17. Tiraq. in tractat. de Primoge. q. 13. num. 13.
Palat. Ruui. in rep. Rub. §. 69. nu. 30. & n. 34. Xarez in repe. l. quoniam in
prioribus. n. limita. 20. dubio. nu. 3. C. de inoffi. testa. Io. Igneus in. q. an rex
Franciæ imperatorem recognoscat. nu. 97. Couarrub. lib. 1. resolu. c. 15. nu.
14. Burg. de Pace. in proem. legum Tauri. nu. 72. cum pluribus sequen. D.
Anto. de Padilla in Rub. C. de fideicommiss. nu. 7.

¶ Quibus adijcitur, quod regulare sit, vt ea quæ in feudis decisa sunt ad
alias materias non feudales trahi non possint, vt dixit Bart. in. l. iuris iurā-
di. §. si liberi. in princip. & circa med. ff. de oper. liber. Idem Bart. in. l. de
quibus. col. 2. ff. de legib. Idem etiam not. Bald. in. c. 1. de controuer. int. do-
mi. & Vassal. de benefici. in vsib. feu. Idem Bald. in. c. Vassallus. si de feu. sue.
controu. Et hanc dixit communem opinionem Curti. Juni. consi. 64. n. 15.
idem Curt. in Rub. C. de æden. nu. 24. & in tract. feud. i. part. principi. q. 3. lu-
lius Clarus lib. 4. senten. §. feudum. q. 2.

¶ Pro vera autem huius articuli resolutione sic distinguendum esse cen-
seo. ¶ Aut enim iura feudalia specialia sunt, & contra iuris communis re-
gulas ex feudorum consuetudinibus recepta, & tunc ex hijs, quæ in feudis
decisa sunt ad Hispanorum Primogenia argumentari non poterit, cū sint

De Hispanorum Primogenijs.

consuetudines locales, quæ ad alias causas trahi non possunt vt paulo ante dictum & probatum est, aut ea, quæ in feudis deciduntur procedunt ex iuris cõmunis ratione, ac regulis eiusdem, nec contra ius cõmune sunt: sed aut præter ius cõmune, aut eidẽ cõsona. Et tunc data rationis paritate, de his, quæ in feudis statuta sunt ad Hispanorũ Primogenia argumentari licebit. Sic enim hanc quæstionẽ in simili resoluit Alex. in l. diuortio. §. si fudum. ff. solut. matri. n. 3. post Ioan. de Imolin. c. potuit. de locato. col. antep. Idẽ Alex. in l. fina. ad fin. C. decolla. Idẽ Alex. conf. 106. nu. 6. & 7. lib. 4. & conf. 107. nu. 13. eod. lib. Franc. Curti. in tracta. feud. lib. 1. 3. q. principa. Carol. Molin. in consuetu Parisien. tit. 1. §. 1. glo. 5. nu. 71. & 72. vbi eleganter inquit hoc argumentum potius sumi ex iure cõmuni, & ratione, ac iustitia naturali, quàm ab ipsis consuetudinibus feudilibus, quæ sunt locales & vltra materias feudales, vt superius diximus, non procedunt. Quod etiam sequitur Euerardus in sua centuria loco. 12. Idque in Hispanorum Primogenijs sic resoluit Peralt. in l. 3. §. qui fideicommissam. ff. de hæred. institu. nu. 92. & 93. Et iterum ibidem. nu. 103. & 104. Et etiam num. 48. & 49. & 50. in eadem repe. Quod est singulariter notandum, & aduertendum ad plura, quæ in huius operis discursu, ex hijs, quæ in feudis decisa sunt ad Maioratus Hispanorum, ex rationis identitate passim inferemus. Sicque intelligendum est quod dixit Andre. de Iser. in c. 1. §. hoc quod col. fi. de success. feu. vbi eleganter inquit, quod feudum antiquum quod agnatis successiue defertur, æquiparatur fideicommissum quod inter omnes de familia successiue restitui debet, cuius dictum referunt & sequitur Decius consil. 445. nu. 18. & 33. Carolus Ruinus consil. 151. nu. 3. lib. 2. Rolandus Valle. consil. 100. nu. 15. quanuis non diffiteamur etiam in his, quæ in feudis contra ius cõmune statuta sunt ex identitate rationis ad Maioratus argumentari posse, quando conditiones Maioratus cum feudorũ natura concordant quod in feminarum exclusionẽ passim obseruari solitum est.

¶ Ex his etiam resolui poterit, vtrum de emphiteosi, ad Maioratum argumentari possit. Nam quanuis in emphiteosi omnes liberi, tam masculi: quàm feminae indifferenter succedant, nec habeat plus iuris Primogenitus: quàm secundo genitus, nec masculus: quàm femina, emphiteotaq; vtile tantum dominium habeat: nõ autem directum, pluraq; alia in emphiteosi decisa sint, quæ aliter in Maioratibus obseruari solent: poterit tamen ex vno ad alterum summi argumentũ in his, quibus eadem ratio versatur: prout Docto. in feudo, ac emphiteosi in locis, quos paulo ante retulimus, resoluunt. Sufficit enim, quod in casu, de quo argumentum summitur, conueniant: licet in quàmpluribus alijs differant. l. fina. vbi cõmunitur Scrib.

ter Scrib. C. de colla. l. ass. in. l. 2. §. & harum. nu. ij. ff. de verb. oblig. quod nos in huius libri discursu frequenter obseruabimus. Idque in emphiteosis, que iure Primogenituræ concessu est: præcipue obseruandum erit.

¶ Pari etiam ratione ea questio resoluenda est: vtrū de fructuario, ad Maioratus possessorem argumentatio procedat. Quauis enim Maioratus possessor verus dominus sit, pluraq; in fructuarijs decisa sint, quæ non omnino Maioratum possessoribus conueniunt: nihilominus tamen argumentatio de vno ad alterum valida erit in his, in quibus in Maioratus possessore, & usufructuario eandem rationem concurrere competentum fuerit.

¶ Sed quia pluries Hispani iurisperiti de Maioratus possessore ad fructuarium argumentantur: opere præteritum duxi vnico verbo ostendere, qualiter argumentatio ista procedat: ne quoad hæc ulterius arguentes paralogyzentur. In quo sciendū est, quod quæcunq; ex iuris dispositione ad fructuarium spectant: similiter Maioratum possessoribus pertinebunt. Plura autem ratione dominij ad Maioratum possessoribus spectant, quæ usufructuarijs, qui domini eius rei in qua vsum fructū habent non sunt, non competent, vt alibi latius dicemus. Ideoq; recte sic de usufructuario ad Maioratus possessorem argumētari vnusquisq; poterit, hæc cōpetunt vfu fructuarijs in ea re, in qua vsum fructū habent: ergo eadē Maioratuū possessoribus competent, non autem recte eadem argumentatio conuertitur, vt ea competant vfu fructuarijs, quæ Maioratum possessoribus competent. Ex quo infertur Maioratus possessorem usufructuario esse adæquatū: non autem e conuerso. Quoties enim vnum adæquatur alteri, tunc rei, ad quam fit adæquatio nihil adijcitur: sed bene ipsi adæquato tribuitur quicquid est plus iuris in re, ad quā fit adæquatio. l. illud in princip. ff. de dona. cau. mort. l. i. §. i. ff. si quid in fraud. patro. licet secus sit quādo duo ad inuicem adæquantur, quia tunc hinc inde vires vnius alteri attribuitur. l. 2. C. communia de lega. auth. in successione. C. de su. & legit. hæredi. Bart. in. l. i. col. i. ff. de lega. i. Cuius opi. vera est, eamque sequuntur ibi cōmuniter Scrib. vt optimè resoluunt l. ass. ibidem. nu. 37.

¶ Similiter eodem iure resoluendum erit, qualiter ea, quæ in fideicommissis decisa sunt ad Hispanorum Primogenia trahenda sint: quauis enim in pluribus Primogenia, ac fideicommissa differant (vt optimè aduertit Pinel. de bon. mater. 3. par. nu. 100. Et nos etiam supra isto lib. c. i. copiose annotauimus) valida tamen erit de fideicommissis ad Primogenium argumentatio, vbi eadem ratio in vtroq; versabitur: de quo tamen dicendū erit: prout supra isto lib. dict. cap. i. dictum, ac probatum est. Idemque erit dicendum in omnibus alijs dispositionibus, quæ Hispanorum primogenijs in aliquibus similia sunt. Poterit namq; ex eis ad Maioratus, seu

G 3 de conuerso

De Hispanorum Primogenijs.

10 è conuerso in his, in quibus eadem ratio versatur argumentari. Sicq; in iure patronatus & anniuersarijs & contractibus censualibus & libellarijs, & id genus similibus frequenter obseruatum fuisse notat Peralt. in repe. Rub. ff. de hæredib. institu. nu. 123. & Anto. Gomet. in. l. 40. Tau. nu. 65. ad fin. D. Anton. de Padill. in Rub. C. de fideicō. nu. 8. Nosq; id sæpius obseruatum vidimus.

11 ¶ Illud etiam vltimo loco animaduertendū erit de dominio reuocabili, quod marito in rebus dotalibus matrimonio constante competit & de dominio quod quis habet cū pacto de retro vendendo, vel adiectionis in diem vel alio pacto resolutiuo, & de Prælato seu beneficiato & alijs similibus ad Maioratus successorē frequenter Hispanorū interpretes argumentari solitos esse, quod argumentationis genus vbi rationis identitas seu paritas concurrerit admittendum etiam erit: prout nos pluries in horum librorum discursu demonstrabimus.

Summaria ex capite sequenti.

- 1 **I**VS Primogenitura: an iure hereditario deferatur.
- 2 Maioratus non ab vltimo possessore: sed à primo institutore deferantur.
- 3 Primogeniū successio deferatur filiis, vt filiis: non vt hæredibus.
- 4 Relicta filiis, vt filiis præstanda sunt eisdem etiam: si hæredes non sint.
- 5 Fœda ex pacto & prouidentia pertinent filiis: etiam si hæredes non sint.
- 6 Differentia inter ea, quæ iure sanguinis & iure hereditario deferuntur assignatur.
- 7 Fœda familiaria & hereditaria, quæ sint.
- 8 Fœda mero iure hereditario non acquiruntur.
- 9 Filius Comitris non succedit patri in Comitatu: sed Principi, qui illum concessit.
- 10 Maioratus respectu primi institutoris iure hereditario: respectu autem vltimi possessoris iure sanguinis deferuntur.
- 11 Primogeniorum quedam familiaria, quedam autem hereditaria sunt.
- 12 Maioratus successor vtrum possit maioratum acceperare, & hereditatem repudiare.
- 13 Nouus intellectus ad legem. 21. Tauri assignatur.
- 14 Hæreditas vel in totum adiri, vel in totum repudiari debet.
- 15 Successor vniuersalis non semper iure hereditario succedit.
- 16 Quota bonorum & quota hereditatis differentia hodie sublata non est.
- 17 Pater poterit tertiam & quintam hereditatis portionem: sicut potest tertiam & quintam bonorum partem prælegare.
- 18 Verba improprianda non sunt: quando ex propria significatione sustineri possunt.
- 19 Iuriconsultus non verba, sed effectum considerare debet.
- 20 Vltimus maioratus possessor nō potest sequere in bonis ipsius maioratus hæredē instituere.
- 21 Vltimus Maioratus possessor non potest antiquas leges, ac cōditiones ipsius maioratus mutare, nec nouas adicere.
- 22 Prima inuestitura semper attendenda est, nec potest ex sequentibus derogari.
- 23 Possessor Maioratus potest eidem addicere cōditiones antiqui Maioratus declarato rias, & ex quibus nil nouum statuatur.
- 24 Vltimus ex familia potest antiquo Maioratu nouas cōditiones adicere.
- 25 Maioratus cui nouæ cōditiones ab vltimo ex familia adiciuntur nouus maioratus iudicandus

- candus erit, in eoq; ea facultas, quæ in nouis Maioratus necessaria est intervenire debet.
- 26 Possessor Maioratus ex consensu omnium de familia, potest Maioratu antiquo nouas conditiones adijcere.
- 27 Consensus videntium his, qui nati non sunt præiudicare non potest.
- 28 Princeps potest substitutiones Maioratum mutare, & iuri vocatorum querendo, non quesito præiudicare.
- 29 Princeps potest feminas ex inuestitura à successionem exclusas ante delatam successionem eiusdem habiles atque capaces reddere.
- 30 Princeps potest privilegia à seipso concessa ad libitum reuocare.
- 31 Princeps absque legitima causa, non potest derogare iuri vocatorum ad Maioratus successionem: etiam si ipse Maioratus ex Regia facultate institutus fuerit.
- 32 Causa non presumitur in Principe aliquid in successorum præiudicium disponente: nisi ea præcisè probetur.
- 33 Substituti citandi sunt in causa probatione, vbi aliquid in eorum præiudicium à Principe disponitur.
- 34 Pacta matrimonialia, ex quibus antiquus ordo succedendi in Maioratus institutus mutatur nulla sunt: nisi regia facultas interueniat.
- 35 Possessor Maioratus, qui ipsi Maioratu bona propria libera addidit, vel sequentem possessorem in bonis proprijs heredem instituit: an possit nouas condiciones antiquo Maioratu adijcere.
- 36 Maioratum possessoribus consulti: vt si antiquis Maioratus bona propria adiiciant, eadem legibus antiqui Maioratus subijciant, nec nouas leges: præsertim antiquis contrarias adiiciant.
- 37 Primus maioratus institutor, vtrum possit maioratu ab ipso iam instituto nouas leges adijcere.
- 38 Declaratio vltimi maioratus possessoris, de sequenti successore, cuius effectus sit.

Hispanorum Primogenia vtrum iure sanguinis: an hæreditario deferantur.

CAPVT OCTAVVM.

De etiam non minus in Hispanorū Primogenijs cognitu necessarium est: an scilicet eorum successio iure sanguinis: an hæreditario deferatur. Ex huius nanque questionis resolutione plura non contemnenda, nec iniuncta deducuntur. In qua questione (prout etiam in cæteris) Scribentes varia, eaque inter se non modicum pugnancia senserunt. Nam quod ius Primogenituræ iure hæreditario deferatur, dixit Oldraldus consil. 94. colum. 3. cum sequentibus: vbi per plura iura, & rationes id probare contendit. Eandem etiam opinionem sequitur Albericus in proem. ff. veteris. s. discipuli. col. 4. vers. & ex præ-

De Hispanorum Primogenijs.

ex prædictis subijcio. nu. 6. Idem Alberic. in l. pen. col. 2. versic. nunc tran-
seamus. C. de dona. inter vir. & vxor. & in l. 3. ff. de interdict. & releg. Lucas
de Pena. in l. si quis in sacris ante fin. C. de prox. Sacro. scri. Petrus de An-
charra. in c. licet deuoto. Abb. consil. 12. col. 4. nu. 3. lib. 1. & consil. 3. col. 1.
nu. 1. lib. 2. Marti. Lauden. de Primogenit. col. vltima ante fin. q. 48. Soci.
consil. 47. num. 4. lib. 3. Ioan. Lecerier. in eod. tracta. de Primogeni. lib. 3.
q. 4. nu. 7. Carol. Molin. in consuetu. Parisi. lib. 1. s. 8. glo. 3. nu. 7. Tiraquel.
etiam de Primogeni. q. 23. nu. 5. & q. 35. per totum vbi latissimè quæstionē
istam disputauit, finaliterq; in hac opinione residere videtur. Eandemq;
opinionē sequitur Matth. de afflictis in consti. Reg. Sicilia. lib. 3. Rub. 24.
nu. 75. Xuarez allega. 10. Cifuentes in l. 40. Tau q. 16. Guillel. Benedict. in
repe. c. Rainutius. de testam. verb. in eodeni testamēto relinquens. cl. 1. nu.
147. cum sequen. Parisius consil. 72. nu. 80. lib. 4. Idēque etiam voluit Anto-
nius Gometi. in l. 40. Tauri. nu. 72. in princip. atq; hanc quæstionē tetigit
Grego. in l. 9. tit. 7 part. 2. verb. de llinage. Illam tamen (vt assolet) non de-
cidit: sed inquit, se malle de hac re piē dubitare: quā temerē diffinire. Atq;
eam opi. sequutus fuit. D. Didacus de Simancas de catholi. insti. c. 9. n. 262.
& etiam Iacobus Asaa de Primoge. fol. 81. nu. 36. & 37.

¶ Contrariam autem sententiam: imò quòd Maioratus iure sanguinis:
non hereditario deferantur, tenuerunt quāmplures, ex eo, quòd Maiora-
tus non ab vltimo possessore. sed à primo institutore deferantur. l. cohære
di. s. cum filia. ff. de vulga. & pupi. l. vnum ex familia. s. si de falcidia. cū si
milib. ff. de lega. 2. Ideoq; nullo pacto iure hereditario: sed iure sanguinis
ab ipso vltimo possessore capi possint. l. eum qui. ff. de interdict. & relega.
vbi Bart. & cōmuniter Scrib. Et ita per illum tex. not. Ioan. Lauden. inter
consil. Oldrald. consil. 224. col. 7. vers. hoc autem ius. Alex. consil. 30. nu.
15. lib. 1. Bald. consil. 121. col. pen. vers. Modo facio vnam. lib. 3. Cardi. Alex.
in c. 1. col. 4. vers. Tertio deducitur de scudo Marchia. in vsib. scud. Go-
zadi. consil. 53. nu. 6. & nu. 15.

¶ Quod etiam probatur alia ratione incōuincibili. Nam Primogenij suc-
cessio defertur filiis, vt filijs: non autē, vt hæredibus. Quod patet ex eo, q^d *prope*
semper in Primogenijs dici solear, quòd in eis succedat Scius, & post eius
mortem eius filij ac descendētes, nec in eis dici solitum sit, quod ad filios,
& hæredes deferatur. Ex quo fit, vt filius Primogenitus: etiā si hæres non
fuerit, debeat in Maioratu, quem pater eius possedit succedere glos. in l. si
operarum iudicio. ff. de oper. libe. Bald. in c. 1. s. hoc quoq; de succes. scud.
nu. 4. Ea nanq; quæ filijs, vt filijs deferūtur debent eis præstari: etiā si hære-
des non sint, vt dixit Bart. per tex. ibi. in l. vt iuris iurandi. s. si liberi. nu. 4.
ff. de ope. liber. l. pro hærede. s. si quod tamen. ff. de acquir. hæredi. l. cum
patronus.

patronus. §. cum libertus. ff. de oper. liber. iuncta. l. si operarum vbi glo. ff. cod. titu. Quod etiam in fœudis quæ filijs, ac descendantibus relinquuntur & in quibus non fit hæredum mentio, quæ fœuda ex pacto, & providentia concessa appellantur, procedit, ac verum est, vt dixit Bald. per tex. ibi in c. 1. an filius, vel agnatus, in vñb. fœud. nu. 8. & Aluarot. nu. 9. Præpositus. nu. 6. & est communis resolutio secundum Alex. qui plura refert. consil. 26. nu. 4. lib. 5. Ias. in l. quod dicitur. n. 33. ff. de verb. obliga. Idem Ias. in l. si non fortem. §. libertus. nu. 33. ff. de condi. indebi. Anto. Rube. conf. 85. Curti. Iuni. consil. 78. nu. 4. Pinel. de bon. mater. lib. 3. nu. 85. Iulius Clarus, qui hanc appellat communem opinionem. lib. 4. senten. §. fœudum. q. 9. vers. quandoque verò. Celsus consil. 26. num. 1. & 53. & 57. Cum igitur ad hoc, quod filius in Maioratu succedat non requiratur, quòd sit hæres: imò posset in illo succedere: etsi vltimi possessoris hæres non sit (vt superius ostendimus) consequens est, vt nullo pacto dici possit Maioratum iure hereditario deferri. Id nanque dicitur iure hereditario deferri, quod non: nisi hæredi iureque hereditario competit. Illud autem dicitur deferri iure sanguinis, in quo is, qui heres nō est, vel etiā, qui hæres est, ex sola agnatione seu cognatione vel speciali vocatione: non autē iure hereditario succedere potest, vt not. Bart. in d. l. vt iurisiurādi. §. si liberi. nu. 4. ff. de oper. lib. Bal. in c. 1. de eo qui sibi & hæredi. suis. n. 6. & 7. in vñ. fœu. Bart. Paul. & Alex. in l. si patroni. ff. ad Trebel. Alex. conf. 44. nu. 1. lib. 1. Idē Alex. conf. 26. lib. 5. nu. 4. Pinel. d. lib. 3. de bon. mater. n. 85. Qua ratione inter fœuda, quædam familiaria, quædam verò hereditaria dicuntur, eo, quòd in fœudis familiaribus solo iure sanguinis: in hereditarijs autē iure hereditario succedatur. De qua fœudorum differentia meminit Bal. in l. cum virum. nu. 21. C. de fi deicom. & Ias. in prælud. fœud. nu. 128. Soci. Iuni. consil. 114. nu. 10. lib. 2. & Pinel. de bon. mater. 3. parte. nu. 84. Quæ omnia pari ratione ad Hispanorum Primogenia trahi possunt: hocque fundamentum ad cō vrgens est, vt congruum responsum non admittat.

¶ Quæ etiā cōprobantur, ex eleganti doctrina Bald. post glo. ibi. in c. 1. §. & quia vidimus. col. 4. vers. quærit glo. n. 5. qui fœud. dar. poss. in vñb. fœu. vbi inquit, quòd fœuda non acquiruntur mero iure hereditario: sed potius principali providentia. Ad quod allegat tex. in l. si arrogator, qui ad id summe notandus est. ff. de adoptio. Quod etiam in effectu repetit idem Bald. in c. 1. §. hoc quoque. col. 2. de succel. fœud. vbi etiam inquit, q. filius Marchionis non succedit patri, in Marchionatu: quia videtur Marchionatum ipsum euellere, & obtinere de manu Principis & non de manu patris. Idque censuit Alex. d. conf. 44. nu. 1. lib. 1. & consil. 26. nu. 4. lib. 5. Carol. Mo li. in consuetu. Paris. tit. 1. §. 8. glo. 3. nu. 7.

De Hispanorum Primogenijs.

¶ Ex quibus & etiam alijs, quæ in id adduci possent hæc sententia verior videtur, quam in Hispanorum Maioribus plures veram esse profiteri, eamque probat Pinel. de bon. mater. part. 3. nu. 99. vers. Quod autem à fortiori. Hancque opinionem videtur eligere Grego. in l. 4. tit. 15. par. 2. glo. 1. col. 1. & in l. 2. tit. 15. par. 2. glo. in verb. *Sino el hijo mayor.* col. 5. ad fin. Idque etiã subtiliter ac ingeniosè probat Petrus de Peralt. in repe. l. 3. s. qui fideicommissam. ff. de hæredi. insti. n. 48. & n. 52. cū plurib. seq. Idẽ in Rub. ff. eodẽ. n. 107. ad fin. cū sequen. Idque in Regno nõ obscurè prob. d. l. 2. tit. 15. part. 2. ibi. *Do quier que el Señorio ouieron por linaje, e mayormente en España.* & l. 9. tit. 7. part. 2. ibi. *Por razon del linaje.* De quo infra lib. 3. c. 6. latius dicemus. Ex quibus comprehendipotest quanta in hac quæstione sit scribentium varietas ac repugnancia.

10 ¶ Hæc autem scribentium controuersia, hac distinctione conciliari potest. Aut enim cõsideramus successiõnem respectu primi Maioratus institutoris, aut respectu sequentium eiusdem Maioratus possessorum.

¶ Si respectu primi institutoris agatur, dicendum est primum, Maioratus possessorem eidem institutori in ipso Maioratu iure hæreditario, succedere, sequentes autem esse eiusdem primi institutoris successores si Maioratus ex vniuersa hæreditate, seu ex eiusedẽ certa portione cõstet. Si autẽ ex quota bonorum, seu ex re certa Maioratus institutus sit: tam primum quam vltiores existimari debere eiusdem institutoris, siue particulares siue vniuersales successores, dicta. l. cohæredi. s. cum filijs. ff. de vulgar. iunctis his, quæ superiùs adducta sunt. l. filius familiæ. s. diui. el. 2. ff. de lega. 1. vbi Bart. & cõmuniter Scrib. Idq; optimè ex pluribus probat Peralt. in d. l. 3. s. qui fideicommissam. nu. 106. In qua specie militant omnes rationes, quas Scrib. primã opinionem sequentes adducunt: cessantque omnes quæ in secũdæ opinionis cõprobationẽ paulo ante adductæ sunt, sique intelligenda sunt dicta Scrib. quos pro primã opinione retulimus: præsertim eorum, qui loquuntur in iure præcipui: quod in Gallia filius Maior, ex hæreditate parentum præ cæteris fratribus percipere solet. Cum enim illud ab ipsius parentis hæreditate capiat: eiusque legitima sit (vt p̃dicti Doctor. aduertunt) ni mirũ si nõ solo iure sanguinis: sed hæreditario etiã deferatur.

¶ Si autem non respectu primi Maioratus institutoris, sed respectu sequentium possessorũ agamus, dicẽdum est, proculdubio in eo casu iure sanguinis: non iure hæreditario succedi: cū nihil ab vltimo possessore: sed à primo institutore capiatur, possintq; successores Maioratus ipsum absq; vltimi possessoris hæreditate cõsequi & retinere, nec ad aliqua onera seu debita eiusedẽ teneant. Et hæc est vera ac realis inter has opiniones, cõcordia quæ semper præ oculis in hac materia tenenda est. Quã nõ obscurè sentire videt

Carol.

Carol. Moli. in cōsuetu. Paris. tit. 1. §. 3. glo. 3. nu. 14. Sicq; (sicut diximus su-
pra isto capite. nu. 7. inter feuda, quādam familiaria: quādam autē hāre-
ditaria appellari) pari ratione inter Hispanorum Primogenia, quāda fa-
miliaria: quādam autē hāreditaria appellari poterunt. Quod ex ea distin-
ctione, quā paulo ante assignauimus facillimē cōprehendi poterit: hāredi-
taria tamē Primogenia in primo successore hanc appellationē dimittent
deincepsque non hāreditaria sed familiaria appellanda erunt.

¶ Ex qua conclusione sic intellecta infertur, quod licet vltimi Maioratus
possessoris filius, seu agnatus proximior, possit eiusdem hāreditatem re-
pudiare & Maioratum consequi: cum illum iure sanguinis non iure hā-
reditario acquirere dicatur: primus tamē Maioratus successor, qui ab eius
instituto: non ab vltiori possessore illum capit iureq; hāreditario suc-
cedit: non poterit repudiare hāreditatem primi institutoris & Maiora-
tum ipsum consequi. Si enim id facere posset, diceretur etiam hoc casu iu-
re sanguinis, non iure hāreditario succedere: cum is, qui potest Maioratu
consequi & hāreditatem repudiare iure sanguinis: non hāreditario in eo
succedere censeatur: vt superius ostendimus, quod dicendum non est re-
spectu primi Maioratus institutoris.

¶ Sed in hac re controuersiam mouet decisio tex. in. l. 21. Tauri, qui hodie
est. l. 5. tit. 6. lib. 5. in noua leg. Reg. collectione, qua cauetur eū, qui in ter-
tio & quinto bonorū melioratus fuerit, posse meliorationē acceptare hā-
reditatemq; meliorantis repudiare. Quod etiam in. l. qui filiabus. §. fina.
cū. l. sequenti omnes Scrib. annotare solēt. Idq; etiā pari ratione in Maio-
ratu ex tertio & Quinto instituto dicendū erit: cum nulla ratio differētiæ
de vno casu, ad alium assignari valeat. Sicque in successore Maioratus id
existimat Grego. Lopus. in. l. 4. tit. 35. part. 2. glo. 1. col. 2. Si igitur succes-
sor Maioratus, qui ex tertio & quinto institutus fuit potest institutoris hā-
reditatem repudiare & Maioratum consequi: igitur nec etiam ipsi primo
instituto iure hāreditario: sed solum iure sanguinis succedit.

¶ Vt autem verū intellectum ad. d. l. Taurinam in hac parte assignemus,
sciendum est: Maioratum quandoq; constitui ex vniuersa testantis hāre-
ditate, seu eiusdē quota, aut portione: quandoq; autem ex quota bonorum
seu ex certa re particulari, si ex quota bonorum, seu ex certa re particulari
Maioratus fiat, potest proculdubio Maioratus ipse acceptari repudiariq;
ipsius institutoris hāreditas. Sicq; intelligenda est. d. l. 21. Tauri, & d. l. qui
filiabus. §. fina. cum. l. seq. ff. de lega. 1. Itq; probatur ex eadem. l. 21. ibi.
Mejorado en el tercio y quinto de los bienes de su padre. Ex quibus verbis cōstat,
quod. l. illa loquatur, de tertio & quinto bonorum: non autem de tertia,
quinta hāreditatis portione.

¶ Si au-

De Hispanorum Primogenijs.

¶ Si autem ex vniuersa hereditate, seu quota eiusdem: prout tertia & quinta hereditatis parte ipse Maioratus in testamento instituat: certissimū erit, non posse primum ipsius Maioratus successorem hereditatem repudiare Maioratum verò cōsequi, cum Maioratus ipse in hac specie portio etiam hereditatis sit, nec possit ipsa hereditatis aditio scindi: sed vel in totum hereditas adiri, vel in totum repudiari debeat. l. 1. & 2. ff. de acquirenda heredi. vbi Bart. & communiter Scrib. Quod in specie prob. ex tex. vbi Bart. & Scrib. in l. quid ergo. ff. de lega. 1. & alibi sæpè Scriben. annotare solēt. Ideoq; supra in hac specie ex professo diximus, Maioratum iure hereditario respectu primi institutoris deferri: quando de vniuersa hereditate, vel certa eiusdem portione institutus fuit. Quod si decerta re, vel bonorum quota institutus fuerit: etsi ab ipso primo institute iure successio nis capiatur: non tamen iure hereditario deferri dicendum est: nec etiam solo iure sanguinis: cum ex præambula successione ac dispositione ipsius primi institutoris, siue iure prælegati, siue donationis capiatur. Ideoq; talis Maioratus in primo casu debitis & alijs oneribus primi institutis obnoxius erit: in secundo autem non, de quo tamen dicendum erit, vt infra isto lib. cap. 10. latius dicemus.

¶ Quæ omnia in Maioratu in testamento instituto planè procedunt, in Maioratu autem, qui extra testamentum institutus fuit, considerandum erit, utrū ex ea dispositione hereditas dari possit, vt tunc iure hereditario deferatur. Sin autem ex Maioratus dispositione hereditas dari nō valeat: potius ad prælegatum seu donationem: quàm ad hereditariam portionē ea dispositio trahenda erit. Potest namq; quis esse vniuersalis successor, & iure hereditario non succedere, vt ex pluribus prob. Peralta. in l. 3. §. qui fideicommissam. ff. de heredi. institu. nu. 130. Quod ex eo, quod infra isto lib. cap. 10. & 14. dicemus faciliè resolui poterit, ex hisq; assignari poterit verus, ac nouus ad. d. l. 21. Tauri intellectus, qui summè memoriæ commendandus est. Non enim hodie sublata est differentia quorū bonorū, & quorū hereditatis (vt aliquibus falsò persuasum est) sed in his iura communia seruanda erunt, vt notat Segura. in repe. l. vnum ex familia, §. sed si fundum. ff. de lega. 2. col. 3. Et ex pluribus ingeniosè probat Peralta. in l. cū autem. ff. eod. tit. nu. 15. Quod etiam mihi verum ac iuridicum esse videtur, prout infra isto lib. c. 10. apertius ostendemus, vbi de l. 21. Tauri intellectu tractabimus.

¶ Vnum tamen pro huius articuli complemento in hac parte non omitendum esse duximus: quod quauis ex l. fori. & etiam ex nouis legibus Tauri parenti cōcessum sit tertium & quintum bonorum prælegare, nec in eis legibus verbum aliquod de tertia & quinta hereditaris portione inueniatur

veniatur: nihilominus tamen poterit pater vel quilibet alius ascendens filium vel descendente in tertia & quinta hereditatis portione meliorare. Quamvis enim in pluribus quota hereditatis ac bonorum differant: in effectu tamen ac substantia conveniunt: nec in effectu filius seu ascendens consequitur plus ex tertia & quinta hereditatis parte: quam ex tertio & quinto bonorum: prout nos infra isto lib. capit. 10. exactissime ostendemus. Ideoque qui potest tertium & quintum prælegare, poterit etiam in tertia & quinta hereditatis portione melioratione facere: cum vnum & alterum in idem reincident, nec in effectu magis grauentur filij ex tertiæ, & quintæ partis hereditate: quam ex tertiæ, & quintæ bonorum portionis prælegato. Quod dixit. Peralt. in d. l. cum aut. ff. de lega. 2. nu. 15. Idque mihi iuridicum videtur: quamvis contrarium teneat Segura. in d. l. vnum ex familia. §. sed si fundum. ff. de lega. 2. col. 3.

¶ Nec dicendum est in hac specie quotam hereditatis pro quota bonorum sumendam esse: cum aliquando iura promiscue his vocabulis utantur, vt prob. in §. sed quia heredes. vers. post quod. Instit. de fideicom. hered. vbi quota bonorum pro quota hereditatis apponitur: prout dixit Segura. in d. §. sed si fundum. co. 5. Nam ille in intellectus, quem aliqui ex scrib. assignare voluerunt, ad tex. in d. vers. post quod maximam violationem ad litteram illius text. inducit: ideoque tenendus non est: prout ingeniosè ostendit Petrus de Peralta in d. l. cum autem. num. 7. ad fin. Vbi etiam veram illius text. intelligentiam subiungit. num. 8. & 9. qui in id omnino videndus erit. Et quamvis verus esset ille intellectus, non debemus verba testantium clara & aperta impropriare: quando ex sensu proprio, valent iuridicè sustineri: prout verba ista si effectum, & substantiam consideremus sustineri possunt. l. non aliter cum simil. ff. de lega. 3. l. 1. §. si is, qui naum. ff. de exercit. iuris consultus namque non verba: sed effectum considerare debet. l. fin. C. de vsur. l. 2. cum similib. C. communia de lega.

¶ Sed quamvis hæc opinio, de qua superius meminimus: quod scilicet hoc die pater possit melioratione tertiæ & quintæ partis suæ hereditatis facere, ad utramque partem controuerti possit: illud tamen apud nos absolutissimum est, quod etiam si contraria opinio vera esset, si tamen pater faceret filio suo tertiæ & quintæ portionis hereditatis prælegatum, non posset negari: quin prælegatum hoc valere debeat in tertio & quinto bonorum etiam si in tertia, & quinta hereditatis portione non valeret. Quando enim quis legat, vel donat aliquid ultra id, quod potest valere legatum, vel donatio, in eo, quod potest: & solum vitatur in eo, quod superfluum est. l. sancimus. C. de dona. in princip. vers. si quid autem. l. generali §. vxor. ff. de vsu fruct. lega. l. qui quartam. ff. de lega. 1. l. si mihi, & titio. §. i. ff. de-

H lega.

De Hispanorum Primogenijs.

lega. 2. l. 7. tit. 12. lib. 3. fori ibi *Y si mas diere no vala la donacion, en aquello que es mas, e vala en aquello, que puede dar.* Idque probat. l. 26. Tauri, quæ hodie est. l. 10. tit. 6. lib. 5. in noua. ll. regni collectio. ibi. *E si de mayor valor fuere mandamos que vala hasta en la cantidad del dicho tercio y quinto, y legitima.*

- 20 ¶ Ex his etiam, quæ superius dicta sunt, consequenter inferitur: Maioratus possessorem, non posse etiam sequentem possessorem in ipso Maioratu, in quo ex primi institutoris dispositione successurus est hæredem institueret, esseque nullius momenti eiusmodi institutionem. Cum enim in eo successor iure sanguinis: non hæreditario succedere debeat, nullum effectum sortiri poterit ea heredis institutio facta, de eo, quod necessario ex primi institutoris dispositione, ad sequentem absque noua institutione deferendum esset. Quod in feudo probat. tex. in. c. vno. in principi. de successio. feud. in. vsib. feud. ibi. *Nulla ordinatione defuncti in feudo manente seu valente.* Per quem tex. id voluerunt Andr. de lser. Bald. & communiter scriben ibidem. Quam dixit communem opinionem Soci. luni. consil. 72. num. 40. lib. 1. Curti. luni. de feud. 4. part. principa. 1. regul. pen. quest. Iulius Clarus. lib. 4. sentent. 5. feudum. quest. 40. Idque ipsum in bonis non feudilibus probat tex. in. l. irritum: ubi etiam: per scrib. C. ad leg. Falcid. l. si te solum. s. 1. ibi. *Quia satis plena fuit prior institutio.* Et in. s. final. eiusdem. leg. ff. de heredib. instituen. tex. in. l. si seruo fideicommissaria. ff. eod. ibi. *Qui enim in iure defuncto poterat libertatem extorquere: non magnum à defuncto videtur beneficium consequi: imò nihil commodi sensisse: sed debitam libertatem accepisse.* Quam opinionem ex pluribus nimis diffusè ornat Peralta. in d. l. 3. s. qui fideic. ff. de hered. instituen. n. 36. cum plurib. sequen. De hac tamen re videndus erit. Anto. Gomet. in. l. 40. Tauri. num. 80.

- 21 ¶ Vltteriùs etiam ex eisdem inferitur, non posse vltimū Maioratus possessorem eiusdem Maioratus antiquas conditiones seu vocationes mutare, nec alias nouas apponere. Cum enim iure sanguinis eiusdem Maioratus successio respectu vltimi possessoris acquiratur, nec ab vltimo possessore aliquid capiatur, non poterit is sequentem successorem, qui ab eo nullum emolumentum percepit nouis conditionibus onerare. l. ab eo. C. de fideicom. l. vnum ex familia. s. si de Falcidia. ff. delega. 2. l. si arrogator cum similib. ff. de adopto. Nec etiam poterit Maioratus possessor antiquam primi institutoris dispositionem mutare. l. cum filius familiæ. ff. de milita. testam. ibi. *Quia hæreditarij quidem sui miles, quam velle substitutionem facere potest: verum tamen alienum ius collere non potest.* Per quæ tex. dixit Bald. ibi, quod miles potest hæreditati propriæ non alienæ legem imponere. Idq; etiā per illum tex. notat Bald. in. l. filius familiæ. 2. col. ff. de dona. & Galicaula. in l. centurio. 1. dubitatione. ff. de vulga. Ideoq; dixit Bal. conf. 215. li. 2. q. si antiqua

inuestitura vocaret masculos, cum taxatiua tantum noua inuestitura non poterit vocare masculos, & feminas insimul. Prima namque inuestitura semper attendenda est, nec potest ei ex posterioribus derogari. Idque etiam arbitrat. Deci. conf. 185. n. 3. col. 2. & conf. 445. nu. 22. Bertra. conf. 1. n. 98. cum seq. vol. 1. Gozadi. conf. 53. nu. 18. Tiraq. de primog. quest. 21. n. 8. Matth. de Afflict. decif. 112. Carol. Molin. in consuetud. Paris. tit. 1. s. 8. glo. 3. nu. 7. Co uarru. in c. si heredes de testam. nu. 9. Peralta. in d. l. 3. s. qui fideicommissam. nu. 53. cum seq. Celsus qui plura refert conf. 126. n. 24. cum seq.

¶ Hic tamen vltimæ conclusioni plures limitationes assignari solent.

¶ Prima, quod possit Maioratus possessor eam conditionem antiquo Maioratus apponere, ex qua nihil nouum inducatur: sed solum tacita antiqui Maioratus dispositio expressè declaretur: prout si in Maioratus vbi femina propter masculos excluditur, declaretur, quod masculis deficientibus femina admittenda sit, vel quid aliud simile disponatur, ex quo sequentibus successoribus preiudicium aliquod non fiat, quod dixit Bal. d. col. 215. li. 2. sequiturque Peralta. in d. l. 3. s. qui fideicom. n. 55. ¶ Sed si exactè hæc consideretur limitatio ista iure non procedit. Non enim dispositio hæc ex eo seruanda erit: quod vltimus Maioratus possessor id disposuerit: sed ex eo quod iure in ea specie id decisum sit, quod Maioratus possessor disposuit. Ex quo fit, ut idem in hoc casu dicendum sit, quod in institutione facta, à Maioratus possessore in sequentem Maioratus successorem, paulo ante diximus.

¶ Secundo limitatur, quando Maioratus successio in vltimū ex familia deuenit, nec aliud ex ea superest, qui possit eius successionem pretendere. Tunc namque cum ea bona apud vltimū ex familia libera remaneant, isque possit in eis extraneū heredem instituere vel ea vnicuique, etiam penitus extraneo donare. l. qui solidū. s. predium, cum similibus. ff. de lega. 2. a fortiori poterit antiquo Maioratus nouas conditiones ac vocationes apponere: si enim Maioratus antiquus omnino diluere potest: à fortiori poterit illum limitare ac reformare. l. iuris gentium. s. adeo. ibi. *Nam si potest tota res tolli: cur non & reformari?* ff. de pact. Quod in specie Maioratus censuit Peralta. in d. l. 3. s. qui fidei commissam. n. 55. vbi inquit. Hunc Maioratum deinceps tanquam nouum iudicandum esse. Quoties enim aliquid substantiale additur, seu detrahatur rei antiquæ non antiqua: sed noua celsenda erit. l. ius civile. ff. de iusti. & iure. vbi latissimè per Scrib. Idque verū mihi videtur: dum tamē ad hunc nouum Maioratum instituendum Regia facultas interueniat, vel Maioratus ipse de tertio tantum, & quanto bonorum fiat: si illum instituēs filios, aut descendentes habeat. Cum enim Maioratus iste iam non antiquus: sed nouus celsendus sit in eius constitutione ea forma, quæ in nouis maioratibus constituendis requiritur seruanda erit. Quod etiam Peralta. ibidem aduertit. Idque optimè, declarat.

- ¶ Tercio limitatur: quando etiā plures ex familia super sunt: hi tamē no-
 26 uis conditionibus ac vocationibus consensum præstant. Ex eorum nāque
 consensu poterit Maioratus possessore eidem nouas condiciones seu voca-
 tiones adijcere. I. quoties ab omnibus. C. de fideicommi. vbi Bar. Bald. Iaf.
 27 & cōmunitur scrib. ¶ Is tamen consensus solum his, qui nati sunt, & con-
 senserunt præiudicium irrogabit, nec his, qui nati non sunt, nec consense-
 runt præiudicare poterit, vt notant Fulge. in. d. l. quoties ab omnibus. nu.
 1. Corn. nu. 2. & Iaf. etiam nu. 2. Quod etiam sequitur Deci. conf. 398. n. 20.
 & conf. 395. nu. 9. ad fi. Ripa. in. l. filius familiars. s. diui. nu. 17. ff. de lega. i. 80.
 ibi Crotus. n. 146. & Loazes. n. 191. Alciatus. in. l. pronūtiatio. s. familie. gl.
 verb. agnatorum. ff. de verb. signi. Tiraquellus qui plura refert de Retract.
 Linagier. s. i. glo. 9. n. 86. Idque passim scrib. annotare solent. *omnibus lib. 20.*
 28 ¶ Quarto, & vltimo limitatur: nisi Regia facultas in id interueniat. Prin-
 ceps enim potest de plenitudine potestatis substitutiones ac vocationes
 Maioratum mutare in præiudicium successorum, & ordinem succefsio-
 nis alterare, & iuri succedendi in spe nondum quæsito: sed quædō etiam
 sine causa præiudicare: vt colligitur ex doctrina Bar. sequuta ab scrib. in.
 l. Gallus. s. & quid sitantur. ff. deliber. & posth. n. 14. Bald. in. l. nam ita di-
 uis. ff. de adoptio. i. col. Alex. conf. 2. nu. 14. cum seq. lib. 1. Soci. conf. 87. nu.
 20. lib. 3. Felin. in. c. cum olim dere. iudi. nu. 16. Idem Felin. in. c. quæ in ec-
 clesiarum. de constitu. n. 49. Bart. Soci. inter cōsilia feudalia. Alberti. Bru-
 ni. conf. 10. nu. 30. August. Verolius. in. c. 1. nu. 40. cum seq. de rescrip. Tiraq.
 de primogeni. quæst. 22. nu. 1. & 2. Deci. in. l. 1. col. fi. nu. 21. & 22. C. de secundi.
 nup. 104. Licetier, qui latissimè loquitur in proposito in tractatu. de pri-
 moge. lib. 3. q. 7. nu. 18. cum plurib. præcedentib. Curtius. Iuni. conf. 1. nu. 18.
 & 21. cum plurib. seq. Peralta. in repe. l. 3. ff. de heredib. insti. nu. 146. & nu.
 147. cum alijs seq. Paris. conf. 1. nu. 49. cum seq. lib. 1. Soci. Iuni. conf. 76. nu.
 132. lib. 1. Grego. in. l. 3. tit. 3. part. 6. in glo. verb. mugeres col. 8. & 9. vbi in-
 quit sibi videri hanc opinionem de iure veriore: quamuis cōtraria opi-
 nio æquior sit. *in l. 1. tit. 3. part. 6. in glo. verb. mugeres col. 8. & 9. vbi inquit sibi videri hanc opinionem de iure veriore: quamuis cōtraria opinio æquior sit.*
 29 ¶ Quibus adijciur Principem posse feminas ex inuestitura à succefsio-
 ne exclusas ante delatam succefsionem eius de habiles, atque capaces red-
 dere. Curti. Iuni. d. cōf. 1. nu. 23. Frā. Curt. de feud. 3. par. q. 1. Iacobin. de feud.
 verb. & feminis. Zasius. de feud. tit. de feud. success. s. 1. super 2. particula.
 Paris. referens Deci. conf. 4. nu. 42. lib. 1. Aymon conf. 135. n. 22. cum seq. So-
 ci. Iuni. conf. 76. nu. 131. cum seq. lib. 1. Couarru. lib. 3. varia. resolu. c. 6. nu. 3.
 Grego. in. l. 3. tit. 3. parti. 6. glo. verb. mugeres col. 8. & 9. Burg. de Pace qui
 plura refert in proemi. l. 1. Tau. nu. 323. De quo tamen dicendum erit prout
 infra isto capite nu. 31. ad finem dicemus. *in l. 1. tit. 3. part. 6. in glo. verb. mugeres col. 8. & 9. vbi inquit sibi videri hanc opinionem de iure veriore: quamuis cōtraria opinio æquior sit.*

¶ Quæ in

¶ Quæ in his Maioribus, qui ex Regia facultate instituti sunt, apertius p-
cedut. l. nihil tā naturale. ff. de regul. iur. Princeps nāq; potest priuilegia à se. 30
ipso cōcessa reuocare: eis dēq; prout sibi libuerit, derogare. l. qui fundos. vbi
latē per Scrib. C. de omn. agr. defer. li. 10. Bald. in. l. qui se patris. C. vnde libe.
nu. 12. Roma. consil. 98. Felin. in. c. quæ in ecclesiarum. de constitu. num. 48.
Alexand. conf. 2. n. 59. lib. 1. D. Didacus de Couarru. li. 3. varia. resolu. c. 6. n. 1.
Burg. de Pace in Procem. ll. Tauri. nu. 325.

¶ Sed quāuis plures ex Scrib. quos paulò ante citauim⁹, sentiāt Principē dē ple-
nitudine potestatis etiā sine causa derogare posse iuri vocatorū ad Maiora-
tus successione: praesertim si ius ipsum nōdū delatū sit: mihi autē nunquā ea 31
opinio iure probari potuit: siquidē semp cōpertū habui id Principē, siue ante
delatā Maioratu successione, siue postquā iam delata est, sine legitima causa
facere nō posse. Quod pbat̃ur ex tex. in. l. si testamētū. C. de testa. vbi Fulgo.
Roma. Corn. Iass. & cōmuniter Scrib. Idq; dixit Ancharra. conf. 339. incipi.
In Christi nomine Amē. col. 5. & Cardi. Alex. in. c. 1. de feud. Marchia. col.
17. Alex. cōf. 3. n. 6. lib. 5. Deci. conf. 403. n. 13. & 14. & cōf. 557. n. 4. cū seq. Soci.
Iuni. cōf. 108. n. 3. lib. 2. Pala. Ruui. in rep. Rub. de dona. inter vir. & vxor. §. 69.
nu. 13. Fortu. Garzia, qui melius quā alius ex his quos viderim, prosequitur
materiam in. d. l. Gallus. §. & quid si tantū. col. 137. cū plurib. seq. Deci. consi.
294. n. 10. vbi sing. inquit, q; in bonis subiectis restitutioni ius quēsitū fideicō
missario substituto, saltē in spe nō potest tolli per legitimatiōē factā à
Principe, ne bona deuoluātur ad aliū, de quo testator nō cogitauit. Et ibi plu-
res idē asserētes refert, idē Deci. cōf. 689. p. totū cōf. & cōf. 445. n. 22. & cōf.
357. n. 5. Hoc etiā latē prosequitur Iass. conf. 1. n. 5. lib. 1. D. Did. d. Couarru. qui
plura refert lib. 3. var. resolu. c. 6. n. 7. vbi ad cōtraria respōdet Aymō Crauet.
qui distinguit inter opiniones cōtrarias cōf. 135. n. 20. & n. 30. D. A. d. Padilla in
Auth. res quē. n. 18. C. cōmunia. de lega. Celsus conf. 120. n. 87. Idq; ex plurib.
probat Pinel. in. 1. part. Rub. C. de rescind. vendi. c. 2. n. 19. cū plurib. pcedē.
& seq. vbi latissimē prosequitur materiā, Mencha. de successio. creati. lib. 1.
§. 1. n. 29. cum seq. Burg. de Pace, qui etiā latissimē atq; elegāter materiā pro-
sequitur in Procem. ll. Tauri. n. 327. cū plurib. seq. Iacobus Philippus Porti⁹
qui plura refert lib. 1. cōmuniū sentent. regula. 43. colum. 21. amplia 32. vers. fi.
Et propterea in legitimatiōe. Quod nedū pcedit in Maioratu absq; Prin-
cipis facultate instituto, sed etiā in illo qui virtute Regiæ facultatis institutus
fuit, prout infra lib. 4. c. 3. latius annotabimus. Effet nāq; absurdissimū asse-
rere, q; ex eo, q; Maioratus ex Principis facultate institutus fuit, possit Prin-
ceps filio Primogenito absq; causa legitima etiā viuēte patre successione
Maioratus sibi in spe debitā auferre, atq; illā in filiū secundogenitū trāsmit-
tere, atq; omnes Primogenitorū leges, conditiones ac substitutiones reuoca-
re. Ideoque dici potest nec id etiam ex plenitudine potestatis facere posse, in